
AIMUNDI
OPERA

RAIMVNDI LVLLII MAIORICANI

PHILOSOPHI SVI TEMporis doctissimi, libelli aliquot Chemici:

Nunc primùm, excepto Vade mecum, in lucem opera Doctoris Toxitæ editi.

Quorum omnium nomina versa pagina dabit.

CVM PRIVIL. CAES. MAIEST. *ad Decennium.*

BASILEAE,
Typis CONRADI WALDKIRCHII.

Anno clɔ DC.

QVAE IN HOC VOLVMINE continentur Raimundi.

Teſtamentum nouiſsimum integrum.
Elucidatio vocabulorum eius.
Vade mecum.
Compendium de tranſmutatione animæ metallorum: pro media parte ex antiquo exemplari auctum.
De compoſitione gemmarum & lapidum precioſorum.
Epiſtola accurtatoria ad regem Neapolitanũ.
Medicina magna.
Dialogus Demogorgon, qui Lullianis ſcritis multam præclarè lucem adfert.

AD

VIROS INGENIO, ERVDITIONE, ET VIRTVTE PRÆSTANTES,

Florianum Danielum Koſchvuitzium, Lucam Bathodium, & Valentinum Koslitium Boleslauienſem, omnis Philoſophiæ indagatores ſtrenuos, pædagogos fideles, diligentes, ſedulos, amicos chariſsimos, Michaeli Toxitæ Medici Argentoratenſis in hos Lullianos libros præfatio.

CVM ex amico meo Petro Perna Typographo Baſilienſi intellexiſſem, hoc ſibi propoſitum eſſe, vt authores Chemicos typis ſuis ad vtilitatem publicam in lucem prodeant, non potui committere, quin illius propoſitum pro virili mea parte promouerem. Etſi enim ingenij mei tenuitatem non ignoro, tamen pro mea erga illum beneuolentia potius errare, quàm in re laudabili illi deeſſe

volui. Quamobrem primùm & hosce Lullianos libros, & Bonum Ferrariensem integrum typis eius excudendos illi misi. Non ignoro, multorum reprehensionem me incursurum esse: sed nihil eam moror, dum non mihi laudem quæro, sed Philosophiæ amatoribus prodesse studeo. Eruditum seculum est, & varia hominum iudicia. Hic authorum veterum barbariem auersatur: ille artem Chemicam in vniuersum tanquam falsam damnat: alius negat reperiri amplius homines, quia eam rectè intelligant: aliæ aliorum sunt sententiæ: pauci reperiuntur etiam inter eruditos, qui hanc philosophiæ partem non irrideant. Hæc cùm ita sint, cum ijs loquar, qui in hac laudatissima scientia prima fundamenta posuerunt: vt eos cohorter, ne pulcherrimarum rerum exercitationem deserant. Inter eos autem vos mihi primi occurritis, ad quos sermonem hunc instituere mihi visum est: partim propter amicitiam nostram, partim propter secretioris Philosophiæ qua alios antecellitis inuestigationem. Coniunxi vos tres primùm propter studiorum vestrorum officijq; similitudinem: deinde propter vestrũ erga me studium: postremò vt ex vobis quasi vnum faciam. Sic enim Charitum forma à

veteri-

veteribus delineata est. Quid si lapis Philosophicus, qui in his etiam libris tractatur, eandem etiam rationem habeat? ille enim etsi ex trium principiorum connexione constat, mercurio, sale, sulphure: tamen vnica illa medicina est, à veteribus summo quæsita studio. Quòd si ego quartus accedam, vt à vobis nullo modo separari possum: nónne perfectum numerum, de quo iam non dicendi locus habebimus? quatuor enim elementis lapis noster non destituitur, in quorum singulis tria illa principia latent. Accipietis igitur siue tres, siue vnus, authoris non quidem elegantis, vtilis tamen, & de re quidem vna librum non vnum, sed plures, & me pro vestra erga me beneuolentia quartum siue amicum, siue consultorem recipietis. Amor. n. erga vos meus facit, vt consilium vobis malum dare non velim: experientia autem efficit, vt si non optimum, tamen salutare à me vobis expectandum sit. Quod igitur illud est? vt si feliciter, vel in arte medica, vel in occultiore Philosophia versari velitis, operam detis Philosophiæ Chemicæ, sine qua medicina omnis mortua est. Varios Chemicæ artis scriptores habemus: alij vniuersalia tractauerunt, vnicam illam medicinam indagantes, quæ non tam ad metalla

ignobiliora ad suam perfectionem deducenda, quàm ad morbos è corporibus humanis expellendos, vitamq́ue longius producendam à Deo optimo maximo mortalibus donata est. Alij particularia scrutati sunt: alij vtrunque præstiterunt. Hi omnes etsi magnum inter se discrimen habent: tamen vel ob varietatem, vel quòd, Plinio teste, nullus liber tam malus est, qui non aliquid in se boni contineat, omnes sunt legendi: Nam & holitor aliquando oportunè loquitur: & interdum bonus dormitat Homerus. Itaque sæpe in abiectis authoribus reperimus, quæ præstantißimi neglexerunt. Variè etiam Raimundus Lullius, & libris varijs hanc artem tractauit, qui ab Anglis, Italisq́ue emunctæ naris hominibus maximi fieri solet. In nouißimo Testamēto, & theoricam & praxin habetis scientiæ laudatißimæ. Vade mecum totus theoricus est: Experimenta Raimundi labores tradunt: Compendium ex ipsa appellatione notum est, Medicina magna tota ad humani corporis sanitatem comparandam, si absit, morbosq́ue omnes expellendos, si in corpore continentur, composita est. Gemmas & Margaritas, quarum hîc conficiendarum ratio tradita est, quis contemnet? Demogorgon Dialogum quasi corollarium

larium addidimus, vt omnia explicatiùs cognoscerentur. Barbariem excusat seculum: obscuritatem hominum ingratitudo, malitia, & Philosophorum consuetudo: qui ignauum vulgus, hominesq́; sceleratos à sanctiss. scientiarum penetrabilibus arcuerunt. Dicet aliquis me ineptè facere, quòd hos authores publico, quorum interdum Theophrastus Paracelsus, cui me totum dedidi, non adeo honestè meminit. Ego verò minimè temerè feci, sed consilio certo, vt & huius doctrina, perfectio, veritas, atque compendiosa experientia, & illorum molesta prolixitas, incertæ rerum præparationes, artesq́; imperfectæ à lectoribus animaduerti melius possint: vtq́; appareat non noua Theophrastũ omnia constituisse: tametsi noua multa inuenit: sed in natura comprehensa, à veteribus primùm fideliter ostensa, à sophistis deinde turpiter obscurata, è tenebris eruit, purgauit, & omnibus bonis, sedulis, diligentibus in lucem produxit.

Vos rogo, atque oro, vt & hos autores diligenter euoluatis, quos vestro nomini dedico, et inscribo: & alios meliores, Hermetem, Geberum, Morienum, Bonum: & inprimis Theophrastum Paracelsum cæteris anteponatis, per gatisq́; non tantùm discendo magni euadere:

ſed etiam diſcipulis veſtris ſanguine, & virtutibus generoſiſsimis exemplo eſſe diligentiæ, ſtudij & laboris. Non hoc vos vnquam pœnitebit: quoniam ſi in huiuſmodi ſcriptoribus exercitati eritis, à ſcelerata nebulonum turba, cui dulce eſt decipere, tuti eritis: & quod ego magno meo malo didici (dum non auri argentiq; faciendi gratia, vt nouiſtis: ſed ardore quodam Medicinæ veræ conſequendæ hanc artem magnis ſumptibus, multis annis, pluribus moleſtijs cuilibet credens in errorum tenebris exercui) vos optimo compendio conſequemini. Intelligetis longè alium Philoſophorum ſenſum eſſe, quàm vt eum percipiant vel Thraſones glorioſi, vel imperiti, auari, turpes circumforanei: quos ſanctiſsima illa ſcientia nunquam in penetralia ſua intromittet. Dei enim donum eſt: quare à Deo alienos meritò à ſecretis ſuis procul abigit. Bene valete, & meum erga vos ſtudium bonam in partem accipite. Argentorati Idib. No.

M. D. LXXI.

NOMENCLATVRA LIBRORVM RAYMVNDI LVLLII, *quos ipſe citat in Teſtamento Nouiſsimo.*

Teſtamentum nouiſsimum.
Liber Mercuriorum.
Epiſtola Raymundi ad Regem.
Liber Atramentorum.
Liber Lucis.
Codicillus.
Apertorium.
Liber Experimentorum.
Liber artis Matrimonialis.
Origo noſtrorum argentorum viuorum vegetabilium.
Ars magna.
Lumen artis.
Magica Raymundi.
Teſtamentum.
De Quinta eſſentia.
De Anima metallorum.
Anima artis.
Lucidarium ſuper Teſtamentum.
Practica Sermocinalis operis minoris.
Opus margaritarum.
Lumen Solis.
Theorica teſtamenti.
Liber de conſeruatione vitæ humanæ.

Liber abbreuiationum.
Liber de intentione Alchimistarum.
Liber principiorum naturæ.
Liber limus lapidis.
Vade mecum.
Epistola abbreuiationis.
Liber Proprietatum.
Liber Additionum.
Liber de Intentione artis Magicæ.
Liber de modo practicandi.
Liber Lapidarius dictus.
Liber aquarum condimentalium.
De Gemmarum compositione.

DE LAPIDE PHILOSOphorum carmen A. de S. ad Guilhelmum Blancum.

Corpus Appollineo viuum dissoluimus igne,
Spiritus vt fiat, quod fuit ante lapis.
Huius & è medijs trahimus penetralibus aurum,
Aegra quod à matris sordibus æra leuat.
Semine natali postquam seiunximus ossa,
Hæc consanguinea deinde lauamus aqua.
Nascitur ex illis varios induta colores
Ales, & in cœlum candida facta volat.
Tum nos igne nouo depingimus illius alas,
Lacte coloratas imbuimusq́ suo,
Atq; quod est reliquum, cum sanguine pascimus illam,
Mulciberis rabiem donec adulta ferat.
Hanc volucrem Guilhelme suam ter maximus Hermes
Dixit, & hoc toto non habet orbe parem.

P. DR. MEDICVS Lectori.

Si pulcrum est veterum monimenta recondita nosse,
Et sophiæ antiquæ sensa reposta sequi.
Cùr non laudetur tenebris qui dicit ab imis,
Et profert longo scripta sepulta die?
Scribere non magis est pulchrum, quàm scripta tueri
Vt seruare animam quàm dare, non minus est.
Qui primùm scribunt, referunt virtutis honorem:
Abdita qui profert scripta, laboris opus.
Quæ multis scatuit Morieni ars Chemica nodis.
Bernardi Treuiri clarior exit ope.
Quo quia te donat Vallensis munere, debes
Propensum in te animum sumere fronte leui.

QVID EST Lapis?

Est Mercurius albus, rubeus quoque, fixus
Stella, cui testa media cum pinguedine vitis.

Alius respondit.

Recipe

Testudinem Solis cum pinguedine vitis,
Iuro altissimo, dixi verum, nec plura licet.

TESTAMENTI NOVISSIMI RAIMVNDI LVLLII Maioricani, Regi Carolo dicati.

LIBER PRIMVS.

CVM ad nos venisti, dilectissime fili, ac Princeps, in tali casu & mortis articulo valde quieuit anima mea, cum à te paternam & antiquam tui patris illustrissimi amicitiam, quam per dedignationẽ interruperam, recuperatam intelligerem. Ideo, mi Carole dilecte, te in filium sapientiæ dilectissimum vt fidei Catholicæ ampliatorem eligam. Et vt rebelles eiusdem sacræ fidei expellere possis, & alia alta peragere, tibi magisterium per nos multis librorum voluminibus, sub philosophica occultatione diffusum, clarê, completeq́ue tradam. Et tamen ea quæ tibi declarando dixero, ex parte sum mi creatoris admoneo, vt tam secretè quàm poteris retineas, ne thesaurum istum indignis dispergas, & Deus iudicium à te deposcat. Accipe igitur in nomine sanctæ Trinitatis & æternæ vnitatis vinum rubeum, quod liquo-

rem lunariæ appellamus, & nigrum nigrius nigro vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum libri Mercuriorum, quod incipit: Tu recipies de liquore lunariæ quantum vis. & in principio nostri accurtatorij. Recipe nigrum nigrius nigro, & destilla totam aquam ardentem in balneo, & illam rectificabis quousq; sine phlegmate sit. Quod cognosces quando comburit petiam licij propter sui ardorem. quod facies in quinque vicibus, quandoque in tribus. Fili in hoc declaratur tibi clausula nostræ Epistolæ tuo Illustrissimo patri missæ, in clausula, quæ dicit: Et hoc in secunda vice contingere solet. & in canone qui incipit: Multi arbitrantur vsque ad septimam rectificari, sed dico tibi quod ter sufficit. Et cùm habueris tale signũ diuidas illam in duas partes, & vnam partem serua pro creando menstruo, & cum alia parte abstrahas animam à terra per modum quem tibi dicam. fili modus est, quòd tu destilles phlegma quousque maneat ad modum picis liquidæ: & tunc pone super illam de aqua quam rectificasti tantum, quòd supernatet materiam tribus digitis. & bene clauso vase pone in fimo vel balneo in digestione per sex dies. postea destilla pro filtro in cineribus calidis totam aquam in qua est anima. postea auge ignem aliquantum & abstrahe oleum & serua. Et postea infunde de alia aqua vt prius, & pone in putrefactione per sex dies vt prius: & postea destilla pro filtro, in cineribus vt prius, primò abstrahendo aquam, postea oleum: & sic continua magisterium per eundem modum, quousque extraxeris totam animam à terra. Serua illã, quia est

quia est aqua animata: serua oleum pro tinctura. Fili per hoc elucidatur liber Atramentorum in illa parte quæ dicit: Illam aquam diuide in duas partes. Et in illa quæ dicit, Serua oleum pro tinctura. & in libro Lucis mercuriorum. Postea terram siccam & induratam accipe, & in vase benè clauso sustinens ignem pone, & da sibi ignem calcinationis, quousque terra albescat. Fili in Dei amore rogo, noli hoc secretum reuelare. Terra nostra dealbata & sal depuratum per ingenium artistæ. Et per hoc elucidatur clausula libri Lucis mercuriorum, quæ incipit: Calcina per duos dies cum igne sublimationis. Et super talem terram debes fili, dare animam quæ est in aqua reseruata. Fili modus est iste. Accipe terrã albam & depuratam & scias pondus, & pone in vitro, & super eam infunde octauam partem aquæ animatæ vase optimè clauso, & pone in balneo nostro per tres dies, quousque videas spiritum condensatum ardentem in balneo, & illum rectificabis, quo vsque sine phlegmate sit. Tunc superposito alembico extrahe humiditatem sine gustu, quia anima amplexata est spiritum qui est in ea parte. Et per hoc elucidatur tibi caput, quod est in libro Lucis mercuriorum, quod incipit: Vnus spiritus intrat alium. Et imbibe secundò cum septima parte aquæ animatæ, & digere vt prius, & destilla humiditatem. Tertiò imbibas cum sexta parte, & digere & destilla humiditatem. Quartò infunde quintam partem aquæ animatæ, vt suprà. Quinto des quartam partem, & digere vt scis. Et continua cum quarta parte semper digerẽdo & abstrahendo humiditatem,

quousque terra nostra sit prægnans & alba. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum nostri Codicilli intitulati Illustrissimo patri tuo, quod incipit: Partus nostræ terræ. Fili, scias quòd istud caput est generale ad omnem sublimationem mercuriorum. Tunc accipe terram prægnantem, & pone in vase sublimatorio lutato & bene clauso in igne tertij gradus per viginti quatuor horas: & sublima purum ab impuro. Et sic habebis, fili, vegetabilem mercurium sublimatum, clarum, resplendentem in sale mirabili. Fili, scias quod philosophi & nos appellamus id propriè, sulphur vegetabile, sal armoniacum, sulphur nostrum, sulphur naturæ, & etiam multa alia nomina imponimus sibi. Fili cum Dei adiutorio illud sulphur potest mirabiliter accurtari. Et modus talis est, quòd accipias picem nostram liquidam, & illam pone in cucurbita in igne tertij gradus, & extrahes oleum quousque sicca remaneat terra & combusta. Fili calcina, vt te docui, & depura terram, sic separa sal ab ea: & super illam da quartam partem spiritus qui est in secũda aqua, & digere vt suprà extrahendo postea humiditatem. Iteratò da quartam partem, & digere, & exsicca, vt prius, quousque terra sit prægnans. Signum erit quòd amplius nil destillabit. Sublima vt prius, & habebis vegetabile sulphur, mundũ & purum, & eiusdem virtutis cum primo. Fili cum Dei timore moneo, ne hoc excellentissimũ accurtamentum alicui reueles. Fili, spiritum aquæ secundæ debes extrahere post destillationem primæ, & memorare quod rectificatur à terra, & super terram dealbatam. Fili, per hoc elucidatur

cidatur tibi capitulum noſtri Apertorij quod dicit: Præpara terram cum aqua ſecunda, & aquá cum terra. Et caput noſtri libri Experimentorum quod incipit: Fili memorare ſecundam animam cum ſecunda terra commiſcere. Id fit cum ſale extracto à terra dealbata per calcinationem. Et caput quod incipit: Fili, des ſibi quartam partem animæ ſecundæ. Et caput quod incipit: Fili iſtam proportionem continuabis cum quarta, vſq; ad vltimam prægnationem terræ. Fili elucidatur tibi clauſula Artis matrimonialis quæ incipit: Et ſale depurato, & anima ſecunda cum proportione quarta. Fili fit matrimonium & vegetabilium partus ſine dubio, quod pretioſum eſt. Etiam nolumus te ignorare, quòd argentum viuum vegetabile noſtrum, poteris in alia maneria à ſua minera extrahere. Fili per hoc elucidatur caput tertium noſtri Apertorij, quod incipit: Eſt & alia maneria abſtrahendi argentum viuũ. Fili modus eſt, quòd tu capias herbam, quæ dicitur portulaca marina, apium & ſquillam, euphorbium, piper longum & chelidoniam: & ponas vnamquanque illarum in vaſe vitreo bene clauſo, & pones in igne cinerũ, & abſtrahes aqua, quam bene rectificatam reddas per ſeptem vices ſuper feces, & pone in fimo calidiſsimo per menſem cum dimidio. Fili per hoc elucidatur caput noſtræ artis matrimonialis, quod incipit: Fili argenta noſtra viua vegetabilia putrefiunt per longũ tempus. Et caput noſtri libri intitulati, Origo noſtrorum argentorum viuorum vegetabilium, quod incipit. Abſtracta aqua poſt putrefactionem à quocunque vegetabili, vel ab omnibus ſi-

milibus. Et hæc sunt nostra acuentia vegetabilia. Et sic intelleximus cum diximus: Acue cum vegetabilibus acuentibus scilicet: de istis salibus, & non de herbis simplicibus. Tunc superposito alembico abstrahe aquam in B. & illam rectifica semel. Deinde in cineribus extrahe totum vnctuosum siue oleum. Fili per hoc elucidatur caput nostri Apertorij quod incipit: Fili vnctuosum nõ est de nostra contradictione. Et illã aquam serua: postea feces quæ remanent calcina, vt suprà te docuimus, in calcinatione aliorũ vegetabilium, s. in vase vitreo bene clauso non aperiendo illud quousque bene infrigidatum fuerit: quia cùm senserit aerem, inflegmabitur terra calcinata. Tunc extrahe simul cum aqua quam reseruasti. postea destilla aquam per alembicum cum sale, & scias pondus secundæ terræ dealbatæ, idem, salis abstracti. Et ponas tantum sui ponderis desuper de aqua seruata vt de illa quam extraxisti à sale. Et digere per dies quinq; in fimo vel B. postea extrahe humiditatem sequendo regimen prædictorum vegetabilium. & continuabis totum illud regale magisterium vsque ad 8. vices. postea dissolue in B. & congela, & iterum dissolue & congela, & continua vsq; ad quinque vices. & habebis sal herbarum vegetabilium acuentium. Et hoc quidem sal, quodcunque sit vegetabile extractum à vino vel à perlis, appellamus sal tartari vel sal nitri. Et hoc intelleximus fieri in arte magna cum diximus, Calcina feces vini vel tartari, & imbibe eas cum aqua vitæ rectificata & acuata quinquies, quia illę calcinationes nihil aliud sunt quàm destillationes

tiones, & per hunc modum augmentabis & perficies sal vegetabile vini & herbarum cum sua propria aqua. Et de hac acuitione & perfectione valde locuti sumus in libro intitulato Lumen artis, tuo illustrissimo patri dicatum. in cap. quod incipit: Fili acuitio & perfectio istorum salium fit cum aqua sua. Et de hoc intelleximus sc. in clausula nostræ magicæ: quæ dicit: Acuas cum vegetabilibus pertinentibus, quæ sunt apium, squilla, & menstruum vegetabile. Diximus tibi cum reuelatione & auxilio Dei omnem modum faciendi vegetabilia sulphura nostra siue arg. viua, cum declaratione omnium capitulorũ ad ista pertinentia. Nunc cum auxilio Dei eius qui est trinus & vnus, elucidationem menstrui vegetabilis ab his salibus descendentis tibi dabimus. Et fili, modus est, quod tu accipias illam partem aquæ quam tibi præcepimus seruare pro acuitate menstrui vegetabilis: quod nihil aliud est, quàm aqua ardens summè rectificata, & illam ad hunc modum acues reducendo super menstruum. Fili, R. de sulphure vegetabili quod fecisti, vel de vino, vel de herbis ℥j. & pone in vase vitreo, & superinfunde ℥iij. de aqua tibi superius reuelata, & vase benè clauso cum coopertorio suo pone in B. per vnum diem naturalem. postea destilla in cineribus quousq; quod poterit ascendere ascendat. postea scias pondus salis tibi remanentis in fundo vasis: & infunde tres partes sui ponderis aquæ ardentis suprà dictæ, & pone in nostro B. per vnum diem naturalem, postea in cineribus destilles: & sic facies tribus vicibus. Tunc totum sal vegetabile transa-

ctum est per alembicum cum sua propria aqua, & facta est mixtio, & aqua clara quam simplex menstruum vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi cap. Lucis quo dicitur: Fac mixtionem cum aqua, & pone in balneo: & dicitur aqua clara quã menstruum vocamus. Et cap. Testamenti quod incipit: Opus namque margaritarum. Et cap. illud quod incipit: Accipe aquam cum qua fit aqua mercurij vulgi. Similiter caput, quod dicit: Accipe aquam ardentem, pone in tertiam rectificationem. Fili intelleximus tertiam rectificationem, quia tribus vicibus facimus transire sal cũ aqua, & non aquam vulgarem prout simplicem intelleximus. Fili, hæc est aqua quam menstruum simplex, & menstruum resolubile vocamus, quod in resolutiuum per circulationem reduci potest: vt intelleximus in cap. Facta per multos dies. Et elucidatur tibi quomodo illa aqua dicitur menstruum resolubile & resolutiuum. Fili Recipe vas vitreum, quod sit vitrum album & solidum, & sit vas magnum, & pone intus libras quatuor vel sex ad plus huius menstrui sic simpliciter soluti. Et vase bene clauso & sigillato pone in B. vel fimo sex dierum spatio. Et in isto igne conuertetur in quintam essentiam gloriosam & odoriferam præter modum. Quod cognosces quando in fundo vasis videbis hypostasim ad modum vrinæ iuuenis bene complexionati, & erit clara & resplendens vt stella cœli. Serua eam in loco calido & humido, vt est balneum, prius separando eam ab hypostasi sua, & optimè sigillando vas. Fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. 5. essentiæ, quod incipit: Fili non reputes me

menda-

mendacium dixisse. Et in cap eiusdem lib. quod dicit: Si eam posueris super terram, attrahet aues. Et in anima metallorum cap. quod incipit: Sed tandem prius te oportet, princeps serenis. eam per circulationem perficere, & in Testamēto cap quod incipit: Recipe ℥ij de G. vegetabili, licet ibi de minerali intelligamus fieri, quod fit per eandem similitudinem, vt declarabimus suo loco. Et de hoc intelleximus fieri in cap. Testamenti quod incipit: Accipe de liquore lunariæ. Et in Anima artis cap. quod incipit: Tu in virtute Dei accipe aurum, & pone in menstruo nostro. Et in lucidario supra Testamentū cap. quod incipit: Tu in virtute Dei Recipe solem, & proijce ipsum in aquam vegetabilem. Et in practica sermocinali operis minoris, in cap. quod incipit: Modus liquefactionis cū vegetabilib. Et in Anima artis. in cap. Quod circa ista materia nostra. Et in clausula eiusdem capitis quæ dicit: Materia nostri lapidis, & omnium lapidum qui per vegetabile fiunt, tam philosophorum, quàm pretiosorum, virtuosorum, qui per artificium fiunt. Et omnia metalla est menstruum nostrum vegetabile, acuatum, rectificatum, cœlificatum, seu lucerna cœlica, quod apud philosophos & nos vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo. Et in Anima artis cap. quod incipit: Liber primus diuiditur in partem, &c. & in clausula eiusdem cap. quæ dicit: Sed tamen per primum oportet te serenis. rex, nostrum vegetabile menstruum à morte, id est à fecibus vini & flegmate extrahere per rectificationem alembici. Et in cap. nostri Codicilli quod incipit: Prin-

cipia nostra confusa in opere naturali. Et in cap. quod incipit de ista materia. Hæc est illa humiditas permanens, de qua diximus in nostro Codicillo cap. quod incipit: Nostra humiditas est aqua vegetabilis per totum. Et in clausula eiusdẽ Codicilli quæ dicit: Est consolatio vltima corporis humani nostrum vegetabile menstruum cœlificatum. Et in cap. eiusdem Codicilli quod dicit: Nulla quippe res est, quæ coniungat metallorum solutionem, & reducat ad finem perfectionis, nisi nostrũ vegetabile, seu minerale menstruum. Et in clausula quæ dicit: Ponas metalla ad dissoluendum cum aqua mercurij: hoc est, cuiuscunque menstrui. Et in cap. quod dicit: Et ista aqua habet naturam remouendi omnia extranea. Et in cap. quod dicit: Circa istud menstruũ in quo est ignis contra naturam. Et in cap. quod incipit: Similiter ista aqua menstrualis, quæ fit cum aqua mercurij vegetabilis ad opus margaritarum, & ad particularia huius magisterij, & qualiter in suo loco dicemus. Et in Anima artis clausula quæ incipit: Iam noueris princeps sereniss. nostrum vegetabile menstruum esse aquam claram à phlegmate vili depuratam, acuatá cũ suo sale. Et in clausula quæ incipit: Quare princeps serenifs. aliter metalla dissolui non possunt, nisi animẽtur cum menstruo vegetabili. Et istud menstruũ sit clarificatũ. Fili, philosophi appellarũt spiritũ viuũ, quia metalla viuificat, & aquá vitæ & animá cœlicá, vegetabile mẽstruum, fimũ, stellam dianá: alij sanguinem menstrualẽ, vriná: alij vrinam sublimatá: alij aquá sulphuris nostri: alij petram benedictá. Et hæc nomina fe-

cerunt

cerunt errare incipientes vulgares, credentes ista nomina varias significare res. Scias fili, quod in alijs capit. tibi præallegatis & dilucidatis, intelligimus de menstruo vegetabili circulato, vt tibi clarè ostendimus, & semper intelleximus. Et sic fili habes modum faciendi nostrũ vegetabile menstruum, resolubile & resolutiuũ, cum omnibus capitulis sibi pertinentibus peroptimè elucidatũ. Memorare ergo eum cũ Dei timore, & intra secretum pectoris tui sub pœna maledictionis Dei retineas. Diximus tibi, serenissime princeps, & charissime fili, compositionem menstrui nostri, & elucidationem omniũ cap de eo tractantiũ. Nunc fili dabimus tibi modũ cũ Dei auxilio dissolutionis nostrorũ luminarium, pro creatione & sublimatione nostri sulphuris, nec nõ pro compositione nostri lapidis pretiosi prædicti. Et fili modus est, quòd tu accipias libram I. argẽti viui vulgi, & pone in vase vitreo, & superpone de vegetabili menstruo, quod supernatet per 4. digitos: pone in B. vel fimo per 6. dies, & totum soluetur in aquam gloriosam. Eleua menstruum per B. lene, & in fundo vasis remanebit tibi lumen perlarũ, & anima metallorũ. De hoc intelleximus in cap. Opus margaritarũ sic condes. Et in lib. Lumẽ solis cap. quod incipit: Oportet nos cum eo incipere & cũ eo finire. Et in cap. quod incipit: Nihil aliud est lapis noster, quàm aurũ & argentum, & argen. viuũ: quæ tria quotidie videmus. Et in lib. Mercuriorũ cap. quod incipit: Intelleximus de omnibus tam de nostro quàm de vulgari. & in Theorica testamenti cap. 56. in clausula quæ dicit, quòd arg. viuũ nõ valet

vnum ficum putridum: hoc diximus, quia multum valet. Tunc accipe talem aquam gloriosam argenti viui, quæ erit libra I. & misce cum libris duabus de menstruo vegetabili cœlificato: & totum fiet vna anima cũ qua dissolues omnia corpora tã perfecta quàm imperfecta pro creatione sulphuris nostri. Et scias fili in veritate & Dei fide, quòd nullũ naturæ sulphur alicuius metalli sublimaretur absque ista aqua argen. viui vulgi. Modus: Recipe auri bene cementati, purificati & calcinati, prout in tertio canone quintę essentiæ, ℥. iiij. & pone in vase vitri, & superfunde mẽstruo mixto, in quo est aqua argen. viu. ℥. iiij. & pone in cinerib. per vnũ diem naturalem, vt bulliat lentissimo igne. postea pone in B. per duos dies naturales, & illud quod inuenies solutum in hoc tempore, euacua per inclinationem in alio vase, & serua illud in. B. postea superfundas de alio nouo menstruo quantum est pondus calcis remanentis insolutæ, & fac bullire super cineres per vnũ diem, & in B. per duos dies, vt suprà fecisti, postea euacua quod solutũ est, & cũ alio seruato in B. pone. Et sic continuabis nostram solutionem regalem, quousq; totum aurũ sit conuersum in aquam gloriosam. Fili per hoc elucidatur tibi clausula theoricæ Testamenti. quæ dicit; dissolue æqua lance librata. & cap. artis fundamentalis quod incipit, Omnes liquefactiones. & cap. in libro de Conseruatione vitæ humanæ, quod incipit; Hæc solutio est aurum potabile. & in cap. abbreuiationis in cap. quod incipit: Scias quòd peracta destillatione si in ea aurum solueris, & aquam euolare feceris, & demum

mum in loco humido ponas quatuor diebus, per se soluetur: & hæc solutio est aurum potabile. Intelligas fili pro salute humana aurum dissolui cum menstruo vegetabili antequam immisceas cum arg. viuo vulgi: pro metallis verò minimè sine illo. Et de hoc intelleximus in lib. de Intentione alchymistarum tuo illustrissimo patri conditum in cap. quod incipit: Postquam habueris aurum cum tota sua anima, & in lib. Experimentorum cap. quod incipit: Fili postquam liquefactionem auri cum mixtura menstrui. Et in lib. Principiorũ naturæ, in capite quod incipit: A resoluto & putrificato incipiendus est lapis. & in lib. Limus lapidis cap. quod incipit. Post dissolutionem auri cum menstruo argen. viui tunc procede ad sulphur naturæ. Tunc fili habebis aurum solutum cum omnibus capit. sibi spectantibus elucidatum. Quando ergo cum Dei auxilio ad naturæ sulphur metallorum procedemus, quoniam sine ipso factum est nihil. Modus est iste fili, quòd tu accipias illud aurum sic solutum, & ponas in B. & destilles ab eo totum menstruum quousque aurum sit in modum ceræ fusæ. Tunc fili scias pondus dictæ materiæ, quæ stat in vase ad modum liquoris spissi. Et superpone de menstruo illo quod extraxisti ab illa materia per B. partes tres sui ponderis, & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem. postea pone in cineribus & destilla quod poteris, & quod destillatum est, pone in vase vitreo ad partem & in sudore B. Inde scias pondus dictæ materiæ quæ remansit in vase, & superfunde tres partes sui ponderis de menstruo prædicto,

& digere, vt primò per vnum diem in B. dein destilla in cineribus. Et tantum reiterabis hoc magisterium, quousque tota substantia auri transeat per alembicum simul cum menstruo. Tunc fili, omnes destillationes simul in vno vase ponas, & in B. destilla menstruum: & in fundo vasis remanebit tibi liquor serenus, quem in B. serua. Et menstruum ab eo extractum in alio vase serua in B. Fili per hoc elucidatur tibi caput, in lib. misso tuo chariss. patri, in cap. quod incipit: Recipe de mercurio quem scis. Fili istud animam metallorum vocamus. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri Codicilli quod incipit: Post iam dictam solutionē. & in lib. Principiorū cap. quod incipit: Cum sic autem menstruum à materia aurea liquorosa, & mercurio quem scimus abstraxeris. & in lib. Lumen solis in cap. quod incipit: Mercurius iam nobis natus est liquor serenus. Fili postea accipe terram tibi remanentē in fundo vasis, quæ est illa, ex qua extraxisti animam auri superius iam tibi dictá, & calcina eá isto modo: Recipe menstruum quod tibi præcepi in B. seruare, quod est illud quod ab illa anima iam superius reuelata extraxisti per B. & superfunde super terram tantum sui ponderis, & pone in nostro B. philosophico per vnum diem naturalem, postea in lentissimo cinere vel in igne lucernæ destilla. Et iterum superpone de eodem menstruo tantum sui ponderis, & digere in B. per vnum diem, & destilla in cinere vt prius. Et hoc vsque ad .10. vices reiterabis, donec terra sit conuersa in puluerem impalpabilem. Post pone super terram quæ est puluis impalpabilis, de men-

struo

ſtruo quod ab eo puluere deſtillaſti. Et pone in digeſtione in B. per 2. dies. poſtea deſtilla in cinere totum quod poterit deſtillari. poſtea imbibe vt ſuprà, & digere in noſtro B. per duos dies, & in cinere deſtilla. & hoc reiterabis vſque ad decem vices, ſemper cum nouo menſtruo eiuſdem quantitatis: vel donec tota illa terra vel puluis tranſeat per alembicum ſimul cum menſtruo. Fili iſtam terram ſic liquefactam & tranſactam, vocamus in libro de Intentione Alchymiſtarum tuo illuſtriſsimo patri condito, argentum viuum, & per hoc elucidatur tibi capitulum Animæ artis tuo patri miſſum, quod incipit: Secunda pars, in clauſula quæ dicit, Quouſque terra tranſeat per alembicum, ſimul cum menſtruo, Fili accipe omnes deſtillationes in quibus eſt terra illa, & ponas eas in vaſe vitreo cum ſuo alembico, & deſtilla totum menſtruum ab eis quouſque tota terra remaneat ſicca. Tunc oportet te illam præparare donec ſit apta ad recipiendum noſtrum Mercurium, id eſt illam animam, quam ſuperius ſeruaſti, quem Mercurium, quem ſcis, glorioſum vocamus. Et modus eſt, quod tu accipias pondus dictæ terræ & ponas deſuper quartam partem dicti menſtrui, in quo eſt talis Mercurius. Et ponas in balneo per ſex dies in vaſe vitreo optimè ſigillato: poſtea aperi vas, & in cinere lentiſsimo ſuperpoſito alembico, humiditatem ſuperfluam deſtilla. Poſtea auge ignem per alium gradum, & liquorem ſiue oleum quod aſcendit ſerua. Et iterũ pone de menſtruo ſuo in quo eſt ſemẽ ſuũ, & digere per 6. dies vt ſuprà &

destilla humiditatem, postea oleum cum alio repone & optimè serua pro incorporatione mercuriorum. Et sic continua, quousque terra nostra sit disposita ad amplectendum animam suã. Fili, signum est quando biberit, & retinuerit 4. partes, plus sui ponderis. vel quod si per laminã auri vel argenti ignitam, modicum ponas, totũ quasi volabit in fumum. Quod si non fecerit, reitera quousque tale signum faciat. Fili hoc intelleximus fieri in toto cap. figuræ fundamentalis nostri Testamenti. in cap. quod incipit: Cumque eam præparaueris, & signum prædictum assequutus fueris. & cap. lib. Lumen solis, quod incipit: Terra prægnans & præparata est illa, quæ debet sublimari. Tunc princeps sereniss. oportet te illud scire, scilicet eius sublimationem, quia hanc terram appellamus lauacrum philosophi, buffo, venenum pessimum. Et debet esse alba, & aliquantum viridis: quia sua siccitate mercuriũ suum, siue animam in naturæ sulphur conuertit. Et modus sublimationis est, quòd tu ponas eam peroptimè pulverizatam in vase vitreo bene solido, habente collum longum optimè sigillatũ. Et ponas in igne quatuor graduum cum forti igne quantum poteris, incipiendo primum lento igne, procedendo, & continuando, & fortificando vsque ad quatuor vel sex horas. Et ascendet metallorum materia, ad latera vasis ad modum argenti viui. Fili per hoc elucidauimus tibi multa capitula nostrorum librorum, quos fecimus, & multa alia addemus, in testimonium declarationis. Et primo, fili mi, elucidatur tibi cap. nostri testamenti quod incipit: Cum tu diuiseris

lapidem

lapidem in purificatione terræ, hoc eſt, noſtrum ſulphur metallorum. & cap. in Vade mecum de mercurio philoſophorum, quod incipit: Cùm autem per iam dictam ſublimationem mercurius diminutus fuerit. Et cap. eiuſdem lib. quod incipit: Purificatio terræ fit per viam ſublimationis in vaſe terræ. & cap. Teſtam. in cap. quod incipit: De documenti natura reſpectu corporis & Mercurij. & infra clauſula quæ dicit, Quouſque noſter ſperuerius aſſumat pennas. & cap. Teſtamenti de natura ſupremi fermenti, vbi ſignificauimus naturam eius ſulphuris glorioſi. Et in Anima artis cap. quod incipit: Fili oportet quòd habeas ſulphur naturæ metallorum. Et hoc intelleximus fieri in noſtro Codicillo cap. quod incipit: Per iſtam diſcretionem ſulphuris & terræ. Et in eodem Codicillo cap. quod incipit: Fili, intentio noſtra eſt tibi dicere naturam fermenti ſulphuris. Et in Epiſtola abbreuiationis cûm dicimus: Recipe ℥.j. fermenti ſoluti. Et de eo intel leximus fieri in Lucidario ſuper Teſtamentum cum dicimus: Tu in virtute Dei Recipe ſolem, & pone in aquam vegetabilem. & in lib. Lumen ſolis, cap. quod ait: Sulphur quod albificat in compoſitione ne prima arboris philoſophalis, ſcias quod debet eſſe ſublimatum à ſuo metallo, ſiue albo ſiue rubeo. Et in libro Proprietatum cap. quod incipit: Propria rectificatio ſulphuris, eſt depuratio per ſublimationem à ſuo metallo, ſiue perfecto ſiue imperfecto. Fili vt clarius intel ligas, varijs nominibus philoſophi illud glorioſum ſulphur appellauerunt, ſecundum varias rerum operationes. Dixerunt quidam, ſal armoni-

ac. ſal ignis, ſal alcali, aqua maris acuta, aqua cremans, ſal amarũ, vitriolũ, vitella ouorũ, ſtella diana, ſtella matutina, aqua volans, aqua ſoluta, vmbra ignis, ſal noſter, ſal cõdimenti, ſal anathron ſal nitri, cinis boracis, ſal gemmæ, ſal ſaponis, nubes cõgelata, Soza, ventus cõgelatus, gelu, ventus corporeus, ſecretum naturæ, aqua maris congelata, arſenicum ſublimatum, puluis ad altum volans, ſulphur exaltatum, mercurius ſublimatus. Fili chariſsime, iſta nomina diuerſa à diuerſis ſapientibus data, de vna ſola re, id eſt, de vno ſolo noſtro ſulphure intelligas. & hoc eſt quod tibi reuelamus cum ſuo magiſterio. Et hoc idem facit vulgares & inſipientes errare, propter eorum imperitiam, faciendo nos poſtea culpabiles. Fili, quod tibi diximus de vno, intelligas de omnibus, tam perfectis quàm imperfectis dixiſſe: quia idem eſt magiſterium omnium. Hucuſque fili dedimus tibi modum faciendi ſulphura cum omnibus ſuis magiſterijs & declaratione integra capitulum ſibi pertinentium. Modo autem dabimus tibi modum faciendi primas radices arboris philoſophalis cum omni ſuo regali magiſterio, poſtmodum de trunco & brachijs & floribus toti arbori pertinentibus, cum gratia & iuuamine illius qui eſt trinus & vnus. Et quia in magiſterio iſtarum primarum radicum primæ arboris vegetabilis, oportet te elementa ſeparare, de hoc tibi proculdubio modum impendemus. Modus eſt, fili dilectiſsime, Oportet te habere aliam materiam metallicam argenti factam per modum quem feciſti de auro. Et cum habueris ſic

iſta

ista duo ſulphura id eſt auri & argenti, oportet te poſtea procedere in diuiſione, per modum quem te docebimus. Fili modus eſt, vt tu accipias ſulphur auri iam dicti, & ponas in vaſe vitreo, & ſuperfundas illi de menſtruo vegetabili, cœlico, iam tibi noto, tantum ſui ponderis, & ponas in digeſtione B. per ſex dies: inde per B. deſtilla: poſtea infunde de nouo menſtruo ad ſui pondus, & pone in digeſtione in B. per ſex dies: postea pone in cineres per vnum diem totum deſtillando quod poterit deſtillari, & pone cum alio deſtillato prius. Et iterum pone de nouo mēſtruo & digere, & deſtilla vt prius. Et tantum reitera hoc regale magiſterium integraliter, quod tota terra ſiue ſulphur dictum euacuetur aere ſuo: id quod fit viginti duobus vicibus, ſi ſciueris laborare. poſtea accipe omnes deſtillationes & pone illas in B. & deſtillas totum menſtruum, & vide ſi totus aer maneat ad modum liquoris, tunc cognoſces terram eſſe euacuatam aere ſuo. Quòd ſi non fuerit, reitera cum nouo menſtruo, in B. digerēdo, & in cinere deſtillando vt ſuprà, vſq; ad tres vices: & tunc totum ſulphur noſtrū erit euacuatum ſuo aere. Tunc accipe aerē quem ſeruaſti, & pone ſuper ipſum totum ſuum menſtruum, quod eſt illud cum quo euacuaſti aerē, & ſuperfunde ſuper terram ſulphuris auri, & pone in digeſtione in B. per 8. dies: poſtea in dicto B. extrahe totum menſtruum per vnum diem, & per aliū in cinere extrahe totū aerem & ignē quātū poteris, ſcilicet in alio receptaculo. Quod cognoſces, quando aer incipit mutare colorem ſubrubeū. ſerua iſtum ignem ad partem, & iterū

pone aerem cum dicto menstruo abstracto ab eo, vel cum alio: & pone super terram in balneo, & digere per sex dies, & destilla in dicto B. totũ menstruum per vnum diem, & ignem in cinere, separando deinde quodlibet de per se vt suprà fecisti. Et serua ignem in B. & iterum pone aerẽ cum menstruo, & pone totum super terram in qua est ignis, & digere vt supra: & tantum reiterabis hoc totum magisterium, quod terra sit benè euacuata suo igne, quod fit in 40. vicibus seu iterationibus. Ideo Princeps illustriss. intellexisti hoc fieri in clausula Lucidarij nostri testam. dicente, noueris in nostro opere etiam liquorẽ. Et in libro Animæ artis, cap. quod incipit: Diximus, sereniss. princeps. Ideo primo est aqua cœlestina, secundo aer, tertio ignis scilicet liquor, de quo lapis philosophorũ componitur: & tractamus de difficultate & tempore separationis elementorum. Tunc oportet te fili terram sublimare. & per hoc elucidatur tibi verbum Lucidar. Testam. dicens, Oportet te terram sublimare. Et totaliter in lib. de Proprietatibus, quod incipit: Sublimatio terræ fit, vt fiat mercurius de intentione Alchymistarum. Et in lib. Lumen solis cap. quod incipit: Mercurius de intentione alchymistarum est, terra sublimata. & in lib. Additionum cap. quod incipit: Noster Mercurius est aliquando terra subtilis dealbata. & in Anima artis, clausula quæ dicit: Ista quippe materia est terra & argen. viuum de intentione Alchymistarum. Postea intellexi fieri post separationem terræ ab alijs elementis, quam sublimabimus per hunc modum: Fili, accipe illam terram quæ remansit

mansit post separationem aeris & ignis, & ponas illam in vase vitreo, & superfundas de menstruo vegetabili ad quantitatem terræ & ponas in B. per vnum diem naturalem. postea per aliũ diem in cinere destilla : & iterum pone de dicto menstruo ad pondus terræ, & digere in B. per vnum diem, & destilla in cinere per alium diem. & iterum reitera digerendo in B. & destillando in cinere, donec tota terra conuersa sit in puluerem impalpabilem. Tunc accipe illam, & pone de menstruo ad pondus illius, & pone in digestione in B. per duos dies, postea destilla in cinere per diem, & pone destillatum in B. Tunc accipe terram & repone de alio menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies, & destilla vt prius, & iterando inhumationes & destillationes procedes, donec terra sit transacta per alembicum simul cum menstruo : Ista terra sic cum menstruo mixta, dicitur argent. viuum exuberatum, de intentione Alchymistarum, vt intelleximus in lib. Additionum cap. quod incipit : Exuberatio nostri arg. viui fit cum nostra aqua & terra. Pone ergo istas destillationes in quibus est ista terra ad destillandum per B. & extrahe menstruum, & remanebit terra sicca & præparata in fundo vasis, serua. Sic fili habes elementa sulphuris auri diuisa cum Dei auxilio. Tunc princeps serenifs. oportet te habere sulphur arg. viui, & de eo elementa separare similiter separando aerem cum aqua mẽstruali, & ignem cum aere & aqua, & terram cum menstruo sublimare, & eodemmet menstruo per alembicum facere pertransire. Habes etiam fili elementa sulphuris albi, &

elementa sulphuris rubei separata diuisa. Et de hoc intellexi fieri in cap. nostri Testam. quod incipit. Quando tu impastaueris, &c. & in cap. lib. de Intentione artis magicæ bona, tuo patri misso, quod incipit: Post quatuor elementorum separat. Modò fili chariss. oportet te ista intelligere in clausula Lucidarij testam. quæ incipit: Itẽ postquam elementa separaueris, fili modus est quod tu acicipias menstruum siue aquam cum qua separasti elementa sulphurum auri & argenti. & isto modo dissolue pro qualibet libra de mẽstruo scilicet cum quo dissoluisti aurum, ℥ j. auri, & in menstruo cum quo dissoluisti argentum ℥ j. argenti. Et pone quodlibet de per se in vase circulationis in B. vel fimo per quindecim dies & ibi fortificabitur in suam naturam menstrualem. Fili hanc aquam appellamus Menstruum elementatum, aquam ablutam & abstractam à fecibus terræ. Et hoc intelleximus fieri in cap. nostri testam. quod incipit: Quando ea diuiseris, Et in clausula Lucidarij testamen. quæ dicit: Post hoc nota, Tu accipe dictam aquam vegetabilem fortificatá per vas circulationis & Hermetis, quod est pellicanus, & extrahe spiritum quintæ Essentiæ, Fili dilectissime habes duo Elementa, aquá quá dicimus menstruá, præparatá ad opus, præpara ergo alia cum Dei auxilio per hunc modum. Accipe duo elementa sulphuris auri, scilicet aerem & ignem, & pone simul in vitreo vase destillatorio, & pone in cinere ad destillandum cum igne temperatissimo, quousque ex quinque partibus habeas tres partes destillatas in receptorio. Tunc dimitte infrigidari, & quod de-

stilla-

ſtillatum eſt accipe de per ſe, & ſeptem vicibus deſtilla de per ſe, & ſerua ad partem, & poſtea redi ad deſtillandum quod reliquiſti, quando ex quinque partibus deſtillaſti tres. & ſuper duas quæ remanſerunt continua deſtillationem quouſque videas ignem congelari ad latera vaſis, dimitte infrigidari quouſque ignis congelatus fuerit. Et ille ignis quem extraxiſti quouſque ignis congelatus fuit, dicitur aer ſecundus & tinctura, & vocamus eum noſtrum ſecretum, & noſtrum theſaurum, & vaporem elementorum. Iſtud etiam rectificabis fili per ſeptimam deſtillationem ſeu rectificationem, & terram quam poſt deſtillationem primi & ſecundi aeris abſtraxeris à vaſis in quibus aerem primum & ſecundum deſtillaſti, pones in igne congelari. Et illa terra ignis appellatur. Nunc fili præpara hunc ignem iſto modo: pone illum in vaſe deſtillatorio, & pone deſuper de ſua propria aqua, quæ eſt illa cum qua ſeparaſti elementa ſulphuris auri, quando tibi præcepimus deducere ad ſpiritum 5. in vaſe Hermetis. & diximus aquam albá à fecib. terræ. 5. partes ſui ponderis, ſcilicet ſuper ℥ j. de dicto igne, ℥. v. de dicta aqua. & pone ad digerendũ in B. p 8. dies. poſtea in cinere lentiſs. deſtilla, & iterum pone de noua aqua ſc. 5. partes, & digere & deſtilla vt ſuprà, & totũ reitera cũ iſto regimine vſq; ad 7. vices. & ſic habes ignẽ ſulphuris calcinatum philoſophica calcinatione. Et ſic habes ignem & terram ſimul calcinata philoſophica calcinatione. Et ſunt duo elementa ſulphuris rubei præparata ad limos deſertos. Et nota quòd debes ponere terrá ſulphuris albi quã calcinaſti &

præparaſti poſt ſeparationem elementorum ſulphuris rubei cum terra, quam extraxiſti ab aere mixto cum igne, & ambas pone cum igne congelato. Modo fili accipe terram ſulphuris argenti, quæ tibi remanſit poſt ſeparationem elementorum, & illam præpara quemadmodum feciſti, calcinaſti & præparaſti terram auri: poſt ſeparationem elementorum ſimul cum menſtruo ſublimati, & in puluerem impalpabilem reducti, & cum eodem menſtruo per alembicum portando & faciendo tranſire. & hoc totum ſi præparationem hanc terræ ſulphuris argenti facias cum menſtruo, cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris argenti, tunc habes terras ſulphuris auri & argenti præparatas de per ſe. Quod cognoſces per ſignum tibi datum, ſcilicet ponendo parum ſuper laminam lunæ ignitam, euolabit in fumum maior pars. Tunc R. illas terras æquali pondere & vncijs, & pone in vaſe præparatorio: poſt accipe menſtruum cum quo præparaſti elementa lunæ, & in eo ponas in lib.j.℥.j. ſulphuris vegetabilis, quod tibi demonſtrauimus facere ex terra vini, & deſtillando facias totum per alembicum tranſire: & tunc habebis menſtruum cum quo extraxiſti elementa ſulphuris lunæ animatum & acuatum. Tunc fili oportet te terras ſulphurum antedictorum, id eſt, auri & argenti ſimul miſcere & præparare, dando ſibi quartam partem ſui ponderis dicti menſtrui, digerendo & deſiccando, vt in creatione ſulphuris fit quouſque biberit 4. partes de dicto menſtruo, & ſic diſpoſita ad ſublimandum: quam ſublimabis in igne quarti gradus. Et nota quòd omnes iſtæ præpa-

præparationes & deſtillationes terrarum deberent fieri in B. & ſic habes fili ſulphur noſtrum, ſiue materiam, ſiue terram vegetabilem & metallicam, in vno genere vnitam ad componendum lapidem glorioſum, altum & virtuoſum, qui tibi transformabit argent. viuum vulgi in perfectum ſolem vel lunam ſine iuuamento ignis, ſed tanquam oculus baſiliſci, qui ſolo intuitu interficit animalia. Quem ſic compones. Sed intereſt fili, vt per compoſitionem radicum iſtarum, tam ſublimis & altæ arboris quas limos deſertos appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magiſterium pertinens infunditur, magnam diligentiam adhibeas, & ſummo ingenio componas. Et modus eſt quòd tu accipias de terra ſiue ſulphure vegetabili, quod vniuiſti in vno genere per ſublimationem, quæ eſt illa quam appellaſti terram ſulphuris in vno genere vnitam. Et eum ponas in vaſe vitreo & ſuperfundas de mēſtruo cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ, & præparaſti dictum genus terræ, tantum ſui ponderis, & pones in B. philoſophico per tres dies naturales. Et in illo tempore ſoluetur totum: quod ſic ſolutum pone in B. vulgi, & deſtilla mēſtruum, & terra ſuo generi vnita per ſublimationem remanebit & oleum. Quod oleum vnguentum philoſophorum appellamus, & vnum de ſecretis quod procuramus occultari. Et per hoc declaratur tibi cap. teſtam. quod incipit: Procurabimus illum arcanū quando poſuerimus cum. Tunc accipe de iſto oleo terræ, ſiue vnguento ſupradicto ℥x. & de aere lunæ prius rectificato ℥j. pone in igne cineris & deſtilla, & quod deſtil

latur, (quod eſt ferè totum) dicitur limus deſertus terreus. Serua illum ad tempus. Tunc accipe de elemento ipſius ſulphuris auri iam præparati & congelati ℥ xx. & de elemento aeris lunæ ℥. j. & de elemento aeris ſulphuris auri ℥. aliam, & pone totum in cineribus & deſtilla, quod deſtillatur ex eo quod erit ferè totum, dicitur limus deſertus æthereus. ſerua ad tempus. Tunc accipe de elemento ignis ſulphuris auri ℥. j. ſiue ij. & iterum rectifica illud iſto modo, ponendo ſuper eum quinque partes de ſuo proprio menſtruo, quod eſt cum quo ſeparaſti elementa eiuſdem ſulphuris auri, & pone ad digerendum in B. per vnum diem naturalem. poſtea in cinere deſtilla quod poteris. Et iterum pone de dicto menſtruo, & digere, & per cinerem deſtilla, & reitera tantum, quod totum tranſeat per ignem cineris. Tunc accipe tantum ſui ponderis de dicta terra vegetabili, vnita & ſublimata ſimul, & vnias ſimul, & non deſtilles, ſed ſic dimittes: & dicitur limus diſertus non vaporiſatus. Item accipe ℥ j. dictæ terræ & ℥ j. olei aeris lunæ & miſce ſimul, & facias idem magiſterium quod feciſti cum præcedenti auro. & dicitur limus terreus deſertus lunificatus, vaporiſatus. & hoc intelleximus fieri in lib. Lumen ſolis in cap. quod incipit: Nota tota elementa vaporiſamus. Et quia fili voluimus tibi totũ magiſteriũ declarare, volumus pręambula facere. Sed totum particulariter declaratur, & habes cũ Dei auxilio limos deſertos pro lapide excellentis virtutis. Modo nobis videtur dare modum cœlificandi & præparandi illos ad virtutes cœli & terræ recipiendas, & modus eſt

iſte. Quod

iste. Quod tu accipias vasa ærea vel ferrea quæ sunt virgulata, & sint sicut illa in quibus cantant psytaci, sed virgulæ sint magis strictæ, ita quod non possit intrare aliqua terra, nec cœlestis nec terrestris, sed solum vapor cœli & terræ, quos habebis per influxum: & cum Dei gratia accipe limum factum ex 10.ʒ. vel ʒ. si poteris tantum habere terræ vel sulphuris vniti, quod est illud quod vnisti ex terra sulphuris argenti, & appellauimus oleum vnguentum, & ex vna ʒ. aeris lunę & j. aeris solis simul mixtis: & istum limum ponas in vase vitreo cum longo collo optimè sigillato sigillo Hermetis. & istud ponas in vase virgulato, & ponas subtus terram per vnũ brachiũ vel duos, & dimittas ad annũ cum dimidio, vel ad minus per annũ, cooperiendo benè illud cũ terra sua, & seruãdo ab omnib. periculis & in isto tempore efficitur vna aqua, potens, mirabiles habẽs virtutes fixatiuas lapidis: & habet mirabiles virtutes acquisitas à cœlo, quas attraxit à vaporib. terræ, plus quàm à duab. arcatis fortis artis. Fili sup hoc quiesce. Tũc accipe limũ quẽ fecisti de 10. ʒ. ignis sulphuris auri, & ex j. ʒ. aeris sulphuris lunæ, & istud pone in alio vase vitreo cũ longo collo Hermeticè sigillato. & pone in alio vase virgulato, & pone suspẽsum in aere, arbore vel loco abdito ab omni vento, puluere, & omni periculo. Dimitte ad vnũ annũ cum dimidio, vel ad minus anno integro, vt de alio diximus, & ita efficietur vna aqua clara habens virtutẽ indurandi, fixandi, cõgelandi, penetrãdi, faciendi lapidẽ volatilem, & dicitur mercurius aeris acutissimæ penetrationis. Quo facto accipe limum non

vaporisatum nec cœlificatum, qui est ille quem fecisti ex j. ʒ. elementi ignis sulphuris solis, & ex j. ʒ. terræ vnitæ, & illum quem fecisti ex j. ʒ. terrę sulphuris vnitæ & j. drach. aeris lunæ, & illas pone quodlibet de per se in vase vitreo sigillato, vt de alijs est dictum. Et ponas subtus terram, per vnum brachium, per annū integrum in vase virgulato, vt de alijs dictum est: & in illo tempore efficitur vna aqua habens mirabilem virtutem coniungendi, & super hoc quiesce. Tunc accipe limum quem fecisti ex decem drach. ignis vel aeris, & 9. terræ, & accipe quod superest, quod est aer lunæ, quia non accepisti ab eo nisi ʒ iij. quando fecisti limos: & illud pone suspensum in aerem in vase vitreo sigillato, & in vase virgulato, vt de alijs fecisti, & ibi accipiet virtutes cœlicas, quæ sunt media coniunctionis inter limum terræ, & limum ignis & aliorum. His peractis accipe aerem secundum, qui est ille quem abstraxisti ab igne cōgelato ʒ x. & terræ vnitæ ʒ j. quæ est ille aer quem tibi diximus oleū philosophicum, & thesaurū philosophicum. & pone de per se in alio vase vitreo bene sigillato, & in vase congelato: & pone ad aerem prope alia quæ posuisti ad annum integrum. Quo facto accipe menstruum cum quo separasti elementa sulphuris lunæ, & pone in quolibet vase, in quo est menstruum lunæ, ʒ j. sulphuris vegetabilis, & pone in balneo, postea in cineribus, quousque facias pertrāsire totum simul cum quolibet menstruo de per se. Tunc quodlibet menstruum sic rectificatum vel vnificatum & animatum pone in vitreo vase sigillato de per se in suis vasis virgulatis: & ponas ad

nas ad aerem ſuſpenſum prope alia ad annum vnum. Quo facto accipe oleagineitatem lunæ, quæ eſt illa quam abſtraxiſti à terra lunæ, quando præparabas eam pro creatione ſulphuris lunæ, quam præcepimus tibi ſeruare, & diximus quòd de ſapientia retinebit: & diximus quòd erat pro creatione, & ponas in vaſe vitreo ſigillato,& ponas in aere, & ibi efficitur aqua fluxibilis & virtuoſa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine increatiua alba, dicimus de oleagine increatiua rubea. Et habes fili lapidem in 8. partes diuiſum, tres in terra, & quinque in aere. & elucidatur tibi cap. in lib. Lumen ſolis, quod incipit: Octo quidem elementa,&c. His autem peractis oportet te princeps ſereniſs. duas arbores philoſophicè componere, habentes radices fundamentales diſtinctas, vnam albam & vnam rubeam, quælibet tranſmutantem de per ſe mercurium vulgi in aurum vel argentum, ſine ignis iuuamento & minerali meliora, quib. ſimul mixtis, efficitur arboris truncus vel brachia, ex qua per ſublimationem cauſantur quatuor riuuli cum ſuis fontibus. Et elucidatur tibi tota figura quarta cum ſuis cameris. Et fili modus compoſitionis primæ radicis eſt, quòd tu accipias limum non vaporoſum quem ſepeliſti in terra,& eſt ille quem feciſti ex ℥ j. terræ vnitæ generi ſuo ſimul ſublimati, & ℥ j. aeris lunæ: & pone in vaſe vitreato putrefactorio: & tunc accipe menſtruum acuatum cum ſulphure vegetabili, quod eſt illud quod ſuſpendiſti ad aerem ,& eſt album menſtruum, ſcilicet illud cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ,& diuide in du-

as partes æquales, ſcilicet vna 12. & vnam pone cum dicto limo albo non vaporiſato. & pone in B. philoſophico per duodecim dies. poſtea aperi vas & ſuperfunde aliud, & ſic facies de duodecim in duodecim dies quouſque menſtruum album ſit in vna ſubſtantia criſtallina cum illo limo terreo non vaporiſato. Tunc accipias limum terreum non vaporiſatum, qui eſt ille quem feciſti ex decem drachmis terræ ſimul ſublimatæ, ſcilicet terræ ſulphuris auri, & ſulphuris argenti, quæ vniſti per ſublimationem poſt ſeparationem elementorum, & illud diuide in duas partes, & vnam partem ſerua pro compoſitione arboreæ radicis, & aliam partem diuide in quinque partes æquales, & vnam partem pone cum materia quæ eſt in vaſe cum ſubſtantia criſtallina, quæ eſt illa quam ſuperius feciſti ex limo nō vaporiſato, & menſtruo albo: & pone in B. per quinque dies: & poſtea aperi vas & pone aliam partem vt prius de dicta materia, & permitte in B. per alios octo dies, & ſic facies de octo in octo diebus, donec illas quinque partes poſueris. poſtea ponas in ſtupha ſicca vas ſigillatum optimè in calore ſolis per 20. dies, & congelabitur ad modum gummi, & ſuper hoc quieſce. poſtea habeas de menſtruo quantum tibi placet, & acue & fortifica cum argento hoc modo. in lib. j. menſtrui ponas ʒ. j. lunæ calcinatæ, & tunc deſtillabis & digeres vt moris eſt, quouſq; totam animā lunæ attraxeris, quod erit quando ſoluerit dimidium vel ʒ iij & illud menſtruum taliter cum vigore lunæ acuatum & fortificatum, dicitur vapor potentialis. Tunc de iſto mēſtruo ſic facies:

Acci-

Accipies de argēto bene depurato & amalgamato cū quinq; partibus Mercur. viui, & destilla vt transeat per alembicū, & procede vsq; ad sulph. rubificatū. Tūc accipe sulphur prædictū, & scias pondus, & cum ℥ iiij. dicti sulphuris ponas ℥ j. dictę gummæ, quæ est illa quá fecisti, & peroptimè mola in mortario vitreo, & ponas in vase vitreo cū collo longo. postea accipe elementū aeris lunę quod suspendisti in aere, & diuide per 10. partes æquales, & vnam partē superfunde dictæ materię, & pone in B. per 10. dies. postea aperi vas & superfunde aliá partē & permitte stare per alios 10. dies semper vase bene clauso. postea aperi & superfunde aliá partem, & sic facies de 10. in 10. diebus. Tūc est materia tota ad modū olei cristallina. Quam pone in igne sicco ad modū caloris solis per 25. dies, & congelabitur, & erit materia tendens ad luciditatē. Tunc accipe oleaginē quá tibi præcepimus suspēdere in aere, & est illa quá extraxisti dum calcinabas terram lunæ pro creatione sulphuris primi, quod diximus tibi retinere Mercurium de per se, & illam misce cum alia oleagine quá abstraxisti à sulphure quod posuisti cum illa gumma superius dicta pro cōpositione radicis arboris, & diuide totum in 5. partes, sc. oleagines mixtas. Et cum vna parte incera guttatim ponendo vas in cinerib. calidis. postea sigilla & pone in B. per 8. dies. postea aperi vas & superfunde oleum guttādo, & permitte per alios 8. dies in B. & sic facies de 8. in 8. diebus quo usq; totá oleaginē bibat. Tūc ponas in igne sicco tēperato per 8. dies & indurabitur. Tunc auge ignē per alios 8. dies & dealbabitur. Tunc iterum

ſolue in B.& iterum congela in igne ſicco,& hoc facies quater. Tum pone in vaſe vitreo ſigillato, & pone ſubtus terram ſpacio vnius cubiti per 15. dies:& in illo tempore efficitur ad modum gummæ cum claritate adamantis. Fili cum iſta medicina facimus argentum melius minerali ſine iuuamento ignis, ſed ſolo odore illius. Et hoc prouenit ex virtutibus cœli quas acquiſiuit influxas mediante aere & vapore terræ. Ideo tanquam viſus baſiliſci operatur, & ſic cognoſces eius virtutem inſitam. Fili iſta glorioſa materia quam primam radicem totius naturæ appellamus, ſemper remanet illæſa & immutabilis & incorruptibilis. Quieſce ſuper illam. Fili diximus tibi vſque modo de medicina incorruptibilis pretij i.de prima radice alba : modò fili dicamus compoſitionem alterius radicis rubeę cum Dei auxilio. Fili accipe limum non vaporiſatum rubeum,quem feciſti ex terra rubea. Et in igne congelato quem ſepeliſti in terra,& pone in vaſe vitreo cum collo longo. Et tunc diuide menſtruum rubeum cum quo ſeparaſti elementa auri, quod eſt illud quod ſuſpendiſti in aere in 12. partes æquales vt de albo feciſti, & vnam partẽ ſuperfunde in vaſe cum prædicto limo, & pone in B.per duodecim dies, poſtea aperi vas & ſuperfunde aliam partẽ & permitte per alios duodecim dies in B.& totum hoc excellens magiſterium reitera de 12.in 12.dies.quouſque omnes 12. partes dicti menſtrui poſueris cum dicto limo, vt feciſti in compoſitione radicis albi,quouſque ſit in ſubſtantia criſtallina ſed rubea. Tunc accipe dimidium limũ terreum quem ſeruaſti quando dimi-

do dimisisti illũ pro compositione radicis albi. Et est limus iste qui dimittitur pro compositione istarum radicũ, limus factus ex ʒ x. terræ vnitæ simul, & ʒ j. aeris lunæ, & vna aeris solis. & illam partem diuide in 5. partes, & vnam partem pone super materiam cristallinam rubeã in B. 5. dies. postea aperi vas & superfunde aliã & permitte per alios quinque dies, & sic de quinq; in quinq; diebus donec omnes 8. partes posueris. Tunc pone in nostro Athanor ad congelandum per viginti quinq; dies vt de albo fecisti, & super hoc quiesce. Tunc accipe limum æthereũ quem fecisti ex duodecim drach. ignis sulphuris solis, & ʒ j. aeris eiusd. solis, & diuide illum in 10. partes æquales, & vnam partem pone super illam gummam quã congelasti: & pone in B. per decẽ dies. & postea aperi vas, & inuenies totũ solutũ, superfunde aliã partem, & sic facies de 10. in 10. dies quousq; omnes dictæ partes dicti limi imbibantur, & iterum congela. postea facias de alio sulphure auri amalgamato cũ 8. partib. arg. viu. vulgi, vt suprà fecisti de luna per eundẽ modum. Fili regula generalis est, vt ista sulphura sumantur à corporibus perfectis, vnumquodq; de per se cum menstruo vegetabili, vel variando, vt dicuntur sulphura duorum luminariũ scilicet auri & arg. huic magisterio pertinentia. Et scias pondus dicti sulphuris auri, facti ex auro & arg. viuo vulgari cum nostro menstruo. & cum ℥ iiij. pone ʒ j. dictæ gummæ rubeæ secundò congelatæ, & in mortario vitreo mole, quousq; totum fiat vnũ corpus. Et fili tantum facias de dicto sulphure, quod possis cũ eo dictã gummã proportionare.

Quo facto accipe secundum aerem quem diximus thesaurum philosophorum, & diuide in 5. partes æquales: & cum vna parte imbibe materiam tuam, & totum pone in B. per 10. dies vt suprà. & in isto tempore totum erit solutum. pone aliam partem dicti aeris secundi, & permitte in B. per alios decem dies, & sic facies quousque omnes quinque partes ponas. postea pone in stupha vel Athanor in calore solis, & in 8. diebus congelabitur. Tunc Recipe oleaginem rubeam, quam suspendisti in aere, quæ est illa quam diximus retinere Mercurium de per se, & cum ea pone aliam, quam extraxisti à terra auri & argenti viui vulgi, quando ex ambobus simul fecisti sulphur, & illas sic mixtas in 12. partes diuide. & cũ vna parte incera totam medicinam rubeam, & illam in calore solis per 8. dies permitte. Aperi vas, & pone aliam partem, & exicca in eadem stupha per alios. 8. dies. postea congelando in eadẽ stupha sicca quousque amplius nolit congelari. Tunc pone in vase aureo vel vitreo bene clauso, & pone subtus terram per vnum cubitum, & in spatio 15. dierum efficitur vna gumma carbunculi, cuius vna gutta proiecta super Mercur. viu. habet potestatem conuertendi mille milliũ partes in verum aurum, sicut nos fecimus sine iuuamẽto ignis, sed tanquam visus basilisci. Et illa medicina remanebit semper illæsa & incorrupta pro alijs proiectionibus. Fili nos fecimus isto modo proiectionem cum eadẽ gutta medicinæ vsq; ad centum vices supra centum, & semper faciebat nobis aurũ. Ecce princeps serenissime, habes secundam radicẽ totius arboris naturæ altissimæ

compo-

compositionis, & inæstimabilis proiectionis, & effectus transmutationis sine iuuamento ignis, & hoc fili prouenit ex influxu planetarum cœli & vaporum terræ, ex quibus constituuntur istæ duæ radices vnius arboris. Ex quibus deriuantur aliæ quatuor radiculæ, ex quibus formatur prima figura totius naturæ. Sed antequam deueniamus ad compositionem dictarum radicum, dabimus tibi modum deriuandi & eruendi medicinas, latitudinis, quæ ab his deriuantur, quas appellamus herbas radicum arboris philosophici. Et fili modus est, quòd tu habeas de sulphure puræ lunæ apto per modum tibi iá notum & datum, & ab eo diuidas elemẽta secundum doctrinam suæ diuisionis tibi dilucidatá: vt cum menstruo aerem, cum menstruo & aere ignem, & cũ menstruo terrá sublimando, & mẽstruum ab ea per alembicum euacuando, quousq; sit terra præparata in puluerem impalpabilem secundum signum tibi notum. Tunc accipe illam terrá & pone tantum sui ponderis cum ea de lapide albo iá facto & deducto ad altissimam maneriem, & tantum sui ponderis de sua aqua, i. de menstruo, & ponas totum in B. per 8. dies, & in illo tẽpore totũ soluetur. Tũc accipe elementa aeris sulphuris lunæ, quod fecisti, & diuidas in 10. partes, & vná partem superfunde, & in B. ponas, & dimitte per 10. dies. postea aperi vas, & superfunde aliá partẽ, & per alios 10. permitte: & facias quousq; totũ sit substantia cristallina. Tunc accipe ignem dicti sulphuris lunæ, & diuide in 8. partes æquales & vnam partem superfunde, & tene in B. per 8. dies, vel 10. & aperi vas, & pone aliam partem:

& sic facias quousque totus ignis sit coniunctus, & erit substantia cristallina, quam congela in stupha, & erit ad modū gummæ: incera illam cum duodecima parte oleaginis, & sicca vt suprà: postea cum alia duodecima parte incera, vsque quo duodecim partes oleaginis bibat: postea destilla, & congela vsque amplius congelari non valeat. Et erit medicina altissimę proiectionis, & est ista radicula alba descendens à prima radice alba fundamentalis arboris, &c. Fili per eundem modum componas radiculam rubeam dependentem à radice rubea fundamentali per idem magisterium cum subiecto auri, diuidendo ab eo elementa, & coniungendo vt suprà: & habes radiculas albas & rubeas dependentes à duabus radicibus. Modò autem dabimus tibi modum componendi herbas illarum radicum. & modus est quod tu accipias, ℥ ij. de sulphure lunæ, & de ista medicina alba vel rubea, quam dicimus radiculam ℨ.j. & de menstruo vegetabili libras 3. & pone in vase circulationis in B. vel fimo ad circulandum vsque transeat per colores suos, siue albos siue rubeos, & generetur ab eo infans, quod fiet in 45. diebus. & efficitur in isto tempore in fundo vasis, lapis rotundus: munda tum à fecibus suis circumcirca, & sic solutum dissolue & congela, & sic erit alba vel rubea medicina. Et fili per hoc elucidatur cap. in lib. de Modo practicandi, quod incipit, In principio picturæ arboris philosophicæ, quod tangit primas radices albas vel rubeas. Ecce fili habes radices cum suis radiculis & herbis latitudinalibus completas: modò dabimus tibi truncum arboris rubeum vel albū

per

per hunc modum. Accipe ſulphur auri factum per doctrinam tibi traditam, & diuide elementa per modum quem te docuimus ſuprà, & ſubtilia terram cum ſuo menſtruo, & fac illam ſtare ſuper laminam ignitam ſine fumo, ſecundum modum doctrinæ tibi ſuperius traditũ in calcinatione aliarum terrarum metallicarum, & oleaginẽ colligendo, vt de alijs dictum eſt, & illa per alembicum facies tranſire, & non oportet te ſublimare: poſtea menſtruũ quod eſt aqua ſua, facias de per ſe ſæpius deſtillare, & terrã quam fecerit cũ terra prædicta ponas. Tunc aerem de per ſe deſtilla ſæpius, & terrã quam fecerit cum terra prędicta ponas. poſt aerem ſuper ignem ponas, deſtilla in cineribus quouſq; ex quinq; partibus habeas tres: poſtea deſtillationẽ continuabis quouſq; ignis coaguletur ad latera vaſis, & aerem ſecundum ſeruabis, vt ſuprà feciſti in alia ſeparatione elementorũ, quod diximus theſaurum. Tunc illum ſepties deſtilla de per ſe, & terrã quam fecerit cũ igne congelato ponas: poſtea ignẽ congelatũ cum menſtruo ponas, & calcinabis digerendo & deſtillando, quouſq; per menſtruũ & ignẽ aſcendere facias totum, ſecundũ doctrinam tibi traditam in ſeparatione elementorum ſulphuris auri, & rarificationis eorũ pro compoſitione limorũ. Poſtea accipe terram prædictã, in qua poſuiſti terras elementorũ, in 12. deſtillationes eorũ, & põdera illã, & cũ ea pone tantũ ſui põderis de medicina primæ radicis arboris iã dicti, quæ fuit ad modũ carbũculi, & ſuperfunde de menſtruo tantũ ſui ponderis, quantum eſt totũ, & pone in B. per 12. dies, & inuenies totũ ſolutũ tunc

diuide aerē in 10. partes & vnam superfunde, & in B. per 10. dies tene. & aperi vas, & superfunde aliam quousq; totum ponas sicut in compositione radicū fecisti. Tūc diuidas ignem in 8. partes, & vnam partem superfunde. sit in B. per 8. dies: inde aliā superpones & digeres per alios 8 dies. in B. & sic facies de 8 in 8. dies, quousq; totū ponas. Recipe postea secundum aerē, qui est noster thesaurus, & in 8. partes diuide, & vnam partem superfunde materiæ, & pone in B. per 5. dies. Aperi vas & superfunde aliā, & sic facias quousq; totum thesaurum ponas: Tūc pone totum in stupha sicca per 25. dies ad congelandū. postea Recipe oleaginem quam extraxisti à terra auri, quādo fecisti sulphur ex eo, & quando diuisisti elementa à dicto sulphure, & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & in cinerē sicca, & sic facies donec cū dictis 12. partib. inceraueris. Tunc procede ad dissoluendū, & congelandum, quousq; amplius congelari non valeat, & serua. Et ecce fili habes medietatem trunci arboris rubeam, Compone igitur aliam medietatem albā per eundem modum, vel variando vel mutādo, & habebis truncū totius arboris, qui dicitur trūcus diuisus. Demonstrabimus tibi postea de toto integro trunco cū magno accurtamento, & mirabili effectu transmutationis. & quia oportet nos totū integraliter dicere, cum Dei auxilio incipiemus. Et modus est, quòd tu incipias per subtilē modū compositionis, cōponere truncū integralem: postea dabimus tibi modum componendi branchias cum suis ramulis & florib. ab eo dependentibus. & fili, modus est: Quòd tu accipias limū nō

vapori-

vaporizatum factũ ex ℥.j. elementi ignis, & ℥.j. terræ sulphuris simul sublimatæ, quam in terra sepelisti. & pone in eo limum æthereũ qui est in aere, tãtũ quod supernatet. Quod est illud quod fecisti ex 20. partib. eleměti ignis sulphuris auri, & vna elementi aeris eiusdẽ, & totum efficietur vna gumma, vt de alijs dictum est. Et fili, ista gũma congelabit nobis Mercurium vulgi in aurũ, sicut de minera, vt de alijs dictum est. postea accipe limum terræ factum de 10. partibus terræ sulphuris simul sublimati, & vna aeris sulphuris lunæ, & vna aeris sulphuris solis: & ponas in ampulla argentea vel vitrea sicut posuisti aliam, & taliter quod possis illã capere, & facias supranatare de limo æthereo facto ex 10. partibus aeris sulphuris lunæ, & vna terræ antedictæ, & vna aeris sulphuris auri. & efficitur gumma quæ transformabit metallũ imperfectum, vt de alijs dictũ est. Tunc accipe illam gummam terream, & pone in vase vitreo, & postea accipe bis tantum sui ponderis de menstruo albo tibi noto, cum quo separasti elementa sulphuris lunæ: & diuide in 12. partes æquales, & vnam superpone cum dicta gumma, & pone in B. in vase vitreo per octo dies, & resoluetur. Aperi vas, & pone aliam partem de illis 12 partibus, & dimitte per alios 8. dies. hoc iterabis quousque omnes 12. partes posueris. Tũc accipe limũ æthereũ factũ ex 20. partib. siue ʒ. vel ℥. aeris sulphuris lunæ, & vna parte sulphuris auri, & illũ in 10. partes diuide, & vnam partẽ pone in vase in quo stant duo limi & menstruũ in forma cristallina, & permitte in B. per 10. dies; & aperi vas, & superfunde aliã partẽ

de dictis 10. partib. & pmitte in B. per alios 10. dies, reiterando donec omnes 10. partes posueris. Postea accipe limum factum ex 20. partib. ignis sulphuris auri, & vna aeris eiusdem, & vna aeris sulphuris lunæ, & illam diuide in 8. partes æquales, & vnam pone in vase in quo stat tota materia iam cōposita, & dimitte in B. per 8. dies, postea aperi vas & superponas aliā: & hoc facies donec omnes 8. partes posueris. Postea accipe limū factum ex 10. partib. secundi aeris, & vna parte ignis sulphuris auri, & est illud quod appellamus thesaurum, & illud diuide in 8. partes, & pone vnā partem supra materiam cōpositam, quæ stat in vase vitreo, & per 8. dies in B. permitte. postea aperi vas & superfundas aliam, & sic facies quousque totum ponas de 5. in 5. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testamen. quod incipit: Ne mireris, quia tam longum tempus enarrauimus, quia oportet te habere patientiā. Modò serenis. princeps, accipe oleaginem illam, quam in aere seruasti, & in 12. partes diuide, & partem post partem supra materiam digerendo in B. de 12. in 12. dies. & in stupha siccando, postea dissoluendo & congelando, quousq; amplius congelari non valeat. Et erit materia alba in colore adamantis, transmutās omne corpus imperfectū in verū argentum. Et dicitur truncus albedinis paratus ad rubedinē. Tunc fili procede cum oleagine rubea quam supra seruasti in aere, incerando & digerēdo, & desiccando, & dissoluendo & congelando, vt in albo fecisti, & sic erit materia vt Carbunculus transmutans in aurum perfectum. Et dicitur truncus arboris rubeus & completus. Ex quo de

riuantur duæ branchiæ principales, vt in præsenti ponemus. Et quia princeps sereniss. sublimiori doctrina & cũ alta dependentia, hoc cognosces attentè aduerte. Et accipe totã materiã compositam ex limis & mẽstruo, antequam oleaginem in ea ponas, & ponas in stupha sicca per 20. dies, & optimè sigilla vas & congela. postea pone illam in vase apto sublimationi, & pone in igne tertij gradus per spatium 40. horarũ. & sublima partes elementales albas, quæ sublimabũtur ad latera vasis, & partes elemẽtales rubeæ remanebunt in fundo rubicundissimæ ad partem. Quas pone in suo vase (albo separato) in igne quarti gradus, & da ignem fortiorem quod poteris, & sublimabitur tibi ad latera vasis, & erit ita lucens & mirabile, quod transcendet claritatem Carbunculi. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Test. quod incipit: Fili sulphur album, iuxta illud verbũ, quod dicit subtiliter, & rubrum manet in fundo vt scarlata, rubrũ & sublimabile. Licet ista summa se extendat ad ramulos sub brancharũ & ad accurtationẽ arboris accurtatæ, & earũ particulariũ, vt in cõpositione sua edocet. & per hoc fili elucidatur tibi cap. libri Lumẽ solis, quod incipit. Si album sublimaueris à rubeo secreta branch. sunt tibi parata. Et in lib. Additionũ cap. quod incipit, Sulphur albũ & rubeũ sunt truncus arboris. Accipe sulphur illud album fili, quod sublimasti, & pone in vase vitreo, superponens de mẽstruo, & pone in B. ꝑ 8. dies: extrahe menstruũ, & remanebit tibi oleũ & vnguẽtũ philosophorũ. Fili ꝑ hoc elucidatur tibi cap. nostri Test. quod dicit: Coacti sumus cœlare archanũ

vbi posuimus, licet hæc verba se extēdant ad alias altas cōpositiones. Tunc habeas aquam arg. viui vulgi, quā tibi ostēdimus facere in præcedētib. & dissolues in lib. j. illius aquæ, ℥ j. lunæ finę, & aliā, ℥. cum dimidia auri. hoc scilicet in B. Tūc accipe sulphur albū quod soluisti, & pone in dicta aqua, vbi est corpus solutum secundū debitā proportionē, ita quod cum ℥. 4. aquæ ponas vnā dicti sulphuris, & pone in stupha sicca per 25. dies, & congelabitur in materiā cristallinam. Tunc accipe oleaginē quam seruasti albā, quæ est illa quam diximus tibi non ponere in materia composita, & cum ea incera dictam materiam diuidendo eam in 12. partes, & pro qualibet vice ponas partem vnam digerēdo & desiccando per 8. dies, vt de alijs dictum est. & sic facies quousque cum omnibus. 12. partibus inceres tuum lapidē. Procede ad dissoluendum & congelandum quo usque amplius congelari non valeat, & factum est tibi venenum transformans argētum viuum vulgi in argentum tam bonum sicut de minera, sine iuuamento ignis. Et est prima branchia arboris alba. Tunc accipe sulphur rubeum quod in alio vase sublimasti, & pone in vase vitreo cū menstruo, & fac de eo oleum & vnguentum, sicut de albo fecisti, & diuide in 8. partes, & pone partem post partem supra medicinam gloriosam albam digerendo in B. & siccando in stupha. Tunc accipe oleaginem rubeam & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & digere & desicca, postea congela: & sic facies quousq; omnes eas partes ponas. postea procede ad dissoluēdū & cōgelandū, vt in albo dictū est, quousq; cōgelari

gelari amplius non valeat, & habes venenum rubeum transformans ſine iuuamento ignis, vt de albo dictum eſt. Ecce fili, habes duas branchas principales, quarum ponemus ramulos & flores cũ ſuis multiplicationibus & accurtationibus: poſtea dabimus tibi doctrinam noſtræ arboris vegetabilis miro modo accurtandæ, cum omnibus ſuis radicibus, trunco branchijs & floribus, & in ſermone naturæ miro modo accurtatæ. Et fili modus eſt vt tu accipias ſulphur album per modum tibi traditæ, & ab eo diuidas elementa per modum ſuæ diuiſionis ſuperius dictæ, & ea elementa cœlifices in aere & terra, vt de alijs feciſti, quando cœlificaſti pro compoſitione aliarum medicinarum, & illa fixes cum parte medicinæ iam dictæ ſiue rubeæ ſiuæ albæ, & ſic poteris in infinitum procedere. Et erunt medicinæ tranſmutantes ſine iuuamento ignis, & poteris multiplicare radices, trũcum, branchas & ramulos & flores cum elementis ſulphuris auri, rarificatis & cœlificatis, ſimul coniungendo terram cum tanto ſui ponderis de medicina, & aquam ſiue menſtruum in 12. partes diuidendo & partẽ poſt partem ponendo in B. digerendo. & poſtea aerem in 10. partes, diuidendo. & partẽ poſt partem in B. coniungendo. poſtea ignem in 8. partes diuidendo, & cõiungendo partem poſt partem in B. poſtea oleaginem auri in 12. partes diuidendo, & partẽ poſt partẽ incerando, & in ſtupha ſiccando, vt in ceratione aliarũ dictũ eſt. Poſtea diſſoluẽdo & congelãdo, vſq; amplius congelari non valeat. Et poteris per latitudinem huius rubeæ arboris, in infinitum multiplicando.

Ecce fili habes totam arborem altiorem totius latitudinis naturæ, cum toto complemento compoſitam. In virtute Dei modò cōponemus duas brāchas cum magna breuitatę accurtatas, vnam vegetabilem, aliam mineralem, cum ſuis radicibus, truncis, branchijs, ramis, floribus & mineris, & accurtationibus ſimplicibus, & incerationibus cum vulgari multiplicatione, explanando tibi. Non arbitreris fili lapidem magnū noſtrum non poſſe componi, ſine eo quod facias limos deſertos in aere, vel in terra ſuſpenſos vel ſepultos, ſed crede mihi quòd poſsis cum reſpectiua accurtatione altiſsimum lapidem in hunc modum componere: primum à radicibus incipiendo lapidis vt in alia arbore feciſti. Accipe ſulphur lunæ factum per doctrinam tibi traditam & notam, & pone illud in vaſe vitreo, & ſuperfunde tantum ſui ponderis de menſtruo vegetabili iam tibi noto, cum quo feciſti illud mercurij ſulphur. Et pone in B. per 8. dies, & iſto tempore totum erit ſolutum. Accipe vas & pone in B. & deſtilla menſtruum per illum. poſtea pone vas in cinere (quod eſt ignis ſecundi gradus) & deſtilla aerem quantum poteris, & ſuper materiam infunde de nouo menſtruo, & ſit tantum ſui ponderis, & pone in B. per alios 8. dies: & poſtea per B. deſtilla menſtruum & aerem in cinere, & tantum reitera hoc totum magiſterium, quod totum aerem ſepares per ignem cineris. Poſtea pone ſuper iſtum aerem totum ſuū menſtruum cum quo illum ſeparaſti, & totū pone ſupra terrā quæ remanſit, in qua eſt ignis dicti ſulphuris lunæ, & pone totum in B. per 8. dies.

postea separa menstruum per B. & pone vas in cineribus & destilla aërem. Postea in igne 4. gradus, qui est arena, destilla ignem & serua ad partem. postea pone menstruum supra aërem, & aërem & menstruum simul super terram quæ remansit, postea pone in B. per 8. dies & digere. postea separa menstruum per B. & aërem & ignē per cineres, & tantū reitera istud regimen, quod totum ignē separes à sua terra. Fili gradus ignis dabit tibi cognitionem istorum elementorum quia aliter non cognoscuntur. Ideo valde vtilis est doctrina ad cognoscendum modum ignis & gradum eius. Gradus ignis B. est ignis primi gradus. Ignis cineris secundi gradus. ignis sublimationis tertij gradus. ignis arenæ fortioris est quarti gradus. Aliter ignis tertij gradus est ignis arenæ. Et ignis fortior quam poteris scilicet carbonum, ad fundendum est ignis quarti gradus. Postquam habueris ista elementa ita separata, habes illa subtiliare & rarefacere. Accipe illam aquam quæ est menstruum & destilla in balneo de per se septies. Et si fecerit aliquid de terra, pones illam cum terra quæ tibi remansit. postea accipe aërem & destilla illud de per se septies, & terram quam fecerit pones supra ignem. Tunc aërem de per se adhuc septies destilla, vel donec noluerit amplius destillare, sed in puluerem cōuertitur. Tunc accipe menstruum & pone super illum & digere in B. per. 3. dies: postea in eodem B. menstruum destilla, & in cinere aërem, & serua. Et iterum reitera isto regimine donec totus aër sit transactus per alembicum mediante mēstruo in igne cineris. Tunc habes illum purifica-

tum: ferua in vafe & erit ad modum olei fcilicet aer ille. Tunc ignem accipe & deftilla fepties de per fe, vel donec noluerit amplius deftillare, & erit puluis rubicundifsimus, & terrã quam fecerit in qualibet deftillatione, pone cum alia terra. poftea fupra ignẽ pone de menftruo quinq; partes fui plus, & digere in B. per 3. dies. poftea per idem B. deftilla menftruũ, & per cineres deftilla ignẽ, & iterũ pone 8. partes menftrui & digere vt fuprà, & deftilla menftruũ per B. & ignẽ per cineres, & reitera ifto regimine quoufq; totus ignis qui remanferat fit tranfactus per cinerẽ & B. mediante fuo menftruo, & erit ad modũ olei. Ecce habes fili tua elementa fulphuris feparata, purificata, rarificata. Tunc accipe terram illam & cum menftruo præpara, fublimando, digerendo, quoufq; currat fupra laminam, vt de alijs dictum eft. & fic terra eft præparata ad opus & ad argen. viuum de intentione alchymiftarũ & fulphur terræ. Ecce habes 4. elementa fulphuris lunæ ad opus præparata. Tunc oportet te princeps fereniff. terrã fulphuris auri præparare, feparare, fubtiliare, rarefacere: & modus eft quod tu accipias fulphur auri, & ponas in vafe vitreo, & defuper de menftruo cum quo fecifti illud fulphur, tantũ fui ponderis in B. digerendo, & per cinerem deftillando, vt de albo dictũ eft, quoufq; totus aer tranfeat per cinerem. Tunc aerem menftruũ fuper terram & ignem ponas, & digere per 8. dies, & in B. extrahe menftruũ in cinere aerem, in arena ignem, quoad poteris, & hoc reitera quoufq; totus ignis fit à terra euacuatus. Tunc habes elementa fulphuris auri, feparata, fixa; & rarifica

illa

illa quoad poteris. & fili, modus eſt quod tu accipias aquam quod eſt menſtruũ, & illam rectifica ſepties ſicut de albo feciſti, & terrá quam fecerit, cũ terra ponas, & deſtilla per cineres, donec videas quod ex 8. partib. habeas tres: & tũc permitte infrigidari, & ſerua aerẽ de per ſe. Et frigefacto ſequere tuam deſtillationẽ ſuper illas duas partes quæ remanſerunt in fundo vaſis, quouſq; congelatum habeas in fundo vaſis, vel ad latera alembici. Et iſtud quod abſtraxiſti quouſq; congelatus ignis fuit, eſt aer ſecundus, tinctura, theſaurus noſter, oleum noſtrũ occultum. Tunc illud per ſe rectifices, & terrá quá fecerit in qualibet deſtillatione, pone in igne congelato, in fundo vaſis. Et habes aerem ſecundum purificatũ & rarificatũ, & elementa ſeparata, præparata & rarificata. Iterũ oportet vt illa diſponas ad opus. Et modus eſt: Accipe ignem congelatũ ſupradictũ, & ſuper eum ponas de mẽſtruo 5. partes. & in B. digere, & in eodẽ deſtilla. Et ignem in cinere ponas, & des illi calorem ſolis ingenioſè per duodecim horas, & iterũ pone de menſtruo vt ſuprà, & digere, deſtilla, & calcina, & reitera per octo vices, & erit puluis rubeus, in quo eſt tinctura. Tunc ſuperpone de dicto mẽſtruo, quod eſt ſua aqua 5. partes, & pone in B. per tres dies naturales, & in eo tempore ſoluetur. In eodem B. menſtruũ deſtilla, poſtea in cinere vel arena deſtilla ignem quem poteris, & iterũ reitera donec totũ tranſeat per alembicum. ita ignis qui erat puluis rubeus, modò fit oleum deſtillatum, & perfectè rarificatum. Modò accipies aerem & ſuprà illum 8. partes menſtrui pones, digere, deſtilla & calcina, vt

na, vt de igne dictum est, vsq; sit puluis: postea cum menstruo suo solue, digere & destilla, vsque sit oleum, vt de igne fecisti. Tertius aer non indiget præparatione alia. Terram præparabis vt de alijs terris sulphurum dictum est, & in vno genere vnies. Ecce fili, habes elementa sulphuris, separata, lucida, & calcinata & rarificata. Cum quibus opus nostrum siue radices incipere possis. Quod sic facies: habeas ℥. 7. de amalgamate facto ex vna parte auri, & vna argenti, & quinq; mercurij, & pone in vase vitreo, & pone in eo ℥. j. terræ, ℥ j. ignis rarificati: & totũ sit prius optimè tritum in mortario vitreo, & in eodem vase ponas desuper tantum sui ponderis de menstruo cum quo præparasti & separasti elementa, & terras elementorũ quas iunxisti simul, & digere in B. per decem dies, postea pones in igne moderatissimo de serratura in cineribus per alios decẽ dies vase bene sigillato ad congelandum. postea auge ignem per vnum punctum, & spacio 24. horarum totum calcinabis ingeniosè. postea aperi vas, & habeas ℥. 6. dicti menstrui, quas diuide in tres partes, & vnam partem superfunde dictæ materiæ calcinatæ, & digere, congela & calcina. reitera hoc magisteriũ physicaliter, donec totam aquã posueris cum igne, terra, & amalgamate simul mixtis, quousq; in puluerem conuertantur. Tunc oportet te princeps serenisś. aerem imponere, vt mediũ habemus lapidis magni & benedicti. Et sic facies: Recipe aerem sulphuris lunæ, & sit ad pondus terræ, scilicet terra sulphuris lunæ & sulphuris auri, quas simul vnisti, & illum in decem partes æquales diuide, &

vnam

vnam partem pone super materiá superius vnitam, & physicaliter calcinatá: & ponas in B. per decem dies, & totum soluetur. postea pone in cinere per alios decem dies, & congela. Et postea per spacium 24. horarum calcina ingeniosè & si aliquid sublimabitur, redde super terram, & tantum reitera, quod totum aerem cum terra calcinata misceas, & vnias, & in calcem reducas. Tũc accipe totum ignem sulphuris lunæ, & diuide illam in 5. partes, & pone vnam partem supra materiá siue calcem physicam iam dictam, & pone in B. per 8. dies: inde extrahe & congela, & stupha, & ingeniosè calcina, vt suprà. & reitera istud regimen imbibendo, dissoluendo, congelando & calcinando, quousq; totus ignis dicti sulphuris albi sit ibi positus, coniunctus & in calcem redactus. Et tunc fili habes calcem philosophorũ veram, & firmam tincturá physicam lapidis albi benedicti. Tunc accipe oleaginem quam seruasti, quæ est illa quá extraxisti, quando præparabas terram lunæ cum menstruo, pro ceratione sulphuris lunæ, & incera calcem guttando, guttá post guttá per duodecim pausas. postea in cinerem sicca ingeniosè. postea iterum gutta & exicca, reiterádo donec totam oleaginẽ ponas. Tunc erit medicina limpida quá per 16. dies dissolues in B. & per 24. congelabis in stupha, donec amplius congelari non valeat. Et est prima radix arboris vegetabilis accurtatæ alba, munda, & excellens. Modò fili oportet te ipsam rubeam facere. Et modus est: Accipe aerem sulphuris auri, & diuide in decem partes, & vná pone supra medicinam albam proximè dictá. & pone in B. & digerendo

gerendo diſſolue per duodecim dies, in cinere per decem dies congela ingenioſè. poſtea per viginti quatuor horas calcina eum magno ingenio: inde aperi vas, & pone aliam partem, & reitera diſſoluẽdo, congelando, & calcinando, quouſque omnes decem partes aeris ſulphuris auri cum materia cõnectas. poſtea accipe ſecundum aerem, qui eſt theſaurus noſter, & diuide in octo partes æquales, & cum vna parte incera calcem guttando ſupra cineres. & pone in B. ad 5. dies ad digerendum & diſſoluendum congela in cinere, & ingenioſè per viginti quatuor horas calcina. Inde pone aliam partem reiterando totum regimen quouſq; totũ aerem ſecundum ponas, & in calcem cum medicina dicta calcinata reducas. poſtea accipe ignem rarificatum, & diuide in octo partes æquales, & vnam partẽ pone cum dicta materia, & in B. per octo dies digere, & per alios octo dies in cinere exicca, & per viginti quatuor horas ingenioſè calcina: Inde aliam partem ſuperfunde, digerendo, exiccando, & ingenioſè calcinando, donec dictas octo partes ponas, & in calcem conuertas, & erit vt carbunculus rubicundiſsimus. calx philoſophorum, tinctura firma, Elixir, lapis benedictus, radix arboris accurtatæ rubea. Tunc accipe oleaginem auri quam ſeruaſti, & eſt illa quam extraxiſti à terra auri, quando illam præparaſti pro ceratione ſulphuris ipſius: & illam diuide in duodecim partes, & cum vna parte incera calcem philoſophicam iam dictam (quæ eſt totus lapis, & ſecunda radix arboris accurtatę) guttatim, deinde ponas in ſtupha ſicca & exicca. Iterum pone aliam

liam & exicca, reitera quousque omnes duodecim partes posueris, & in calcem reduxeris. Tūc in B. pones. & in spacio 15. dierum soluetur, & habebis calcem in oleum, & si vis isto modo scilicet in oleum seruare, serua: sin autem in stupha congela & sicca. & erit lapis excedens omnem lapidem & rubicundissimus: & dicitur secunda radix arboris accurtatæ, quam potes in duas diuidere radicunculas: & ex eis poteris herbulas vt dictum est de prima componere. Sed miro modo & ab alio diuerso, accurtabis per vnam viam minerarū, altæ proiectionis & infinitę multiplicationis, vt tibi ostendemus clarè: & modus est, quòd tu accipias de medicina iam dicta, & ponas sublimatum Mercurium per viam minerarum vsq; facias massam frangibilem. Isto modo: Accipe ℥.j. dictæ medicinæ, & pone in vase vitreo cum collo longo: & ponas desuper vnc. 5. de amalgamate facto ex vna parte auri & 5. arg. viu. & vase optimè sigillato ponas in igne ferraturæ, vel carbonibus paruis per sex horas. Et respicias quando videbis eum congelatum ad formam metalli, quam nō debes totaliter in metallum transformare. & per hoc elucidatur tibi cap. nostri Testam. quod dicit, Non esse intentionis quod facias vnum frustum metalli, sed sequere ignem vsque ad alias sex horas, & videbis materiam in formam pulueris rubicūdissimi transfiguratam, propter vapores sulphuris penetrantis amalgama. Fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri lib. 4. Particularis, quod incipit, Incipiamus fili cum sulphure facere cineres. Et cap. lib. Lumē solis, quod incipit. Vapores nostri sulphuris

penetrant

penetrant nostrum amalgama. Et cap. in lib. de Proprietatibus quod incipit: Proprietas nostri sulphuris siue lapidis est puluerizando suas virtutes multiplicare. Oportet virtutem suam isto modo multiplicare. Accipe vnam partem dicti pulueris, & proijce supra decē partes amalgamæ factæ ex vna parte auri, & 5. argen. viu. & cōuertetur in puluerē. Etiam de illis decem vnā proijce super alias 10. amalgamæ vel amplius Mercurij. Et sic procedas quousque videas materiam non in puluerem sed in massam congelatam, duram & frangibilē. Et de illo facies experimenta, primo de vna parte, quod partes cōuertit in metallum: quia tunc tu vides finem proiectionis, quando conuertitur in massam frangibilē, vt tibi dixi. Et habeas mentem supra quot pondera se extendit ille puluis sulphuris medicinalis, computando à prima proiectione vsque ad massam frangibilem. Tunc accipe illam massam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus sulphur vltimum congelatum, & ab eo diuidas vnc. j. vel lib. j. secundum quod tibi placuerit, & serua pro proiectione in tuis necessitatibus. Residuum verò pones in vase vitreo cum longo colle bene sigillato, & tene semper in igne nutritionis, & de 30. in 30. dies dabis illi quinquagesimam partem Mercurij vulgi, & conuertetur in massam, de qua abstrahe quintamdecimam partem pro proiectione, & supra residuum pone quinquagesimā partem ad congelandum in massam, & sic in infinitum facies. Et sic fili habes materiam sulphuream, quæ nunquā deficiet tibi in infinitū. Poteris quidem fili hanc minerā facere cum sulphure albo

albo vel rubeo, auri vel argenti, sine eo quod separes elementa, nec facias medicinã supra Mercurium secundum modum minerarũ, quem prius inuenisti quod tibi nominauimus faciendo frangibilem massam, & reseruando partem pro proiectione, & in vase vitreo aliam partem ponendo vt prius, & cum igne lentissimo illam nutriendo & cõseruando, & quinquagesimam partem de mense in mensem dando, & quintam decimam partem pro proiectione accipiendo. & modus est: Accipe vnc.j. auri amalgamati cum vnc ij. Mercurij viui. pone in vase vitreo cũ longo collo. post dissolue ℥.ij. auri cum menstruo vegetabili magno, vel de minera, & facias per alembicum transire, & menstruũ per B. extrahes vsq; ad medietatem. postea cum residuo ponas vnc.j. sulphuris vegetabilis, vel de G. vegetabili si cum eo operatus fueris. Tunc extrahe totam aquam per B. & remanebit tibi oleum auri: cum quarta parte ipsius incera amalgama: & in igne per octo dies cum licinio lucernæ congela. postea in cinere per vnam diem naturalem exicca magis. Et sic partẽ post partem ponendo ignem parumper augendo. & si quid sublimatum fuerit redde supra feces, donec dictas quatuor partes olei posueris, siccaueris & fixaueris, cũ tota materia. Et habebis iterum calcem physicam, quam pones ad soluendum cum mẽstruo in vase apto. postea congela & solue & iterum calcina, & conuertes Mercurium in aurum cum altissima proiectione. Et poteris cum vna alia manerie dictas herbas radicũ cum meliori accurtamento componere, & dicuntur cameræ. Et modus est, quod

tu accipies menſtruum tibi notum, & in eodem diſſolues ſulphur, & facies per alembicum tranſire. Et per B. menſtruum euacuabis, & ſulphur remanebit vt oleũ in fundo. Accipe de eo quantum vis, & pone in cinere in vaſe ſigillato per 20. dies & fixabitur. Incera cum eo ſulphur corporis imperfecti, factum per doctrinã tibi traditam, aliorum ſulphurũ, & incipit. Recipe calcem cuiuſcunq; corporis volueris, & habebis medicinam penetrantem & tingentem albam ſiue rubeam, & dicuntur branchæ accurtationis arboris. Poteris & in alia manerie magis accurtare. Quòd tu accipias vnc.j. dicti olei & ponas cum vnc.7. Mercurij ſepties ſublimati cũ vitriolo, & ſemper ſublimes terendo quod eſt ſuperius cum eo quod eſt inferius, donec totum fixetur. Solue & congela & erit tibi medicina conuertens. Modò dabimus tibi accurtationem magni trũci arboris vegetabilis lapidis accurtati. Et modus eſt: quod tu accipias aurũ, & illud cum menſtruo diſſolues, ſcilicet vnc.iij. & tantundem lunæ ſimili menſtruo diſſolues. poſtea per alembicum tranſire facias. Tunc totũ coniungas, & in eo met diſſolue.℥.j. auri, & ℥.j. argenti, & per 25. dies putrefacias, & per alembicum elementa ſepares, ſecundũ doctrinã phyſicalem tibi traditam. Tunc R. terrã, & eam prępara vſq; currat ſupra laminã, vt de alijs dictum eſt. poſtea accipe vnc.j. argenti, & mediam auri puriſsimi, & amalgama cum vnc.viij. Mercurij viu. vulgi, & pone cum eo terram quã ſeparaſti. poſtea pone de aqua ſua, quæ eſt aqua cœlica, diuidendo eam in octo partes, & ponas vnam partem ſupra in B. per octo dies digere,

gere. & igne lentiſsimo congela, & iterum pone aliam partem & digere & deſicca. & reitera donec tota aqua ſit coniuncta & amalgamata cum terra. Tunc erit ad modum pulueris ſubtiliſsimi. Tunc accipe aerem lunæ, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone cum materia, & digere per octo dies, & ſicca. & ſublima per diem: & ſi quid ſublimaretur terendum eſt cum materia remanente in fundo. Et iterum pone aliam partem, digere, ſicca & ſublima, vt prius, quouſque aer ſit coniunctus cum materia. Tunc accipe ignem dictæ lunæ, & diuides in quinque partes, & vnam partem ſuperpone & digere per octo dies, & exicca, & repone aliam partem, cõtinuando vſque totum ignem lunæ poſueris. Et habes medicinam albam fundentem & penetrantem, & conuertentem quodcunque corpus imperfectum in metallum perfectum. Pone illam in vrinali, & habito pondere accipe de aqua ſua ſiue de menſtruo rubeo in quo ſeparaſti elementa auri & argenti ſimul. Et iterum diuide in duodecim partes, & vnam pone & digere in B. per octo dies, & ſicca vt ſuprà. Et pone aliã partem continuando quouſq; totam aquam imbibas cum materia: & totum in puluerẽ ſiue medicinam cõuertas tranſparentem. Tunc aerem auri accipe, & totum diuide in decem partes, quarum vnam poſt aliam ſuperpone dictæ materiæ, digerendo per octo dies vel decem, ex exiccando vt ſuprà, quouſq; totus aer fixetur. Tunc accipe ignem auri & in octo partes diuide, & partẽ poſt partem ponas per modum tibi ſuprà annotatũ digerendo & deſiccando. & ſic habes medi-

cinam rubeam accuratá minori tempore, quam poteris multiplicare per vias ſupradictas. Interest modò fili, dicto de trunco arboris accurtationis, dicere de particularibus maioris accurtationis. Et modus eſt, quòd tu accipias aurum & argentum quando ſoluta fuerint, & putrefacta ſine eo quòd ſepares elementa, & pones ad circulandum quouſque fixetur. poſtea cum menſtruo diſſoluas vſque ſit oleum. Et cum iſto oleo ſic ſoluto, incera ſulphur imperfecti corporis: Et habebis medicinam albam ſiue rubeam ſecundum quod poſueris fermentum. Et fili fermentum eſt, quòd quando volueris ponere ad circulandum ſolutionem auri, & lunæ ſimul, & volueris quòd ſit album, pone tantundem lunæ ſolutæ in alio menſtruo, & ſi vis rubeum pone aurum. Et ſi volueris perfectiori modo, diſſolue lunam ſiue aurum in aqua arg. viui tibi ſuperius annotata. & in cap. Opus nanq; margaritarium, ſi vegetabilem operatus fueris. Si verò mineralem, redeas ad practicam Teſtamenti, vt ſuprà, & illam mixtionem fixa, diſſolue, & congela, vſque ſit oleum. Fili iſtud oleũ facit tibi miram proiectionem: Et potes eam multiplicare cum ſulphure corporis imperfecti iam tibi monſtrati, cerando, vel cum arg. viuo ſublimato ſepties cum vitriolo, vt ſuprà tibi diximus. Et ſic habes totam doctrinam accurtatoriá, magnę arboris & minoris, cũ ſuis accurtationibus, & cũ omnib. radicibus, herbis, trũcis, branchijs, ramis, floribus, pulueribus, & pulverizationibus, ſiue mineris & cameris. & particularibus multiplicatis & fixatis. Modò ad diſſoluendum cum animali procedamus.

De parte

De parte Animalis lapidis.

Et fili est alius modus huius sulphuris naturæ animalis. In qua est subtilissima scientia, sicut in vegetabilibus. quod facies per modum quem te docebimus. & fili modus est, quòd tu accipias vrinam iuuenum bonæ complexionis, & ponas in vase vitreo per quadraginta dies, donec putrefacta sit. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. nostri Codicilli tuo Illustrissimo patri conditum, quod incipit: Vade mecum, de Mercurio philosophorum, in clausula quæ dicitur: Recipe vrinam Mercurij vi. Et cap. 3. practicæ secretum naturæ Theoricæ, in cap. quod incipit: Recipe vrinam, & pone in vase vitreo per quadraginta dies. Et postea accipe cucurbitam & superposito alembico in B. per spacium 40. horarum destillabis aquam claram, & remanebit in terra spiritus. Exicca bene totũ & aquam septies rectificabis: & sal album quod fecerit in qualibet destillatione collige cautè, ne aerẽ sentiat. Et pone in aqua sua. Fili per hoc elucidatur tibi cap. libri Experimentorum in cap. quod incipit: Et sal quidẽ cum sua aqua ascendit. Ab aere caueas fili. si enim aerem sentiret, totum euanesceret. postea terram & aquam simul in B. pone vel fimo per quatuor dies. postea in eodem B. aquam destilla, & pone iterum super terram, digere & destilla iterum vt prius quatuor vicibus. Tunc Recipe aquam de per se, & pone in fimo per duos dies naturales. Et in B. destilla, & iterum in fimo putrefacias. Et destilla, & continua hoc regimen 5. vicibus. Tunc aqua est optimè rectificata & limpida. Cõ-

pleto isto opere redde aquam super terram & dimitte in fimo, postea in B. destilla, & exicca terram. Et deposito alembico, & posito alio cooperculo vel sigillo sublima per viginti quatuor horas naturæ sulphur animale. Tunc collige illud, & super terram quæ remansit superfundas aquã suam, & pone in fimo, & destilla in B. & exicca, & sublima vt prius, reiterando, donec totum sulphur sit sublimatum. Fili per hoc elucidatur tibi clausula theoricæ tibi præallegatæ quæ dicit, Terra quæ remanet est damnata, quæ rectificata est per nos. Et clausula in Vade mecum quæ dicit, Puluis inanis non intrat nostrum secretum. Et in clausula Testamẽti tuo patri conditi quod incipit, Patres nostræ terræ. Fili diximus tibi cum reuelatione omnem modum faciendi vegetabilia sulphura nostra, & etiam sulphur animale cum declaratione totius magisterij: Nunc cum auxilio Dei elucidamus tibi, quòd vna est via & modus in animali & in vegetabili nihil variando.

De parte lapidis mineralis.

Nunc ad mineralia procedamus. Et modus est, quòd tu accipias vitrioli, cinnabrij, & salis nitri an. lib.j. pone in vase vitreo, & fac aquam fortem sicut moris est, primò incipiendo igne lento, & fortificando vsq; videas aquam destillare à duodecim vsque ad quindecim puncta. Et cum aqua fuerit destillata, da ignem fortem prout moris est in aqua philosophorũ acuta, & spiritus minerales intrabunt aquam suam. Fili in hac aqua dicimus B. significare vitriolum. C. sal

nitrum

nitrum.D.cinnabrium. Tunc accipe aquæ illius lib.j.& in ea ponas lib.5.de Mercurio quod signi ficamus per D. Et pone in balneo per duos dies. Inde destilla in cinere donec videas cinnabrium facere capillos albos, & incipiat sublimari. Iterum pone de alio cinnabrio lib. semis: & digere & destilla vt suprà, reiterãdo quinquies toto regimine seruato. Fili hanc appellamus aquam calcinatiuam, quam in principio nostri Testamen. in practica magicæ artis inuenies. Tunc diuide illam in duas partes, vnam partem serua pro calcinatione corporum perfectorum: Aliam autem partem pondera, & si fuerit lib.j. pone lib.j. vel dimidiam, quod sufficiet, aquæ vitæ summæ rectificatæ & acuatæ cum sale tartari vel vini, quod melius est. Et teneas vas in manibus, & non ponas in terra, nec alio loco, donec cessauerit furor. Et est commixtio vegetabilis cum minerali. sigilla cum cera, & permitte per diem. postea in B. pones per duos dies, & destilla deinde in cinere. Et habebis aquam limpidam & clarificatam, ponderosam: quam clarè inuenies annotatam in epistola nostræ Abbreuiationis, in clausula quæ dicit: Tunc nota post primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam bene limpidam & clarificatam. Et in arte Magica, quæ incipit, Cape vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua. Tunc pone illam in vase circulationis optimè sigillato per sedecim dies in B. conuenienter, donec reddas & videas aquam bene vnitam, & in fundo vasis ad modum salis crystallini. Serua eam. Tunc accipe vnc.

j.lunæ benè copellatæ, & cinerisatæ in tenues laminas redactæ, & pone in vase vitreo cum longo collo, & superpone vncias iij. de aqua calcinatiua superius reseruata : & pone in B. per tres horas. Tunc in eodem B. aquam destilla, donec videas quòd luna remaneat in colore viridi, & humida & congelata ad modum ceræ. Tunc recipe illam, & pone in igne serraturæ, & destilla spacio duodecim horarum, humorem. Et caue à forti igne, sed sit ad modum caloris solis, & sic habebis lunam optimè calcinatam. Tunc accipe vnc.iij. aquæ calcinatiuæ antedictæ, & aquæ limpidæ clarificatæ & circulatæ, quam superius diximus. G. vegetabile, & menstruum fœtens vnc.j. & vnc.j. salis vegetabilis : & totum pone in vase vitreo optimè sigillato in B. per duos dies. Et in illo tempore inuenies totum vegetabile solutum & conuersum in aquam claram, vt est tibi annotatum in arte magica in cap. præallegato, quod incipit, Vegetabilem ignem solutum in aqua calcinatiua. & in cap. quod incipit: Recipe sal cum aqua. Tunc accipe vas in quo est totum, & superfunde ei vnc.j. illius lunæ calcinatæ, & tene vas in manibus quousq; operetur sua propria virtute. Quo facto, pone in B. per 2. dies, & ibi totum vel maior pars in liquorē conuertitur. Extrahe hunc liquorem cautè per inclinationē, & serua in alio vase. Et vas in quo remāsit materia argentea pone in igne serraturę, & lentissimo igne humorē destilla, & cum alio seruato repone. Et supra calcem quæ remāsit pone de alia aqua calcinatiua, seu G. vegetabili, tres partes sui, & dis-

& diſſolue tenendo vas in manibus, & fac per totum vt prius, reiterando, donec tota lima ſit conuerſa in liquorem. Tunc Recipe auri puriſsimi ℥.j. eum calcinando & diſſoluẽdo per eundẽ modum, nil variando, vt de luna feciſti, donec ſit cõuerſum in liquorẽ, vt de luna dictum eſt. Tunc ſi volueris ad lapidẽ procedere, facias iſto modo: ſi ad particularia, ſuo loco notabimus. Recipe liquoris ſcilicet auri & argenti, & pone ſimul in vno vaſe deſtillatorio, & deſtilla in cinere, & ſi quid remanſerit diſſolue cum G. vegetabili, quo uſq; per alembicum facias pertranſire. Tunc accipe tuam diſſolutionẽ, & cum ea pone ℥.j. de G. vegetabili. Et ſi volueris procedere ad album, pone intus ℥.j. lunæ puriſsimæ, & totũ pone in vaſe putrefactorio in fimo vel B. per 45. dies. Tunc extrahe & ſuperpoſito alembico deſtilla totum quod poteris, & hoc appellamus ſulphur, vt habes annotatum in noſtro Teſtamento, in parte practicali, vbi dicit: Fili, illud ſulphur præparat terram. Tunc iterum pone quod deſtillatum eſt ſuper terram, & digere in B. & deſtilla in cinere totum quod poteris. Inde à deſtillato aquam per B. extrahe, & per cinerem conuenientem aerem ſepara: & ignis remanebit in fundo, & dicuntur elementa ſulphurea. Tunc præpara terram cum aqua ſua propria, vt aliâs terras corporũ feciſti, quouſque currant ſupra laminam. Tunc facias amalgama cum vna parte argenti puriſsimi, & media parte ſtagni fini, & 5. partibus arg. viui vulgi. Recipe de iſto amalgamate ℥.iiij. & de terra præparata vnc.j. & mole in mortario vitreo. Tũc Recipe aquã ſuã, & diuide in 10. partes æquales,

& pone vnam partem supra materiam, & digere in B. per j. diẽ, & per alium in cinere congela. Et superpone aliam partem digerendo, congelando & reiterando isto regimine, quousq; omnes 10. partes ponas. Tunc accipe aerem, & diuide in 5. partes, & vnam partem superpone materiæ. digere in B. per 2. dies, & in cinere exicca per vnũ diem, & per alium sublima. Et quod sublimatum fuerit redde super feces subtiliter terendo, & ponendo aliam partem dicti aeris, digerendo, congelando, sublimando & reiterando, toto regimine isto seruato, quousq; totum aerem posueris & fixaueris. Tunc accipe ignem, & diuide in 5. partes, & procede ponendo vnam partem post aliam digerendo in B. & siccando in cinere, quo usq; totus ignis fixetur in materia sua. Tunc da sibi ignem in stupha sicca per 25. dies, & dealbabitur. Et procede ad soluendum & congelandũ, & habebis mineralem lapidem breuissimo tempore cum tota virtute creatum. Si ad rubeum procedere volueris, loco vnc. j. lunæ, quá posuisti in liquore mixto, quem posuisti in putrefactione, cum quo posuisti vnc. j. de G. vegetabili, pone vnc. j. auri, & amalgama. Quod fecisti ex argẽto, stanno & Mercurio, facias ex auro & Mercurio. & in omnibus alijs procedas, vt fecisti in compositione lapidis albi, nil variando nec etiam mutando. Potest tamen procedi alia manerie ad rubificationem huius lapidis albi. Et fili modus est, vt tu accipias tantundẽ auri quantũ tu posuisti de argento in lapide, quando dissoluisti pro lapide componendo. Et pro amalgamate quod ibi posuisti, quod fuit vnc. iij. sc. illud

dissoluas

dissoluas duplici modo, seu isto modo, quod tu accipias aurum calcinatum, & dissolue cum menstruo suo minerali secundum doctrinam superius tibi traditam, s. cum aqua calcinatiua, & destillando humorem: postea digerendo dissoluendo & congelando quousque sit in liquorem reductum: inde putrefacies & in cinerem congeles: post in B. dissoluas, in 12. partes diuidas, & lapidem album cum eo inceres, ponendo partem post partem, & digerendo per vnum diem in B. & per alium siccando in cinere. & sic procedendo quousq; omnes 12. partes auri soluti cum mēstruo, & cum eo transacti per alembicum, siue fixatæ super lapidem album, & erit lapis rubeus tingens firma tinctura, conuertens in aurum, vt prius conuertebat in argentū. Vel hunc breuiorem modum compone: Recipe de menstruo fœtenti, vel de G. vegetabili libras iiij. & pone intus librā j. Mercur. viui. & pone in B. vel fimo equorum per 6. dies. Et totum conuertetur in aquam. destilla per B. & habebis aquam mercurialem verè mineralem. pone in ea vnc. iij. cum dimidio auri calcinati cum G. vegetabili, vel cū arg. viuo, vt habes in doctrina sexti Canon. primi libri quintæ essentiæ. Tunc totum pone in B. per 3. dies: & totum soluetur in oleū rubeū subnigrū, pretiosum & permanens: postea pone totū in cineres ad fixandū ad 22. dies, & fixabitur ad modum lapidis. & si aliquid aquæ ibi remanserit, euacua p inclinationē, & si non sit curandū dissolue in B. vsq; quo maneat in oleū. Et cū isto oleo incera lapidē, eū diuidēdo, postea incerando, digerēdo, desiccādo, vt cū alio fecisti, & habes

totum mineralem lapidẽ & perfectũ. Restat tibi modò ponere suas multiplicationes: postea tradetur tibi notitia de omnib. suis particularibus, & cum omnibus suis accurtationib. & multiplicationibus. Et modus multiplicationis est, quòd tu accipies ℥.j. dicti lapidis albi vel rubei, & ponas in vase vitreo cum collo longo, & desuper vnc j. de amalgamate, secundum conditionem medicinarũ siue albæ siue rubeæ: & vase optimè sigillato pone in igne serraturæ, vel de carbonib. paruis per 6. horas. Et respicias quando videbis materiam in forma metallina, cessa ab igne, quia non debes esse intẽtionis vt facies vnum frustũ metalli. Et si nõ fuerit in forma metallica, sequere ignẽ quousq; habueris tale signũ, vel quòd fuerit in forma pulueris albissimi, vel rubicundissimi, secundum conditionem lapidis quem tibi proposuisti. Et tunc signum est, quòd vapores sulphuris penetrauerunt amalgama. Fili hoc habes acurtatum in cap. Lumẽ solis quod incipit: Vapores nostri sulphuris penetrant amalgama. Et in lib. de Proprietatib. cap. quod incipit: Proprietatis nostri lapidis, præcipuè mineralis, est puluerisando suam virtutem multiplicare, & in cap. 4. lib. practicalis quod incipit, Incipiamus cum lapide facere cineres. Tunc fili, mineras, quæ ad minerale magisterium pertinent, compones suam virtutem multiplicando. Accipe dicti pulueris vnam partem, vt puta vnc j. vel libram j. Et illam proijce super 10. partes amalgamatis facti ex vna parte lunæ, vel solis, & quinq; Mercurij secundum conditionem pulueris. Et totũ conuertetur in puluerẽ. Et de illis 10. partibus,

vnam

vnam super alias 10. amalgamatis, vel Mercurij simplicis proijcias. & sic procedas cõputando & proijciendo, quousq; videas materiá, nec in puluerem, nec in metallum conuersam, sed in massam duram frangibilem. Et de illa facias experimentũ. sc. quòd partes vna pars potest in metallum conuertere. Et isto modo necessario inuenies finem proiectionis, aliâs nunquá inuenies, nisi prius conuertatur in massam duram frangibilem, vt tibi diximus. Et habeas menti super quot pondera se extẽdit, ille puluis lapideus sulphureus. Tunc accipe illam massam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus sulphur vltimò congelatum, & ab illo diuidas vnc.j. vel lib.j. & serua totum residuum, vel totũ pone in opere. & pone in vase vitreo cum collo longo optimè sigillato. Et pone super ignem temperatum, qué dicimus ignem nutritionis, vt inuenies annotatum in libro de Proprietatib. minerarum, in cap. quod incipit: Nutritur in igne vt salamandra, & de 30. in 30. dies da sibi quinquagesimam partem Mercurij viui. & conuertetur in massam, quá poteris extrahere pro proiectione, & in tuis necessitatibus: & aliam quinquagesimam partem ponere, & sic in infinitum facere. Ecce fili habes lapidem mineralem cum tota sua minerali multiplicatione, quod nunquam deficiet tibi in infinitum. Modò ad accurtationes redeamus. Et modus accurtationis, fili est. quòd tu accipias corpora soluta, & in liquorem conuersa per doctrinam tibi datá. & quãdo fuerint vnita, & puluis facta, sine eo quod magis destilles, & in elemẽta diuidas, simul in vase vitreo optimè sigillato in cine-

ribus pones ad ignem conuenientem per 22. dies continuos : & ibi rotando totum fixabitur in fundo vasis. Tunc accipe vas cum tota materia, & pone in B per 9. dies, & totum soluetur in oleum. Et sic facies soluendo & congelando, donec amplius non poterit congelari. Tunc habes oleum pretiosissimum, cum quo si inceraueris sulphur Iouis vel Saturni, factum per doctrinam tibi traditam, fixabitur in medicinam penetranté, tingétem, secundũ materiam olei albi vel rubei. Poteris etiam aliter multiplicare. Et modus est, quod tu scias pondus dicti olei : & pro qualibet vn,j. ponas in vn.7. Mercurij viui septies sublimati cum vitriolo Romano. Et cum dicto oleo septies sublima, & semp quod sublimauerit septies super fecibus reddendo, fixabitur Mercur. in medicinam penetranté & tingentem. Cuius vna pars centũ partes arg. viu. retinebit in tinctura firma, & tingens secundum conditioné olei. Poteris etiam accipere vnc.j. de oleo sic soluto, & ponere in vase vitreo cum vnc.100. arg. viu. vulgi : & vase bene sigillato in cineribus calidis per 8. dies tenere, & totum conuertetur in aurũ purissimum vel argentum, secundum materiam olei. Potes etiam alio modo hanc medicinam cõponere. & modus est, quòd tu accipias cinnabrium, vitriolũ, & salnitrum ana, & pone in vase cũ longo collo, dando sibi ignem cinerum quousq; tota humiditas exeat. Tunc claude vas cum bombace, & da sibi ignem per 24. horas, & sublimabitur super fecibus vna massa alba vt nix in forma capillorũ. Collige cautè, & imbibe cũ oleo tartari. postea pone sub fimo equino per 6. dies, & cõ-

uertetur

uertetur in arg. viu. currens, quod transiges per coriũ. postea pones tantũ super eum de alio arg. viu. sine aliqua præparatione. Pone totũ in fimo p 6. dies: inde destilla in cinere, & destillabit tibi arg. viuũ quod posuisti in forma aquæ phlegmaticæ serua eam. Tunc accipe quod remansit in fundo vasis ad modum salis cristallini, & dissolue totum cum mẽstruo fœtenti in B. per 6. dies. In eodem extrahe menstruum & remanebit in fundo oleũ arg. viu. penetrans & clarũ. Ecce habes duas aquas arg. viu. factas per varium modũ. Accipe de qua volueris (sed melior est vltima) libram j. & pone intus ℥ iij. vel ad minus ij. solis vel lunæ secundum quod operari volueris: & ponas in B. per 6. dies, & totum soluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquorẽ deducta & mixta, antequá ponas in putrefactione: & si volueris operari ad rubeũ, pone cum eis ℥. j. de G. vegetabili, vel de sale vegetabili, qui est sal vini, & ℥ j. auri calcinati, vt suprà de sulphure fecisti, & pone in B. p 3. dies, & totum soluetur. Tunc pone totũ hoc solutũ cum aqua Mercurij, in quo est aurum solutũ, & si volueris putrefacere p mensem philosophorum, scilicet per 44. dies, melius erit: sin autem, pone vas optimè sigillatum in Athanor per 22. dies, & totum congelabitur. Tunc auge ignem per vnum punctum, & per alium diem da ignem sublimationis, & conuertetur in oleum, & non amplius congelabitur. Cuius vna pars centum partes Mercurij, vel cuiuscunq; corporis conuertet in verum solem vel luná. Et si cum putrefactione processeris, tene viam tibi notam, & est nobilior medicina. Hanc medicinam

poteris multiplicare sicut fecisti superius medicinas accurtatas, simul interando sulphur Iouis, vel Saturni, vel arg. viui sublimatum cum vitriolo, vt de aliis fecisti. Aliud accurtatorium. Poteris breuiori modo hanc medicinā componere. s. quando habueris lunam in liquorem cōuersam: Accipe totum liquorem, & pone in duobus vasis circulationis, ita quòd rostrum vnius intret rostrum alterius : & pone cum eo liquore ℥.vj. de G. vegetabile, vel de aqua vitæ simplici acuata, cū sale tartari vel vini, & pone in igne cinerū p 22. dies, si fuerit ad rubeū: si fuerit ad albū p 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo vasis. Dissolue & congela vsq; amplius nolit congelari, vt suprà dictū est. De isto oleo potes centū partes Merc. retinere per 8. dies in igne lento, vt suprà dictū est: vel potes incerare sulphur Iouis vel Saturni, vel fixare arg. viu. sublimatū cum vitriolo, vt suprà dictum est. Et est alius modus breuior, sc. quòd tu accipias aquā factā ex vitriolo, salnitro & cinabrio, vel ex duabus vitrioli partibus, & vna salisnitri tantū. & postea eā acuas q̄nq̄es cum cinabrio vt de alio sulphure vegetabili dictum est. Tunc accipe de isto G. vegetabili, siue menstruo fœtenti ℥.iiij. & de aqua vitæ rectificata & acuata cum sale tartari vnc. iiij. ponas simul in vno vase, & destillabis in vno vase in B. per nouem vices. Et in isto tempore conuertetur totum in vnione vna, sicut gelu aut glacies. Pone intus vnc.j. auri calcinati, & pone in B. per 3. dies, & totum conuertetur in aquam claram. Pone in cinere sicco p 20. dies, & erit conuersum & fixum in medicinā. Quā si dissolueris & congelaueris,

laueris, vna pars cadit ſupra 30. lunæ in verum ſolem. Et ſi volueris hanc medicinam per aliam facere viam: Accipe tantum de menſtruo minerali puro, id eſt, de aqua forti ſuperius dicta, acuata decies cum cinabrio, & ponas intus aurum, & dimittas in putrefactione per 20. dies. & totũ ſoluetur. Tunc extrahe aquam per B. quouſq; remaneat in quantitate auri ibi poſiti. Congela in cinerib. vaſe ſigillato. poſtea aperi vas, & pone deſuper aquæ eiuſdem conditionis cum prima, in quantitate pulucrum, ſeu rei congelatæ: & in B. diſſolue, & in cinere deſtilla: & ſic procede toto regimine obſeruato vſq; ad 10. vices. & ſic habebis medicinam merè mineralem, veriſsimam, quam poteris breui tempore cõplere, vt habes annotatum in epiſtola abbreuiatoria in clauſula quæ dicit: Iam nota poſt primam calcinationem & putrefactionem, quæ fit per primam aquã bene limpidam, & clarificatam 20. diebus: minori autem tempore non poteſt fieri. Et in fine huius clauſulæ vbi dicit: Hanc medicinam in 8. diebus ad maximum complere poteris. Multiplica eam vel incera cum ea ſulphur Iouis vel Saturni, vel ponas ſupra Mercurium, vt de alijs dictum eſt. Ecce habes totum mineralem lapidem cum ſuis particularib. accurtationibus. Sed nota, quòd iſtum lapidem poſſumus etiam aliter cõponere, ſed maiorẽ: & eſt modus, quando habes corpora ſoluta, vnũquodq; de per ſe iam cõuerſum in liquorẽ, pone ℥. j. de G. vegetabili, & vnc. j. lunæ finæ, & partes 12. de aqua vegetabili, et putrefacias de per ſe, & ſepares elemẽta ab vnoquoq; de per ſe. poſtea vnies terrã, & præpares ſimul prius cũ

aqua lunæ separando eam per B. ab aere & igne, quousque fit puluis albissimus. postea præpares cum aqua rubea, scilicet aqua solis, quousque sit disposita ad sublimandum, quod cognosces quã do super laminam ignitam euolat in fumum: postea sublimabis & sublimabitur albũ sulphur, & rubeum remanebit in fundo. Tunc proportionabis terram siue sulphur album cum amalgamate facta ex luna & Mercurio & Ioue, vt suprà fecisti in alio modo compositionis huius lapidis. Et super hoc fixabis elementa sua alba, imbibendo, digerendo & desiccando, vt in superiori doctrina tibi traditum est. Et tunc sulphur rubeum quod remansit in fundo vasis coniunges cum amalgamate facto ex auro & Mercurio, & proportionabis, vt suprà in albo fecisti: & elementa sua rubea fixabis supra corpus, & cum sua oleagine fixabis & cerabis, vt diffusam habes doctrinam in superiori parte. Et habes lapidem mineralem album & rubeum per alium modum compositum: quem poteris multiplicare per modum minerarum, vt suprà te docuimus, & modum tibi clarum dedimus. Sic habes totam doctrinam chymicam tam vegetabilem animalem, quàm etiam mineralem, cum omnibus suis circumstantijs diffusam absque dubio: per quam peruenies ad istud secretum & effectum altiorem, ad quem pauci operantes possunt peruenire, nec potuerunt nostris diebus. & hoc vocatur donum Dei, eò quòd sicut Paulus Apostolus inquit: Hoc donum non conceditur nisi diligentibus, à quo cũcta bona procedunt, vt Iacobus Apostolus testatur: Quòd omne donum optimum & bonum de sursum

ſurſum eſt deſcendens à patre luminum, apud quem non eſt tranſmutatio, nec viciſsitudinis adumbratio. & qui timet Deum faciet bona. Ergo non diſpones animum tuum in vanis rebus, nec in peruerſis cogitationibus, dum gratiam Dei conſequi volueris: Quia maximus Deus ſuperbis reſiſtit, humilibus verò dat gratiã & gloriam, Cui laus & gloria ſit in ſempiternũ Amen.

TESTAMENTI NOVISSIMI RAIMVNDI LVLLII

DE PRACTICA.

LIBER SECVNDVS.

FILI ad componendum dictam medicinam matrem & Imperatricem omnium metallorum medicinarum, oportette habere tres fornaces, Vnam ad calcinandum, & deſtillandum per cineres, aliam ad inhumandum per balneum, & aliam, quæ ſit preſtò ad opera interrupta, ſcilicet ad corrigendum errores ſecundum quod tibi ſignum naturæ monſtrabit. Et debent eſſe furni rotundi ab intra, & cum tribus medijs factis ad fortijs terrę, ex ſolaris terræ, quæ ſuffert ignem, ruptus in medio, totum in rotundo ad quantitatẽ coronę vnius Clerici, vel ad longitudinem digitorum quatuor per talem modum, quòd poſsit cooperiri

& aperiri: & quum necesse fuerit, eum suam et pe
tia, & ab vno medio ad aliud sit medius palmus
bene longus, & quodlibet medium habeat suam
portam, quod posit claudi & aperiri, secundum
diuersitatem focorum, & sint omnes simul con-
iuncti, vnum post aliud, vt longitudine, & in fur-
no in medio fac vnum conditum in quolibet de
suis medijs ad finem, quod potest id recipere ca-
lorem aliorum per sursum & deorsum, & quod
prædicta cõducta inferius cõtra solaria. & quod
posit claudi & aperiri, quando fuerit necesse, &
habebis fornaces perpetuas, ad continuandum
ignes diuersos, quos medicina in finem illius, &
quando volueris aliquid facere, apta tuas forna-
ces, secundum quod res requirit, vel in Balneo,
vel in cinerib. vel in igne flamineo. Quia in Bal-
neo destillamus aquas, in cinerib. separamus no
stra aerea, & calcinamus terram in forma aquæ
claræ: & in igne flammæ fixamus spiritus, quia
est opteticus. Et iste est, qui dat medicinæ poten
tiam actualem ad omne quod ipsa facit. Et si pen
dente magna medicina, vis philosophari in tua
practica, oportet te habere furnellos paruos so-
lummodo de vno medio: quia medicinæ parti-
culares, non requirunt tot diuersitates digestio-
num, nisi solummodo res, quæ fieri possunt in di
ctis fornacibus, sicut postea dicemus. Et hoc est
magna habituatio lætitiæ, ad digerendum spiri-
tum in omnibus operibus nostris, ad habẽdum
patientiam in tarditate decoctionis magnæ
medicinæ, quia non stando ocius,
poteris facere multa
alia.

De Vasis.

Fili, tu debes intelligere, ad componendum omnes medicinas, non indiges nisi forma vnius vasis, quod est de tribus frustis, scilicet de vno coopertorio, & de vno alembico, & de vna cucurbita. Sed illud accipit differentiam nominis secundum diuersitatem suæ operationis : quia quando est pro intentione dissoluendi, dicitur distillatorium : vel putrefaciendi, dicitur putrefactorium: distillandi, dicitur distillatorium cum suo alembico: vel ad calcinandum, dicitur calcinatorium, & mortificatorium: vel congelandi, & dicitur congelatorium, & reductorium, sublimatorium, adiutorium viuificatorium, ceratorium, & inhumatorium, putrefactorium, attenuatorium, condensatorium, &c. Et semper non est forma, nisi vnum solummodo. Sed quælibet medicina requirit suum vas formatum, sicut dictum est de vitro cum suo coopertorio, & cum suo alembico.

De Medicina.

Fili quando nos dicimus in isto capitulo medicina, hoc dicimus per intellectum simplicis per se, & compositi per se, sine coniunctione aliorum elementorum, & sic de quolibet aliorum elementorum compositi, sicut est lapis, qui est creatus de duobus simplicibus elementis, scilicet de terra & aqua, vel elixir, quôd factum est de compositis & simplicibus, de compositis, sicut de sulphure, & de fermentis : & de simplicibus, sicut de aqua & aere. Et ideô fili, cum qua

præparatur, indiget ſuo proprio vaſe facto, ſicut ſuperius dictum eſt, ſicut medicina ſimplex, & aer ſimiliter, ſic de alijs elementis, & medicinis ſimplicibus. Quare tibi manifeſtetur, quòd duæ res poſſunt ſimul fieri in vno vaſe tempore. Noli ſuccesſionem vel morã ſeu longitudinem temporis propter defectum vaſis ægreſcere, quia aliquando duo ſimul potes facere, aliquando tria, quod tu non poſſes facere, ſi eſſe in penuria vaſorum, quæ omnia ſunt vnius formæ, & illa forma ſufficiat tibi ad componendum & ducendum ad finem realem medicinam.

Quomodo debes intelligere elementa.

Fili, ita debes intelligere, Elementa ſunt omnia compoſita, quia natura non debet ſuſtentari, niſi in materia ſimplicis compoſiti, cum alijs elementis compoſitis, de materia fina & clara elementaliter per virtutem elementatiuam, in qua ſuſtentatur virtus vegetabilis. Quapropter fili, noſtra elementa ſunt in quolibet illorum, & quodlibet illorum eſt in forma circuli & circulatur curſibus ſimplex mixtum. Fili, modum cuiuslibet elementi nos accipimus per rationem ſuæ terminatæ proprietatis, ſicut aqua per ſuam frigiditatem, & ignis per ſuam caliditatem, & ſic de cæt. Ad hoc per reſpectum ad talem determinationem vocamus nos corpora, animalia vegetabilia, & mineralia elementa, quodlibet ſecundum dominationem elementi, quod dominatur in quolibet ipſorũ. Et propter hoc, quod ſucceſſiuè ſunt naturaliter generata ſecundũ gradualitatem

litatem ſuæ diuerſæ ſimplicitatis & groſsitiei me diocritatis accipientes diuerſas formas, & diuer ſa elementa. De quibus nos vocamus elementa, & maximè corpora mineralia, quia quælibet v-na pars eſt ſimilis alteri in ſuo toto. Et propter hoc noſtra medicina vocatur ignis : quia deter-minatè ipſa habet complexionem ignis, non ob-ſtante, quòd ſit compoſita ex compoſitis elemẽ-tis, & contemperata cum qualitatibus contrari-is: & quia vnum compoſitum eſt ingreſsiuum in aliud, accipit formam homogeneam per variam mixtionem, quæ dicitur vnio alteratarum, quæ penes ſe habet mixtibilitatem, cauſa veniendi ad compoſitionẽ, cum poteſtate ſuarum rerum alteratarum, ſcilicet elementabilitatem & vege-tabilitatem. Tunc igitur perficitur circulus ſphæ ricus, cum quatuor circulis ſphæricis, qui faciũt quadrangulum, quando erant diuerſificati, ſicut iſtæ figuræ tibi demonſtrant hîc.

Quomodo intelligere debes elementa. Caput. 11.

Quare fili intelligere debes, quòd noſtra ele-menta ſunt compoſita, & elementata: quia in no ſtra terra eſt ignis illuminatus, & ideò eſt ipſa ele mentata per complexionem ſibi appropriatam ex parte ignis: & ſimiliter ignis & aer in ipſa con tinentur, & tamen illis participant ſecundum magis & minus, & proprietatem ſuarum extre-mitatum. Et ſic eſt de alijs elementis: quia in no-ſtra aqua eſt ignis, & aer in terra. Sed ignis ad ma gis profundũ omnium ſuarũ regionũ requieſcit magis remotè, quàm facit terra & aer. Et propter

hoc istum ignem nos multiplicamus cum calore aliorum, & istum contemperamus cum frigiditate aquæ, & fixamus in humido aquatico, quod est materia sulphuris: quia humidum est materia nostri ignis, sicut oleũ est luminis, quod ardet in lampade, & cum tali materia fili augetur & augmentatur noster ignis, quousque fit sulphur: quia ignis terræ, qui comburit & ardet manum, mutatur in substantiam aquæ mercurialis, & fit sulphur non ardens, per temperatam frigiditatem aquæ incombustibilis: Et post modum conuertitur in substantiam aeris, quando ponitur in fusione. Et iste est noster ignis, quem tu debes infigere per certa regimina reductionis in materia humida, quæ est terminus ad deducendum in materiam secreti sulphurum per humidum radicale: quia quantò tu magis occultas in subtili materia, magis suum humidum radicale multiplicatur, tantò magis operatur suum humidum radicale: & quantò sua materia est magis subtilis, & magis occultè penetrat, cum firma radiosa alteratione. Propter hoc fili, sit tibi dictum auisamentum huius naturalis operationis, quæ debes gubernare cum longa mora. Quare in pluralitate temporis coniungitur pluralitas partium in vnam substantiam in qua est vnita, quam potens virtus, quæ est tota essentialiter composita de igne composito, cum humido radicali. Et ideò cum sit ignis compositus ex pluribus partibus ignitis, habet potestatem ignibilẽ ad igniẽdum alias partes: & cum illæ partes sint ignitiuæ, sunt coloratiuæ, quę habẽt potestatẽ colorabilẽ ad colorãdum & tingendũ alias partes.

Et depen-

Et dependet coloratiuum de ignificatiuo, & de ignificabili colorificabile, & de ignificare venit colorificare. Et hoc eſt, quòd noſtra tinctura nõ eſt niſi purus ignis compoſitus ex multis partibus coeſſentialibus coniunctis in vnum per artem claram & ſcitam: Vnde dicimus, quòd noſter ignis facit in vna hora, quod Sol & Stellæ faciunt in numero mille annorum. Conſidera ergo fili, & intellige, quomodo & qua via noſter ignis nutritur & creſcit, quouſq; venit ad illud poſſe, per quod oſtendit virtutem ſulphuream per ſuam proprietatem, quæ congelat omne argentum viuum. Fili, accipe extremum ſpirimentale A. ratione Philoſophiæ noſtræ, quæ docet potentiam in noſtro magiſterio, quod ſicut calor naturalis ſimplex terminat ſuum humidum radicale ſimplex digerendo & congelando illud ſecundum ſubtilitatem tibi limitati ad proportionem virtutis caloris naturalis digerentis, ſicut manifeſtat primum regimen reductionis in ſubſtantia ſulphuris, ſicut calor congelatus & multiplicatus in humido maturato, digerit, & maturat, & congelat naturam aridam argenti viui vulgaris compoſitam materiam in forma metalli, Vnde fili, multiplica ignem in ſubſtantia, ſubtili argenti viui, & congelabit id omne compoſitamentum: quia natura demonſtrat, quod natus infans vel puer lactens non poteſt capere cibum magnum, niſi per calorem naturalem matricis: non digeritur, niſi prius coquatur & ſubtilietur, & in ſuccum lactis conuertatur, quod eſt cibus & proprium nutrimentum infantis. Et hoc requirit fili naturaliter natura in ſuis pro-

prijs actionibus iam nutriendum fœtum factum ad finem, quod hoc non potuit capere in cibo grosso, quod attrahat & fugat in substantia lactis, quousq; nutritus posſit capere cibum grossum. Fili, tuũ speculum sit generatura, & mutatio infantis humani, ad creandum nostrum lapidem. Et hîc iacet totum secundùm sanitatẽ, ad quod quilibet bonus philosophus debet suum intellectum dirigere.

Annunciatio elementorũ & notitia illorum. argentum viuum philosophorum.

Cap. IV.

Fili, nostrum argentum viuum, vel pars illius est aqua distillata à terra sua, & terra similiter est nostrum argentum viuum, animatum: & anima est calor naturalis, qui stat colligatus in prima essentia elementorum arg. viui. Quare te scire facimus, quòd aqua debet habere modicũ de hoc calore, aliter non esset animata. Et ad hoc faciendum habemus elementatiuitatem, quæ elementat & animat elementa, complacente solutione & putrefactione, quæ naturaliter naturali calore penetrante omnes partes elementales, diffundit per totam naturam essentialiter, & diffusè ligatur cum dictis partibus essentialibus, per partes minimas ad finem, quod in separatione elementorum trahitur per distillationem. Et materia cuiuslibet elementi manebit animata ex igne naturali, qui est calor viuificatiuus, de quo omnia elementa exuberantur. Et quanto grauius aqua distillata fuerit, tanto magis ipsa erit ligata cum partibus essentialibus argenti viui, quibus est copula-

copulatus calor naturalis, ſicut apparet in oleo & in rebus calidis liquidis. Quare fili conſidera differentiam, quæ eſt inter aquam & oleum, quia viſus demonſtrabit diſsimilitudinem, non per ſuam ſolam ſpeciem, ſed per ſuum effectum, ſi ſcis, comprobare per intellectum, ſi theoricus es in noſtro magiſterio. Cùm igitur vna pars caloris naturalis ſeparatur à maiori virtute, cum ita ſit, quod ipſa perdatur in ſua fluxione à calore naturali, & à ſuo proprio & cõnaturali humido. Sed cum alia vice ibi reducitur, per coniunctionem illam recipit corpus cum magno appetitu, per confortationem & reſtaurationem integrã. Et ſic ſimul coniũge cum ſulphure, & humiditatem tunc ſua ſimili humiditate: quia virtus ignis materiæ multiplicatur in ſe, ratione ſuæ eſſentiæ, & ſuæ naturæ: quia facit humidum radicale totum nouum, ſicut per experientiam leuiter tibi poteſt monſtrari lapidis Lunariæ magnæ. Similiter poſt ſeparationem elementorum, cum ſemper habeat appetitum ad humidum proprium, cum quo calefiat calor naturalis, & in quo imprimit ſuam formam, & ſuam ſimilitudinem. Videas ſuper hoc, quod materia, in qua calor debet operari, & imprimere ſuam eſſentiam, ſit bene ſubtilis ad finem, quod totum poſsit fieri ignis & humidum radicale, & materia ſubtilietur per decoctionem longam & ſuauem, cum regimentis contrarijs, quæ ſunt operationis naturæ. Fili, intellige hîc, quòd duplicem calorem oportet te habere ab igne communi, ſcilicet humidũ colligans & coniungens cum nutrimento ſpiritus, & ignẽ ſiccum diſſoluentem & deſtruẽ-

tem

tem flegmata, post condensationem spirituum terminatorum per ignem humidum.

Quomodo debes intelligere actus ad contemperandum elixir, & de contemperatione veri elixiris. Cap. V.

Fili, tu debes scire per intentionem ad cōtemperandum Elixir tuum, quod omne temperamentum est constitutum per primas qualitates ligatas in immediatis essentijs: quia te oportet in illis ipsum attemperare per confortationem; quia sic vult natura. Sed cùm tu potes videre, quod propriè quantitates non possunt haberi nisi sub forma substantiali, & composita visibili, tibi expedit, quòd substantia cuiuslibet elementi non turbetur in tempora medicinæ per quantitates alterius, quæ est in illo met per defectum præparationis, & substantia cuiuslibet elementi sit medicina subtiliter depurata ad finē. Quare manifestum tibi sit, quòd in aqua est aliquid de terra indigesta, quæ dicitur sustentatio spiritus, post suam præparationem. malè rectificabitur propter hoc, quia ipsa habebit in suo ventre de quantitate sicca, quæ est prima qualitas terræ, & per illam conturpabitur lapis frigidus, ad faciendum suam actionem: & sic est de alijs elementis. Videas, quare per defectum præparationis siccum non confundit humidum, nec frigidum siccum, nec humidum frigidum, nec frigidum humidum, nec humidum calidum, quia aliter lapidem non poteris temperare, nec illum ducere ad certum gradum specificè. Cum tibi expediat diuisibiliter quod tu scias, quantum debes

debes ponere de quolibet elemento. Et ideò, quando elementa rectificantur cum gradibus separationis, hoc facimus ad finem, quod quatuor qualitates elementales, & quod quilibet illorum sit fortis secundum quantitates elementi sui tantum quantum est possibile: quia de quatuor qualitatibus excellentibus oportet, quod contemperes lapidem. Et dictæ qualitates excellentes non inueniuntur nisi in simplicibus elementis, & eleméta simpliciantur per vim præparationis ad finem, quod quantitas vnius non impediatur per quantitatem alterius. Et ab illis resultat temperamentum secundum cófortationem vel debilitationem, quæ fiunt per viam reductionis. Et sic ligantur iterum elementa, & fiunt quasi aqua composita, quæ continet in se omnia quatuor elementa præparata, quæ aqua fixatur per minimas partes, & congelatur in suo fine per modum reductionis, & per talem modum elementa contemperantur cum minima actione qualitatum contrariarum, & resultat vnũ compositum complexionatum, in temperaméto calidi & humidi, frigidi & sicci. Attamen prius cum frigido & humido, & pòst per illum est magis humidum & calidum, quousq; venit, quod elixir fit cum nobili temperamento.

De tribus instrumentis, sine quibus opus non potest fieri. *Cap. VI.*

Fili, in hac arte debes considerare tria subiecta instrumentalia, scilicet vegetabile, quod est principale mutatiuum omnium substantiarum, & elementale, quod est principale mixtatiuum elemen-

elementorum, & instrumentalitatum: quoniam sine illo alia non possunt esse, quia omnia ista tria requirunt, quòd sint vniuersaliter in materia, ex qua fit nostrum magisterium, quia si vegetatiuum non esset in materia, non posset transmutari, sicut natura requirit, secundum sua organica instrumenta. Fili, principale & nobilissimum effectum huius instrumenti est ignis naturalis, & si elementatiuum non est ibi, elementa non possunt misceri cum bona elementatione. Et si aqua non elementatur de aliis elementis, & specialiter de terra, iam ista non poterit cibari, nec per consequens habebit substantiam ad constituendum: nec instrumentum vegetabilitatum habebit substantiam, quod possit mutare. Et per hoc potes intelligere quod in omni nutrimento parum prosunt simplicia elementa, cum manifestè tibi natura ostendit, quod elementa quæ ipsa miscuit cum suo instrumento elementatiuo faciunt naturales effectus per suam mixtionem. Et similiter quantum sequitur naturam, tibi ostendit practicam, quòd melius & citius operantur & faciunt multos effectus elementa mixta, quàm faciunt simplicia, propter hoc, quod elementa mixta manent in primis essentijs elementorum, & de illis cibantur omnia per virtutes suorum instrumentorum, & sic ligantur simul, quia maior pars vnius ligatur cum maiori parte alterius, omnes insimul alterantes se per suas proprias qualitates. Sed illa colligatio, fili, fit in diuersis proportionibus, sicut tibi dicemus per capitulum succedens, & diximus in capitulo suam animationem, vel de sua animatione,

tione, & in capitulo immediatè præcedenti. Patet, quod requiritur, quòd materia non sit vacua tali instrumento vegetatiuo, per quod talia debent elementari. Et instrumentatiuum nõ est in elementandum elementa ad intrandum compositionem sulphuris mediante instrumento vegetatiuo. Et sic tibi manifestatur, quòd vnum non potest esse sinè aliò, semper cum differentia succeſsiuorum operatorum: quia quando volumus ponere instrumentalitatem in materia, nos vadimus ad regimen dissolutionis, quod superius tibi dedimus. Et hic incipis videre elementalitatem & instrumentalitatem. Et quando volumus quòd ipsa elementet sua elementa, nos vadimus ad secundum regimen resolutionis. & statim hic incipit nasci vegetatiua, quæ est causa transmutandi & elementandi elementa cibata, per elementatiuitatem in sulphur, per operationem tertij regiminis, per quam fit congelatio naturæ. Fili, cum materia ex qua id creatum, quæ dicitur argentum viuum, est parua & prima materia metallorum, in qua materia sunt vniuersaliter omnia tria instrumenta infixa per virtutem dictarum operationum, quæ habet potestatem transmutandi vnum metallum in aliud, cum perfecta & minerali transmutatione. & super hoc dixerunt aliqui Aristotelenses philosophi, quòd impoſsibile est transmutare species metallorum nisi primò reducantur in suam primam materiam, vel naturam, cum omnibus suis instrumentis, & quod dicta prima materia imminuta in illis, & per quæ faciat artificialiter artista suas transmutationes, per

respectum

respectum ad naturam. Propter hoc habemus à natura tria nobilia regimina operationis, per quæ causamus omnia tria instrumenta, quę mutant materias in hoc, quod diximus.

Colligatio fit in diuersis proportionibus. Cap. VII.

Fili, colligatio vel mixtione elementorum fit in diuersa proportione, secundum proprietatem cuiuslibet elementi, per talem modum, quod cuilibet elementorum sit ingressum per elementatiuitatem, in quodlibet elementatum. Semper in actione vnum elementum est magis forte quã aliud in suo mixto: & hoc est in omnibus mixtis & elementatis. Quia elementare non est aliud quàm miscere, seruata tamen diuersitate suæ differentiæ. Et istas colligationes factas in diuersis proportionibus nos vocamus numeros: quia per illos elementa stant ligata in elementatis. Et ideò, operatio quæ fit per actionem aliquando inuenitur ignis elementatus nimis elementatus, nimis actiuus, propter hoc, quod de humido, cum quo est ligatus habet adhærentiam, & cum illo, de quo exiuit, quod non haberet ignis per semetipsum, & per terram; vel de terra: cum qua est ligatus, ad motum deorsum continuè, in hoc, quod corrodit, & per humidum aereum habet nutrimentũ, sicut iam diximus in capitulo, & in multis alijs. Et totum hoc non posset habere ignis simplex. Et ideò ignis inextinguibilis est, eò quod sit ignis simplex. Sic fili est de frigiditate aquæ, quæ continetur per siccum terrestre, quando locus est ibi apertus ad finem, quod ista

posit

posſit intus intrare ſuum ventrem, in loco ſpiritus aerei. Attamen ipſa acuitur per acuitatem ignis ad penetrandum, & quando eſt intus corpus, ipſa eſt magis apta ad infrigidandū illud & indurandum cum tota mixtione. Et hoc nō poſſet facere aqua ſimplex: per talem modum eſt de ſicco terreſtri, quia id non poſſet intrare ad deſiccandum & congelandum corpus humidum, ſi iſtud non haberet adhærentiam & acuitatem aliorum elementorum, ſicut apparet per noſtrum lapidem ſulphureum: propter hoc ſit tibi data in clara notitia cauſa, quare & quomodo dictus lapis oportet vt creetur ex quatuor elementis rotatis in quatuor circulis ſphæricis ligatis cum ligamentis cathenarum deauratarum, ſicut ſua actio tibi poteſt manifeſtare cum clara experientia. Et quia talem actionem nō ſimplicia elementa vocauerunt antiqui philoſophi dictum colligamentum, mixturam mineralem, per quam reſultet quædam alia virtus vltra tria inſtrumenta, quæ ſuperius diximus in elementato: quare dicimus ad finem, quod in temetipſo recolligas omnes virtutes, quæ cauſantur in compoſito, quod ipſæ ſunt quinq; in numero, ſcilicet, actio ſimplex cuiuslibet elementi, quæ aſſentur, eſt magis illi propinqua ſecundum naturam, & iſta eſt inſtrumentalitatiua: ſecunda eſt virtus proportionis mixturæ. Tertia eſt virtus, quæ adiuuat actionem mixturæ elementorum, per quam cum dictis elementis conſtituunt mixtum, & iſta vocatur elementatiuitas. Quarta eſt virtus cœleſtis: & quinta eſt virtus inſtrumenti vegetabilis. Per iſtas quinque virtutes fili con-

ſtituitur & formatur actio in noſtra medicina. Et eodem modo locus vaſis mineralis cum adiutorio illius ſemper cum ſua natura non intrat in medicina ſolummodo eſſentialiter, ſicut faciunt dictæ quinque virtutes. Fili, quando nos dicimus virtutem cœleſtem, intelligite virtutem ignis communis, quæ debet mouere inſtrumentum vegetabile, quod eſt intus materia formatiuum & ſigillatiuum tantum quantum eſt bene formatum per ignem communem per reſpectum ad naturam: Et ignis communis eſt formatus & gubernatus per ſapientem practicam humido reſpectum ad virtutem cœleſtem, & ſic nos volumus philoſophicaliter, ſecũdum quod ſua actio nos requiſiuit in noſtro magiſterio.

Quomodo debes conſiderare ſubiecta cum quatuor conditionibus.
Cap. VIII.

Fili ſubiecta capiuntur in hac arte dupliciter, ſcilicet pro inſtrumentis, ſicut ſuperius nominauimus, per quæ noſtrum magiſterium adimpletur. Alia ſubiecta inſtrumentalia non pertinent niſi ad res viuas, quæ ars non poteſt retinere propter raritatem materiæ ſuæ: & ideo illa viuaciter generare, ſi intellectus non ſupplet cum ſubſidio aliquorum ſpermatorum diuinorum, ſuppleat per ſcientiam naturæ ſtellatæ organiſantem per harmonias cum inſtrumento ſenſualitatis, quod per artem experientiæ ſe totum declarat, natura coadiuuante à ſupernis per aliquas multas vices, in tantum, quod loqui certas res & moneri faciebant cum aliquibus virtutibus

in

infusio & monstrum supernæ influentiæ, sicut faciunt lapides & verba, & herbæ, in quibus multa virtus influit, & nascitur per quintam essentiam supernæ naturæ matris. Et naturæ infimæ, per suos bonos motus, & subtiles mixtiones, vnde virtutes causantur in materijs simplicibus ligatis cum grossis, secundum intellectum spiritualem supernæ naturę, quæ facit postmodum miracula: sicut dicemus cuilibet bene intelligenti in volumine sensibilium. Debes intelligere per alium modum subiecta in loco materiæ, in qua stando sua dicta instrumenta, quæ sunt transmutamentum illius secundum specialem differentiam suæ propriæ & naturalis concordantiæ, & determinatio dictæ materiæ. Et ideò fili, dicimus tibi, quod tu debes considerare modum istorum subiectorum tantum materialiter, quantum instrumentaliter cum quatuor conditionibus vsque ad finem, quod per illa mouetur intellectus habituatus, & conditionatus ad discurrendum dicta subiecta materialiter & instrumentaliter sua elemētata ad simplicitatem grossam materialiter, & sic etiam sublimare instrumentalia omnia simul cum materialibus. Et hoc secundum quodlibet subiectum tam materiale quàm instrumentale, stat ad conditionatum per suam essentiam, & per suam naturam: quia subiectum materiale & instrumentale, quod est leo viridis, habet vnam conditionem intra se, & aliam in fumo gelato. habet conditionem in leone viridi, dominatur subiectū materiale, ratione suæ grossæ substantię, quod impedit instrumentale, quod non oportet, quod hinc recedat per

ignem extraneũ quo ſit infixus in ſubſtãtia ſubtilem per operationem, & in fumo gelato inſtrumentale dominatur ratione raritatis ſuæ materiæ & pro ſpeciali. Poſt id quod ipſum recipit de aqua vel de aere, in quo ſunt ſine anima viuificatiua, quæquæ ipſum viuificant: & poſt ſicut res viuificata operatur cum re viua. Et de hoc tibi damus exemplum de argento viuo ſublimato, quando eſt viuificatũ, quod facit impreſsionem, ſed poſt ſtatim perdit per ſublimationẽ, ſi poſtmodum non recipiat per ignem, quaſi adducit vitam per operationem ſcitam & cognitam per autenticum operarium. Prima conditio ſterilis quam tu debes habere cum ſcientia habituata, eſt, quod de quolibet ſubiecto extrahas ſuam proprietatem virtuoſam cum conſeruatione ſuę eſſentię cum propria diffuſione, & per viam practicæ formatæ trahas potentiam in actum ad finem, quod differant ab alio ſubiecto. Secunda conditio, quòd in practica obſeruetur differentia ſubiectorum, tam materialium, quàm inſtrumentalium: ſit vegetatiua Leonis viridis differentia à vegetatiua ſulphuris in virtute & ſubſtantia, quod eſt fumus aquæ cõgelatæ per groſſiciem corporalem fixam & perfectam. Tertia conditio eſt, quod concordantia, quæ eſt inter vnum ſubiectum & aliud, tam materialiter quàm inſtrumentaliter nõ deſtruatur ſicut concordantia, quæ eſt inter terram & aquam, & aerem, & ignem, vel inter corpus & ſpiritum: quia ſpiritus cõcordat cum corpore cum corporalitate, & inſtrumentalitate, cum differentia & concordantia, per concordantiam vnitatis, quam diſſolutio

fecit

fecit ex illis duobus. Quarta conditio eſt, quod nobiliori ſubiecto attribuantur nobiliora elemẽta participantes in eſſentia cum nobilioribus principijs, ſicut in lapide, quando eſt creatus, eſt nobilior in virtute & in ſubſtantia, quàm eſt ſua minera, de qua exiuit, in aere magis quàm aqua, & ignis magis aer, & mixtum magis quàm ſimplex. Et per tales conditiones poteſt citò habituari intellectus illius, qui vult eſſe practicus in operationibus naturæ, mediante ſecreto perfectiuo contento in tractatu compendioſo, qui vocatur, Vade mecum, de numero philoſophorum.

De Temperamento lapidis, & quomodo ſtat in quatuor Elementis, cum diſtemperamento. Cap. IX.

Fili, noſter lapis moratur in omnibus quatuor elementis ſuis, & totus eſt in quolibet illorum poſt ſuam ſeparationem, quæ vocatur mixtio rerum mixtarũ, quia eſt totus in terra magis mortuus: ſicut arena ſabuli ſtat, & iacet ſine vita, per magnam ſiccitatem. Adhuc tibi magis dicimus, quòd ille eſt totus in ſuo aere. Sed quia hic ſtat ſubmerſus in ſuo magno mari ſuffocatus eſt calor ſuus naturalis per humiditatẽ excedentẽ. Ad huc dicimus magis, quòd lapis noſter eſt totus in igne, ſed quia iacet imbibitus per magnum calorem, manet incombuſtus ſine condimento totius actus vitalis. Quapropter tibi reueletur, quod in nullo extremorũ ſtantibus qualitatibus excellentibus ſtat complexio temperata, per

quam resultant omnes actus vitæ, nisi in ipsis mixtis in quantitates excellentes omnes simul debitê coniũgantur in vno mixto, scilicet, quod lapis calidus & lapis humidus, lapis frigidus, lapis siccus æqualiter insimul temperantur, erit commixtio peculiosa, quæ debent originem veri temperamẽti per actionem manualem, quantum primarum excellentium, quæ sunt elementorum. Et per hoc tibi manifestetur, quomodo nostra complexio naturalis quantitas est, excellens nisi in elementis, cũm ipsa mixta rumpuntur in actione iuncta permutationi, quousq; perueniunt ad istud medium, in quo species perfecti mixti potest constitui. Quare fili, cum iam constet, quòd nouus actus vitæ stet sine medio, iunge aquam cum terra, sicut natura requirit, in partibus minimis, quousque resultat noster lapis, quia non est nec vnum, nec aliud, & dicetur quoddam monstrum, quod est de natura incompleta, quando aqua fuerit gelata per vaporem terræ, & medium approximatum ad naturam aeris, sed tenet ad huc multa de natura sicca primi extremi, non posit adhuc contemperare per aerem, nisi grauiter fieret ad humidum impresio, cum adhuc non participat cum isto, quantum facit cum terra. Reduc igitur per diuersas vices de aqua super terram albam, ad finem, quod fixetur cum ipsa, & sit medium magis approximatum aeri quàm terræ, & quod frigidum comprimat humidum ad magis profundum, tunc erit medium proportionatum in siccitate, ad tollerabilitatem naturæ aeris, per virtutẽ frigidi aquatici. coniunge igitur aerẽ humidum

midum cũ ſicco proportionabiliter temperando per aquam ad finem, quod virtus vnius extremi exaltetur ſuper aliam, & vnum contemperet aliud, & quod ſiccum per humidum, & humidum per ſiccum totum ſimul inſpiſſentur, per continuationem duarum partium, ad finem, cum fueris in tua proiectione, acquirat humiditatem ſicci: quia noſtra Impreſsio non fit niſi per humidum ligatum in ventre ſicci, & ſiccum in ventre humidi: & ligatum fit per paſsionem vnius & alterius, per decoctionẽ in igne temperatiuo. Et poſt talem ligaturam quando humidum ſentit frigidum, tunc ſe claudit in ventre ſicci. Sed quando ſiccum inuenit calorem excellentem, ab iſto ſe defendit in ventre humidi, & humidum retinetur per ſiccum, ad finem, quod totum poſsit pati ignem: Et per humidum datum impreſsio in ſicco, quę eſt aqua vitæ mortuorum. Fili, ſic tale ſiccum per ſe conuerſum in corpus nouum, ſimul acceperit impreſsionem, per virtutem & impreſsionem viuorum humidi in ſicco, in tali modo, quod in pugna ignis ſiccum defendatur per humidum à ſeparatione ſuarum partium: eodem modo quod humidum prohibeatur per ſiccum, de ſua exhalabilitate tardè & grauiter poſsit tale corpus perdere, deinceps impreſsione iam facta. Fili, igitur ſerua, quod quando vapor ſicci fuerit in fumũ exhalatus, & conſtrictus. & expreſſatus per humidum frigidum cõſtrictũ in nouũ corpus, lucens & reſplendẽs ſicut criſtallum per illum in ſe per humidum, vel cum humido aereo calido laxatiuo. Ad finem, quod partes ſicci conſtricti ſe con-

tinentur cum lamina cristallina alba, fluente, ingrediente, trahente & penetrante sine vaporabilitate, & mortalitate aliqua, sed cõsoliditate, quæ est prima virtus humidi radicalis, & argen. viui, & vita omnium liquabilium corporum: & sic terminatur in fine quæstio ignis philosophorum per sua propria media deducti ad suum finem perfectum, per intentiuitatem rei, quam postulabas. Vnde vera principia respiciunt ad suum finem: & fines ad alia refluunt per media, sicut jam visum in proiectione, quæ venit à metallo, & in metallo terminatur per conseruationẽ naturalium mediorum, vbi sunt extrema, fumum, & principiorum. Et ideò tibi dicimus, quòd lapis nõ fit, quousq; quatuor vicibus benè dissoluatur, & pòst congeletur. Quia tunc infinita media extremorum iam proiecta in extremo temperato, reuertitur gratis per nobilem naturam à sua medietate: quia sicut tibi diximus, nunquam natura vadit ad perfectionem, nisi per transitum suorum primorum mediorũ: quia tunc constringuntur & rumpuntur qualitates propriæ omniũ elementorum, quousq; veniũt gratis ad propriũ temperatum, & diuidualia, quæ sunt pura natura summorum metallorum.

Quomodo debes intelligere ignem Mercurij, et quanta est differentia inter ignem vulgarem & philosophicalem. Cap. X.

Fili, sublimatio Mercurij (humanos) intelligimus, & omnes philosophi, & decoctio illius, quousq; efficitur sulphur aliqua pars illius, & alia argenti viui, & depurantis illud à suis unctuositatibus

ſitatibus. Fili, ſi intelligere vis naturam ſublimationis, tu debes ſcire principaliter duo, ſcilicet materiam groſſam ſimpliciare, & dirigere & ſublimare calore, qui eſt inſtrumentum naturæ, ſine ſeparatione ſui proprij ſubiecti. Simpliciare & dirigere materiam fiunt per diuerſas decoctiones, quas ipſa capit ab igne contra naturam excitato per rationem: per talem modum, quod calor naturæ, qui format omnia, non ſeparetur, nec ſuffocetur à dicta materia, imò oportet te illam ſublimare & exaltare, & augmentare ſimpliciando, digerendo, dictam materiam per longas & lentas decoctiones: quia ipſa materia accipiat, ſicut diximus, de igne contra naturam. Et ad hoc faciendum tu debes imitari quemlibet ſapientem philoſophorum, qui debet naturam reſpicere. Secundariò fili, quando ſapiens philoſophicus vel medicus vidit materiam duram, & compactam videlicet in diureticis, oportet, quod vtatur medicinis digeſtiuis, diuiſiuis, & incenſiuis, ad finem, quod materia dura mollificetur ſine deſtructione naturæ propriæ leui aduſtione. Secundariò, Oportet quod ipſe vtatur medicinis laxatiuis, ad finem, quod materia digeſta expellatur, & diligenter euacuetur. Tertiò, Oportet, quod vtatur ipſe aliquibus confortatiuis ad confortandum naturam, quæ per violẽtiam medicinæ fuit laxata & debilitata in ſua euacuatione. Quartò, Oportet, quod ipſe vtatur aliquibus reſumptiuis & reſtauratiuis, ad finẽ, vt hoc quod natura perdidit, in ſua euacuatione reſtauretur ſibi. Totũ hoc ſimiliter operarius imitari debet in noſtro magiſterio, cum operationib. ſuperius

dictis: quia per primam operationem ipſe debet attendere L.& K. per illam L. & M.& N.O.P.Q. & R.Et per hoc tertiam reductionem de M.in L. & O.Et per hoc quartam debet intelligere reductionem de N in hoc, quod eſt ingreſſus de L. in O.Et quando tu volueris habere N per M. de L. tu debes vti acuta euacuatione, & cum lenitate & patientia, quouſque parum ſpolietur, & diuidatur de N.& quod proprietas naturalis vegetatiua non ſeparetur ab L.per M.S.magna euacuatione, quia euacuatio M. S. ſubitanea eſt & repẽtina. Et ſic erit repletio, calefactio, vel infrigidatio.ſunt totaliter fallacia vocibilia,& deceptibilia,& inimica naturæ. Fili, L.non euacuetur de N.niſi propter hoc, quod peccat ſeu deficit in attrahendo M. & in deſideratione omne cum L. conuertere in ſuam naturam.Sed quia L.eſt impedimentum per M.in retinendo M.denudat L. de N.quæ impediebat amorem de L.& de M. Et ꝓpter hoc potes in temetipſo recolligere, quòd tria ſunt principaliter neceſſaria in noſtra ſublimatione.Primum eſt diſſolutio, ſecundum conſtrictio, tertium reſtauratio.Diſſolutio eſt ad euacuari dum res plenas, conſtrictio ad indurandũ res diſſolutas,& reſtauratio ad reimplendam naturam. Semper tamẽ fili, reſtaurationẽ debes facere paulatim, cũ dura cõgrua, id eſt temperata, quod natura in ſuis vaſis euacuatis ſolet multũ appetere:& ideò magis acciperet, quàm ipſa poſſet conuertere, vel digerere, niſi per ſapientẽ & naturalem operariũ non tenetur in igne diætæ. Et ideò tibi diximus in noſtra Theorica, ſi nos voluiſti intelligere, quòd natura citius conuerteret par-

ret paruũ, quàm magnũ, paruũ modicum ad modicum diuisum in partes, quàm facit grossum indiuisum totum simul. Et sic multiplicatur nostrũ argentum viuum, & fixatur per digestionem, & conuersionem, quod ignis naturæ facit in suis partib. per quatuor elementa. Quando igitur fili volueris sublimare Mercurium nostrum, primò separabis elementa sua per talem modum, quod suum instrumentum in quo stat proprietas, non posit sentire ignẽ extrinsecũ, nisi solummodo illum, qui est sibi missus contra naturam ad corrũpendum sua elementa paulatim ad finem: quod nostrum sparuerium seu austur resumat plumas, quas perdidit, & quod ille posit volare: & coquitur suo igne per spacium temporum, quod ipse requirit in nutriendo cum suo lacte, sicut infantem inter mammillas suæ caræ matris. Pòst fac ipsum volare ad cœlũ, quousq; bibit aerem, quod ipsum fore vel multum indiget. Et sic ipse recuperabit potestatem ad penetrandum quodlibet corpus, & ad mutandum illud in N. vel in F. Fili, sublimatio est vnum generale ad omnes operationes, particulariter & generaliter: quia secundum opera aliquando sublimatio accipitur pro omnibus, quæ requiruntur in perfectione magni operis. Et aliquando accipitur pro qualibet dictarum operationum, vel fiant per humidum, sicut dissolutiones: vel fiant per siccũ, sicut indurationes. Intellige, quod dicta operatio cum intentione perfectionis suæ naturæ, tantum quantum potest pertinere ad regimen dictæ operationis. Vnde multi infideles fuerunt excæcati & decepti, sicut patet in suis

notis

notis & damnatis, ſcilicet in epiſtola Demoſchig lis Iudæi, Abrahali Rabbi, qui intellexerunt noſtram ſublimationem fieri cum igne extraneo in ſicco: & alij in igne humido cum cibo extraneo: & alij ſicut Raſis in Maldee, & Eſtul, qui reprobauerunt ſublimationem fieri cum igne contra naturam. Vnde nos dicimus, quòd generatio nō eſt ſine corruptione. Et licet ſit ſic, quod ipſi potuiſſent intelligere, quod ignis naturalis ſemper non poteſt excitari, ſine illo, qui eſt contra naturam, quod ipſe poſsit quicquam facere, videntur, quòd tales dabant ſcientiam ignorantem, vel palliosam cum tenebroſitatibus, ſicut fecerunt Keſu, Marabh, Kaliſtis, Hezodi, Zeber, Arabici, & multi alij, qui confuſè, & cum magna corruptione, notificauerunt noſtram ſublimationem ſub operationibus extraneis, quod nunquam fuit de more philoſophiæ: nec adhuc ſub velamine voluerunt iſtam intelligere, cùm nullo modo locuti fuerint de perfectione, per modum traditionis, niſi ſolummodo in forma tenebrarum. per quod apparet, quòd ſi tales non dederunt, facilè cognoſcebant cæteras operationes, ſine quibus non poteſt fieri nec integrari, per quod apparet per ſuas extraneas operationes, cum quibus opus poteſt fieri. Item quod ſupradictum operentur per ignorantiam, manifeſtatur per hoc, quòd rem magis perfectam neſciebant nominare, nec cuius nomine erat, quæ ſuper omnes alias materias contra ignem exuberatur, & multiplicata cum talibus ſublimationibus, ſicut nos ter diximus, & non cum alijs, quæ ſunt deſtructiuæ totius generationis.

tionis.

tionis. Et in hoc excitando non debet abſcondi turbæ Chriſtianæ, ad finem, quod gloria bonorum reuelent malis: quia non eſt credibile, quod talis populus diſcedens à veritate, ſicut maxime fuit iſte proditor, iniquus, reprobus, &c. De quo plura verba & ſcripturas Pagani. Sed quòd velis capere, quomodo tu debes capere gratis, Dei erit, ſi ibi attendis conceſſum teſtamentum prius vbicunque ſis longatus.

De diuerſitate ignis contra naturam, ſecundum diuerſitatem medicinarum, in forma practica: & quomodo debes illam conſeruare. Cap. II.

Dicimus tibi fili, quod tu potes operari in corporibus ſolummodo, vel de argento viuo, vel de alio: ſed hoc circa, vel diuerſa intentione, quam habes in tua practica, ſecũdum hoc, quod operatus fueris vel de corpore, vel de ſpiritu, vel de ambobus inſimul. Quare ſi tu habes intentionem operandi in corpore ſolummodo lapidem noſtrum, tu potes facere lapidem cum tali intentione, quod Mercurius crudus conuertatur in coctum commenſuratum à natura. Fili, iſta diuerſitas conſiderationum, fit propter diuerſitatem cocti & crudi. Nunc poſito, quòd quodlibet debeat tranſire per quatuor media operatiua, quaſi quantum eſt factum cuiuslibet, cum per illum conuertatur in lapidem philoſophicum. Sic erunt ſeptem media operatiua, ſcilicet B. C. D. E. F. G. H. per B. ſignificatur operatio liquefa-

liquefactionis, per C. solutio & elementatio, per D. elementatio & congelatio, per E. sublimatio, per F. elementatio & congelatio, per G. solutio & elementatio, per H. liquefactio, & per B. C. D. E. intelliguntur opera Mercurij, vel argenti viui: Et istæ fiunt succesſiuæ decoctionis. Et per E. F. G. H. intelliguntur operationes corporum: & istæ fiunt per retrogradationem incrudarum. & nominamus literas corporum H. G. F. E. quarũ quælibet istorum finitur in E. Sed pro tanto, quod corpus conuertitur de H. in G Mercurium, non potuit gradualiter à B. in C. nec de C in D. statim, sicut corpus conuertitur in A. G. in F: quia quælibet res conuertitur citius in hoc, quod fuit, quàm in hoc, quod nunquam fuit secundum instinctũ naturæ: & citius fœdatur res mũda, quã mundetur res fœda. Et vbi quæcunque res tardius fit, citius deficit, vel destruitur ratione partium impurarum, quæ volunt reformationem. Et ideò quando operatus fueris de Mercurio, habebis semper satis de materia in principijs suarum decoctionum. Et hoc ratione suæ grauitatis, cruditatis, & grosſitatis. quod id non potest conuerti in naturam elementorũ, mediorum perfectorum, indiget duplici decoctione, ad eleuandam suam grosſitatem, quousque veniat ad perfectionem de E. per succesſiuam decoctionem, in qua F. potest reduci cum reuersione reincrudationis. Igitur fili intellige, quòd postquam D. transierit in E. transibit in F. & ab F in G. & à G in H. & ab H in I. & ab I in K. & à K in L. Istæ literæ, fili mi, intellige, quãdo E.

do E. vult graduari in F. & A. B. in G. &c. Tunc accipias F. G. H. per alia significata, quia per F. tu debes intelligere liquefactionem fermentorum, & G. solutionem solutionum: & per I. multiplicationem in virtute: & per K. multiplicationem in quantitate: & per L. intellige metallum perfectæ transmutationis, per virtutem medicinæ. Et totum hoc intellige operatione perfecta, soluendo Mercurium, vel argentum viuum. Semper tamen fili, non obstante, quod tibi diximus, quod Mercurius indigeat propter magnam suam cruditatem decoctionibus duplicibus iteratis. Hoc dixi propter rem commensuratam supernæ naturæ, quæ respicit ad maiorem perfectionem ad æquipollentiam virtutis sulphuris. Item quod omne corpus perfectum est conuersum, vel potest conuerti: & ideò ipsum indiget duabus literis. Sed si talem rem commensuratam non habes intentionem faciendi, tu potes modo bene abbreuiare tuum opus in transeundo statim successiuè à B. in C. & à C. in D. & à D. in E. Sed illud est, sicut diximus tibi, non erit tale nec de tanta virtute, sicut est sublimè commensuratum in superna natura: quia suæ decoctiones fuerunt generatæ de tanto. Vnde cùm materiarum secundum suam exigentiam subtrahitur virtus, & vis, quia virtutes & vires non veniunt nisi propter nobilitates materierũ exeant, & in virtute vnius quod nos vocamus Lapidẽ philosophicũ, & medium: quia sicut clauis coniungens duas res, facit tenere simul, sic natura coniungit hæc duo in vnũ corp⁹ virtuosum. Vnde ipsa multũ respicit,

quod

quod vnum vult coqui, & aliud incrudari, ad cōsequendum officium, cum subtili artificio, sicut vult magister, per voluntatem Dei, quem sequitur. Vnde tibi dicimus fili, quòd sicut vnum demonstrat in suis decoctionibus diuersas passiones: sic aliud in suis reincrudationibus ostendit visibiliter diuersas potestates, quod sicut superius tibi diximus, Mercurius est grossum terrestre propter suam magnam cruditatem, sicut sua natura demonstrat viuaciter in suis primis decoctionibus: Sic per contrarium corpus perfectum ostendit actiones, & accidentia contraria, per nobilem, & magnam decoctionē, quam ipse recipit longo tempore à natura, sicut sua materia demonstrat retrogradatione, & reincrudatione. Et sicut crudum demonstrat multitudinem materiæ, sic coctum per suum contrarium demonstrat paucitatem: & hoc per suam bonam elemētationem, digestionem, & subtiliationem, elemēta cocta fixa soluuntur & fugiunt à crudo, quod ipsa incrudauit per volatilitatem, si non habet retinaculum, quod debetur naturæ, scilicet vel de temperamento proprij menstrualis cum informatione, vel de primo Mercurio, cum tu debes intelligere cum spirituali ratione, quod natura requirit. Et sicut spiritus est plenus splendore & subtiliatione, & rarefactione, & hoc totum nō potest venire nisi per tolerationē materiæ, & tolerantiā euenit sibi ꝑ actionē ignis, qui est excelsum elemētum qui totum comburit, & totū depurat & ducit quamlibet rem in simplicitate. De tanto igitur sicut tuum Mercurium respondebit simplicitati, tantum operatur & non plus: & quantò

quantò magis purum operabitur in luciditatē clara. Quare tibi declaratur, quod de ſolo Mercurio, vel de ſolo argent. viu. poteſt facere opus perfectum vel imperfectum: ſi perfectum fiet per rationem longarum decoctionum & digeſtionum duplicatarum; ſi imperfectum, hoc erit propter breuitatem ſuarum decoctionum, non ad plenam integratarum, quod ipſum habet à ſua volabilitate. Sic fit, patitur ratione ſuæ propinquitatis, & facilitate, quam ipſum habet à ſua volabilitate. Sic fili trahimus nos ab illo opere magis propinquo, & leuius, ſed non perfectius, niſi cum adiutorio ſuarum decoctionum, vel per integram mixtionem ſuæ materiæ in corpore perfecto, ſicut tibi dicemus, quando locuti erimus de operationibus corporis.

De reincrudatione corporis perfecti, & de ſua diuerſitate, & de accidentibus, & de pondere. Caput. XII.

Per res ſuperius dictas, potes fili naturaliter intelligere, quomodo reincrudatio crudi ſecundum curſum naturæ, quouſque ambo ſeparatim conuertuntur, per quæ opus melioratur, & fortiter corrigitur in tantum, quantum habet duplicem reſpectum, ratione corporum & ſpiritus: quia ſicut illi, contrariantur in ſuis actionibus, paſsionibus & operationibus, quia ſpiritus de natura ſua ſemper reſpicit veram fixionem in vero magiſterio, & corpus fixũ ꝑ modũ cõtrarium, nititur volare in forma aquæ, & corpus fixum

per modum contrarium claræ, & ſpiritus conge latus manet ſicut terra alba, bruna ſicut ſal vel cryſtallum vel talcum ſpiſſum, de qua terra opor tet te ſeparare iſtam precioſam animam, quæ tar dius recedit à corpore, & hoc cum aqua corpo-ris. & de eo intellige, quod ſolutio ſpiritualis cor poris non fit ſine congelatione naturali ſpiritus, ſicut tibi diximus, vel elucidamus per rotam phi loſophiæ in compendio huius artis. Nec conge-latio ſpiritus fieret ſine cõgelatione corporum. Attamen intellige ſic de ſolutione ſpiritus fixi, & corporis volatilis, per primum ſpiritum ante ſuam conſtrictionem, & non corporis fixi ſul-phurei inducti nigrum occultum, quià eſt diſſo-lutum per congelationem & conſtrictionem ſui argen. viu. quod accipit ab igne naturæ, & non contra naturam. Fili hîc pugnant contrariæ ope rationes, quia ſicut ignis corpus videtur quaſi ſuccum & tenebroſum, pòſt quando corpus to-taliter alleuiatur, ſpiritus impletur magno gra-uamine. Vnde cum tu volueris corpus multum bene diſſoluere, cõgela de ponderoſa, qui ipſum portabit in ſuis manibus. Primò fac, quod illud conuertatur in H. & ab H. in G. per incrudatio-nẽ, pòſt de G. in F. cum retrogradatione. & poſt-modum F. in E. conuertetur in lapidem per vir-tutem ſpiritus reducti, qui non eſt arg. viu. vulga riter totum, imò eſt de corpore primæ congre-gationis, & de virtute ſuæ propriæ ſubſtantiæ eſt inductum ſine extraneo grauamine. Quare velis attendere, quod opus de M. reſpiciat ad cõ ſtringendum, & inferius manendum, & id corpo rum ad laxandum & diſſoluendũ: & ſpiritum al-tè aſcen-

tè aſcendendum. Per hoc tibi monſtratur, quod ſi ambo duo ſimul ſunt bene præparata, opus minerale facies ſine grauitate citius, quam faciebas, ſi de vno ſolo, & multò melius: quia tunc vnum ſtat in hoc, quod aliud habet, & vnum melioratur per adiutoriũ alterius. Incipe igitur tuũ opus ab iſtis duobus inſimul, ſicut tibi diximus in lapide maiori. Et habemus intentionem tibi in ramis ſtatim, cum tibi dixerimus de duplici accidentia, quæ cauſatur ex corpore & ſpiritu, quã do dominatur inſimul.

De duplici reſpectu corporis, & Mercurij, & de ſuis operationibus contrarijs.

Cap. XIII.

Quando opus fit de Mercurio, & de corpore ſimul, tunc cauſantur in magiſterio multa accidentia contraria contra materiam. reſoluit ſpiritus à corpore fixo in aquam nubium, & corpus de ſpiritu volatili conſtringit in terram congelatam. Sic per contrariũ modum ignis naturæ con gelat ſpiritum, diſſoluit à corpore fixo in terram gummoſam, & corpus ſpiritus volatilis fixi per ignem contra naturam non reſoluit in ſpeciem aquam nubium, ſed in aquam philoſophicam. Quare fixum per virtutem ignis naturæ effectus eſt volatile, & corpus ſpiritus, ſpiritus corpus, & humidũ ſiccum, & põderoſum leue: ſicut per vir tutem contrariam ignis contra naturam volatile fiet fixum, & fixum volatile, & corpus ſpiritus, & ſpiritus corpus, & ſiccum humidum ad modum aquæ nubiũ, & ponderoſum & conſtrictũ. Et ideò fili intellige, quod ignis contra naturam

ſic vocatur, quia eſt per ſuam naturam contra ó-
mnes operationes naturales, cũ ſit viſum, quod
hoc quod ignis naturalis componitur, iſte diſpo
nit ſemper, & ducit ad corruptionem. Et ideó
corrumpitur omne complexionatum, niſi ignis
naturæ ſibi dominetur. vnde tibi dicimus, quod
talis ignis vel operatio iſtius non eſt de virtute
vel operatione noſtri magiſterij, imò eſt ignis
turbinis, qui eſt purus naturalis. Vnde fili, ſol no
ſter ſtat totus in ſigno Arietis exaltatus, quando
vides materiá, quod ſtat confuſa. Ideò fili tibi di-
cimus, quòd noſtrum magiſterium debet incipi,
quando ingreditur in Ariete, vel quaſi exaltatur
in opera à nobis: quia tunc poteſt dicere ſcire, &
diſcernere verè intellectum, quem philoſophus
tibi dat, quando dicit, quòd primus gradus ſubli
mationis debet tantum aſsiduari ſuper lapidem,
quem ſcio, quouſque exaltetur & ſublimetur. &
dicimus tibi, quod nihil aliud eſt, quá ignis, quia
potentia in actum, quem tu debes intelligere,
quod non decipiaris: quia ſine illo non fuit ope-
ra, qui dixit tibi. Vnde multa ſunt accidentia,
quæ cauſantur per talia opera contraria, ſicut ti-
bi releuatum eſt in Proprietario ſatis leuiter.
Quare fili, cum ſolutio vnius nunquam fit ſine
congelatione alterius, non debes dubitare, vnde
poteris habere terram, nec aquam etiam ad fa-
ciendum magiſterium cum igne appropriato.
Vnde terra eſt de prima ſubſtantia arg. viu. con-
ſtricti vel congelati, impregnati virtute corporis
in igne Solis per quod argen. viu. manet ſublima
tum philoſophicaliter ſicut prius dictum eſt. Et
aqua eſt de prima ſubſtantia metalli, in qua ſub-
ſtantia

ſtantia humiditas aerea arg. viu. appropriatur, quæ reſpicit perfectionem ſuæ naturæ terræ primæ imprægnatæ ab igne naturali, in qua eſt virtus cœleſtis, quæ viuificat, & illuminat terram Mercurij, quæ inferius eſt mortua: ideò apperit ipſa aquam cum inſtinctu recuperandi rem perditam. Sed cum illa res, quæ eſt humiditas vnificatiua, fermentetur cum corpore, exuberata, ſicut tibi diximus: ideò reputatur melior quàm erat antè, per multiplicationem coctæ humiditatis. Et ſic per aerem adiuuantur elementa, ad finem, quod coniuncta per exuberationem poſſint cum maiori inſtinctu alias adiuuare: quia M. & P. adiuuant Q. & R. & N. quæ L. & O. per corruptionem de Z. quæ eſt cauſa ſolutionis de L. & O. & poſt M. & P. adiuuant L. & O. ad recipiẽdum Q. R. & N. Poſt adiutorium ſuæ exuberationis per coniunctionem de Y. quod eſt contra Z. ſicut tractamus alibi, quomodo elementa ſunt coadiuuantia ad componendum, & corrumpendũ omne corpus, cũ adiutorio de Y. & de Z. quæ ſunt inſtrumenta generationis & corruptionis.

Nunc dicemus per viam Practicæ ad Ramos Tincturæ, in quibus poteris fili quieſcere & ſolatiari, & primò de corpore ſolari, cum adiutorio de A.

Caput. XIIII.

Fili, tu ſcire vis tranſmutamentum primi corporis Lunaris, cum clara practica: oportet te ſeparare ab illo arg. viuũ, quod eſt terminatũ per

ſiccum terreſtre : quia illud eſt,quod dat albedi-
nem argento , & non eſt aliud, quàm humiditas
terminata in ſpeciem argenti, per virtutem ſui
ſulphuris. Ideò oportet te, quod tu intendas ad
reſoluẽdum iſtam humiditatem in tua reductio
ne,quod nõ habeat in ſua condenſatione, & tra-
hes per iſtum modum. Accipe ℥.j.corporis luna
ris optimi & ſicut tibi diximus, liquefac ipſum
in ſex partibus de E.rectificari, tamen ſine reite-
ratione calcinationis.Poſteà pone totum ad fer-
mentandum in calore ſtercoris humidi per octo
dies , & inuenies ſubſtantiam corporis in fundo
vaſis, nigram ſicut carbonem. Fili,illud eſt ſul-
phur, quod debet dealbari per condenſationem
ſui humoris per duplum ad naturam, quam ſupe
rius tibi diximus : qui humor erat condenſatus,
ante ſuam liquefactionẽ in ſpeciem coloris me-
talli:& cum continuatione partium dicti ſulphu
ris nigri: ſed nunc eſt ſeparatus ab iſto per lique-
factionem.Pone tuam materiam in balneo,& de
illo humido liquefacto : elementa tua,elementa
cõmixtione elementi inſtrumentati. Sed primò
elementabis aquam, & pòſt cum aqua elementa
ta,elementabis partem, quam volueris cõſtitue-
re in aerem,quouſq; appareat tertium inſtrumẽ-
tum vegetatiuitatis. Tunc igitur reduc aquam
elementatam ſuper terram ſiccam,& ſuper ſuum
ignem excitatum,& coque totum , ſicut tibi dixi
mus , quouſque humidum per reſpectum ad na-
turam benè teratur, non in metallum, ſed in ſul-
phur album : quia non eſt tranſitus de extremo
ad extremum niſi per medium ſuum. Fili,medi-
um conuerſum dicti humidi eſt ignis terræ, ſed
medium

medium conuertens argentum viuum in metallum est sulphur in forma pulueris subtilis, sicut tibi diximus in sua multiplicatione. Et hoc tibi manifestetur, quòd corruptio argenti viui terminati in speciem metalli per cursum naturæ cum nostro artificio, per mutationem illius in suam primam materiam, est generatio sulphuris. Si igitur argen. viu. non corrumpitur, & in quatuor elementa diuiditur, generatio sulphuris non fiet vnquam, quia oportet, quòd sulphur sit de materia subtili & purissima. Vnde creatur arg. viu. oportet, quod sit de subtilissima substantia in forma aquæ claræ. Et sic non potest esse sine mutatione suæ naturæ, nec sine diuisione suarum partium. Corrumpe igitur arg. viu. & de suis partib. diuisus subtilibus & sublimatus forma lapidis, quod petis: quia magisterium debet fieri, & gubernari scilicet: quia magisterium latet in corrumpendo arg. viu. & deuiando à sua specie. Et postquam cum adiutorio virtutum suæ materiæ induxeritis & portaueritis illũ in speciẽ alterius scilicet sulphuris & sic mutabis naturam, & natura formabit hoc quod petis per operationes certorum graduum successiuorum. Dum tamen tua opera assimilentur, cum quib. natura procedit, & desiderat ꝓcedere, sicut cum purgatione dicti sulphuris, & creatione illius quę fiunt cũ tali decoctione & cum tali sublimatione, sicut superius tibi diximus, si nos intellexisti philosophicaliter, sicut natura requirit, & tali operatione sui principij argen. viu. quale dictum est instrumentum elementatum, & purgationem totius diuersæ substantiæ ꝑ quatuor elemẽta, & cũ tali bona

commixtione, sicut tibi diximus de his duobus cum materia metalli fermentalis. Tunc igitur fili veraciter in istam materiam per virtutes sulphuris, & arg. viu. species metalli induitur & mutatur. Nec vnquam homo verum aurum, nec verũ argentum facit, seu faciet, si per illam viam non procedit, cum non sit nisi vna sola natura limitatæ operationis. Ideò oportet, quod species maneant in materia simili metallo priori, cum manifestè sit necessarium, sicut superius tibi ostensum est, quòd suum arg. viu. conuertatur in sulphur, & post reddatur sibi species, quã amisit in forma aquæ claræ, quã nos oleũ vocamus, vnde causantur species nouæ per generationem quæ ducit illas de potentia in actum. Quare tibi reueletur. Omnes illi, qui dealbant cum rebus albis, & citrinant cum similibus speciebus, sine corruptione suorũ indiuiduorũ, verè omnes isti sunt deceptores, nec cũ toto hoc possunt facere aurũ verè, nec arg. viu. si ꝑ operationes contrarias, nõ habent suum sulphur albũ & rubeũ: quia licet sic sit, quod ipsi habeant artem ad extrahendũ arg. viu. suũ à corporib. cũ adiutorio liquefactionũ ꝑ sublimationes, & ꝙ omnia indiuidualia corrũpantur à speciebus, adhuc ꝑ talem corruptionẽ nõ poterunt facere veram tincturã ad albũ, nec ad rubeum quæ per nouam generationem renouatum, & in corpus subtile album, & resplendens conuersum. Tunc per tale album renouatum fit vera Tinctura ad album, & per ignem lapidis ad rubeum: quia cum motus corruptionis sit completus, & dieta renouata, nunquam iam deinceps Tincturę factę de illis, poterunt venire

ad corru-

ad corruptionẽ, quia ſunt depuratæ intus & foris, & terminatæ in magna luciditate. Sed pauci ſunt, qui ſciunt procedere per iſtam viam, quia ignorant opera naturæ. Et ideò aurum & argentum illorum non poſſunt ſuſtinere ignem, imò conſumuntur, & corrũpuntur, & conuertuntur in terram corruptam. Et hoc eſt, quia & cum tales poſuerunt metallum in motu corruptionis, expedit, quod illud totaliter corrumpatur, & in feces conuertatur ſuper perditione totius ſuæ ſpeciei, propter hoc, quod ipſi non interrogauerunt totum curſum ſuæ corruptionis: & ſi fecerunt, non fuerunt prouiſi in depurationibus partium corruptarum: & quia illæ partes manent mixtæ cum ſua puritate, comburuntur, & vadunt cum tota ſua ſpecie: & hoc ratione ſulphuris combuſtibilis, quæ per conſenſum caloris ignis omnia illa combuſsit, quia metallũ non poteſt ſe defendere ab igne. Et tantum, quia partes non poſſunt eſſe conuicinæ indiuidualibus nobilis ſpeciei. Quare fili, ſit tibi recollectum in clara ſumma, quod de nulla re alba, quam natura formauit, velis facere tincturam, nec albam nec rubeam, quouſque ſuæ partes corruptæ per artem magiſterij remouentur. Et hoc damus tibi motiuum, ſi cognoſcis Lunariã ad humidũ opus creatam in fermento corporis, quia de oleo & ſulphure fit totum compoſitũ, quod omnia metalla tingit in aurum vel argentum, ſecundum quod eſt album vel rubeũ, quouſque ſuæ partes ſunt nobiles. Sicut vidimus per opus cuiuſdam ſocij, quem inuenimus eundo per mundum, qui notificauit multa pulchra miranda, ſed pòſt fuit

contrariatus in sua arte, cum nos plus sciuimus per sensualitatem, quàm ipse non cognouit, nec per artem intellexit. Vnde pòst ipsum informauimus in multis alijs rebus cum specie influentiæ, & magnarum virtutum, quousque desuper fuimus sociati in lapide virtuoso affinando, fuimus tribus annis simul in magna legalitate: vnde millena fuit totum annũ in perficiendo. Anno M. C C C. X X X. fuit opus expletum. Vnde quibus postmodum recessit à tribus notis ars, & vasa manserunt, quarto qui manet in suo regno regenerando sicut prius. Etsi Deus tibi dedit aliquo modo teneas, secretè, quòd mundus nihil sciat. Item magis tibi dicimus, quòd præsens Testamentũ velis secretare illis omnibus, à quibus petieris practicam: quia est prohibitũ: quia si ipsi vellent vltra suam ignorantiam errare, ad docendum cauerent sibi per prohibitionem, quam tu scias, sicut ille per dictum Testamentum, quod cum remurmuratione te docet, quod tu dissoluas humiditatem argenti terminati, cum reiteratione liquefactionis, & in fundo vasis terra nigra, cum aliquo pauco de substantia argenti dicti viui manebit combusta. Fili, ista terra est venter nostri sulphuris, de quo solutio fit solenniter, per resolutionem illius in suomet argento viuo, de quo constat vel est generatum. Et ideò dixerunt aliqui antiquorum, quòd sulphur non potest dissolui, nisi per beneficium suimet argenti viui, scilicet quando ipsum congelatur per suum vaporem, tunc dissoluit ipsum, in naturam diaphanam transmutatur sicut spiritus, per quod constat, quòd corpus est conuer-

sum

ſum in ſuam primam materiam, naturam puram propinquam ſuimet generis, ſcilicet in ſulphur & argentum viuum: quod eſt ſicut aqua. Quando igitur tuum corpus bene dealbaueris, ſublima ipſum, & hoc, quod inuenies eleuatum ſuper ſuas feces, in pecias albas, imbibe cum oleo ſtatim, & fixa ipſum, & proijce.j. pondus ſuper 50. Veneris, & ducit in veram lunam ſine omni corruptione. Fili, illud ſulphur eſt totũ fixum, & citò ingrediens per naturam argenti, quod eſt vicinũ cupro: & pulueres, quos inuenies hîc ſublimatos in ſuperficie tui ſublimatorij, illos accipe, & ſerua, quod ſulphur eſt vnius alterius poteſtatis, ſicut tu ſolus potes experimentari.

Opus de plumbo. Cap. XV.

Fili, plumbum cõtinet in ſua natura magnam partem de H. cum pinguedine combuſtibili: & vicium, quod eſt in ſua ſubſtantia, eſt, quod terreſtre non bene mixtum cum aqua ſicca, ſecunda ratione ſuæ groſſæ ſubſtantiæ, nec fuit benè depuratum. Et ideò te oportet, quòd illum diuidas in dictas ſubſtantias, & quòd quælibet illarum benè depuretur, & extrahendo limoſitatem groſſam cum elementatione, quæ fit cum condenſatione & rarefactione, & materia humida. Fili, quãdo volueris compenſare aquam cum aere, mitte ignem, & terram, quæ cauſat vacuitatem certæ eſſentię: & quando volueris aerẽ condenſare, extrahe extrà, & rarifica aquam, cum leuigatione, quouſq; videris tuũ corpus calcinatũ. Pôſt coque corpus tuũ cum aqua, & pôſt ſublima ipſum, & cum ſublimaueris, dicitur corpus exaltatum

exaltatum in sale minerali, quod vocamus lapidem & sulphur naturæ. Istud sal naturæ incera cum aere lunæ simplici, quousq; fit fixũ & fundens, & de hoc sale proijce vnum pondus super 50. plumbi, & conuertit in purum argentũ. Et si vis cõgelare, & perfectè mutare arg. viuũ, & arg. fixũ, mortifica ipsum cum vapore eiusdẽ corporis, pòst fac proiectionem super illudmet, scilicet vnũ pondus super 50. de dicto sale, & fixatur per suum calorem naturalem in verum argentum.

De stanno. Cap. XVI.

Per eundem modum facies de stanno sicut de plumbo: nisi quia te non oportet tantum præparare, si nõ vis. Sed quando fueris in reductione, coniunge paulatim decoctionibus graduatis, quia modicam sulphureã quantitatẽ tenet sic in substantia. Augmenta igitur dictam virtutem cum decoctionibus, per attenuationem & sublimationẽ suæ substantiæ. Facimus te scire, quod tinctura est ad album multa magna, sublima ipsam, quando tibi visum fuerit post suũ nutrimẽtum, quousque habeas sal naturæ, incera ipsum, quousque fluat cum aere lunæ, & proijce j. pondus super centum partes stanni, & mutabitur in verum argentum. & si feceris proiectionem de illo super argentum viuum, congelatum fixum, fixabit eum in veram lunã cum retentione perfecta.

Congelatio argenti viui, ad capiendum formam metalli.
Cap. XVII.

Recipe terram plumbi, & omnibus suis quatuor elementis benè mixtis, suspende tantum de argento viuo, sicut tibi visum fuerit per rationem spiritus, iuxta proportionem potestátis terræ super illam, quod per talem modum posſit recipere vaporem sulphuris, & incende ignem de subtus, & inuenies congelatum infra sex horas. Sed cum ista operatio sit laboriosa, & paucæ vtilitatis, per respectum ad alias, cum ad tuum placitum non posſit ad tuam rem tam magnam quantitatem congelare, sine reiteratione laboris, ad faciendum proiectionẽ, consulimus hanc transmutationẽ argenti viui ad hoc, quòd videas & cognoscas suam naturã, quæ est vicina omnibus metallis, sicut rectificat tractationẽ suæ naturę. Sed per hoc intelligas, quòd in proiectione supernæ medicinæ, sit rectè congelare ipsum, sicut fit in ramis, quia nõ habet istam potestatem.

De Opere Martis & Veneris.
Cap. XVIII.

Eodem modo facias separationẽ de istis duobus metallis, sicut fecisti de duobus plũbis. Attamen de istis duobus nõ debes capere nisi secundam terrã, & cum aqua illius metalli, quod volueris, coque illam, quousq; habeas suam sal honoratum satis. Istud sal inceratum oleo de K. & si sal est de natura, de quo vnũ pondus illius proiecti super 50. cum leui præparatione, conuertit in K.

in K. melius quàm de minera: & si sal est de natura de O. proijciatur super illud tantum pondus, similiter conuertit in K. Et si sal velis proijcere super Mercurium, prosequere viam, quam tibi diximus. Et si sal est de O. per solutionem ad finem, quod corpus amet spiritum extraneum ligatum cum sua natura, aliter non amabit, nec vellet recipere, nisi per nexum sui amoris, quod fit cum dissolutione non in aquam vulgarem, sed in aqua mercuriali, plena sulphure benedicto, quod penetrat omne corpus. Et sicut tibi diximus de O. vel de Q. intelligas de omnibus alijs. Et si hoc intelligas, eris magister totius huius artis, siue scientiæ, per quam trahuntur secreta naturæ de potentia in actum.

De corpore & spiritu, insimul operantia, per generationem humanam. *Cap. XIX.*

Fili, quādo tu volueris facere vel incipere aliquod opus cum beneficio nostri magisterij, tu debes principio scire, quando natura humana procedit secundum processum illius, tu similiter debes te habere in tuo opere. Fili, scias, tibi reueletur ita sicut cum voce viua, quòd cum humiditas in primā substantiam spermatum, vocamus totaliter humidum radicale. Nunc igitur mas similando naturā humanam: accipe corpus cum vnione, & naturali coniunctione cum argento viuo, & argentū viuum cum corpore, cum ponderibus suarum virtutum, facias amplecti per talem modum, quod cum natura delectabili, per virtutem caloris luxuriæ libidinosę, cum aliquali ex-

li extenſione, & mollificatione corpus continetur cum partibus argenti viui, & argentum viuum cum partibus corporis, ſe inſpiſſando, ſe conſtringit in aliquo pauco, vt de toto fiat vnum compoſitum album, ſicut paſta mollis, vel maſſa alba, vniformiter mixta, per contritionem caloris, cum motu excitato, imponẽdo magis etiam de argento viuo, tantum, quòd ſufficiat, ſecundum virtutem mutuatiuam, per talem modum, quòd iſti duo humores inſimul miſceantur: & quando fuerunt mixti, pone totum in loco digeſtionis, ſcilicet in foſſa, quæ ſentit de natura bufonis, quouſq; comederit, & cooperuerit omnia ſua capita. Fili, capita bufonis ſunt duo ſpermata, quæ diſſoluuntur in ſubſtantiã aquæ per virtutem veneni, quando draco fœtens volat per aerem. Et pòſt, quando videris dictum calorem naturalem excitatum, quod totum fuerit in aquam reſolutum, ſepara humiditatem ſuperfluã, quæ tenet ebrietatem, calorem naturalem excitatum de punctuitate, & acuitate, quæ ſunt iam proprietates naturæ veri ſulphuris. Fili, iſta excitatio fit cum igne ſicco, cum informatione cautelæ ſapientiæ, adminiſtrando ignem paulatim, & paulatim, & pro qualibet vice augmentando ſecundum rationem menſuræ, quouſque videas, quòd corpus ſic efficiatur brunum, caueas ſemper à rubedine, quæ venit per ſuperfluum ignem. Fili, ſi hic te non aduiſas, ſpiritus fugiet à corpore, & poſteà iſtud non poteſt retinere animam. Reſpice ergò, quòd corpus non ſit de toto in totum priuatum iſto per ſtimulationem nimis magnæ ſolutionis, nec per nimis extenſam

excita-

excitationem: quia ſpiritus eſt, qui retinet animam, quando ſpiritus eſt retentus in ipſo, quia anima non vult morari in corpore, niſi mediante ſpiritu. Et quando omnes tres coniunguntur, nunquam ſeparantur: quia ſpiritus retentus per corpus, retinet animã, ad finem, quod anima retineat corpus in vitá triangulari. Fili, ſpiritũ vocamus nos, quicquid remanet in corpore, & quicquid eſt gelatũ in ipſo. Similiter animas dicimus, quicquid ſeparatũ eſt ab ipſo per ſublimationẽ in humiditate naturæ radicali. Et quando ſic videris corpus præparatum, da ſibi de ſuo menſtruali, quod ſtat exuberatum per virtutem mixtionis ſuæ propriæ naturæ, ad finem, quod de iſta exuberatione omnino recuperet magis quã perdidit in fluxu ſolutionũ. Poſtea coniunge cum ſua propria natura, quæ ipſe debet integrare, quouſq; ipſum ſit fixum, & fluens, proijce vnum pondus de iſta materia ſuper mille partes argenti viui, vel de quocunq; corpore volueris, & transformabit in verum argentũ. Semper tamen fili habeas memoriã cũ operatione & clauſura illius. ſolue, & noda ipſum, quia aqua eſt medium ad ſeparandum tincturas omnium elementorum, & coniungendum illa in coronã regalem triangulari forma.

De conditionibus Elixiris.
Cap. XX.

Fili, prima conditio eſt, quôd habeat poteſtatem ad ſeparandum, & ſegregandum omnem extraneam ſulphureitatem & omnem terreſtreitatem immundam corporum infirmorum, tali

modo,

modo, quod à toto mixto ſeparentur infuſione, poſt proiectionem. & iſta conditio eſt acquiſita immediatè per virtutem coniunctionis elementorum, ſecundum hoc, quòd ipſa fuerant colligata, cum mixtione vnionis rerum alteratarum, virtutibus rerum alteratarum mixtibiliũ, & terminatarum, cum adminiſtratione ignis magnæ ſublimationis.

Secunda conditio eſt, quòd medicina habeat poteſtatem ad illuſtrandum, & alterandum omne corpus in fulgidiſsimam albedinem, vel reſplendentem citrinitatem, ſecundum intentionem, quam tu petebas cum magna luciditate, ad finem, quòd corpus diminutũ perfectiore perfecionetur in complemento de toto in totum. Et iſtam acquirit conditionem medicina, per virtutem nobilis præparationis ſuæ naturæ, ſcilicet argenti viui. Fiat per talem modũ, quòd diſponatur in elementa, & pòſt miſceatur ad magis profundũ corporis alterabilis ſine ſeparatione: ſed hîc nõ poteſt fieri niſi ſua ſubſtantia, ſcilicet corporis, fortiter ſubtilietur, cũ diſſolutionibus, & ſublimationibus, factis cũ præparationibus diuturnis. Et ſic cõſtat fulgur ſuę illuſtrationis. Tertia conditio medicinæ eſt, principaliter; quòd ſi ipſa per ſuam virtuté ducat metallũ alteratum, vel reiteratá fuſionem Solariam, ad finem, quòd metallum ſit exhibens additamentum ad omne iudiciũ, nec poſsit ſeparari à mixto in probationibus iudiciorũ: & iſtas virtutes acquirit medicina, per operationem indurationis & fixionis in calcem, antequá inceretur, & fixetur per intentionem fluendi: quia cum tota extranea humi-

ditas de flegmatica, quæ non poteſt pati ignem, per virtutem ignis optetici ſeparatur, & totaliter deletur, quando ſpiritus in calcem albam fixatur cum reiteratione ſublimationis partis non fixæ ſuper rem.

Quarta conditio eſt, quòd medicina habeat virtuté perpetualem, cum firma alteratione impreſsionũ contra aſperitatem ignis ſine euacuatione. Et iſta ſibi euenit per virtutem propriæ fixionis, poſt præparationem ſuæ fulgidæ ſubſtãtiæ, cum ſuis fermentis fuſibilibus.

Quinta conditio eſt, quòd medicina habeat virtutem ad præſtandum pondus prædictorum perfectorum ad terminationẽ ponderis metallorum perfectorum: & iſta ſibi euenit tantum per proprietatem ſubſtantiæ metallicæ, ex qua eſt compoſita, quantum ad operationis proprietatem, quæ fecit colligationem pluralium, & minimarum partium coniunctarum in vnum. Fili, vis ſcire, quæ ſint res alterantes, ſunt argenta viua, & alterata, vel ſunt corpora, quæ nos vocamus ſulphurea: quia quando ſunt alterata per prima alterantia, ipſa ſunt ſecundaria alterantia primorum alterantium, & alterandorum. Et quaſi in illis pro ſpeciali in vno, eſt vniformitas, & denſatio, & ideò naturaliter adhæret corporibus, & cum iſtis ligatur ratione ſuæ vniformitatis, & per denſitatem dat ſibi bonum & rectum pondus. Et ideò neceſſaria erit nobis ad cognoſcendum hoc, quod poſtea vidimus cum clara experientia, ſcilicet quando de Mercurijs debet homo creare perfectam medicinam, magis, quàm de alijs ſpiritibus, cum differentia concor-

concordantiæ secundum gradus suæ præparationis. Fili, si habes in noticia præparationem, eris magnus philosophicus, & plenus philosophia reali. Fili, scis, qua re philosophi moderni & iuuenes in notitia naturæ virtutum deficiunt, magis in confortatione virtutis naturalis, quàm in purgando materiam corruptam? quia nesciũt componere medicinas confortatiuas, quæ magis sunt de forma, quàm de materia. Nec sciunt expellere materiã medicinalem à rebus corruptis, in quibus est materia cum tota cœlesti virtute infixa in ista, per totum cursum naturæ, cum leui decoctione solis & stellarum. Quia necessarium est, quòd virtus naturalis, quæ est calor, & gubernatrix naturæ adiuuetur per virtutem naturalem quintã cœlestem, in miscendo cum materia medicinali subtili tracta à sua corruptione per virtutem boni intellectus, quam quilibet bonus philosophus debet habere, si vult intelligere operationem, per quam tractatur materia metalli naturalis, & terminatur sub conseruatione suæ virtutis, per quam debet operari. Et ideò cum ipsi ignorãt per defectum cognitæ euidentię, extractionem, & compositionem talium medicinarum, decipiuntur per suas fatuas & cæcas existimationes. Ideò, quia totaliter ignorant mensuram fortitudinis ligati, per quam ligata virtus operatiua in sui materia, quousque posset superuenire circa empticas caloris graduati, super potentiam virtutis ligamenti. Et ideò dicta virtus soluitur, & renouatur à suo subiecto, & fugit ab igne comburente, qui est suus inimicus mortalis, & manet materia sine virtute confor-

tatiua. Et est causa, quare virtus recedit ab igne: quia suum subiectum, substantiam, vel suũ corpus non fuit exhalatum cum dicta virtute, antequam ignis sibi detur vltra mensuram fortitudinis sui ligamenti: quia virtus confortatiua seruatur, & trahitur cum igne communi applicato cum naturali, in quo est virtus cœlestis, quam tu etiam sic quæris, & per talem informationem informatus, quam ignis communis non excedat dictam mensuram. Et ideò in adiutorium omnium volentium adiuuare naturam per confortationem, dicimus, quòd illi addiscant extrahere virtutes cognitas, cum doctrina præcedenti à corporibus vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, siue læsione suorum subiectorum. Et ad hoc faciendum rerum citamus intellectum, in aqua simplicis compositionis. Fili virtutes extractas necesse est, quod tu applices cum materijs subtilibus, ad finem, quod potestas confortatiua non cõturbetur per grossitudinem materiæ. Et ideò fili, quando volueris confortare, videas, si virtus posit super materiam: &, quod si erit totum simplex, & humilis ad faciendum suas actiones ægritudines, quas calor naturalis dilatando semper per virtutem medicinæ confortatiuæ expellit quicquid est contrarium suis indiuidualibus, sicut ignis coniungit homogenea, & segregat hæterogenea, quæ sunt contraria homogeneis. Et videas filì, quod materia subtilis, in qua colligaueris virtutes essentiales, non sit leuis resolutionis in grossis partibus, scilicet minimis, & quasi insensibilibus particularibus, ad finem, quod virtus caloris

caloris naturalis tanta per accidens in recipiendo cum magna læticia confortationem reagentem, & sensibiliter contra infirmitatem, quęcunque esse possit, annihilatur, sine læsione aliorum spirituum: quia per nimis magnum motum factum in tali casu, multi debilitarentur. Et hoc esset contraria confortatione in tantum, quantum corpus debilitatur per excitationem magni motus in substantijs grossis, quod ille possit per suam proprietatem segregare res hæterogeneas metallorum, quando per suum spiritum transformatur, nisi per adiutorium cinericij. Et est ratione substantiæ grossæ medicinalis, in qua est colligata virtus, quæ transmittat, quæ impedit ad complendum actionem integram sui spiritus, quæ est diuidendo: hoc, quod est essentiæ naturæ, & coniunge hoc, quod est propinquum ad naturam argenti viui, quod post hoc inuenit mutatum in finum argentum, melius quàm id de minera. Et ideò hoc casu recurrimus ad id ipsum, causa diuidendi hoc, quod est extraneum purum naturæ. Sed non intelligas, quòd in suis cinericijs tu debeas ponere plumbum, quia medicina faciet totum, cum adiutorio ignis cinerosi. Fili, quando iam tales medicinæ proiiciuntur super corpora, ipsa postmodum non possunt pati ignem ignitionis: imò statim funduntur sine ignitione determinata: & hoc est, quia sua natura patitur contrarietatem materiæ indigestæ, quia facit ipsam fundi ante tempus, quousque per cinericium consumantur materia indigesta, quę stat in loco substantiæ flegmaticæ vaporabilis. Adiuua igitur

virtutes tuæ medicinæ per cinericium, & inuenies aurum, & argentum, secundum quod illæ medicinæ in istas fuerunt, vel ad album, vel ad rubeum. Fili, quando volueris dissoluere per liquefactionem, oportet te mouere H. B. per Y. & per X. quousque dissoluuntur: & quando congelato volueris dare fusionem, tunc te oportet mouere literas Tabularum D. E. R. I. & per decoctiones significatas per Y. X. vt successiuè, quousque posit attingere ad obiectum fusibilium cum literis de I. nigris in collis & citrinis, quæ sunt magis propriæ de K. Et cum hoc facimus finem nostri Testamenti, per quod constat completa tertia patientia: vnde duæ germanæ prudentia & charitas accipiunt suum completum in terra laboris. Fili, si tu nos intellexisti, reitera quamlibet lectionem, in diuidendo illam in diuersas lectiones, & in diuersa capitula: conuerte quodlibet capitulum in capitula, & quodlibet capitulum sit tibi vna lectio, & cum memoria recolligibili, & intellectu intelligibili cum voluntate amata misce vnam lectionem cum alia: quia intellecta vna, facit te intelligere aliam cum aliqua paucitate verbi, ænigmata, sicut ipsi fatentur per ista verba sequentia, Limpiadem lapidem purga, contunde simulq; bexa, cum puris inde coquatur aquis, calcis inextinctæ puluis tenuissimus illi mixtus, vt in massam transeat, & lapidem, &c. XXI. Fili in dulcoratione dictæ naturæ, facies per regimen fixationis. Et si intelligis quod tibi dictum est de natura, quomodo Christus nos per naturam saluat. Quæro fili, quare virtutes in deitate faciunt

ciunt

ciunt triangularem de triangulo diuinali, & non alijs : est ideò, quia est mater virtutum aliorum materialium. Et quia supernæ virtutes essentiales influunt in dictis Triangulis materialibus natura, propter hoc illos constituit in triangulares & sphæricos. Et propter hoc tu potes intelligere per artem, sine virtutibus diuinis non possit quicquam formari, quare, si vis stare fortior, quàm est natura, necesse tibi erit, quòd scias frustum suere in capucio, sicut fecit Virgilius, quando perdidit suam formam. Fili, natura potest formare vnam rem in formam primam, si alia via non eam mouet per adiutorium artis, sicut propriè vidimus per istam scientiam, quando corruptus in simile corpus non reuertitur, imò in puluerem siccum, & Elixir humidum, quod omnia alia conuertit in suo proprio: similiter est de toto hoc. Natura non potest perficere, si ab arte non accipit auxilium, quod conseruet suas species à corruptione indiuidualium, de quibus post reformatur in forma cuiuslibet corporis, quando facit de metallo pulueres, & de illis Elixir, de quo metalla omnia subitò accipiunt sanitatem, per magnam potestatem illius rei, quod Elixir vocatur. Non intelligas tamen, quòd terminetur in forma metalli, sicut antè. & ad hoc volumus, quia plus valet, quod illud minus, cum per vnum solum granum nascantur centum millia, magis quàm tibi diximus de virtute duplicata. i. & ad hoc corpus, quod ipse conuertit, & de virtutibus ornauit, sicut plumbum, vel stannum, vel ferrum, vel argentum viuum, vel cuprũ album vel rubeum, ad

quod metallum fuit transmutatum in aurum verum, sicut probat cementum, contra quod magis resistit quàm naturale facit per suas virtutes, & magis de potestate habet contra leprositatem in omni ægritudine, quàm homo habet. Attamen omnibus dicimus, quòd ipsi caueant ab auro facto per artem alchemiæ sine præparando naturam: quia multo magis valeret, commedere ignem ardentem cum oculis Basilisci, quàm applicare venenum in loco medicinæ per scientiam ignorantem: quia Aurum sophisticatum est per totum plenum impuritate ex igne contra naturam, de quo sophistica nescit spoliare ipsum: quia præparatoria nesciunt eligere, nec vnum verbum intelligere, quomodo nam se habet in suis ablutionibus. Fili, tales credunt se habere totum factum, quando vident suum aurum in substantia Mercurij coloris, per applicationem extraneorum puluerum, si nimis stat diminutum de suis actibus naturalibus, per ignorantiam suarum purgationum: ea propter, quia nesciunt illi administrare, & integrare cursum naturæ, per quod omne bonum aurum acquirit multas virtutes, & proprietates. Quare fili tibi dicimus, quod si tu vis integrare totum cursum naturæ ad finem, quod tuum aurum habeat potestatem super totam naturam, videas, quod ad finem primi gradus lapis sit purgatus ab omni sua corruptione, & post redde sibi virtutes, quas perdidit, quas inuenies in spiritibus quintarum essentiarum: & tu, in quantum de illis posueris, tanta erit infusio, & multiplicatio virtutum medicinarum, & secundum virtutes medicinæ,

dicinæ, erunt virtutes metallorum reformatorũ. Et cum posueris spiritus in lapide, dimitte continuare suum motum, quousque virtutes quintę resistunt asperitati ignis. Tunc igitur fili, cum videris tale signum, significatum tibi sit, quod motus naturæ quintæ est sine corruptione suæ simplicis materiæ, de qua natura habes in virtute confortationis.

Quomodo corrigi debeant errores. *Cap. XXII.*

Fili, impossibilitas regnat in ista sciẽtia, quod tu possis habere spiritus quintos sine aliqua mutatione materiali de colore in colorem. In quib. præcorte, quòd habeas sollicitudinem in tali modo, quòd omnes colores sint tibi placabiles, excepto rubore, qui in materia venit post separationem quintarum substantiarum per ignem stimulatiuum contra naturam sicut causam. Fili, igitur quintæ substantiæ, quæ manent in sicco, comburuntur & consumuntur sua tinctura: quia volunt esse virtutum aeris humidi simplicis, nec possunt trahi extrà, nisi coniungantur cum illis artificialiter, & per suam virtutem attractiuam de suo attracto & reuiuificato, sicut patet in vltimo puncto separationis suarum aquarum in balneo. Si tu nescis trahere de aquis aerem, roga naturam, quod per suam virtutem attractiuam te velit docere: quia illa te docebit: quia per appetitum illius, quod perdidit in sua calcinatione, ipsa separat aerem de medio aquæ cum restauratione, quousque medicina virtutum attractiua

est quasi totaliter separatur separata. & caue à magno igne in distillatione aeris, quia corpus rubificaretur, & suffocaret virtutem attractiuam, quàm tibi dat aer. Vbi esset in gradu suffocationis, posset attrahere magis, quàm tu indiges, nisi aere multum subtili. Extrahe igitur ipsum per inhumationes, quia illæ seruant tincturas ab omni adustione, & restaurant humiditatem perditam, in reuiuificando virtutem attractiuam. Et si videbis, quòd corpus sic etiam fuisset rubificatum, & sua folia tanquam de Talk, quæ in similitudine faui mutatur sæpe, proijce in suam aquã, & in illa aqua coque, quousque accipiat vitam albedinis : & trahe omnes aeres & inhumationes sine calcinationibus factis cum igne extraneo. Fili, tres colores sunt principales per nostra instruměta, quæ dant ad intelligendũ hoc, quod natura vult: & sũt nigredo, rubedo, albedo, sicut tibi diximus in capitulo, Semper fili, &c. Sed hoc tibi dicimus per intentionem trahendi aeres, & corrigendi errores, & euitandi illos. Semper tamẽ, cum ille sit de tota albedine, & de multa nigredine, caue, quod sit tibi nisi vna rubedo, quæ debet venire ad finem primi gradus. & si ante venit, significat cõbustibilitatem caloris, quia volunt rubificare per festinationem, quam ipsi sentiunt à punctuitate ignis stimulatum, qui est sibi administratus per prauam informationem, antequam suus proprius motus eis sit integratus. Idcircò tanto, quãto rubificatur ante temp9, tantũ perdit de sua Tinctura in sua vltima & propria rubificatione, in tantum, quantũ sua essentia rubificatiua colligatur in extremam materiã,

quæ non

quæ non poteſt pati ignem, & hoc, cum non ſit ei vera rubedo in præparatione vera. Et ſi hoc intelligis, ſcias, quare ſophiſtæ deficiunt in faciendo verum aurum.

De compoſitione Aceti noſtri, quod conſtringit argentum viuum ad expellendum naturam ſuam.

Caput XXIII.

Fili, accipe de bono vino bene ſicco, & cum illo reſolue de D. ad quartam partem ſicci viuatici, & cum tanto de C. & ſi loco vini poſueris ſuccum lunariæ, valebit vnus bolus decem. Poſt Recipe aquam per diſtillationem, quæ eſt ſuccus magnæ exuberationis, & proſequere ad ſolutionem ſui Mercurij, ſicut tibi diximus ſuperius in libro Mercuriorum, & trahe aquam claram cum magno igne, ſicut tibi diximus in principio noſtræ practicæ, & in illo diſſolue quod eſt diſſolubile de lapidibus denſatis, & de metallis liquabilibus. Et ſi primò corpus traxit ſubſtantiam fœtentis menſtrualis multiplicabitur virtus mineralis. & propter hoc tibi reueletur, quomodo virtutes viuificatiuæ infunduntur in materijs cum ſpiritibus coniunctis. Fili caue quod de talibus rebus non velis aliquid dare, & ſcias, quare non eſt datum legere iſtam ſcientiam, niſi in generalitate cum alijs ſcientijs, ſine nominando quicquam de iſta, nec publicè, nec occultè. & ideò, quia non debet dare motus homini humano per artem intrandum ad res naturales, niſi per propriũ motũ ꝑ donũ gloriæ, qui eſt Deus cœli,

qui ſcit

qui scit cor illius, in qua forma vellet vti: quia multa sunt, quæ fiunt per naturam, quæ si multi scirent & vellent malè vti, totum mundum confunderent, nisi ipsi primò destruerentur. Quæstio, quare fecimus artem, & per naturam compleatur in A. & quòd artista ad loca alta ascenderet, & quod Rex Eduardus posit suum cor implere de bona voluntate contra gentes paganas. per n.a.u.y.z.e.a.u.z.j.u.z. Et istæ literæ omnes cum alijs de sursum significante cum declaratione in nostra arte compendiosa, quæ vocatur, Va de mecum, ad numerum philosophorum cum tota integritate præsentis Testamenti.

De omnium Medicinarum proiectionibus tam vniuersaliter, quàm particulariter. Caput. XXIIII.

Fili, proiectiones fiunt super corpora fusa secundum magis & minus virtutum, quas lapides acquirunt per fusam subtilitatem: quia quanto lapis est subtilior, tanto magis te oportet ponere de metallo fuso, & minus de medicina: sed multi sunt qui in proiectionibus medicinarum particularium per ignorantiam decipiuntur, sicut nescientes experiri, nec videre alterationem medicinarum: quia quando aliqui faciunt proiectionem de illis, scilicet de modico supra multum corporis fusi, non vident aliquid, nec in penetratione nec in alteratione, & sic suspicantur medicinam esse nullius virtutis, & non curant plus prosequi: quare si statim illud metallum, in quo infunderetur medicina, trāsisset per cinericium,

vel per

vel per longam copellam, ſcirent, & viderent quicquid eſt, tranſmutatum radicaliter de corpore in purum metallum. Fili cum in tuis medicinis ſecundum magis & minus ſit infuſus ille ſubtilis ſpiritus, quem tu petis, qui per neceſsitatem & virtutem ſuæ proprietatis figit, & mutat omnia corpora ſicut purgatiua ab omni leproſitate, & eſt antidotum contra omnem infirmitatem. Et hoc nutriẽdo calorem naturalem in corporibus metallorum, illa inſenſibiliter penetrat omne corpus, & in profundo illius ſpiritus quieſcit, ſicut natura, & ignis naturæ, & humidum radicale, quod eſt nimis fixæ retentionis, & magnæ alterationis, ſub conformatione & reformatione indiuidualium metallorum. Vltra hoc virtute appetitiua metalli leproſi, quia trahit ad ſe ſpiritum humidum glorificatum. & trahit ad profundius ſui cordis, cooperante ad hoc, & coadiuuante virtute impulſiua, quæ mouetur à calore naturæ, quæ impellit ſpiritum fortatiuum in corpore, quod informatur, quádo partes ſe tangunt, & coniunguntur, & miſcentur in tantum, quòd partes magis fixæ virtutem ſpiritus fixi ad profundius illarum ſe retinet conſtrictè in vita perpetua, & remanet alteratum metallum, ſicut poteſt probari per ſuas examinationes. Et in modo, ſicut facis tuas proiectiones ſuper corpora, ſic ſimiliter facies ſuper Mercurium. Et ſi medicinæ, de quib. vis facere proiectioně ſuper Mercurium, non erunt ſubtilioris ſubſtantiæ, ratione abbreuiationis ſuæ confectionis, non habebunt ingreſſum ad Mercurium ante ſui fugam. Si Mercurium tu non congelas per vaporem al-

terius

terius Mercurij, vel sit vegetabilis, vel mineralis, in sulphur trāsmutatū: congelatio illius fit secundū quod diximus, in tali vase lōgo, in quo fit multiplicatio sulphuris: & sicut diximus in congelatione illius, ad proijciendū medicinā. Sed si de altera medicina vis facere proiectionē, nō te oportet congelare illud, q̄a antequā ipsum constituitur in fuga. Elixir ipsū penetrat ꝑpter subtilitatē, q̄a est res perfecta in omnib. suis virtutibus. Semp tamē dictas alias medicinas particulares subtiliare poteris, vel facere ꝑ solutionē & congelationē & cū fermēto iungere, quod similiter super illas mille millia partes cadet, & omnes illas conuertit. Sed certitudinē ponderis in proiectione & sublimatione dictarum medicinarū cum adiutorio huius, quod dedimus tibi, dimittimus industriæ & iudicio tui magisterij maximi, cum ad plenum sit tractatum in nostro Codicillo. Fili, in proiectione nostrarum medicinarū inuenies omne metallū medium alteratū ad perfectū extrinsecè, quousq; ducat per cinericium: quia stannum videtur stannum, sicut prius, & est modicum frangibile, & modicum induratum sine luciditate manifesta, quousq; ducatur per cinericium, & per id bene sit purgatum. Et sic est de Saturno, & similiter de Venere: sed iste est in colore Iouis, sed ductum per cinericium poteris videre hoc, quod mutatū est in argentum depuratum. Et istæ diuersitates veniunt per maioritatem virtutum ramorū lapidis, secundū magis & minus suarū præparationum, & sublimationum. Quare calor spiritus mutatiui istarum, nō tantū virtutem in suis faciunt errare illos, qui ꝑ suam

tenebro-

tenebrosam ignorantiá nesciunt eligere materias naturæ per suas proprietates : vnde ipsi decipiuntur, & excæcantur in arte, sicut gentes paruæ sapientiæ. Et tibi fili dicimus cum vera parte suæ proprietatis, quia nunquam de alio sale debes intelligere, nisi metallorum : quia resoluuntur in illud, sicut per artificium potes videre ad oculum. Si igitur illud sal scis dulcificare, intrabit in corpora, sicut vera natura, quæ vult stare intus : & transformabit illa ab vna specie in aliá. Malum placitum habeat Rex de metha, vel Soldanus de Calamia. Quia cum sales sint pura natura metallorum, naturata ex proprietate metallica, propter amicitiam istius rei coniunguntur omnia simul, cum sal non sit nisi ignis, non sit nisi sulphur, non sit nisi argentum viuum conuersum in lapidem precij quæ est materia naturæ alteratæ, & mutatæ à vilitate in nobilitatem : quia mixtio perfecta non potest fieri sine alteratione rerũ naturę, quę misceri possunt in vnitate perfecta, corporaliter loquẽdo. Fili, scis, qualis talis res reputatur vilis, quia si nõ esset cognita, homo nõ faceret æstimationẽ de illo: & de alia parte, quæ est res finita secundũ naturã sui actus in esse completo expulso extra domum: & quia est res naturæ, sicut homo, qui est expulsus extra suam possessionem, & vellet illuc fortiter redire sicut ad rem, quæ fuit sibi ad vtilitatem & conseruationem suorum corporum, in quibus finitur : Ideò ipsa breuiter vult formari, quomodo per suũ instinctũ distinctè desiderat retinere sua extranea : & vltra hoc, ꝙ in omni loco reperitur, cũ hoc sit, quòd sine illa nulla res posit generari.

Sed

Sed cum ſit res difformis ſuorum elementorum infima, ipſa ſe ponit ad finem, quod non videatur ad profundius, & accepit finalem terminationem per ſuum vltimum extraneum complementum: vnde verſus:

Eſt vna res vilis vbiq; reperta,
Quatuor inſerta naturis, nube reſerta.
Solue, gela, itera, quod poteſt,
Sit aqua vera, à ſale dulcifera,
Quæ fluit in igne quaſi cera.
Quæſtio ſit ardua philoſophicalis,
Cur res tam vilis fiat res omnino regalis.

d.c.e.x.z. Sic tu fili ne malis dicere de illa, quæ te ponit in rem per præceptum ſui magiſterij, quia te nutriuit per ſuas vtilitates ſecretare, & ſine reuelato iſtas reducere in magnas nobilitates: & ideò aliqui non fuerunt auſi loqui, & non habebant licentiam à magiſterio naturæ, niſi metaphoricè: Et ad talem medicinam faciendam, eſt elementum ſuper omnes materias alias, Aurũ optimũ inter mineralia, vegetabilia & animata. & ſuper omnes virtutes inter vegetabilia & animalia ſunt virtutes lunarenſes, & muſtæ melli fluæ. Materiam auri debes condire cum ſubſtantia cibali, vel cum liquore cibi condimẽtalis mixta, cum vnione ſuorum purorum ſubiectorum mixtibilium ſine magno labore depuratorũ per ignem, quem tibi diximus in capitulo per Eundem, ſi intellexiſti, & per ſecundũ, Ad talem excitationem. Fili, per intellectum potes facere medicinas diuerſas de alijs rebus, quæ nihil tibi

conſta-

constabunt, ad conseruandum naturam humanam, sicut tractamus in tractatu aquarum condimentalium. Et si tu intelligis mysterium, intelligis, quomodo debet fieri illa, & omnes aliæ medicinæ, sub conseruatione virtutis confortatiuę.

De modo separandi elementa in octo diebus, ad consequendum omnia opera breuia, cum literis Alphabeti, & compositione sulphuris, & sua confectione.

Caput XXV.

Cum tu feceris H. illud proijce in B. & post fac separationem de H. & de B. per Y. & pone H. ad partem, post separa L. per X. mortuam & siccam, post H. coniunge cum B. & pone totum in V. & post tres dies separa H. cum E. per Z. & post H. separa de C. per Y. & Recipe de B. hoc, quod sibi remansit de H. per X. & habebis primum elementum, quod nos vocamus terram: & quando volueris habere aquam, quę est secundum elementum, accipe C. & illum duc per X. & post coniunge cum H. & pone totum in camera de V. & post duos dies separa H. per Y. & de E. accipe de hoc, quod remansit sibi de H. cum beneficio de X. & habebis secundum elementũ, quod nos vocamus, Terram mineralem. Et quãdo volueris habere aerem, quod est Tertium elementum. Recipe D. E. illud transactum, seu ductum per X. coniunge cum H. & pone in camera de V. per vnum diem naturalem: & post separamus E. cum H. & statim de E. separa H. per Y. &

accipe de E. & hoc quod ſibi remanſit de H. & habebis tertium elementum, quod eſt de natura humidá. Et ſi vis trahere ignem qui capitur aliquando in loco aeris, illum trahes de E. j. ſi poſtquam tranſierit per X. & coniunxeris cum H. & F. per Z. poſt de E. ſepara H. per Y. & fac de H. & habebis ignem in natura calida: Et omnia quatuor elementa de Mercurio, vel de argento viuo. Et ſi nos intellexiſti, iam tibi diximus ſublimationem illius: & ſicut tibi dictum eſt de iſto, intellige de omnibus corporibus, poſt habituato ad creandum ſulphura, quæ volueris tam de corporibus, quàm de Mercurijs coniunctim, vel ſeparatim, ſicut inuenies per Tabulas metallorum, per quas ſtat concordata ratio mixta de omnibus 7. Metallis I. Et quando volueris per mixtionem operari de materia Veneris, vel Martis, & de ambobus inſimul, vel ſic per Giofroſiam, vel per Anafroſiam elementorum, de illis non ponas plus quàm B. alia ſunt de nequiſſimá & infirma minera. Fili, ſcias, quod metalla non ſunt aliud, quàm noſtræ mineræ, in quibus congelatur noſtrum argentum viuum, in clara & ſimplici minera, quá nos vocamus lapidem Beneficij, & Tincturam nimis, magnitudine claritatis. Fili omnia particularia quæ ſunt intra latitudinẽ magni magiſterij, nihil aliud ſunt, quàm diſcurrere elementa Mercurij, per omnia elemẽta Metallorum, tam ſimplicia, quàm compoſita, ſicut tibi manifeſtum eſt per tabulas huius artis. & tot, quot cameras ibi inueneris, tot ſulphura diuerſarũ virtutũ poteris generare: & quot ſulphura tu habueris, tot opera particularia tu habebis.

bebis. Et si feceris coniunctiones sulphuris, tot quot coniunctiones feceris, tot opera particularia habebis ad proiectioñe faciendam super omnia metalla, de quibus medicina particularis fuerit composita. Et per istum intellectũ debes mouere partes metallorũ elementatorũ & Mercurij per primas cameras, ad finẽ, quòd possunt moueri per secundã naturam suarũ partium elementalium in fixionum veræ fixionis: quæ generatio fit per discursum sulphurum generatorũ ex substantia metallorũ, vel de suis numeris, cũ ternis literis vel quartis, Solis solummodo, vel Solis & Mercurij simul ad rubeũ, vel de Luna sola, vel de illa cum Mercurio ad albũ, de quibus creatur, scilicet secundum medietatem. H. creatur I. per F. sicut tibi mõstrabitur per tabulas liquefactionis, quia extracta de H. creatur I. per F. Mercuriale: vel ad hoc per G. & tunc est applicatiuum per K. album: vel si vis eum componere cũ D. limato, erit periculosum ad applicandũ cum K. Item si vis I. Mercuriale coniũgere cum I. Lunari, erit nimis nobilis exuberatio. Copula igitur, quocũque volueris de his, L. cum K. vel simpliciter, vel compositè, dabit tibi fusionẽ admiratiuam præparantem naturæ. sicut dictum est de albo, sic dictum est de rubeo.

De fermentis. *Cap.* XXVI.

Fili, cum medicinis fermentorũ potes fermentare naturam omnium corporum: & quia de illis adhuc non locuti fuimus, dicimus tibi, quòd antequã velis fermentare, videas primò, quod fermentum bene præparatur. Fili, præparatio istius

eſt, quod illud ſit tranſactum primò per naturæ principalia cõtrouertentia, antequã de iſto facias fermentationem: quia tibi illud fiat principio puluis calcinatus per liquefactionem, ſecundariò puluis reſolutus per diſſolutionem, & tertiò puluis inceratus per coagulationem, & quartò ſublimatus per ſeparationem. Fili, in induratione & mollificatione ſtat noſtrum ſecretum: quia ſine illis nullum corpus ſimplex poteſt fieri in vnione perfecta: & ſi non fit perfecta mixtio rerum alteratarum cum vera vnione perfecta, iam non erit habile aurum & argentum ad operandum. Fili, fermentum eſt corpus perfectum ſubtiliatum, & alteratum per poteſtatem dictorum conuertentium cum lapide totum inſimul: quia nullum corpus ſublimaretur, niſi eſſet beneficiũ naturæ lapidis, quæ ducit ſurſum illud, ſicut magnes trahit ferrum. Et Elixir, quod debet dare laxationem cum adiuncto elementorum humidorum, ſunt pulueres ſubtiles, quæ ſtant in medietate ſublimati. Si igitur ſublimationẽ huius corporis ſublimaueris, tu intelligis reiterationem cum mixtione ſpiritus humidi ſublimati. quoties feceris per excitationem operationis, toties lucraberis centũ partes in ſua proiectione: quia, quanto corpus eſt leuius, ſubtilius & volatilius, tanto melius eſt ad proijciẽdum. vnum pondus ſuper centũ, & centum ſuper mille, & ſic in infinitũ. Coniunge corpus cum fermento albo ad albũ, vel rubeo ad rubeũ, & fac matrimoniũ de ipſis, & de lapide, quouſq; vnũ corpus fixũ p medicinam coniunctũ eſt aquę Mercurij: & poſt da ſibi fuſionẽ cũ oleo lapidis ſolũmodo. Et nota ſi vis ſcire

vis ſcire, quare metalla motum habent, fac totū per viam reductionis, & erit tinctura exuberata precij incōparabilis. Et ſicut tibi dictū eſt de ſublimatione corporū cum lapide, adhuc reuelamus tibi magis ad finem, quod melius intelligas Rotam, quæ tibi data eſt, quod lapis ſurſum ductus, venit ad noſtrum arg. viu. quod ducit in ſuā naturam virtutem diamantis: & corpora ſunt ſal ſuginoſa, quando reſoluuntur in ſuam naturam primam per virtutem lapidis, qui eſt dulcis.

Aliæ reuelationes, & de proprijs naturis, & de proprijs ſubiectis. Cap. XXVII.

Dicimus tibi, quòd dictæ naturæ non ſunt aliud, quàm ſales acuti, quos tu non potes habere, quouſq; tranſeas à prima in ſecundam partem: quia illa quæ recipiunt tincturas, ſunt materia naturæ, & tincturæ ſunt de prima eſſentia Mercuriali, vnius naturæ puræ. Ita natura non debet coniungi niſi cum ſua natura, ſc. cum ſua puriſsima materia intrinſeca expulſa & depurata per artificium de virtutib. mortuorum, cum adiutorio lapidis ſc. de metallis. Fili, dicta materia naturæ in virtute eſt res talis, & vocatur terra ſulphuris viui, creati de arg. viuo: & dicitur proprium ſal naturæ, quod eſt materia illius: & tincturæ ſuæ propriæ eſſentiæ ſunt argentū viuum, quæ ſimiliter non poſſunt haberi niſi per ſcientias regiminis primæ partis, quæ conſtituit primum gradū operationis naturæ. Si igitur fili habituatus es in dictis regiminibus, ad finem, quòd habeas materiam animatam ad faciendum medicinam alti præcij, quia de ſulphure & argento viuo ſit, vel

de sale naturæ. Fili, ista natura non sunt semper nisi vnum commune, de quo natura est naturata: quia natura minerata est imprægnata natura formali, & de illa est natura perficiendo suas renouationes contra corruptionem extraneam, quam nos vocamus destructionem. Quare fili, si nos intellexisti, dixi tibi iam, quòd argẽtum nostrum nunquã sine sulphure est, sicut tu iam scis, cum illud conuertat: nec sulphur poterit stare sine natura solis, quod est principale mediũ in forma, per quam natura transit ad faciendũ, & complendum suas generationes. Fili, si tunc natura habebat argentum viuum in sua operatione, suæ partes à sua materia non possent continuari, nec ipsa saluari posset in humido radicali. Et si non habebat sulphur, non habebat sal, ergò non posset penetrare partes, quæ debent congelari per defectum acuitatis. Et ideò vocamus nos illud, Sal honorabile, sal animatum: quia est præcium naturæ tale, quod penetrat & expellit: & hoc per virtutem sui caloris, de quo materia stat in natura in expellendo, penetrat & expellit, & penetrando congelat per suam magnã siccitatem, humidum argenti viui in radicalitate, & nostrũ sal sequitur mixtionem formalem, & est armoniacum omnium elementorum. Quare non debes mirari, si nos vocamus sal armonicale: quia sicut habet nomẽ exaltatum & sublimatum per suam proprietatem & puram & primam materiam naturæ: & est tota natura, & intus stat, per quod est natura, sicut faber in sua fabrica, qui est aptus ad fabricandum. Ad hæc ideò vocamus sal ignis: quia ignis nihil aliud est, quã natura capta in na-

in natura in arte philoſophicè, cum calore naturali, ſtante cōplexionato ſecundum meritum ſui ſubiecti. Vocatur etiam id honorabile ſal, aqua maris acuta: vocatur etiam ſal vitellorū ouorum, & ſtella diana, & matutina, & aquila volans, & nubes, & ignis, ſal amarum, ſal cibi, ſal de vitro, cinis, borax, ſal vrinæ, Athincar, ſal alcali, ſal foſſæ, ſulphur exaltatum, & Mercurius ſublimatus. Et omnia iſta nomina.

Deficit in exemplari aliquid

*

adhærentia frequentationis. Et ſic ſi plana gubernatur cum calcinatione, non te priuabit ſuo fructu. Factum habemus noſtrum Teſtamentū per virtutem de A. in inſula Angliæ terræ, in Eccleſia ſanctæ Katarinæ, apud Londinenſes, verſus partem caſtelli ante Cameram, Regnante Eduardo per Dei gratiam, in cuius manibus ponimus in cuſtodia per voluntatem de A. præſens Teſtamentum, Anno poſt incarnationem milleſimo trecenteſimo trigeſimo ſecundo cum omnibus ſuis voluminibus: quæ nominata ſunt in præſenti Teſtamento, cum cantilena quæ ſequitur ad præſens. Ieſus Chriſtus ſit benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Incipit Cantilena Raimundi Lullij.

Amor me fecit rimare, cum corruptione poteris, quia ſine ea non poteris elongare generationem à ſuo eſſe, & eſſentiam facit quintā operari.

Si vnitatem velis ex hoc facere, & volo tibi plus declarare, oportet pluralem amorem habere, de hoc tibi dabo iſtam ſimilitudinem co-

gnoſcere, parens extenſum de ſimplici per concordantiam. Aliud quod clamatur incenſum, ſcire habebis cum diſsimilitudine aeris erit congelatum. Quod amor facit concordantia pro concordantia elementa, vos alij cum entibus creatis per fantaſmaticam creaturam, ſi genus habere vultis, entium realiũ habebis menſuram, Entia abſtracta perquirere dentur à factore per facturam, ſpecialiter cognoſcendo inuenietis naturalem, aer altius erit amator. Sed ſi tibi natura non valet, iam non eris ſator pro ignorando artem, ſimiliter transſubſtantialis humorum eſſentiæ, & accidentis, cum ſuis partibus ſubſtantialibus. Oportet eſſe tranſmutationẽ, & ſimiliter accidentalis, poſtquam ſic nouiter renunciatum alijs ſignis conuerſum in aliud ens omnium ſuorum graduum elementalium, cum accidenti eſſe nouum: tunc ars non poteſt tibi deſeruire, quod ipſum nõ ſit alterius pellis, ſed deficit conceptũ, ſi vis intrare per ipſum procellum, vt bene tibi ſcias gubernare, neceſſe erit tibi, globum portare, vt poſsis intrare & exire. Fili, totum hoc habes in Teſtamento, cum voluntate charitatis inuenies aggregationem: quoniam eſt reuelatum illud quotidie quæritur. poſuimus totum in dictatum, quia eſt dignũ & placens. Vnde homo, qui habet multum, appreciatur proquirendo paganam gentem, & in poſſe fortificatur cum corde nobilis ardimenti, quæ ſunt prudentia & charitas.

FINIS.

GRADVS ET AFFINITAS *metallorum est in istis prouerbijs.*

C. Mulier cōtrahit cum D. & generat filiam G.

C. mortua D. contrahit cum E. & generat filium H.

D. Mortuo E. contrahit cum F. & generat filiam G.

Et sic G. & H. erunt fratres ratione patris. H. & G. erunt frater & soror ratione Matris.

Et sic G. & frater H. & G. soror eiusdem, possunt contrahere simul.

Et sic vir & vxor, habent vnum fratrem vtriusque.

Literarum interpretatio.

A. significat Deum, qui est operis huius causa prima.

B. 4. elementa in metallis confusa.

C. Lunariam rectificatam, in quam soluuntur metalla.

D. quintam essentiam vini in sua perfectione.

E. animam metallorum, quæ dicitur sulphur naturæ.

F. ipsa metalla, non aliud.

G. limos elementorum.

H. spiritus corporum perfectorum.

I. calorem secundi gradus.

K. calorem tertij gradus.

L. animam corporum immediatè genitam propter menstrualis dissolutionem.

M. spiritus corporum perfectorum.

N. aquam Metallorum.
O. Aerem.
P. Ignem.
Q. Menſtrua.
R. ipſum lapidem.
S. proiectionem.
T. examen.
V. calorem furni ſecreti.
X. ignem ſiccum cinerum.
Y. coagulationem.
Z. ſeparationem liquorũ cuiuslibet ſubſtantiæ.
A. ignis & aer.
B. Argentum viuum, vulgi.
C. Sal armoniacum præparatum.
D. ſulphur fixum.
E. Aqua diſtillata.
F. fermentum aut calx metallorum.
G. quinquageſimaquinta Mercurij diſſoluti in E.
H. ſal petræ.
I. Vitriolum.
K. Menſtruum.
L. Argentum finum & purum.
M. Mercurium, vt ſcis.
N. Aurum honoratum.
O. Compoſit. Lunæ.
P. Compoſitio Solis.
Q. Terra compoſiti albi.
R. aqua compoſiti albi.
S. Aer compoſiti albi.
T. Terra compoſiti Solis.
V. Aqua compoſiti Solis.
X. Aer compoſiti Solis.

Y. Ignis compositi Solis.
A. significat Deum qui cuncta bona creauit.
B. Argen.viu.quod est substantia commun.
C. salpetræ quod est simile argen.viuo.
D. Vitriol.aquosum.
E. Menstruale coniunctum.
F. Argentum finissimum.
G. Mercurium philosophorum, quem scis.
H. Solem honoratum.
I. Compositionem Lunæ.
K. Compositionem Solis.
L. Terram compositi albi.
M. Aquam compositi albi.
N. Aerem compositi albi.
O. Terram compositi Rubei.
P. triangulos compositi rubei.
Q. Aerem compositi rubei.
R. Ignem lapidis rubei.
S. Lapidem album.
T. Lapis rubeus.
V. Calor furni secreti.
X. Calor cineris.
Y. Calor Balnei.
Z. Separatio liquoris.

B. significat argentum viuum, quod est substantia commune in omni corpore corruptibile stans.

C. salpetræ, quod est argentum viuum simile in natura, propter fortitudinem suæ naturæ, & vocatur Sal alcali.

D. Vitriolum aquosum vel lotũ: istud corrumpit & confundit totum, quod est de argento communi.

E. Men-

E. Menstruale coniunctum de istis, quod continet naturas dictorum trium in vnum, scilicet tria principalia.

F. Argentum finissimum, vel Aurum purissimũ.

H. Calorem Balnei, vt patet in capitulo Cum in virtute A. &c. significat Aurum honoratum.

ELVCIDATIO TESTAMENti Raimundi Lullij.

QVamquam plurimos libros diuersarum operationum nostrę philosophicæ artis composuimus: tamen hunc vltimũ nostrum libellum cæteris pręferimus, qui Elucidatio Testamenti à nobis intitulari meretur: quoniam id quidem in nostro Testamento ac Codicillo philosophicis scriptis ingenti prolixitate occultamus, in hoc nostro libello lucidius ostendimus, & breuissimè elucidamus, vt vlterius non fiat opus alios componere libros. Cum nostrorum librorum compositio nihil aliud sit, quàm sagacis ingenij subtilitas, ad nostram artem cælandam, quæ copiosè in nostris libris ostensa, hic ab opaco in amœnam modò ducitur lucem, quod nullo ausu vnquam aliquis philosophorum facere audebat. Et hunc librum sex annectimus capitulis, in quibus totũ huius artis mysterium clarissimis elucidatur dictis, quorum capitulorum

Primum est, de materia nostri Lapidis.
Secundum est, de vase.
Tertium, de furno.
Quartum, de igne.

Quintum

Quintum de decoctione.
Sextum de Tinctura & multiplicatione.

Capitulum primum de materia nostri Lapidis.

Primum igitur materiam nostri Lapidis demonstrare aggrediamur. Extraneas enim res per suas similitudines nostro magisterio adduximus, cum tamen vna sola res nostri lapidis existat, cui non addimus rem extraneam neq; diminuimus. Tres etiam lapides scilicet Mineralem, animalem & vegetabilem descripsimus, cũ vnus duntaxat sit lapis nostræ artis. Volumus ô fili, hoc compositum significare ex tribus ; scilicet corpore, anima, & spiritu, quod minerale dicitur, quia minera : animale, quia animam habet: vegetabile, quia crescit & multiplicatur, in quo omne secretum nostri magisterij latet, quod est Sol, Luna, & aqua vitæ. Et aqua vitæ est anima, & vita corporum, per quam noster lapis viuificatur, & supplantatur : ideò cœlum, & quintam essentiam, ac oleum incombustibile, & alijs infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis est ferè vt cœlum, in continua sui motus circulatione. Sic lucida manifestatione omni circuitione carẽte habes materiam nostri lapidis.

Capitulum secundum de vase.

Nunc de vase nostro dicere decreuimus : Hîc fili aures arrige, vt ingenium nostrum apprehendas. Quamuis multa vasorum genera ænigmaticè

maticè ſcripta in noſtris voluminibus detegi-
mus: Tamen ingenium noſtrum in alio non ver-
ſatur vaſe, niſi in vno ſolo, quod hic apertis de-
monſtrationibus oſtendemus, in quo opus no-
ſtrum, à principio vſq; ad finem totius magiſte-
rij perficitur. Vas itaque noſtrum compoſitum
eſt. Sunt etenim duo vaſa ſuis alembicis annexa,
eiuſdem quantitatis & ſtaturæ in altum, vbi na-
ſus vnius ventrem intrat alterius, vt id quidem
actione caloris in caput vaſis ex vtraque parte
aſcendit, iterum actione frigoris in ventrem de-
ſcendit. Fili, ſic habes noſtri vaſis Elucidationẽ, ſi
non fueris duræ ceruicis.

Capitulum tertium de furno.

De furno noſtro dicturi ſumus, ſed grauiſsi-
mum erit, ſecretũ noſtri furni referre, quod ve-
teres cælauerunt philoſophi: varios nanque in
noſtris libris depinximus furnos, cum tamen
vno ſolo vtimur furno, qui Athanor vocatur, cu-
ius interpretatio eſt, immortalis ignis: quia præ-
bet ignem ſemper æqualiter in eodem gradu
perdurantem, à principio vſq; ad finem lapidis
noſtri, viuificantem & maturantem. Fili, auſcul-
ta noſtris dictis, & intelliges, furnum noſtrum
eſſe compoſitum ex duabus partibus, in iunctu-
ra clauſuræ bene obturatum: huius ingenium
tale eſt. Fiat furnus magnus aut paruus, ſecun-
dum materiæ quantitatem: magna enim mate-
riæ quantitas magnum requirit furnum, parua
paruum, ad modum furni diſtillatorij, cum ſuo
cooperculo firmiter clauſo, ſic quod cum furnus
cum ſuo cooperculo compoſitus fuerit, penitus
vnum

vnum reſpiraculum habeat, vt calor accenſi ignis reſpirare poſsit: propter quod ignis natura iſtum ſolum requirit furnum, & non alium. Et clauſura iuncturæ huius furni noſtri ſigillum hermetis & ſapientum dicitur, eò quod ſapientibus tantummodo notum eſt, & nuſquã ab aliquo philoſophorum expreſſum, ſed in ſapientia reſeruatur, quod cõmuni ſua poteſtate cuſtodit.

Capitulum quartum de Igne.

Licet triplicem ignem, ſcilicet naturalem cõnaturalem, & contra naturam, alioſq; diuerſos modos noſtri ignis in libris noſtris pertractauimus: vnum tamẽ ignem ex pluribus rebus compoſitum volumus ſignificare, & eſt maximum ſecretum, in huius cognitionem peruenire, cum non ſit humanum ſed angelicum, hoc cæleſte donum reuelare. Ne ergo philoſophorum execratio poſteris relicta ſuper nos irruat, Deũ rogamus, vt theſaurus iſte noſtri ſecreti ignis, niſi in manus perueniat ſapientum. Fili, aures inclina ad percipiendum noſtrum ignem compoſitum fore ex duabus rebus. Conditor enim omnium rerum, duas creauit res inter cæteras ad hunc ignem aptas, videlicet fimum equi, & calcem viuam, quarum compoſitio noſtrum cauſat ignem, cuius ingenium tale eſt: Recipe ventrem equi.i. fimum equinum bene digeſtum partem. j. calcis viuæ mundæ parte j. his compoſitis, & in furnum noſtrũ paſtatis, vaſeq; noſtro, lapidis materiam cõtinente, in medio collocato, & furno firmiter clauſo, habebis diuinum ignem, ſine

luce,

luce, & sine carbone, qui sit in suo furno situâ-
tus, non potest esse aliter, quàm necesse est.

Capitulum quintum de Deco-ctione.

Sunt quoq; multiplices præparationum mo-
di nostri lapidis in nostro Testamento, alijsque
nostris voluminibus enarrati, videlicet, solu-
tio, coagulatio, sublimatio, distillatio, calci-
natio, separatio, fusio*, inceratio, imbibitio,
fixio, &c. quorum omnium significatio est de-
coctio. Quoniam in sola nostra decoctione om-
nes isti perficiuntur modi. Ingenium verò huius
nostræ decoctionis est, vt materiam compositi
iuxta suam mensuram in vas, furnum, & ignem
suum pones, iugiter decoquendo, donec in ma-
turitatem complementum perueniat, quod in
decem mẽsibus complebitur sine manuali ope-
ratione, ab initio vsque ad finem totius magi-
sterij. Sed istos modos assignatos significare vo-
lumus sublimitatem nostræ artis, & quod insi-
pientum intellectus vmbroso circumdetur ve-
lamine, ne indignus verticem collis nostri se-
creti attingat, sed in errore perseueret, donec
Sol & Luna in vnum redigatur globum, quod
nisi iussu Dei impossibile est fieri.

Capitulum sextum de tinctura, & multi-plicatione nostri Lapidis.

Vltimò de tinctura & multiplicatione, quod
finis est, & complementum totius magiste-
rij, narrabimus. Multiformes nanque proie-
ctionis modos nostræ tincturæ in nostris vo-
luminibus ostendimus, cum tamen nostra tin-
ctura

ctura à multiplicatione non sit diuersa, & neutra istarum absq; altera fieri posit. Quia lapis noster nisi prius tingatur, & cùm tingitur, eius quátitas multiplicatur. Et nostro lapide multiplicato albo vel rubeo, tingitur. O fili, intellectus obumbrationé repelle, ad intelligendum arcanorum arcanũ, in nostris libris solerti industria abditum, quod à profundo hic emergitur in altum. Audi & intellige, quòd multiplicatio nostra nihil aliud est, quàm nostri operis primordialis compositi reiteratio. Nam in prima reiteratione vna pars nostri lapidis tres tingit partes imperfecti corporis, & in tot partibus quantitate crescit, & multiplicatur. In secunda reiteratione vna pars tingit. 7. partes. In tertia, pars vna tingit quindecim. In quarta, triginta vnum. In quinta 63. In sexta 127. & semper in tot crescit & multiplicatur partes, vsq; in infinitum procedendo. Ecce fili, sic nostra scripta parabolicis dictis hactenus reclusa, contra philosophorum præceptũ elucidamus. Sed ab ipsorum increpatione volumus excusari, ne diuina permisione in eorum execrationem incidamus, omnipotenti Deo, in cuius potestate sunt omnia, hoc dictum nostri libelli committimus, qui omnem scientiam, omneq; donum largitur, cui vult, & subtrahit, vt in suæ diuinitatis potestate ita recõdat, vt insipientum impiorumq; inuestigare minimè permittat. Nunc fili sapientiæ Deo regratiare, qui sua diuina illustratione humanum intellectum claudit & aperit: cuius nomen sit benedictum, in seculorum secula.

Amen.

LVX MERCVRIORVM

RAIMVNDI LVLLII MAIORI-cani philosophi doctißimi opusculum, in quo explicat, quæ in alijs eius libris occultata sunt.

IAmdudum, Rex serenissime, de transmutatione omnium metallorum locuti sumus, & plura à nobis volumina sacratiss. Maiestati tuæ trãsmissa sunt. Nunc verò vt dictorum voluminum plenam intelligentiam Serenitas tua habere posit: & vt contra infideles & paganos, vt nobis aliàs, & nunc cum iuramento pollicitus es, animum tuum adimplere valeas, hunc librum quem Lux Mercuriorum appellari volumus, cum in præsentiarum personaliter ad te venire nequeamus, per nuncium tuum destinamus. Cum quo omnes alios libros nostros, & maximè partes in eis per nos maximè occultatas plenè intelligere posit. Quare vnam figuram in modum arboris per alphabetum facimus, vt per eam scire posis practicen cum clara intelligentia, vt in forma.

Per quamlibet literam dictę arboris significatur vna operatio. A. significat primam causam. B. vinum rubicundum, vel rubeum, vel album. C. putrefactio. D. distillatio. E. flegma. F. oleum. G. aqua ardens. H. terra. I. rectificatio. K. sublimatio. L. Mercurius vegetabilis M. terra damnata. N. commixtio. O. aurum vel argentum. P. Salutio. Q. euacuatio. R. limus metalli. S. circulatio. T. digestio.

gestio. V. ignis balnei X. ignis cinerum. Y. tripes Athanoris, &c.

Princeps serenissime, tu igitur in virtute de A. accipe B. id est, vinum rubeum vel album clarum & adoriferum, vt in primo nostro libro quintæ essentiæ plenariè diximus, & illud pone in C. id est, putrefactione in V. id est, balneo. & ibi stet ad minus viginti diebus ad hoc, vt per C. partes disgregentur, & melius possint separari. Postea per D. in V. id est, per distillationem balnei extrahas G. id est, aquam ardenté lentissimo igne, quem toties pone in I. id est, rectificatione, donec nihil plus maneat de E. id est, flegma, & ipsam aquam ardenté ponas ad partem: deinde per destillationé extrahas. E. in quod, id est, flegma per igné cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quædam materia ad modũ picis liquidæ: & dictum flegma ponas ad parté. Deinde per distillationem extrahas E. in quod, id est, flegma per igné cineris, donec in fundo vasis remaneat tibi quædam materia. Deinde Recipe dictá materiam & superfunde ei de flegmate tantum, quantum supernatat ei quatuor digitis, & pone per duos dies in balneo: postea per vnum diem per ignem cinerum vt bulliat leniter, & inuenies flegma multum coloratum, quem per Q. id est, euacuationem, in alio vase ponas. Et de nouo E. iterum per duos dies ponatur in balneo, Et per vnum diem in X. deinde per euacuationem ponas in alio E. colorato. Et sic procedas donec flegma amplius nõ coloretur: & si tibi deficeret E. tunc recipias totum E. id est, flegma coloratũ, & per distillationem extrahas dimidiam vel ter-

tiam partem eius per V. id est balneum. Et illud operare vt suprà. Cũ verò illud flegma amplius non coloratur, tunc remanebit tibi in fundo vasis H. id est terra quasi alba. Et flegma totum F. id est oleum secum attraxit. Si tu vis ab inuicem separare eos, pone per distillationem balnei: tunc flegma totũ distillat & oleum remanebit in fundo vasis rubicundissimum, quod serua per rubefactionem Mercuriorum, vt in libro nostro Mercuriorum plenariè tractamus.

Sed quia in hoc libro solum occultata per nos reserare volumus, videlicet modum mẽstrui vegetabilis: quod in multis nostris libris nominauimus, licet integrè eius modum nõ posuimus: Idcirco, Rex sereniss. si alias operationes volueris videre, eas plenariè reperies in alijs libris nostris, videlicet in Testamẽto, & in Clausura eius. Et in tertio libro nostro Quintæ essentiæ. Et satis plenè in Repertorio nostro: & Anima transmutationis metallorum, quos te scimus non latere. Igitur recipias dictam hanc terrá, & superfunde eidẽ de Mercurio quòd supernatet duos digitos, & pone in ignem cinerum per vnũ diem naturalem, vt bulliat leniter: postea extrahes ipsam terram per ignem cineris, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti funde dicto H. quòd supernatet per duos digitos, & pone in X. per vnum diem naturalem, vt suprà: deinde extrahe ipsum per distillationem cinerum, vt suprà. Et pone cum alio ad partem: & sic procede donec nihil amplius de spiritu remansit in terra, sed totum transiuerit cum aqua ardenti. Quod cognoscere poteris cum terra remanserit in puluerem impal-

impalpabilissimũ, & ponendo eam super laminam ignitam, non dando fumum, erit signum quòd sit sine spiritu. Quam terram postea ponas in C. id est in digestione in tripode Athanoris, & ibi stet per decem dies continuato igne. Postquam acceperis de dicto G. in quo est spiritus, & super pone dicto H. quòd supernatet per vnũ digitum, & pone in tripode athanoris per vnum diem naturalẽ. Postea pone in balneo, & per distillationem extrahas aquam ardentem sine spiritu, & spiritus remaneat in terra. Dein desuper ponas de alio G. quòd supernatet per vnum digitum super dictam terram, vt suprà, & extrahe terram sine spiritu per distillationem balnei, &c. Et sic reiterabis toties, donec terra biberit totũ spiritũ suum. Quod cognoscis ponendo terram super laminam ignitam: quia pro maiori parte ibit in fumum. Quam H. in tripode per sex dies naturales ad T. id est, digestione, quòd postquã extrahas & pones ad cineres augmentando ignem, donec per K. id est, sublimationem oriatur. Mercurius vegetabilis, ad latera vasis & in fundo remanet M. id est terra damnata, quæ non intrat in opere nostro. Quem Mercurium citò collige, & dum est recens post eius ortũ pones eum in N. mixtionem in terra in digestione in tripode athanoris per duos dies. Et efficiatur aqua vna quòd habet dissoluere omnia metalla sub conseruatione suæ formæ, quam nos vocamus menstruũ vegetabile, & hæc est illa aqua, de qua locuti sumus in omnibus libris nostris, & maximè in Codicillo nostro in capitulo quod incipit, Præparatio spiritus lapidis fermentabilis est,

Quòd accipias de ſucco lunariæ, & ſeparabis ſudorem ſuum cũ tenui igne. Et in capitulo quod incipit, Fili inquirẽdo iſtud menſtruale, ſine quo nihil poteſt fieri, &c. Et etiam in Teſtamẽto noſtro capitulo tertio decimo, quod incipit: Tu accipias vncias duas de G. & ſeparabis eius humorem per alembicũ cum duobus vncijs aquæ naturæ communis, quæ eſt aqua vini, &c. Et etiam in Codicillo in capitulo quod incipit: Diſſoluimus aurũ & argentũ cum rebus radicalibus. Et de hac aqua tractauimus plenariè in anima de transmutatione metallorũ quaſi per totum. Et in Apertorio noſtro quod incipit: Fili omnis diſſolutio violenta intentione philoſophorũ. Quare neceſſe eſt. Et etiá in lapidario noſtro quod incipit: Recipe vnciá vnam aquæ vegetatæ acuta, & in ea diſſolue aurũ purũ: & quaſi in omnibus libris noſtris de hac materia occultè tractauimus.

Cum Dei igitur adiutorio, Recipe vnciá vná dicti menſtrui: in ea pone vnciá mediam de Sole puriſsimo foliato vel limato ſubſtantialiter, & claude optimè ne reſpiret: & pone in balneo per duos dies, & menſtruum totum colorabitur colore citrino reſplendenti & lucido. Deinde pone eum in cineribus per vnum diem naturalem, & magis etiam colorabitur. Poſtea eũ extrahe per euacuationem, dictum menſtruum in alio vaſe pone & optimè vas claude. Deinde ſuper Solem de alio menſtruo pone, & plus per vnũ diem in tripede & colorabitur vt ſuprà, quẽ extrahe per euacuationẽ vt ſuprà. Et ſic per omnia reiterando fac vt ſuprà, donec non coloretur amplius menſtruum noſtrum. Et remanebit tibi in fundo

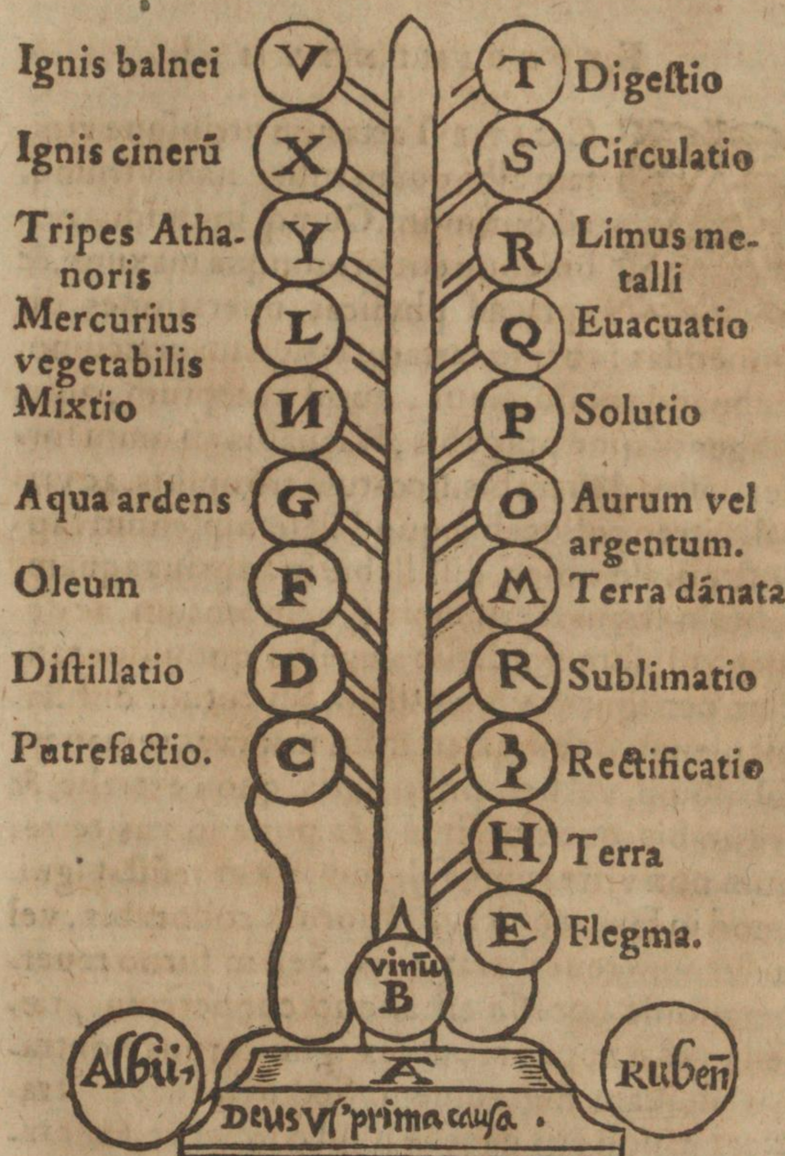
vaſis

vasis terra de Sole absq; colore, quæ in particularibus nostris, & in brancis magnis omnino necessaria est, propter separationem elementorum, vt in Testamento & Clausura testamenti, & Anima transmutationis metallorum plenariè demonstrauimus. Recipe ergo dictum menstruum in quo est limus metalli, quæ est maior pars Mercurij quàm sulphuris, & pone in circulatione per triginta dies, & tantū in pondere sit in vno vase, quàm in alio, & sint vasa in igne cinerum ad hoc apto vt in libro tertio Testamenti in capitulo de Fumis plenè ostendimus. Et ibi limus metalli cum dicto menstruo circulabitur. Et propter eius virtutem vegetatiuam & potentiam sulphuream dicti menstrui, quę agit in limo metalli in quo magis est de Mercurio quàm de sulphure, propter terram in qua remansit magna pars ignea de Sole, congelabitur & fiet quasi lapis in fundo vasorū. Et aqua quæ prius ascendit colorata amplius non ascendet nisi alba. Et lapis manebit in fundo, cuiuslibet vasis: quos duos cautè extrahes remouendo menstruū sine aqua quæ remásit per euacuationem in alio vase paruo, habente collum longum. Ita vt aer ei non noceat, & claude vas & pone in balneum per tres dies, & soluetur in aqua rubicundiss. quam extrahe cum suo vase, & pone in digestionem super tripodem per quinque dies, & iterum congelabitur in lapidem rubeum transparentem. Quem iterum remoue, & pone in balneum per vnum diem naturalem, & soluetur iterum in rubicundissimam aquam lucentem & transparentem, sicut vnus rubinus. Quam iterum

pone in digeſtione ſuper tripodem, & in duobus diebus congelabitur in lapidem tranſparentem rubeum, qui ſuper ignẽ fundetur ſicut cera. De quo ſi proieceris vnam partem ſuper decem argenti fuſi, conuertit eum in optimum Solem. Et ſi ſolues iterũ & congelabis vt ſuprà, toties quod nõ poſsit amplius congelari, poteris facere proiectionem ſuper triginta partes argenti fuſi, & conuertit eum in optimum Solem. Et ſi velles operari ad album, in omnibus operationibus ponas ſextam partẽ temporis plus quàm ad rubeum. Et ſimiliter ad ſolutionẽ vnius partis argenti, oportet ponere tres partes menſtrui: & ſic potes facere proiectionem, vt ſuprà. Sufficit tibi Rex Sereniſsime, hoc breue opuſculum, quòd ita vulgari ſermone tranſmittimus Serenitati tuæ ad hoc, vt fides Chriſtiana augmentetur, & infideles gentes per te cõfligantur & diſperdantur. Nolit ergo Serenitas tua auferre ad exequẽdum aliàs nobis promiſſa, & Chriſtianam religionem defendere. Quia vltra augmentationem ſtatus tui, & regni famam laudemq; perpetuam conſequeris, & ad finem gaudia æternalia poſsidebis. Deo gratias.

SEQVI.

SEQVITVR ARBOR OPERATIONIS, continens in se ordinem A. B. C. darium, de quo in principio operis tractatur.

EXPERIMENTA RAIMVNDI LVLLII MAIORICAni Philosophi doctissimi: in quibus veræ philosophiæ chymicæ operationes clarissimè traduntur.

EXPERIMENTVM I.

ACCIPE Tartarum vtriusque vini, tam albi, quàm rubei: nam vtrumq; est optimum. Cumq; indiuidua nobis constent propinqua maximè, & apta ad physicas operationes disponendas: ab ipso tartaro, tanquam præcipuo, inchoandum duximus, quod acceptum, aqua diligentissimè purgabis, & lauabis ab omni sorde: postea desiccabis, siccatum triturabis, ac vrinali vitreo collocabis, quod sit semiplenum: appositoq; alembico, distillabis inde prius aquam, subministrans à principio ignem lentum, ac deinceps ipsum gradatim augebis quousque tandem per ignem violentissimum totum distillabit oleum: ipsumq; tartarum intra vas remaneat subalbum, vel beretini coloris, quod extrahe, & triturabis quamoptimè, & pone in vas terrenum non vitreatum, solidum, ita vt resistat igni. quod in fornace vel vitrariorum collocabis, vel in furnum reuerberationis. Sed in furno reuerberationis necesse est aliquo cooperculo præsens vas cooperire, ne ex igne corpus contrahat aliquam nigredinem. Sed in fornace vitrariorum non erit necesse illud cooperire. Hæc tamen

men animaduerte: ne corpus viuificetur, vt nobis accidit, propter nimiam violentiam ignis, & nos cogebamur à nouo opus repetere. Quare memento vt ignis reuerberationis debito modo contemperetur, ita vt ſimilis ſit igni vitrariorum. Cùm ergo corpus fuerit calcinatum & album, tum ipſum extrahe, & trituratum in humido ſuper marmoreum lapidem conſtitue, cooperiendo, ne pulueres ſupercadant, & ſordes aliæ. Atque hoc modo diſſolue, & diſſolutionem collige intra vas vitri fortiſsimum, quam diſſolutionem per filtrum deſtillabis, poſtea collocabis in vrinale cum alembico, & recipiente cum iunctuis optimè clauſis, & in furno cinerum lento igne deſtillabis, ne vas frangatur, & ita congelabis. Quo facto, & vaſe refrigerato ſuper materiam aquam diſtillatam infunde, & pauco temporis ſpacio ſal illud precioſiſsimum in ſuam aquam diſſoluetur. Illam diſtillationem iterum per filtrum tranſmitte. Sed quoniam hoc opus videtur nobis nimium tædioſum & periculoſum, ne ſordes aliquæ cadant ſuper vas, propterea conſulo, vt accipias aliquem pannum lineum ſubtilem, & per illum tranſmitte illam diſſolutionem ſine expreſsione: ſic vt in ipſo panno remanebit terra corruptibilis, quam proijcito, atq; iterum nouo panno lineo ſubtili eundem liquorem vt ſuprà trãſmittito, ac reiterato toties, donec in ipſo panno nulla terreſtritas remaneat. Quo ſigno apparente, iterũ in vrinali illũ liquorẽ conſtitue cum capello & recipiente ad congelandum, vt ſuprà quod cõgelatũ iterũ diſſolue, diſſolutũ iterũ per

pannum

pannum transmitte vt prius, & videbis in panno lineo nouam terrestritatem, quam remoueto & reiterato opus toties, donec auxilio Dei in illo lineo panno nulla terrestritas relinquatur, sed albus & nitidus remaneat, sicut ab initio fuit. Sed aliud signum habes magis certum purificationis illius indiuidui. Nam cùm per distillationẽ trásacta fuerit tota humiditas siue aquositas, hoc sal preciosissimũ in vase remanebit super ignem in forma olei, quod remotũ ab igne subito congelabitur. Sed tibi fili charissime non sit tędio prolixitas temporis in soluendo hanc materiam, & congelando singulis vicibus corruptionẽ remouendo, qua remanente, nunquá poterit coniungi cum suo spiritu extracto à præciosissimo, & propinquiore indiuiduo suo, quod est vinũ optimum, ablata ab eo prorsus omni humiditate & corruptione. tunc ipsum constitue ad circulandum in vase circulatorio, atque ita reducatur in quintam essentiam, & spiritum suum protinus complectetur. sed hanc circulationem nos à principio triginta dierum spacio peregimus. postea verò eandem absoluimus spacio dierum quinquaginta, quæ circulatio fuit multò melior prima, quia quò longiore tempore circulatur, eò magis subtiliatur, & efficitur aptum ad omnem physicam operationem nostram. quem ordinem cùm opus fuerit, vos quoque obseruabitis.

Experi-

Experimentum secundum eiusdem indiuidui.

Recipe tartarum optimum, quod triturabis, & in vase terreo non vitreato constitue: postea in fornacem vitreaceam pone ad calcinandum, vel in furnum reuerberationis per tres dies, vel quousque albescit. Quo facto ipsum dissolue in aquam vitæ primæ distillationis hoc pacto, videlicet. Pone indiuiduum hoc calcinatum & album in vrinale, & desuper infunde aquam vitæ, vt superemineat septem digitis, & occlude cum suo antenotorio, ac pone super furnum cineris, vt ferueat per duas horas. deinde quod dissolutum fuerit, cautè in aliud vas transfunde: quod autem remanet indissolutum, desiccabis. postea iterum aquam nouam vitæ infundas super, atque iterum supra cineres vt suprà feruere facito. Dissolutum iterum vt suprà euacuato, & cum altera dissolutione priori conseruato. Materiam in vase remanentem iterum vt suprà desiccato, atque eam ex vase extrahas, quoniam iterum calcinanda est, vt facilius dissoluatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum noua aqua vitæ dissolue, & feruere facias supra cineres, vt suprà. Dissolutionem hanc vt suprà cum reliqua conseruabis. Atque hoc magisterium toties reiterabis, donec totum hoc indiuiduum fuerit calcinatum, & per dissolutionem transactum. omnes postea dissolutiones constitue in vrinali, apposito alembico cum recipiente, & iuncturis optimè clausis, per balneum distillabis, quousq; materia congeletur, vel quousq; per illum gradũ caloris

amplius

amplius nõ diſtillauerit. Tunc remoue recipientem, & claude ne reſpiret, & poſtea trãsferes vrinale ſuper cineres, & ſi qua pars corruptibilis cũ materia remãſerit, comburatur. & cum per duas horas vel tres vas illud permanſerit in igne aliquantulũ remiſſo, nec amplius diſtillabit quicquam per roſtrum alembici, tunc ſinito vt frigeſcat vas, ac deinde ſuper materiam iterum intra vas ſuperfunde eandem aquam, quam ſuperius in recipiente clauſam ſeruaſti. Diſſoluta igitur hac materia, iterum per balneum diſtillabis aquam, vt ſuprà, quam remoto recipiente bene clauſam ſeruabis, ne reſpiret. poſtea transferas vrinale ſuper cineres, & deſicca materiam, vt ſuprà: deſiccatam iterum diſſolue cum aqua, quam in recipiente ſeruaſti: & ſi videris diſſolutionem illam non eſſe claram, & perlucidam, debes eam toties tranſmittere per filtrum, vel pannum lineum, ac toties eam viciſsim diſſoluere ac congelare vt ſuprà, donec ex ſeſe nullam terreſtritatem emittet: ac poſtremo diſſolutio ipſa acquirat claritatem, ac ſplendorem. Tunc demum pro comperto habeas, quod impurum eſt, & corruptibile, ſeparatum eſſe, ac totam materiam videbis in oleum tranſmutari. Nunc autem, chariſsime fili, procedendum eſt ad compoſitionem Mercurij, & noſtri ſalis Armoniaci: in quo tot ac tantas potentias, & virtutes ineſſe animaduertimus, vt perdifficile ſit, id hominum ſermone conſequi & comprehendere: cuius operationis modus talis eſt. Scias pondus ſalis vel olei quod in fundo vaſis depuratũ aſpexiſti, ac illi ſuperinfunde de noſtro ſpiritu, id eſt, aqua

aqua vitæ rectificata vt ardeat pannus madefactus in ea tantum, vt supereminineat quatuor digitis, vel ſit ad pondus aquę vitæ ſex partes plus quàm ſit ipſum ſal vel oleum. Totum hoc ſimul mixtum in vrinale conſtituas cum cooperculo ſiue antenotorio firmiter clauſo ne reſpiret. In balneo putrefacias ſpacio duorũ dierũ naturalium: deinde amoto antenotorio & appoſito alembico, cum recipiente iuncturis bene clauſis in furno cinerum lento igne diſtillabis. Quæ diſtillatio continuanda eſt, quouſque roſtrum ſiue capellum nullas venas oſtendat, ſed ſubito poſtquam venæ apparuerunt, depone recipientem, cum aqua diſtillata, & firmiter claude. eſt enim ſpiritus animatus, qui poteſtatem habet viuificandi ſuum corpus. poſtea continuabis eandem diſtillationem in fine augmentans ignem, vt ſi phlegmatis aliqua pars reſtet, per illum caloris gradum exhalet, & remoueatur. poſtremo frigefacto vaſe materiam extrahe, & triturabis. Scias pondus materiæ, & illi ſuperfunde de aqua vitæ quatuor partes amplius quàm ſit ipſa terra: & occluſo vaſe cum ſuo antenotorio, appoſitoque alembico, cum ſuo recipiente firmiter occluſo in furno cinerum, vt ſuprà diſtillabis, poſtquam cum ſuo ſpiritu tranſacta ſit anima cum eiſdem ſignis venarum, vt ſuprà, apparentium. Idem magiſterium reiterato ad tres vſq; vices. Tunc enim habebis ſpiritum perfectè animatum: & corpus exanimatum & calcinatũ. Ipſe quidem ſpiritus cum corpore aptus eſt ad omnem operationem phyſicam diſponendam. Sed in hoc loco eum vſurpabimus ad calcinatã

terram

terram viuificandam. Accipe igitur suprà dictã terrã ex suo vase, & eam tritura, postea ex ea supra candentem laminã modicũ quid pone: quod si fluit instar ceræ absq; fumo, signũ est perfectæ exanimationis. si hoc signum non apparuerit, est reiterandum hoc magisterium quousque illud signum fueris consecutus. Postea scito pondus ipsius terræ supra quam infunde spiritus animati quartam partem, & clauso vase cum suo antenotorio, constitue illud in balneum ad congelandum per duos, vel tres dies, vel quousque congeletur. Quo facto remoue antenotorium supponens capellum, & in furno cinerum distillabis sine recipiente. ad hoc quod si pars phlegmatis extiterit, inde amoueatur. Quod ergo emanabit ex hac distillatione, erit insipidum & nullius saporis, vel valoris, ad similitudinẽ aquæ pluuialis. postea iterum superinfunde quartam partem animati spiritus, vt suprà, & in balneo cõgelabis, vt suprà, postea per cineres phlegmaticam humiditatem distillabis vt suprà. Atq; hoc pacto prædictum magisterium toties iterabis, donec terra ebiberit & extraxerit ad se totum suum spiritum animatum, ac deueniat ad huiusmodi signum. Quòd si particulam eius modi cum posueris super laminam, maior pars in fumum euolabit, quod erit signum materiã istam dispositã esse ad sublimandum mercurium nostrum pretiosissimũ, qui potestatẽ habeat dissoluendi quodcũq; metallũ cum conseruatione suę formæ vegetatiuę, & germinatiuæ. Accipe igitur præfatã terram pręgnantẽ, & constitue intra boc̃iam cum collo longo, quã optimè lutabis luto

sapientiæ,

ſapientiæ, ac deſiccato luto collocabis eum materia in furnum diſtillationis, ſubminiſtrans in principio ignem lentum, donec bocia calefiat, cuius os ſit occluſum licinio bombacis, atque illum lentum continuabis per ſex horas: poſtea per alias ſex horas ignem aliquãtulum augebis. Quòd ſi per illum ignis gradum non ſublimaretur, augebis ignem viciſſim ad violentiorẽ gradum, donec incipiat ſublimare: quem ignem continuabis per 24. horas: quo temporis ſpatio elapſo, frigefacto vaſe accipito inde ſulphur noſtrum ſublimatum, mercurium noſtrum, cœlum noſtrum, ſalarmoniacum noſtrum, lapidem noſtrum non fermentatum, pluribus alijs nominibus appellatum, à ſuprà ſcripto ſpiritu nobis reuelatum, cuius poteſtas eſt acuere ſuum ſpiritum, vt inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum Tertium.

Accipe mel nouum quod ſit album, & cum fauo coniunctum: illud autem conſtitue in vaſe vitreo ad putrefaciendum per ſexaginta dies. Deinde appoſito alembico cum recipiente, feruente balneo diſtillabis inde ſuum phlegma ad ſimilitudinem aquæ inſipidæ, ac nullius ſaporis. Illud tamen animaduerte: ſi velis totum phlegma per illam deſtillationem penitus egredi, neceſſe eſt tibi per binas quasq; horas remoto alembico in vas bacillũ immittere, & materiam, vt frangatur pannus, qui generabatur in ſuperficie propter coniunctionem faui cum ipſo melle, qui pannus eſt impedimento ne ipſum phlegma to-

tum pofsit exhalare. Sed ſi illum pannum in ſu-
perficie amoueris ſæpius conſtat tempus te nō
fruſtra amiſſurū. Deſtillato igitur phlegmate ſi-
ne vas frigefieri, quo frigefacto vas transferas in
furnum cineris, remoto priore receptaculo cum
phlegmate, quod ſeorſum ſeruabis, & alterum re
cipientem annecte cum iuncturis optimè clau-
ſis, atq; illo gradu continuabis opus, donec am-
plius non deſtillabit. poſtea ignem augebis cum
lignis ardentib. continuando dictum ignem per
24. horas, vt violentia ignis terra calcinetur. Hoc
tamen aduertas fili chariſsime quòd vas ſiue v-
rinale quo fit hæc operatio debeat eſſe terreum,
ac tenax, ac ſolidū: ita, vt tolerare poſsit violen-
tiam ignis, quam optimè vitreatum. quod ſi in
vaſe vitreo fieret, procul dubio frangeretur, ac
inflammaretur, & intra cremaretur anima ſiue
virtus ipſius terræ. Accipe aquā per cineres tra-
ductam quæ erit aliquantum acetoſa, illam recti
ficabis per cineres ſepties, vel quouſq; deueniat
ad albedinem, ſicut eſt phlegma quod in balneo
deſtillaſti, vt ita nulla rubedo in eo appareat. Tū
verò ſignum habebis illam aquam quamoptimè
rectificatam. Poſtea accipe terram quę remanſe-
rat in vrinali, atq; illam perfectè trituratam in va
ſe terreo collocabis, quod ſit ex creta valentina,
vel ex ea ex qua fabricantur crucibula: vel ſi hoc
vas habere non poteris, conſtitue eandem terrā
intra geminos crucibulos alterū alteri annexos,
& quamoptimè clauſos. Pòſt ſtatue in furno re-
uerberationis vel vitrariorū, atq; ibi permaneát
quatuor, vel quinq; dies, extrà ipſa albeſcet ter-
ra, vel paulò minus. Sed ſi hoc opus feceris in
furno

furno reuerberationis, aduerte ne ſit ignis nimis violentus: ſic enim ipſa terra euaneſceret. & ſi ignis debilis eſſet, nunquam calcinaretur: mediocri ergo igni opus eſt. Sic nullus error poteſt cõtingere, vt nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentia ignis totá terrá amiſimus, ſed ad rem. Poſtquá hæc terra, vt prædictum eſt, calcinata fuerit, frigefacto vaſe extrahes, ac triturabis: illi poſtea ſuperfunde aquá quá diſtillaſti per balneum, & ſinas materiam ſuper cineres p duas horas feruere, atq; in aliud vas transfunde euacuando aquá ab ipſa terra, quam terrá lento igne deſiccabis. Super eoſdem cineres ſuperfunde nouum phlegma, ac feruеſcat vt ſuprà, decantabis euacuando, & in eodem vaſe conſeruando vt ſuprà, diſſolutionem corporis. atq; hoc pacto magiſteriũ toties iterabis, donec extra ipſum totũ ſalem pretioſiſsimum euacuaueris, & in aquá tranſegeris. Poſtea accipito omnes illas diſſolutiones, & per pannum lineum nitidum tranſmitte, quam aquam per balneum diſtillabis, tandem in fundo vaſis ſalem prætioſiſsimum habebis, vel mercurium vegetabilem. Recipe ergo huius ſalis diſſolutionem cum ipſo phlegmate, & per pannum lineum tráſmitte: ac poſtea eodem modo congelabis, vt ſuprà in primo experimento, ac prædicto eodem modo, & vt in primo experimento, primò congelabis iterando hoc magiſterium quater. Quo facto ſcias pondus dictæ congelationis ſeu ſalis, ac illi ſuperinfunde tertiam partẽ aquę, quá ſeruaſti ſuperius, quá rectificaſti ſepties p cineres, & occlude vas cum ſuo antenotorio, & pone in balneo p ȝ. dies, deinde amoto

antenotorio, & apposito alembico, temperato igni exhalabis distillando humorem, qui distillari poterit, qui erit insipidus. Nam virtutem, & acetositatem ipsius aquæ accepit, & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterum noua aqua, vt prius, imbibe ipsam terram, & reiterando magisterium imbibendo, digerẽdo, distillando toties vt suprà, quousq; terra ad se traxerit & imbiberit totam suam aquam. Atq; ita auxilio Dei viui verè habebis salem vegetabilem extractum ab hoc indiuiduo, quod sal est præciosissimum, ac potestatem habet acuendi Mercurium vegetabilem, & dissoluendi duo luminaria, cæteraq; omnia metalla imperfecta: & cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Experimentum Quartum.

Accipe chelidoniam maio mẽse in plenilunio cum suis radicibus & floribus, sed radices prius expurgentur, & lauentur ab omni sorde terrestri: desiccabis super tabulam nitidam, contunde postea optimè, & in vase vitreo contusam tuam chelidoniam pone, & vas cum suo coperculo sit optimè conclusum cum cera gummata: pone in putrefactione sub fimo equino per 30. vel 40. dies. Deinde apposito alembico cum recipiente, & iuncturis optimè clausis per balneum distillabis, quousq; per illum caloris gradũ, quod possibile est, distilletur. Postea amoto recipiente cum materia destillata, quod est elementum aquæ ipsius indiuidui, & firmiter clauso, & seruato, transferas vas cum materia remanente in furno cinerum, & annexo altero recipiente

iunćturis optimè clauſis, diſtillabis inde oleum, & cõtinuabis illum gradum caloris quouſq; amplius non diſtillet. poſtremò ignem augebis quãtum fieri poteſt, vt terra incipiat calcinari, ac totam vnctuoſitatem emittet penitus & exhalabit. Quod cum factum fuerit, ſinito vas frigeſcere, & terram crematam fundo remanentem accipe, quæ aliqua ex parte erit ſubalba, vel cinericij coloris, quam triturabis, & vaſe firmiter occluſo collocabis in furnum reuerberationis, vel vitreariorum. Quæ quidem terra cum calcinata fuerit, erit coloris cinericij, vel propemodum albi. Tunc in vaſe vitreo pone, & aquam diſtillatam per balneum ſuperfunde, & inde ſalem elicias, & primo in igne cinerum lentiſsimo ferueat per duas horas: diſſolutionem euacuando transferas in aliud vas: terram verò inſolutam deſiccabis, & refrigerato vaſe triturabis ſuperinfundendo nouam aquam, iterum ſuper cineres vt ſuprà feruere facias, ac ipſam diſſolutioné, vt ſuprà decantabis. hoc autem magiſteriũ itera toties quouſque totum inde ſalem extraxeris, quæ eſt pars Mercurialis ipſius indiuidui. His ergo peractis accipe omnes illas diſſolutiones, quas per filtrũ vel lineum pannum tranſmitte, vt à terreſtritate purgentur. Deinde per balneum congelabis diſtillando. Nam tranſacta humiditate, in fundo vaſis remanebit Mercurius ſiue ſal albi coloris, quem ſalem debes diſſoluere, ac viciſsim congelare ter. atque hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi ſpiritũ vegetabilẽ à vino extractũ, & poteſtatẽ habet diſſoluendi cũcta metalla,

cum conseruatione ipsorum formæ vegetatiuæ, & germinatiuæ. Scias præterea, fili mi, illam aquam, quæ dissoluit, & cõgelauit dictum salem, ex reuelatione cuiusdam amici nostri, & nostro omnium experimento maximam conformitatẽ habere cũ opere nostro. Sanat enim phthisicos morbos: sanos autem præseruat à corruptione, augendo in eis virtutem, si quis ex ea aqua ieiuno stomacho quantum cochleare capit sumpserit. Confortat insuper virtutem digestiuam corroborando virtutem stomachi. Iam hoc reliquũ est, vt oleum quod seruasti, destilles per cineres septies: ac ipsum conseruabis ad horam necessitatis, cuius virtutes plurimæ sunt. Confert hydropicis, atque eo chirurgi vtuntur ad inueteratas plagas sanandas: prodest insuper melancholicis ieiuno stomacho cochlearis medietatem recipientibus: oculorum etiam ægritudines tollit, præsertim eas, quas vulgus cataractas vocat. Ex hoc ergo indiuiduo pretiosissimo, fili mi, caue ne quicquam amittas: id propterea tanquam præcipuum inter vegetabilia posuimus, vt ex eo perfectum eliciamus, quoniam est admirabile.

Experimentum Quintum.

Accipe portulacam marinam, collectam mense Maio, apium syluestre, squillam, euphorbium, piretrum, rosmarinum, mercurialem herbam, solatrum, oleandrum. Quodlibet istorum indiuiduorum contunde per se, ac in vitreo vase per se singulum quoque distillabis in furno cinerum. Postquã singulorum indiuiduorum dictorũ lentiss. igne aquæ distillatæ fuerint, amoto priori

recipi-

recipiente,aquam diſtillatam optimè occluſam ſeruabis,& annexo altero recipiente, augebis ignem, vt deinde deſtillet oleum cuiuſq;,quod proijcias, quia nihil valet, excepto eo,quod ex rore marino extraxeris, quod ſeruabis cum in ſe aliquid virtutis contineat. Accipe poſtea ſingulas aquas, & ſingulæ ſingulis corporibus ſuis ſiue terris reddátur ſeparatim in vaſe cuiuſq; proprio:vaſa omnia obturabis ipſe,& in putrefactione collocabis per triginta dies, facta putrefactione ſingulis vaſis, tum alembicum ſuperpone cũ recipientibus, & diſtillabis per balneum totam aquam ſuam. Qua tranſacta,remoueantur recipientia, & frigefactis vaſis transferas ea ad furnũ cineris, violentiſsimum ignem miniſtrando,vt terra incipiat calcinari: & cum inde nihil emanabit,tunc vaſis omnibus frigefactis,terram cuiuſque indiuiduorum dictorum extrahes, & collocabis ad calcinandum in igne reuerberationis per tres dies. Hoc tamen aduerte, quòd nos fecimus huiuſmodi calcinationes in vaſis terreis nõ vitreatis:ſic etiam diſtillationes quę eſſe debent quamoptimè vitreata vaſa in diſtillatione,ſed in calcinatione nõ debent eſſe vitreata. Frigefactis ergo vaſis,& cõpleta calcinatione, inuenias terram cinericei coloris,& ſubalbi. Tũc eas terras triturabis p ſe ſingulas, atq; eis ſingulis ſingulas ſuas aquas reſtitues,quas p balneũ diſtillaſti, ita vt ſupernatent quatuor digitis: bulliant ſingulæ ſingulis furnellis per duas horas, ac ſingulas diſſolutiones corporum prædictorum in ſingula vaſa per ſe ſeparatim euacuando decantabis: poſtea deſiccabis ipſas terras, & ſuperinfunde

iterum de nouis aquis, per balneum diſtillabis, vt ſuprà, ſine vt feruefcat vt ſuprà, poſtea euacuabis vt ſuprà per decantationem. Atque hoc modo toties magiſterium iterabis, quouſq; per diſſolutionem cuiuſq; terræ ſales tranſacti fuerint. Quas ſingulas diſſolutiones vel per filtrum, vel per pannum tranſmitte, & congela viciſsim in balneo. poſtea iterum diſſolue, iterum per filtrũ vel pannum lineum tranſmitte, atq; iterum congela, donec omnibus remotis terreſtritatibus prædictorum indiuiduorum ſales habueris perfectè purgatos. Quibus omnibus Mercurium vegetabilem ex vino extractum acuere poteris cõiunctim vel ſeparatim. Atq; his omnibus miracula perficere poteris, vt plenè tractabitur in experimentis, cum ex duobus luminaribus tincturam eliciemus.

Experimentum de animali rationali Sextum.

Maxima ſanè, & incõprehenſibilia ſummus ille Deus nobis munera largitus eſt: quæ agnoſcẽtes diu noctuque cum toto corde amare, colere, & admirari debemus, eiusque nomen pro viribus vbiq; extollere. Nam vt omittam quòd ex nihilo creauit, ſuo ſanguine pretioſiſsimo nos redemit: hoc alterum eſt quod hominem participem reddidit, dotibus omnibus quæ in maiori mũdo continẽtur: hacq; de cauſa Microcoſmus dicitur. Siquidẽ nobis diuino numine reuelatũ eſt, ipſi homini ineſſe virtutes omnes tã animales, & vegetabiles, quàm minerales. Ac hoc ipſum verũ eſſe, hoc mirabili experimẽto cõprobabimus.

babimus. Accipe ergo in nomine Domini vrinam puerorum, qui ab octauo anno in 12. vltra non euadant: quam vrinam ex ipsis pueris mane ex lecto surgentibus collige: cuius magnã quantitatem te habere oportet, quæ vase vitreo putrefacienda est quamoptimè, occluso vase ne respiret: cuius vasis duæ partes debent esse plenæ, reliquæ vacuæ, atque hoc pacto intra fimum equinum collocari debet ad putrefaciendum, quousq; ipsa vrina nigrescat, quod intra dies 40. vel 50. contingere solet. Sed vt ipsa vrina breuioris temporis spatio putrescat & nigrescat, hoc secreto habuimus, & vero experimento comprobauimus immiscendo, & coniungendo cum prædicta vrina ciathum aquæ vitæ, quæ sit prius rectificata quamoptimè. atque hoc putrefactionem accelerabit. Facta putrefactione, constitue vrinam in vrinale cum alembico & recipiente optimè clausis: cuius vasis duæ partes sint plenæ, tertia verò vacua, atq; in balneo lẽto igne distillabis ex tribus partibus vnam, vel quousq; in capello procreet venas. Quibus venis elapsis & euanescentibus, recipientem remoue: & occlusum optimè cum aqua distillata cõseruabis (quæ est eius Mercurius) in loco frigido quantum poteris: deinde distillationem tandem continuabis augendo ignem, & distillabitur eius phlegma, quod vehementiorem ignem exigit: vt quod alembicum exire posit. atq; hoc modo cõtinuabis distillationem quousque corpus appareat ad similitudinem mellis vel picis fusæ: tùm sine vas frigescere, & phlegma quod distillauit seruabis. Postea accipe primum Mercurium, seu primum

ſpiritum, quem in principio diſtillaſti. quem re-ctificabis hoc modo. Pone igitur illum in bociã magnam, cuius altitudo ſit vnius brachij & medij: poſtea in collo bociæ immitte liciniũ bombacis tantum, quantum ſufficit ad occludendum os ipſius bociæ: quod licinium ſit prius madefactum oleo, & expreſſum, & filo canabaceo ligatum: vt ex collo ipſius bociæ ipſum quandocunq; volueris poteris extrahere, nec intra bociam valeat decidere. Appone demum bociæ alembicum cum recipiente, iuncturis optimè clauſis, cum flore farinæ & lineis faſciolis illitis, hoc eſt impaſtatis ipſo bitumine farinæ ad collum bociæ firmiter alligatis, ne vaſa reſpirent. Quo bitumine deſiccato, conſtitue bociam ad ignem balnei leniter feruentis, & materia ſublimabitur in precioſiſsimum ſalem. Hoc tamen aduerte fili, vt roſtrum alembici ſit amplum, & patens: ne ſal ex cucurbita emergens ac ſublimans, obſtruat os roſtri ipſius alembici, cum in recipienté emanabit: quod ſi fieret, rumperentur vaſa, vt antea quoq; nobis accidit, cũ hoc experimentum ad practicam contulimus. Cum totum ſalem videris per diſtillationẽ tranſactum, remanebit in bocia quædam aqua phlegmatica: quam proijce, quia nihil valet. Salem aũt tranſactum cum cautela euacuabis, ac vaſe vitreo ſeruabis quáoptimè occluſum, quod ſal erit volatile: & eo vtemur ad corporum diſſolutionem, vel ad compoſitionẽ medicinarum. Eſt etiam alius modus prædictũ ſpiritum ſiue Mercuriũ animalem rectificandi ſiue purgandi. Accipe ergo illũ animalem ſpiritũ, ac diſtilla per balneũ, & tranſ-

acta

acta medietate liquoris, remoue recipientem, & quod in vase remanet, proijcito. Quod autẽ distillatum est, iterum distillabis, ex eo accipiens duas partes, quod in vase remanet, iterum vt suprà proijcito. Tertio verò quod transactum est, distillabis, & ex eo recipias paulò minus totum. atq; hoc modo spiritũ siue mercurium animalem rectificatum perfectè habebis: quo poteris exanimare suam terram, quæ superius tibi mansit in similitudinem picis fusæ. Accipe ergo picem illam fusam, siue magis terram fusam, ac illi super infunde tantum de prædicto spiritu animali, vt supernatet quatuor digitis. claude vas cum suo antenotorio, cum cera gummata ne respiret. Postea vas ipsum, siue vrinale concutias quam optimè, vt spiritus incorporetur, & terra melius coniuncta spiritui dissoluetur: pone in putrefactione per duos dies naturales. deinde amoto antenotorio, & cum celeritate superimposito alembico cum recipiente, iuncturis bene clausis ne respiret, distillabis per cineres. Caue tibi à fumo, cũ vas aperueris, sunt enim potentissimi. Transacto igitur per distillationẽ toto spiritu, ignem augebis, vt anima imprimatur in aquam distillatam, ac deniq; iterum ita gradatim ignem augebis, quousque sublimetur alius sal, siue sulphur. Cũ non amplius sublimabit, frigefacto vase collige sublimationem: quam cum spiritu animato collocabis nuper distillato. postea materiã duram & crematam remanentem in vase extrahe, & triturabis, & iterũ illi vt suprà de nouo spiritu infunde, & clauso vase cum suo antenotorio iterum vt suprà putrefacias. amotoq; antenotorio, & su-

& suprà posito alembico cum recipiente firmiter occluso vt suprà, per cineres distillabis spiritum animatum. Quo transacto iterum vt suprà, in fine augebis ignẽ, vt aliqua pars olei transinittatur: atq; alia pars sulphuris sublimetur. Cum autem videris nihil vltra distillari, nec quicquam sublimari: sinito vas frigefieri, & animatum spiritum nuper distillatum cum altero prius distillato conseruabis. Sic etiam si qua pars salis per sublimationem ascenderit, eam cum prædicto spiritu simul misceto, vt suprà: & clauso firmiter vase, hæc omnia conseruabis. Tunc iterum super terram de nouo spiritu superinfunde, vt supernatet tribus digitis, & annexo antenotorio vt suprà putrefacias, ac demũ per cineres vt suprà, distillabis. Cum autem amplius nihil distillabit, ignem adiunctis lignis augebis, quantum posſibile fuerit, vt terra ipsa calcinetur: ac in hac tertia operatione conuertatur in beretinum, siue cineritiũ colorem. Mox frigefacto vase & amoto recipiente cum spiritu animato, cum reliquo spiritu animato conseruabis. Terram verò pone in vas fictile, siue cretaceum, quod sit solidum, ac sufferre ignem posſit: quod claude cum suo capello, subministrans ei vehementem ignem, quantum fieri posſit de lignis. atq; ita per duos dies continuabis: tunc per id temporis spacium terrá calcinaueris. Frigefacto deinde vase, extrahe dictam terrá, quæ erit alba propemodum, vel beretini coloris clari & nitidi: suprà quá infunde tantum de suo phlegmate, vt supernatet quatuor digitis: ac in cineribus sinas feruere per quatuor horas: ac postea decantabis liquorem cautè

in

in aliud vas, ac serua. Remanentem terram desiccabis, atq; illi infunde iterum de nouo phlegmate vt suprà: fac postea bullire vt suprà: mox decantabis vt suprà, ac terram vt suprà desiccabis: ita magisterium reiterabis, donec tota terra dissoluta fuerit: vel tota eius pars in illud phlegma imprimatur. quod fortè accidet terna vel quaterna dissolutione. Si quid insolutum permanserit, proijcito: est enim terra inanimata, & inanis. Quę autem cum phlegmate transacta fuerit, eam transmitte per filtrum, postea iterum per pannum lineum subtilissimũ transire facias: quo facto, dissolutionem in igne cinerũ lentissimo cõgelabis in vrinali vitreo: cui suppositus sit alembicus cum suo recipiente. Quo congelato iterũ dissolue in eadem aqua nuper distillata per filtrum: postea per pannum iterum vt suprà transmittas postremo congelabis vt suprà. Hoc autẽ magisterium toties iterabis, donec per filtrum & pannum nullam amplius terrestritatem emittet. Tunc seruato salem nostrum armoniacum physicum, sulphur animale nostrum, mercurium animalem fixum nostrum: de quo paululũ quid super laminam igneam colloca, & si fluit tanquam cera sine fumo, signum, te habere argentum viuum fixum, ac perfectè depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille Mercurius, qui aptissimũ nobis subsidium præbuit, vt in inferioribus experimentis comprobabitur.

Experi-

Experimentum Septimum de rectificatione spiritus animati.

Accipe supradictum spiritum, in quo suũ sublimatũ salem posuisti: illum distillabis per cineres: cum totum distillaueris, feces in vase remanentes proijce. Deinde iterum distilla vt suprà, amouendo semper feces remanentes in fundo vt suprà: atq; hoc pacto quater magisterium reiterabis. postea eundem spiritum distillabis per balneum, atque ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars, & tres partes distillando separabis. Illas verò tres partes, quas distillasti, iterum per balneum distilla, & ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars eius: quam tamen partem proijce. tertio iterum distillabis, & huius mitte per alembicum paulo minus totum, quo rectificato tibi manifestamus, cum hoc spiritu nos fecisse primã dissolutionẽ, cum conseruatione humidi radicalis. Hic etiam spiritus proprietatem congelandi spiritus vegetabiles, vel aquam vitæ perfectè rectificatam. Nam eam in salem conuertit, qui plurimas proprietates & virtutes excellentissimas habet. Quare certificati sumus, ac maximam animi iucunditatem accepimus: & cum primum nostrorum sociorum quidam nobis declarauit, id ipsum proprijs oculis vidisse: summam admirationem ex ea accepimus, ac protinus experimento comprobauimus rei ipsius veritatem.

Superioris salis Experimentum Octauum.

Accipe prædictum spiritum animatum ex eo vnam

vnam partem, & aquam vitæ perfectè rectificatæ partes quatuor, quas ſtatues ſuper ipſum ſpiritum animatum, ac protinus occlude vas, ne reſpiret, quod vas ſit bocia, quam cõcute tuis manibus agitando, in ictu ſiue momento, protinus videbis totam aquam in ſalem eſſe conuerſam. quòd ſi in ipſa aqua vitæ eſſet pars aliqua phlegmatis, protinus ab ipſo ſale ſeparabitur in formã aquæ, ac id propterea aqua vitę dicitur eſſe, quã optimè expurgata ab omni phlegmate, ne cum hoc opus fiat, quicquam aquæ remaneat cum ipſo ſale, ſed totum conuertatur, quod erit melius & vtilius. atq; hoc pacto habebis ſalem animalem vegetabilem, quam coagulatiuum ſiue gelatiuũ ſulphur appellabimus: quod proprietatem ac virtutem habet diſſoluendi duo luminaria, & reducendi ea de potentia in actum: cõſeruata illorum forma vegetatiua & germinatiua.

Experimentum Nonum, Ad idem.

Alius præterea modus eſt copulandi prædictum animalem ſpiritum, cum ſpiritu vegetabili. hoc pacto videlicet. Accipe de ſpiritu animato vt ſuprà rectificato quantum libet, ac ſuperfunde tres partes de aqua vitæ noſtra perfectè rectificata, quæ copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui ſubito alembicus adaptari poſsit. Facta igitur dicta copulatione, ſubito habeas paratum liciniũ bombacis, madefactũ oleo quã optimè expreſſum, quo ſtatim occludatur os ipſius bociæ, & intromittatur intra collũ deorſum, vſque ad ſpaciũ vnius palmi cum forti filo canaba-

cco

ceo annexum, vt cum fuerit opus posſit dictum licinium extrahere. poſtea ſuppone alembicum recipiente quàm optimè occluſo, & in furno cinerum collocabis, ſubminiſtrans illi à principio ignem leuem, poſtea verò gradatim augendo ipſum ignem, donec ſublimetur: quod ſublimatū in vaſe firmiter obſtructo conſeruabis: quia hoc ſale, & alijs mediantibus mirabilia operari poteris. Quod ſi ſales vel Mercurij innoteſcerent, noſtra ars eſſet pene pythia. Atq; horum ſalium experimenta principio poſuimus multis rationibus, & præcipuè propter hoc: quia pręcipua difficultas nobis fuit inuenire modū efficiendi hos ſales. qua re inuenta, cætera nobis propitia & facilia viſa ſunt. Ergo fili chariſs. obteſtamur vt homines tantorū laborū, hæc experimēta celare & occultare debeas. Scis enim quo iuramēto aſtricti ſimus, & tu præ cæteris id obſeruare debes.

Experimentum Decimum.

Accipe vrinam putrefactam illam, pone in bocia, cuius collum ſit altum, intra collum immitte obturamētum bombacis cannabaceo filo alligatum, vt tuo arbitrio cum opus fuerit extrahere poteris, idq; ſit madefactum oleo atque expreſſum, deinde appoſito alembico, cum ſuis iuncturis optimè clauſis, ſubminiſtrabis illi à principio ignem leuiſsimum, poſtmodum ipſum augebis, quouſq; incipit ſublimari & ſublimatum ſal quo vſi ſumus, tamen inde paucam quantitatem elicimus, eo quod materia non fuit prius ſubtiliata, & cum difficultate à ſuo phlegmate ſeparatur. Nos autē hoc experti à principio mirati ſumus,

mus, postea verò cum causam agnouimus, visus est nobis non tantæ esse virtutis & roboris quales erant cæteri sales, & propterea illam dimittimus.

Experimentum Vndecimum.

Accipe sanguinem extractum ab hominibus sanis, & cholericis, illumq; pone in tabula nitida, & sic permitte siccari, vt phlegma separetur ab eo. Postea accipe ipsum sanguinem, & eum quamoptimè tritura, & pone in bociam, & lento igne aquam distilla, qua distillata, seorsim seruabis, & aucto aliquantum igne, sed nō admodum intensè, ne fortè sublimetur sal, sed solum humiditas, atque oleum superfluum exhalet, donec non amplius distillabit: postea frigefacto vase, accipe terram combustam, quam loca in vas, & firmiter claude, ne respiret. Nam respirando euanesceret in fumum. pone vas in furnum reuerberationis, sed ignis debet esse temperatissimus, vt sal istius materiæ, qui volatilis est, & non fixus exhalet, & ne violentia ignis vas frangatur, vt nobis accidit, & stet materia in ipso gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Quo facto vas frigescat, & frigefactum aperiatur, & super calcinatam materiam infunde suum phlegma, id est aquam quam à principio distillasti: permitte super cineres feruescere per duas horas, vt aliqua pars dissoluatur, & quod dissolutum fuerit, decanta in alio vase, atque iterum cum noua aqua fac vt suprà, & sic reitera, donec totum sal extraxeris: postea aquam per balneum distillando remoueas, & remanebit in vase sal niueus, habens virtutes plurimas, & si cum eo vegetabilem ignē

acues dissoluet proculdubio duo luminaria eius, ad conseruationē, ac eorū formæ vegetatiuæ: & cum eo ipso fieri poterit excellentissimum aurū potabile, pro conseruádo radicali humido in hominibus, & ad expellendū plures ægritudines.

Experimentum Duodecimum, Alius modus ad eliciendum sal siue sulphur à dicto indiuiduo.

Accipe sanguinem trituratum, pone in bocia, cuius collum sit altū, & apposito alembico cum recipiente, igne lento prius distillabis, donec humiditas exhalabit: postea ignem augebis, vsq; dum sal sublimetur, qui erit subalbissimus: qui cautè collectus seruatur: est enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili charissime omnia medicamenta, quæ propinquitatem habent cum duobus luminaribus: atq; etiam cum reliquis metallis imperfectis, sine quibus illa ars transmutationis finem habere non potest optatum. Atq; hæc omnia distinctè pertractauimus, tam de vegetabilibus, quàm de animalibus, quo ad nostrum opus facere videbantur: atq; etiam pleraque alia his prædictis adiungere potuissemus, sed ea prætermisimus, quia non sunt tantæ virtutis.

Experimentum Decimumtertium, Arnoldi de Vill. No. quod Neapoli nobis reuelauit.

Accipe Mercurium Hispaniæ qui cum sigillo Hispaniæ in vesicis aduehitur, qui non sit sophisticatus: ipsum sublimato hoc modo: Accipe vitriolum

triolum deſiccatũ ab omni phlegmate, & ſalem communem præparatum & crepitatum, ſiue prius igni aduſtum: coniunge cum his duobus Mercurium terendo quam optimè, poſtmodum in vaſe ſublimabis in principio igni leui; poſtea augebis ignem quouſque perfectè ſublimetur. Frigefacto vaſe collige ſublimationem: cautè caueas tibi à fumoſitatibus: ſunt enim venenoſæ, ſublimatũ quamoptimè calcinabis, ac imbibas oleo tartari, & calce viua. Deinde materiam intra ſtortam conſtitue, ſubminiſtrando illi ignem, donec viuus ipſe Mercurius in recipientem emanauerit. Iterum, vt ſuprà, cum nouis eiſdem materijs ſublimabis: denique, vt ſuprà, per ſtortam viuificabis. Hoc pacto iteretur magiſterium quater. Accipe igitur hunc Mercurium ſic præparatum, & cum aqua vitæ feruere facias, deſiccatum tranſmitte per corium camuſciæ ſiue capræ. Accipe igitur hunc Mercurium, & illum cõſtitue in his vaſibus, quorum alterũ alteri ſit firmiter & fortiter annexum, ac vndique forti luto ſapientiæ coopertum: quorũ vaſorum forma hæc eſt: poſtea conſtitue furnum, quo

aptè hæc vaſa collocentur, ita, vt omnia æqualiter ignem habere poſsint, ſed recipiẽs nullo pacto ignem ſentire debet: ſic etiam roſtrum primi vaſis, per quod Mercurius debet intromitti, extra furnumupereſſe debet. ſubminiſtra poſteà ignem dictis vaſis, vt candeſcant, & intra & extra fiant ignita. poſtea per cannam ſupereminentem extra furnum immitte Mercurium, ac protinus claude os cannæ cũ bombace: & propter aſperi-

tatem ignis breui tempore pars ipsius Mercurij transibit in recipientem, vna pars verò in similitudinem aquæ. separa aquam à Mercurio, & serua: quod verò remanet viuum, iterum conijcito in vas dictum, vt suprà, toties, donec per ignis asperitatem totum transeat in aquam, singulis vicibus euacuando recipientem in aliud vas, & clausum optimè conseruabis. postea accipe huius aquæ 14. vncias, & vnciam vnam olei siue salis primi experimenti, & simul cum dicto sale transmitte illam aquam, distillando per cineres igne lentissimo à principio, postea in fine ignem augendo, donec amplius non distillet. Deinde recipe nouum salem, vel oleum eiusdem primi experimenti, & coniunge cum illa aqua paulò antè distillata, ac iterum per cineres vt suprà distillando transmitte. Hoc autem magisterium quinquies iterabis, singulis vicibus cum vncijs tribus dictæ aquæ commiscendo vnciam vnam dicti salis, vel olei primi experimenti, distillando vt suprà, per cineres, eodem gradu ignis, ac eodem, quo suprà, pondere: tam aquæ, quàm salis, siue olei. Atq; hoc pacto auxilio Dei habebimus aquam mineralem ac vegetabilem vnitá simul, quæ potestatem habet dissoluendi Mercurium, & cuncta metalla, præsertim duo luminaria: ad cuius aquæ multiplicationem hoc pacto procedendum est. Recipe vnciam vnam Mercurij purgati, vnciam vnam aquæ acutæ dictæ: coniunge hęc duo simul in bocia parua, quam claude optimè, tunc protinus Mercurius dissoluetur: quam dissolutionem statue in vrinali paruo, cum alembico & recipiente, iuncturis bene clausis, distillando

lando per cineres, & totum in aquam transibit, relicta in fundo vasis aliqua terrestritate nullius momenti. Hac ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris, quantum libet: videlicet, accipiendo ipsius quinque partes, & vnam Mercurij purgati, dissoluendo prius per alembicum, vt suprà distillando. Sed ad rem nostram reuertamur. Recipe argentum viuum vulgare, ac ipsum cum luna calcinabis, scilicet amalgamando: ac postea ipsum amalgama triturando cum sale communi præparato: mox ipsum Mercurium exhalare facias lenissimo igni, deinde feruente aqua distillata salem ipsum remoueto, & sic lunam calcinatam habebis. hocq; modo & solem calcinaré potes. Recipe lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ Mercurialis illis superfunde, & vas clausum cum suo antenotorio statue super cineres, vt leuiter bulliat, & videbis viridem colorem, siue cœruleum, quem liquorem cautè in aliud vas transfunde: ita vt feces nō conturbentur: materiam in fundo remanentem desiccabis igne lento, ad instar solis. Postea scias pondus dictæ calcis, ac illi iterum superinfunde quatuor partes dictæ aquæ Mercurialis, super vnam partē calcis, & clauso vt prius vase cū antenotorio suo, sine vt iterū bulliat, vt suprà, quod inde dissolutū fuerit, vt suprà, in aliud vas transfunde, ac coniunge cum dissolutione prima. Illud tamen aduerte, vt dictam materiam dissolutam semper in balneo conserues, donec totum opus dissolutionis absolutū fuerit: iterádo toties magisterium, donec totum lunare corpus fuerit plenè dissolutum ac transfactum: quod quidē

nobis accidit intra duas vices, ac in putrefactione per quatuordecim dies constitue. Deinde transferas in vrinale, coniunctum pariter cum suo recipiente & alembico, iuncturis quam optimè clausis. postea distillabis in furno cinerum: postea ignem augebis, vt corporis anima in sua aqua impresionem faciat. Frigefacto vase, scias pondus terræ lunaris in fundo remanentis: nam credo non amplius quàm duabus octauis mihi de corpore non soluto remansurum ea tota vncia: reliquum erit plenè dissolutũ. Quòd si plus remanserit de terra insoluta, tunc superinfunde tantum de sua aqua nuper distillata, quantum superemineat tribus digitis: & clauso vase cum antenotorio, pone in balneum per diem naturalem: mox amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente optimè clauso, per cineres distillato: in fine distillationis augebis ignem, vt suprà. Hoc autem iterabis, quousq; per aeream reuolutionem totum corpus lunare per alembicum transmittatur, atque hoc pacto auxilio Dei habebis menstruũ, quo solem potes dissoluere. Accipe ergo prædicto modo vncias duas calcinati solis, vt paulo ante docuimus, ac illi superfunde tantum aquæ superioris, scilicet tunc distillatæ, quod supernatet duobus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, protinus sol deueniet, ad nigredinem instar carbonis: atque ita statue super cineres calidos ad bulliendum. Illud tamen aduerte, vt vas optimè clausum cum cera gummata: postea spongia madefacta circumdabis locum vasis, vbi erit dicta cera, atque hoc pacto permitte materiam feruere per tredecim

cim dies: quibus elapsis, dissolutionem solis in alterum vas transfunde: feces verò remanentes desiccabis igne lento, velut solis. Quo facto, iterum nouam lunam distillatam superfunde, vt supernatet quatuordecim digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, iterum vt ab initio, super cineres feruere facias: ac dissolutionem transferas, vt suprà, in illud vas, in quo altera dissolutio seruata fuit, cum cautela: ne feces turbentur singulis euacuationibus. postea, vt suprà materiam desiccabis, ac iterum, vt suprà, dissolues, ac dissolutum euacuabis, iterando toties magisterium, quousq; solis corpus totũ fuerit dissolutũ, quod ferè tertia, aut quarta vice contingere solet. Corpus ipsum solis putrefacias per tredecim dies: quibus elapsis, dissolutio erit eiusdẽ nigredinis, quale est atramentum scriptorium: sed intrinsecus erit rubicundissimum tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus lapis. Accipe ergo tenebrosum solem, & obscurũ, cum complexu sororis, vel matris suæ: pone ipsum in vrinale cum alembico suo, iuncturis optimè clausis: distillabis per balneum aquam pariter solis, & lunæ: atque tunc caloris gradum continuabis, quousque aqua non amplius distillauerit. Tunc amoto recipiente, & clauso, quam optimè seruabis, & annexo alio recipiente, & firmiter clauso destillabis materiam remanentem per cineres, & emanabit vnguentum nostrum, vel aer, vel ignis. Cùm verò per rostrum alembici, vel per capellum videbis quasdam ampullas aureas, tunc sine vt vas frigescat, & vnguentum inde destillatũ seruabis, per se benè obstructũ: vas ipsum lo-

cabis eo loco, quo non posit frangi. Accipe postea vrinale, & amoto alembico, videbis in fundo solem tenebrosum & obscurum, quem extrahe, & ponderato, vt scias quantum ex eo fuerit per aeream reuolutionem transactũ. Mox ipsum solis corpus triturabis optimè, ac iterum in vrinale constitue. Deinde recipe quatuor partes aquæ per balneum distillatæ, qua prius lauato alembicum, vbi superius remanserunt illæ aureæ guttæ, siue ampullæ, de quibus suprà mentionem fecimus, ne illam tincturam amittas. Illas ergo quatuor partes aquæ super solis corpus infundas, & clauso vase cum antenotorio, statue in putrefactione balnei per viginti quatuor horas: quibus elapsis, antenotorio amoto, & superposito alembico, distillabis per balneum, vt suprà. postquam eo caloris gradu nihil emanauerit amplius, amoue recipientem, & illi alterum recipientem annecte, vbi suprà vnguentum seruasti, vel oleum, rostris & iuncturis optimè clausis, ne os respirare posit, distillabis per cineres. In fine tandem augebis ignem, vt aer siue oleum ascendat. Postremò maiori gradu vlterius, si possis, augebis ignem: atq; hoc pacto ignis elementum cum suo aere pariter per alembicum transmittetur. Vltimo sine vt vas frigescat: ac cum recipiente oleum optimè obstructum cõseruabis. Cæterùm alembico amoto, iterum accipe dictam terram, & cõtere. postea illi vt suprà, infunde aquam per balneum distillatam, tantũ, vt supernatet quatuor digitis: claude vas cũ suo antenotorio, vt suprà, ac putrefaciendo: deinde aquã per balneum distillando; vltimo per cineres di-

stillando,

ſtillando, oleum, ſiue aerem, & ignem. Hoc magiſterium iterabis decies: atque hoc temporis ſpacio eris certus, terram perfectè eſſe exanimatam, lotam, & calcinatam. Nam hæc tria eodem magiſterio, & temporis ſpacio fiunt. Sed fili, terram in vaſe remanētem accipe, quæ paruæ quātitatis erit: de qua modicum quid ſuper candentem laminam pone, quæ fluet vt cera, nec tinget quicquam: nam ex ea euacuata eſt omnis tinctura. Eam ipſam terram collocabis in vaſe aliquo vitreo paruo, vel pila paruula clauſa cum bombace, ne ſordes intrà cadant. Eam ſtatue in furnum cinerum, vt calcinetur, atque inibi permaneat hæc terra, donec alias operationes peregeris, quæ ſeruiunt ad hoc opus. Recipe ergo eam aquam & rectificabis cineres ſepties: ſi qua terreſtritas remaneat, quod non credo, terræ ſuæ illā adde. Mox recipe ſuum aerem, vel oleū potius, atque ſepties rectificabis per cineres. Quod autem remanebit in fundo, totum eſt ignis elementum, & tinctura: qua in rubificatione ſui ſulphuris vtemur. Aer ſiue oleum tranſactum per diſtillationem pro incineratione vſurpabitur. Sed quoniam prius fixandum, nequicquam temporis intermittatur ad alias operationes faciendas: propterea confugimus ad Arnoldum, à quo dicti olei fixationem plenè percepimus: modus regiminis eſt talis. Recipe dicti olei, & ſcias quanti ponderis ſit: cui tantundem adiunge de oleo, quod te docuimus in primo experimento, quod poſitū fuit in circulatione, & pone in vaſe, quod ſit altum & anguſtum, & firmè clauſum: quod pone in balneum per quatuor vel ſex dies, vt ſimul

vniantur: poſtea remoue ex balneo, vt vas ſit bene deſiccatum, quod poſtea collocabis in furnũ cinerum per 15. vel 20. dies, atque optimè ſic fixabitur. Hoc autem oleum proprietatem habet liquefaciendi medicinam, vel ſulphur noſtrum, vt videbis. Recipe terram, quam in pila illa ſeruaſti ſuperius: terram videlicet duorum luminarium, quæ reſiſtit tibi vltimo calcinatam: & quãdo pauca admodum eſt, & imbibere admodum eſt tædioſum, & prolixum opus: ideo vt breuitati ſtudeamus, hoc regimine vſi ſumus. Recipe terram illam, ſcias pondus, cui adiungas duas partes amplius ſuo pondere de ſale vegetabili ſecundi experimenti, vel de terra præparatæ vrinæ, quæ fluebat inſtar ceræ, & ſimul totum tere: mox ponas in vaſe, & ſcias pondus totius materiæ ſimul vnitæ, ac illi ſuperinfunde tres partes aquæ ſuperioris per balneum diſtillatæ, cuius partem ſeruaſti. deinde clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, iuncturis firmiter clauſis: conſtitue in balneum, vt ſolummodo ſtet in eius vapore, per 23. vel 24. horas. Tum remoto antenotorio, & appoſito alembico per deſtillationem exhalabis quandam paucam humiditatem inſipidi ſaporis. Quæ humiditas ſi non fuerit inſipida, colligenda eſt. Deinde iterum miſce aquam ſuperiorem, vt ſuprà, collocabis in balneum: diſtilletur vltimo humiditas, vt ſuprà. Atq; hoc pacto iterandum eſt hoc magiſterium quinquies: digerendo videlicet, atq; diſtillando, quouſq; lapis fiat, vel terra. Poſtea accipe terram illam prægnantem, ac prius contritam collocabis in bociam, fortiter lutatã bitumine philoſophorũ: mox eam

eam adaptabis furno cinerum, & obstructo ore bociæ, sensim ignem lentum subministrabis, ne vas frangatur: post inde ignem bene augebis per 12. horas. Frigefacto vase, perferas extra infantem nostrum, primam geminorum luminari um materiam, magnesiam nostram, accipitrem nostrum, multis alijs nominibus nominatum. Recipe ergo sulphur hoc, ac hilari animo in bociam collocabis: cui redde duas partes aquæ superioris, dictum infantem super imbibendo, ac digerendo magisterium continuabis, donec sulphur fiat rubrum tanquam lucidus rubinus. Illud etiam notabis, quòd dictum sulphur ad album etiam possit fermentari, antequam rubificetur. Sed quoniam magna iactura videtur, si hoc opus hucusq; deductum, terminaretur in albam medicinã: propterea visum est nobis, ad fermentationẽ descendere. Recipe ergo regem illũ rubificatũ, & scias põdus: & mox recipe Mercurij lauati octo partes, & partem vnã auri cimentati: fiat simul amalagma. huius scias pondus, & si fuerint octo partes Mercurij, & vna pars auri, debet illud amalgama per lineum pannum exprimi. Deinde pone regẽ illum in vas altũ, quod sit in inferiori parte satis amplum & largum. os autem non debet ita esse largum, sed strictum, vt quatuor digitos immittere posis: & si rex intra positus erit vnius vnciæ, amalgama debet esse vnciarum octo. Prius ergo rex ipse in vas collocetur: postea amalgama totum immittere super regem: vas ipsum postea constitue in ignem cinerum: qui rex continuò postquam sentiret calorem, cõuerteretur in puluerem dictũ amalgama

gama.atq; ita in eodem igne permaneat per 24. horas, vt eius virtus augeatur. Postea recipe oleum dictum superius compositũ, & funde super ipsam materiam : quæ postquam totum oleum ebiberit, apparebit tibi tota materia conuersa in aquam, siue oleum. Cùm autem ab igni remota fuerit, apparebit sicut petra dura, splendens tanquam carbunculus. Iterum ergo super ignem constitue, & amoue vt suprà: hoc fac quotiescunque volueris, licet solummodo bis id nos fecimus. Nam quantò sæpius dissolueris, & congelaueris, eò magis virtus augebitur. tum cum de rege nostro coronato proiectionem facere volueris: fac in hunc modum. Recipe de eo modicum, & 24. partes auri : sed prius funde aurum, & super ipsum pone modicum medicinæ : & è vestigio totum aurum in puluerem conuertetur instar rubini, totumq; illud erit medicina. Præterea recipe vná partem medicinæ, siue pulueris, & proijce super 100. partes Mercurij, totumque in aurum conuertetur purissimum: quod si nimium esset coloratum, poteris illi adiungere vel æris, vel argenti partem aliquam. De qua etiam medicina poteris proiectionem facere super reliqua metalla perfecta: præsertim super Martem, & Venerem, & conuertentur in aurum, melius omni auro minerali. Hoc operati sumus pro rege Anglico, qui finxit se contra Turcam pugnaturum, & postea contrà regem Galliæ pugnauit, meque incarcerauit, & tandem euasi. Caueas ergo tibi fili ab his.

Experimentum XIIII.

Accipe aquam illam Mercurij factam tribus vasis, & acutam, vt sæpius te docui, atq; in ea dissoluas vnciam lunæ: mox altera bocia soluas duas vncias solis: quibus vtrisq; dissolutis, ambas dissolutiones in vnam copulabis. Sed cum hæc coniunctio fiet, aquæ debent calidæ esse, vt facilius vniantur. illud tamen aduerte, quod ad dissolutionem lunæ requirantur quatuor partes aquæ ad singulas vncias lunæ. Facta ergo perfecta vnione, habeas pilam vitri rotundam, cum collo longo vnius brachij cum dimidio: ambas illas dissolutiones constitue in tali pila, cum Hermetis sigillo claudas, ac pone in tripode arcanorum, ac illi subministrabis ignem lucernæ, cum licinio trium filorum per octo dies: deniq; per alios dies octo præbebis illi ignem trium liciniorum: postea dabis illi ignem liciniorũ quatuor, vt ascendat ignis ad numerum duodecim filorũ, ita vt singula licinia sint ex ternis filis. Hunc vltimum ignem continuabis, quousq; appareat materia nigra, tanquam carbo extinctus, & tanquã attramentum. Tunc illud erit signum perfectæ vnionis & putrefactionis duorum luminarium, & Mercurium interfecisse suos parentes. Hæc autem nigredo intra spatium 40. dierũ apparebit: quibus elapsis, inibi caudam pauonis aspicies: varij enim colores apparebunt. Tum ignem illũ continuabis, donec tandem incipiat superare color albus, quod fortè continget intra 40. vel 50. dies alios. Cùm ergo videris perfectum colorem album persistere, vel vltra variari.

Experimentum. XV.

Recipe argentum calcinatum cum aqua forti, facto de vitriolo, salenitro, & cinabrio: postea ipsum phlegma ter aut quater extractum ex lotio distillabis, vt ab igni contra naturam expurgetur. Deinde ipsum argentum calcinatum constitue in vrinali paruo, ac inibi de illo oleo quod habes in eo experimento, postea desiccabis, ac iterum imbibes, & desiccabis : iterando hoc opus, quousque tres partes biberit de illo pretiosissimo oleo : quo facto, elicito ex vase materiã, ac contere optimè super prophyrum, vel vitreo mortario cum pistillo vitreo. Deinde repone in eodem vase, adiungas illi vncias 8. de sale voltatili ex lotio, vt suprà habes in suo experimento: claude vas antenotorio optimè lutato ne respiret: pone super cineres, & breui spatio videbis totum illud in colorem viridem conuerti, vel azurum. quo signo apparẽte, pone illud compositum in pila vitrea rotunda, Hermetis sigillo clausa: & pone in tripode arcanorum, donec videris materiam coagulari: quo facto, remouebis ignẽ. atq; hæc operatio etiam fieri potest super cineres calidos cum thure. Frigefacto vase transferas istud in ignem balnei, subministrans in principio ignem lentum, donec vas incipiat calefieri: tum ignem augebis, ita vt ferueat balneum: sic materia dissoluetur in oleum clarum. sine vt frigescat, & congelabitur. Iterum dissolue, deinde vt suprà coagula, iterando opus quater, aut sexies. Illud tamen notabis: si materia non congelaretur in cinere elapsis triginta diebus, sine

vt ma-

vt materia frigeſcat per ſe: ſic enim cõgelabitur: atq; hoc pacto ſi per cineres diſſolueris, non neceſſe erit balneo vti. illud tamen notato, quòd corpus totum diſſolui debet, nec vlla pars debet remanere, quin ſoluatur. Poſtremò accipe huius medicinæ vnã partem, & Mercurij triginta partes loti cum aceto, pone medicinã in pila vitrea, cum longo collo: deinde intromitte illum mercurium lotum: pone vas in furno cinerum, in principio ad ignem lentiſsimum per quatuor dies: poſtea per alias quatuor dies augebis ignem: vltimo per alias quatuor dies ſubminiſtrabis ignem penè fuſionis, inuenies mercurium cõgelatum, & fixum. Sed nota quòd dictus mercurius gelatus non erit albus, ſed propemodum rubeus. Illius autem reductionem facias hoc modo. Extrahe tunc mercurium congelatũ, & contere: poſt in ſingulas vncias mercurij huius, accipe ſingulas vncias plumbi, quod ſubtiliter laminabis, laminasq; ipſas cum ipſo puluere in quatuor conſtituas ſolaria ſtratum ſuper ſtratum: poſtea in fornace dabis ignẽ, vt materia fundatur, proijce in virgam: vltimò tranſmitte totũ per copellum, ſic habebis argentum de copella. memento pauperum.

EXPE.

Experimentum nostrorum sociorum, qui plurimas alias actiones nobis notificauerunt: in quibus animaduertimus, pleraq; alia omnia esse parui momenti.

EXPERIMENTVM XVI.

Accipe salem Armoniacum vulgi, atque illud dissolue in phlegmate vini lotij: dissolutionem transmitte per filtrum, ac per balneum distillando aquam remouebis, & remanebit tibi sal coagulatum, ac album: iterum dissolue cum præfato phlegmate, ac per balneum transmitte. Deinde accipe tantam quantitatem aquæ vitæ, quantæ quantitatis fuerit phlegma, superinfunde simul super eandem salem, & occluso vase cum suo antenotorio, pone in balneo per 24. horas: amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per balneum igne lentissimo. cum sal coagulatum fuerit, ipsum iterum dissolue cum distillato phlegmate hoc, quod miscuisti cũ aqua vitæ, & inde iterum congelabis: hoc modo dissoluendo vicissim & congelando, ter idem magisterium reiterabis. Atque ita dictum salem in virtutem vegetatiuam, auxilio spiritus vegetatiui, quo ipsum dissoluisti ac congelasti, reduxeris. Accipe vitriolum dephlegmatum, ita vt supra ignem non fundatur: recipe postea tantum de sale nitro, & mediam partem cinabrij: fac inde aquam fortem in storta, cum iuncturis optime clausis: vltimo augebis ignem, vt omnes spiritus exeant in receptoriũ. Scias pondus dictæ aquæ, & accipe

& accipe medietatem ipsius ponderis de cinabrio, & pone illum in dicta aqua, vt dissoluatur: quo dissoluto, distillabis per cineres igne leuissimo à principio: cùm verò videris totam aquã transactam auge subtus ignem, ac superius, ita vt totum cinabrium transeat in receptorium, vel maiori ex parte. His peractis, diuide illam aquam in duas partes: ac in altera parte dissoluas mercurij vncias quatuor, & pone tantum aquæ, vt omnino dissoluatur totum: postea per cineres separabis aquam. Vltimò ignem augebis, donec rubicundus permaneat mercurius præcipitatus. Cæterùm accipe aquam quã seruasti, ac in eo ponas dimidium vnciæ de sale armoniaco superius præparato, ac medium vnciæ de sale vegetabili primi experimenti. Sed prius dictæ aquæ debent purgari à suo phlegmate cum aliquanto argenti, vt pinguedo salis nitri recedat. Postea accipe aquam istam, in qua dissoluisti duos sales istos: salem armoniacum fixum, & salem primi experimenti: & in quaternas quasque vncias aquæ debes immittere singulas istorum salium. post accipe prædictum perfectum præcipitatum, & hac aqua imbibe, miscendo cum aliquo bacillo vitri, vel ligni ad modum cochlearis: deinde ipsum cinere desiccabis, vt suprà: & hoc magisterium toties iterabis, donec materia inter miscendum adhæreat cochleari, & ostendat quandam viscositatem, vt mel vel pix liquida. Alterum etiam signum, tibi proferam, quòd hæc materia super ignem permanebit instar olei: amota autem ab igne, congelabitur. Verum si tam in igne persistens, quàm

remota ab igne non poſſet congelari amplius, longê eſſet melior. Cæterûm accipe duas partes argenti de copella, ac cementabis ſemel cum ſale communi præparato. poſtea accipe vnam partem auri puri, & funde hæc duo: poſtea reducito in laminas ſubtiles & graciles, quale eſt dorſum cultelli: poſtmodum in fruſta parua reducas inſtar vnguis. Dicta fruſta vngendo linias optimè cum præfata materia viſcoſa: poſtea in crucibulo ſtatuas componendo ſolariatim ſtratum ſupra ſtratum, liniendo ſingula quęque fruſta prædicta medicina. cùm verò intra crucibulum omnes laminas coaptaueris, linias ſuperficiem, ſiue ſummitatem eadem materia, ita vt ſuprà nullæ laminæ appareant. Habeas præterea alterum crucibulum, quod ſuperius intromiſſum tanquam cooperculum claudat crucibulum, inferiûs vbi ſunt laminæ, lutabis: deinde circumcirca vtrunque crucibulum, ne reſpiret: pôſt deſiccabis lutum: quod ſi contrahet ex ſiccitate aliquam lineam, iterum nouo luto linias, vt optimè cooperiatur ſuprà & infrà. poſtea conſtitue crucibulos inter duos lateres, & inter illos lateres collocabis totam quantitatem cineris, quantum ſatis ſit ad inferiorem crucibulum ſeparandũ intra ipſos cineres. Hoc autem fit, vt recipiat ignem tantũ à parte ſuperiori. Deinde accede ſuperius ignem tanta quantitate carbonum, quantum poſsit ipſum ignem fouere, ac nutrire per ſex horas. Vltimò frigeſiat vas, ac ipſum aperias, iterumq; ſupradictas laminas vnge, vt ſuprà: iterum ſuprâ adminiſtrando ignem per ſex horas, vt ſuprà, frigeſcat vt ſuprà.

Poſtre-

Postremò liquefacito laminas istas, atque iterum laminabis vt suprà: iterum prædicta materia eas linito: & in dictis crucibulis eas cõstitue, vel alijs nouis solariatim stratum super stratum lutabis vt suprà: ignem administrabis per sex horas, vt suprà: sine vt frigescant. Iterum deinde linias vt suprà, ignem dabis vt suprà: post iterum funde vt suprà, iterumq; laminabis, & cum noua medicina circumlinias vngendo: & in crucibulis cõstituendo solariatim vt suprà: præbeas ignem vt suprà. postremò ponderabis laminas, & si sint vnciæ tres, ab ijs subtrahe vnciam, & adiunge illi tantundem de argento cupellæ, ac vt suprà magisteriũ iterabis, vngendo, laminando, statuendo in crucibulum, stratum super stratum, administrandoq; ignem. & si tribus vicibus, & ternis quibusq; vicibus subducito ex materia partem, & in eius vicem adiunge argentum nouum de cupella: atq; ita persequi poteris magisterium hoc in infinitum vsque. Postea accipe quod subtractum fuerit ex prædicta minera, ac pone in aqua diuisionis facta ex alumine rochæ & salenitro. Atque hoc pacto, Dei auxilio, intra duas vices extrahes aurum, quod posuisti: postea hauries inde lucrum, quod expensas nobis præbebit. Nos autem pro tempore hoc particulari vsi fuimus: postea intermisimus nauantes operam truncis, herbis, & ramusculis arboris philosophiæ.

Aliud Experimentum XVII.

¶ Hoc experimentum reperitur in vltimo testamento, in apertorio, & epistola accurtatoria.

Accipe ſublimatum bis cum vitriolo, & ſale communi præparato, quod bis ſublimatum ſit, ſemper cum nouis materialibus contere: & ſi ſublimatum fuerit libra vna, accipe albumina nouem ouorum recentium: quod albumen tam diu concutias, quòd videatur ſic eſſe, vt aqua. Mox miſce albumen cum illo ſublimato, & pone intra ſtortam, habentẽ collum extenſum: iunge illi receptoriũ quàm optimè clauſum, ſubminiſtrans illi ignem cinerum in principio leuiſsimum: donec eo gradu diſtillet. Ceſſante autem diſtillatione, augebis ignem: vltimò dabis ignẽ violentiſsimũ. atq; hoc pacto pars mercurij tranſibit in aquam, pars verò in mercurium viuum: quod viuum tranſactum, iterum ſublimabis, & iunge cum aqua diſtillata, prius tamen contritũ, ac iterum diſtillabis, vt ſuprà, iterando magiſterium toties, donec totum ſublimatum tranſeat, & conuertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties, quoties volueris: adiungendo illi ſemper aquam, ſublimatũ nouum, ac diſtillando donec in aquam cõuertatur. accipe igitur hanc aquam, & pone in vrinali paruo, connectens ſibi capellum cum receptorio: poſt diſtillabis per balneum tam diu, quòd videatur tibi albumẽ illud immixtũ tranſactum eſſe: quod ita cognoſces: Accipe laminam ferream, vel cupream, ſuper quam permitte vnam guttam diſtillationis cadere: quæ ſi bulliat, & videatur diſſoluere, tum amoue recipientem, annectendo alterum quamoptimè clauſum, & diſtillabis per cinerem: atque iterum per cineres hoc magiſterium iterabis ſepties. Atque ita habebis aquam Mercu-

Mercũrialem, quæ tibi ſeruiet in multis operationibus. Accipe igitur vnciam vnam ſalis ſecũdi experimenti, & vncias quatuor iſtius aquæ, & miſce ſimul, & ſtatim diſſoluetur: poſtquam diſſolutum fuerit, diſtillato per cineres lento igne, iuncturis optimè clauſis: vltimò ignem augebis, vt totum ſal cum aqua pariter tranſeat per alembicum, poſtea in eandem aquam iterum immitte vnam alteram vnciam ſalis, ac per diſtillationem tranſmitte totam, vt ſuprà: atq; hoc pacto reiterabis hoc opus diſtillationis quater: ſingula diſtillatione adiungens illi aquæ vnciam vnam de dicto ſale. Tum demum habebis mineralem aquam vegetatá, atq; acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiæ proficiſcentis à dicto ſale vegetabili pretioſiſsimo: ſine quo nihil fit. Accipe vnciam vnam Lunę calcinatæ, prout habes in ſuperioribus experimentis: quam diſſolue in hac aqua benedicta, qua diſſoluta, diſtillando per cineres tranſmitte per alembicum, vltimò augens ignem aliquantulum. frigefacto vaſe, videbis lunam verè totam eſſe tranſactá per alembicum. Si quid tamen remaneat, illi ſuperinfunde iterum aquam nuper diſtillatam, quouſque corpus lunare totum plenè per alembicum fuerit diſtillatum, vel maior pars ipſius. Accipe præterea ſolem calcinatum cum mercurio, atque ipſum ſolue in hac aqua argenti diſtillata: quod cum fuerit diſſolutum, pone ipſam diſſolutionem totam in vrinale vitreum cum capello & receptorio firmiter clauſo: deinde diſtillabis per balneum igne leui inſtar ſolis. atq; hac ratione continuabis opus, donec tota inſtrumentalis

aqua tranſeat per alembicum: & corpus ſolare in fundo vaſis maneat in forma olei pretioſiſsimi. Super quod oleum immitte ſeptem partes mercurij ſepties ſublimati, immittens ſimul totum cum cochleari, vel ligneo, vel vitreo: poſt illi vaſi ſuperpone aludel ſuum, ſubminiſtrans ignem cinerum leuiſsimum, donec materia ſublimetur: quod verò ſublimatum fuerit: proijce deorſum, & iterum immiſce cum eo, quod remanet in fundo vaſis, ac miſcendo vt ſuprà cum eodem cochleari, vt quàm optimè cum oleo miſceatur. deinde iterum ſublimabis, iterumq; ſublimatum proijcies deorſum, reducendo illum in fundum vaſis, ac miſcendo vt ſuprà. Hoc opus iterabis toties, quouſque tandem materia non amplius aſcendat, ſed in fundo remaneat fuſa ad ſimilitudinem ceræ: quo in feruenti igni perſiſtet in formam olei, remota ab igne, congelabitur. Tunc vnciam vnam iſtius medicinæ, & centum partes mercurij vulgaris loti cum ſale & aceto: pone ipſum mercurium in crucibulum: & cùm videris ipſum fumantem, proijce ſuper illum vnciam medicinæ: mox carbonibus operias ipſum crucibulum, adminiſtrando ignem fuſionis, proijce in virgam, & habebis aurum 24. graduum. lauda Deum, & memento ſemper pauperum.

Aliud Experimentum XVIII.

Accipe mercurium bis ſublimatum cum vitriolo & ſale: ipſum ſublimatum conſtitue ſuper laminam ferream optimè prius contritum: cum eo iunge duas vncias ſtanni calcinati: & ſtatue

in loco humido, & diſſoluetur. Iterum ſublima, & pone ſuper laminam ferream vt ſuprà, & totum diſſoluetur. atque hoc pacto potes tantum mercurij diſſoluere, quantum volueris. Poſtea accipe hanc aquam: eam ſepties rectificabis per cineres, vel donec amplius terreſtritatem non emittat: poſtea diſtillabis eam per balneum igni lento: ac ex decem partibus diſtillabis vnam, quæ nullius eſt vtilitatis: eſt enim phlegma, quod contraxit ex loco humido. mox ſcias pondus aquæ remanentis in fundo: & in quaternis quibuſque vncijs appones ſingulas vncias de ſale vegetabili primi vel ſecundi experimenti: nam ſunt eiuſdem vigoris. deinde diſtillabis per cineres calidos, cum alembico & recipiente iuncturis optimè clauſis: quæ cum diſtillata fuerit tota, iterum illi nouum ſalem adiunge, ſeruato eodem pondere, quo ſuprà, tam ſalis, quàm aquæ: atque eam denuò diſtillabis, vt ſuprà. atque hoc eodem modo quater diſtillabis, adiuncto ſingulis diſtillationibus nouo ſale, vt ſuprà, ac diſtillando per cineres: atque ita habebis aquam mercurialem, mineralem, atq; ad omnes phyſicas operationes aptam. Cæterùm accipe mercurium vulgi, lotum cum aceto & ſale, & tranſactum per pellem camuſciæ: illum pone in vaſe, & ſi de mercurio fuerit pondus vnius vnciæ, illi quatuor vncias adiunge prædictæ mineralis aquæ, & ſuperpoſito antenotorio, ſuper cineres, ſine vt leuiter bulliat: & breuiter totum diſſoluetur: quam diſſolutionem euacuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, vt ſi qua pars reliqua ſit terreſtritatis in fundo, ſe-

paretur à dicta dissolutione. Nec est vtile transmitti in dictam aquam. Hoc autem modo dissoluere potes de mercurio quantum volueris. Præterea accipe prædictum mercuriũ dissolutum & putrefacito per 30. dies in balneo vel fimo, quod sit calidum, quod in denos quosq; dies transmutari debet, vt calor continuus perseueret, nec extinguatur. Facta putrefactione, remoue vas, & apposito alembico cũ vrinali & receptorio iuncturis bene clausis distillabis per balneũ totam aquam: Mercurius autem remanebit albus in vase, sicut nix. Tum illi tantum superinfunde de hac aqua, quam nunc distillasti, vt supernatet 4. digitis: reliquum aquæ seruabis in suo vase optimè clauso, in loco frigido. mox superposito vasi suo antenotorio, iuncturis obstructis, pone in putrefactionem per diem naturalem. post amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente bene clauso, distillabis per cineres, & augebis ignem, vt anima transeat in suam distillatam aquã. Postremò cessante distillatione, sine vas frigefieri: amoue recipientem, & seruato firmiter clausum. Nam quod intus distillatum spiritus est animatus. Materiæ verò remanenti in vase, id est, vrinali, superinfunde iterum de aqua distillata tantum, vt supernatet quatuor digitis: & annexo antenotorio, vas constitue in putrefactione, vt suprà: ac subinde amoto antenotorio vicissim, & superposito alembico cum suo recipiente, quo spiritus animati alteram partem seruaueras, iuncturis optimè clausis, iterum per cineres distillato: ac vltimo similiter ignẽ augebis, vt in distillatam aquam anima transeat, vt suprà.

Post

Post frigefacto vase, in receptorio ipsum animatum conserua, vt suprà ac optimè clausum: ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de noua aqua, vt suprà, & putrefacies vt suprà, per cinerem distillando: Spiritum in idem receptaculum transmitte, vbi alterum seruasti. Hoc pacto iterabis magisterium toties, quousq; corpus remaneat mortuum nigrum, omnique humiditate destitutum: quod hoc signo comprobabis. Accipe modicum de corpore illo nigro, siue terra, & pone super laminam ignitam: & si videbis nullum fumum emittere, neq; ab igne: tum accipe ipsam terram, & pone in paruula pila optimè lutata, & vitrea: atque ore optimè clausa, eam constitue in ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas: post ipsam terram calcinatam remoue, & sterne intra cineres calidos optimè clausam, ne aliquam humiditatem attrahat. Cæterùm accipe aquam animatam, atque eam per cineres septies rectificabis: quam aquam animatam & viuificatam diuide in duas partes: quarũ altera vtemur ad viuificationem terræ, altera verò ad dissolutionem Solis & Lunæ. Accipe ergo alteram partem dictæ aquæ: & scias pondus terræ superius seruatæ, contere prius, pone in vrinali: deinde superinfunde illi de prædicta aqua quartam partem sui ponderis, & annexo antenotorio benè clauso, pone vas in balneum vt aquã balnei non attingat, sed solo vapore materia calefiat: atq; ita permaneat per quatuor dies. Deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, distillabis per cineres lento igni ad similitudinẽ solis, & emanabit humiditas quædam insipida,

quam proijcito: nihil enim valet. His peractis, iterum imbibe cum quarta parte spiritus animati, vt suprà, digerendo vt suprà, & per cineres distillando humiditatem, vt suprà. Hoc pacto toties magisterium hoc reiterabis: donec totum corpus suam humiditatem siue animam reassumpserit, & album remaneat instar niuis: quod corpus extrahe, & siccabis, & contere. contritum in paruam bociã constitue quamoptimè lutatã luto sapientiæ, & obstructo ore ipsius bociæ cum bombace, ipsum vas collocabis in furno cinerũ: sed aduerte, quoniam si ignis fit nimis violẽtus, materia transibit in oleum, nec poterit sublimari, & periculum erit, ne vas frangatur: quod nobis accidit: id quod te admonitum volumus, vt ignem leuẽ persequaris, donec materia sublimetur. Hoc etiam notabis, hanc sublimationẽ etiã posse fieri in igne turris: eoq; non sublimabitur materia, nisi spacio triũ vel quatuor dierũ. Quæ quidem sublimatio erit albissima, sicut squamæ piscium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magnesiam: materiam primá vulgaris Mercurij nostri, salem nostrum armoniacum, sulphur nostrum: quem seruabis in paruula bocia bene clausa intra cineres calidos instar Solis. quod autem in fundo vasis remanebit, & non poterit sublimari, proijcito: quia nullius est valoris, ob euacuatum pretiosum semen. Accipe alteram superius diuisæ aquæ partem: atq; in ea dissolue mediam vnciam Lunæ calcinatæ: quæ cũ dissoluta fuerit, in furno cineris, tránsmitte per alembicum: qua transacta, in ea dissolutione solues vnciam vnã solis calcinati: post putrefacito

per 12.

per 12. vel 20. dies: deinde transmitte per balneũ suam aquam. Corpus autem in fundo vasis remanebit tanquam mel fusum, vel instar picis fusæ: super quam materiam iterum infunde de aqua nuper distillata tantum, vt supernatet tribus vel quatuor digitis: mox putrefacito per viginti-quatuor horas: deinde amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente, iuncturis optimè clausis distillato per cineres. cum transierit aqua, augebis ignem vt transeat aer in aquam distillatam. Atque iterum augmentato ignem altero gradu, vt transeat etiam ignis in aerem distillatum: quoniam hæc elementa vnum ab alio mouentur inuicem, & se inuicem trahunt. Frigefacto vase, conseruato spiritum animatum, suo vase firmiter clauso. super materiam remanentem in vase iterum infunde de sua aqua distillata: ac protinus terra dissoluetur in colorem rubini obscuri: claude vas cum suo antenotorio, pone in putrefactione, vt suprà: ac deniq; per cineres distillabis animatum spiritum, in illud idem receptorium, vbi alterum seruaueris, idq; iuncturis optimè clausis. Vltimô ignem augebis, vt suprà. Itaque magisterium hoc iterabis toties, quousq; totum corpus vel maior pars per alembicũ tráseat. Quod autem modicum remanebit, de eo pone super laminam ignitam: si fumi nil emiserit, signum erit perfectæ exanimationis ipsius terrę. Si contrà fumum emittet: iterabis magisterium prædictum, donec tale signum fueris consecutus. Præterea accipe sulphur sublimatum, quod superius in bocia parua seruasti: (sulphur, id est, materiã primã Mercurij vulgaris, de qua superius

dictum

dictum est) illud autem sulphur optimè conteras: postea pone in vrinali, quod debet esse altũ, & angustum sine corpulentia ab inferiori parte, vsque ad summum. æquale scias pondus dicti sulphuris, ac illi superinfunde tertiam partem de spiritu animato Solis & Lunæ simul coniuncto, vt superius fecisti: & claude vas cum antenotorio, ac pone super cineres ad congelandum, siue coagulandum. Tunc infiniti colores apparebũt. Continuabis hoc opus per vigintiquatuor horas, digerens materiam super cineres: deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, exhalare facias quandam humiditatem insipidam. Nam rex sibi assumet, & secum retinebit suam animam propriam, & etiam animam suorum parentum, eis gaudens, & exultans. Posthæc iterũ imbibe vt suprà, cum tertia parte animati spiritus, & clauso vase vt suprà, cum suo antenotorio: & post apposito alembico vt suprà, humiditatem exhalabis. Qua humiditate transacta, amoto alembico, pone super Aludel suum, subministrando illi ignem paulò vehementiorem, vt aliqua pars sublimetur: quod verò sublimatum fuerit, cum argentea spatula deijcito ad fundum vrinalis. ac deinde imbibe vt suprà, digere vt suprà, remoue humiditatem vt suprà: idque opus toties repetes imbibendo, digerendo, exhalando humiditatem, & sublimando vt suprà, donec in ignis asperitate quiescat, nec amplius sublimetur, totamq; animam suam reassumpserit. Tunc accipe regem ipsum, ac in pila luto sapientiæ optimè munita, constitue super cineres: ita vt tota pila sit in cineribus sepulta: subministrando illi ignem

illi ignem vehementem per ſpacium quindecim dierum: ita tamen, vt pila non fundatur. Atque hoc gradu caloris rex tandem rubificabitur tanquam rubinus, ac erit fuſibilis, ac tingens. Tunc extrahe regem ſuum purpureo diademate coronatum. Accipe in Dei nomine vnciam vnam de rege, ac funde prius tres vncias auri: ſuper illud autem fuſum proijce illam vnciam medicinæ, ac eodem ferè temporis ſpacio, ſeu momento, totum aurum conuertetur in puluerem. Atque hic quoque puluis medicina erit. Accipe huius pulueris vnciam vnam, & proijce ſuper bis centum vncias Mercurij, & totum in medicinam abibit, & conuertitur. De qua vltima medicina accipe vnam partem, ac proijce ſuper mille partes Mercurij, & habebis puriſsimum aurum, melius minerali. Laudatus ſit Deus, qui nobis hæc patefecit, & contremiſce conſiderans tanta me ſecreta edidiſſe.

Aliud experimentum ad faciendum oleum, pro incinerandis ſulphuribus aliorum experimentorum.

Experimentum XIX.

Accipe alteram duarum aquarum, de quibus in præcedenti opere, atque in altero experimento mentionem fecimus, aquam videlicet mercurialem, factam ex ſublimato: & illam acue, vt te docuimus, vt diſſoluere poſsit duo luminaria. Deinde accipe vnciam vnam Lunæ calcinatæ, & eam ſolue in aqua mercuriali prædicta, & pone in putrefactione per octo dies: mox diſtilla

per cine-

per cineres, vt tota transeat per alembicum. quæ cum tota vel maior pars transacta fuerit, tũ ex ea per balneum remouebis aquam lento igne, ad similitudinem caloris Solis, & cum aqua trãsacta erit tota, tum tibi in fundo vasis remanebit oleũ serenum, quod necesse est vt fixetur. Scias ergo pondus prædicti olei, atque illi tantundem adiunge de oleo illo, quod tibi circulandum iussi in primo experimento. Atq; hoc oleum pone itidẽ super cineres, vt circuletur per quindecim dies, quo tempore procul dubio fixabitur. Est præterea alius modus fixandi & conficiendi dictum oleum. Accipe lunam calcinatam, & dissolue vt suprà, & putrefac per triginta dies cum eadem aqua mercuriali. Deinde distilla aquam per balneum: post iterũ superfunde illi de hac aqua distillata tantum, vt supernatet tribus digitis: claude vas cum antenotorio, & pone in balneũ per vigintiquatuor horas: deinde amoto antenotorio, & superposito alẽbico distilla igni lento p̃ cineres. Cum autem tali gradu videris totam aquam ascendisse, remoue receptorium, & clausum seruabis: atq; annecte aliud receptorium, vt in illud transeat aer per se, atque ita ignem augmentabis aliquantulum, quousque aer transeat. Quo trãsacto, frigescat vas: ac iterum super terrã infunde de aqua distillata, vt supernatet quatuor digitis, & appone antenotorium benè clausum, statue in balneo per duas horas. Mox amoto antenotorio, & apposito alembico, distillabis lento igne per cineres. Cum autem tali gradu videris totam aquam descendisse, remoue dictum receptoriũ, atque alterum vbi aerem distillatum

seruasti

seruasti vicissim annecte clausum optimè: tunc aucto igne, distillabis quousq; nil vltrà emittet. postmodum amoue recipientem, & à principio eodem ordine iterabis magisterium toties, donec terra nihil amplius liquoris siue olei emittet: tunc tibi remanet terra in fundo optimè calcinata. Accipe illum aerem siue oleum, & scias eius pōdus, & illi adiunge tantundem olei primi experimenti: pone ad circulandum per cineres, & duodecim vel quindecim dierum spacio proculdubio fixabitur. Sicque habebis duplex magisterium componendi oleum pro incinerandis medicinis inferiorum experimentorum. Ad album accipe deinde aquam eam, & ipsam rectificabis p̄ cineres septies. Mox accipe terram, & cōtere, & pone illam in pilam paruulam vitream, luto munitam, dabisque illi ignem per viginti-quatuor horas, nō violentum, nec leuem nimis, sed mediocrem: deinde frigefacto vase, illam terram contere, & scias pondus illius, & pone in vrinali, & redde illi quartam partem aquæ suæ, & clauso vase cū antenotorio suo, pone in putrefactione in balneo p̄ quatuor dies: ita vt non attingat aquam, sed tantū balnei vaporē accipiat. Deinde amoto antenotorio, & superposito alembico, fac exhalare humiditatem insipidá, quæ nihil valet. Ac denuò imbibe vt suprà cum quarta parte aquæ, & digere, & distilla vt suprà, iterádo toties magisterium hoc, donec terram totam suam aquá biberit. Tum terram prægnantem contere, & pone in bociam paruulam, luto optimè lutatá. Deinde pone sup cineres in ignē sublimationis, præbendo prius ignē leuissimū: postea gradatim

datim augebis, quousque terra sublimetur, atq; hoc pacto continuabis per vigintiquatuor horas ignem. Frigefacto vase, collige sublimationẽ, primum lunæ materiam, & terram nostram foliatam: cuius terræ nomina plura sunt. Tunc terram illam foliatam accipe, & scias pondus esse, & pone in vas, ac illi superfunde tres partes olei circulati primi experimenti, & per viginti dies terram cum ipso oleo circulabis in balneo, & 20. alios dies in cineribus. Et sic habebis oleum optimè fixum. Medicinæ autem, quæ cerabuntur his oleis, videlicet primo oleo, potestatem retinebunt transmutandi centum partes. Secundo oleo ceratæ transmutabunt totidem, id est, centum partes. Tertio autem oleo mille partes. Scias etiam nos fili optime, post multos labores nõ potuisse fixare hæc olea, nec cum aqua vegetabili, nec cum animali circulando, donec ab amico Villanouano edoceremur. Præterea scias vnico illorum prædictorum oleorum trium per se fieri posse proiectionem perfectissimam. Accipe vnciam vnam lunæ calcinatæ, eamque dissolue cũ aqua mercuriali, vt suprà, putrefacito post per octo dies: deinde destilla per cineres, vltimò auge ignem, vt aer transeat in suam aquam. Postmodum iterum super terrã infunde de noua aqua, & deposito antenotorio, superpone alembicũ, & in idem receptaculum fac transire distillantẽ aquam & aerem, vt supra: & hoc pacto toties magisterium iterabis, quousque terra examinetur, & eius anima transacta fuerit in aquam distillatam per aeream reuolutionem. Accipe postmodum aquam, & eam septies rectifica per cineres.

cum hac

cum hac igitur aqua diſſolue ſolem & terram ſuperiorem lunæ: iunge deinde cũ terra ſolis, poſt quam examinata fuerit: atque omnes operationes quas adhibuiſti in lunare corpus, vt ipſum reduceres in ſupradicta olea, eaſdem operationes adhibebis ad ſolare corpus, reducendum in oleum, eodem ordine ſeruato. præter hoc vnũ, quòd diſſolutio ipſius fieri debet cum hac aqua lunari, quam in præſentia tibi manifeſtauimus.

Aliud experimentum XX.

Accipe plumbum, atque illud calcinatum facies: poſt diſſolues cum aqua mercuriali, de qua ſuperius diximus, quæ facta ſit ex ſublimato & acuta, prout docuimus in ipſo experiméto: pòſt cum ſolutum fuerit, putrefacito per octo dies. Deinde tráſmitte aquã per balneum: corpus autẽ remanebit in modum mellis liquidi: pòſt iterũ illi infunde de aqua ſua deſtillata, ita vt ſupernatet quatuor digitis. Claude vas cum antenotorio, & pone in putrefactionem per vigintiquatuor horas. Mox amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico cum recipiente, diſtillabis per cineres, & vltimo augebis ignem, ita vt tranſeat aer in ſuam aquam diſtillatam: poſtea frigefacto vaſe, illi iterum ſuperfunde de noua aqua, de illa quæ tranſacta fuerit per balneum, ita vt ſupernatet quatuor digitis: putrefac vt ſuprà: diſtillabis deinde per cineres, vt ſuprà, in idem receptoriũ, in quod paulo antè alterum animatum ſpiritum diſtillaſti. Hoc autem magiſterium toties iterabis, quoad terra corporis optimè ſit exanimata: ſignum autem eius exanimationis eſt perfectiſſi

mum, si parum eius terræ laminæ ignitæ superpositum non fumum emittat: si verò emittet, reiterabis magisterium toties, donec nihil fumi emittat. Accipe aquam animalem, & eam septies per cinerem rectifica: mox accipe terram, & eam pone in pilam vitream, quæ paruula sit, & optimè lutata, ad ignem reuerberationis, qui non debet esse admodum violentus. Post frigefacto vase, scias pondus terræ prædictæ, ac illi superfunde tertiam partem suæ aquæ, & clauso vase cum suo antenotorio, statue ipsum in balneum, ita vt non attingat aquam, ibique permaneat per tres dies. Deinde amoto antenotorio, & annexo alembico, distilletur per cineres lento igne instar solis humiditas insipida nullius valoris. Iterum postea imbibe, ac iterum putrefacias, vt suprà, & cineres iterum humiditatem exhalabunt insipidam. ac toties prædicto ordine magisterium hoc iterabis, donec terra ebiberit totam suam aquam. Tunc extrahe ipsam è suo vase, & cõtere, & pone in bociam bene lutatam: statue eam in furno reuerberationis, subministãdo illi lentum ignem à principio: postea illum augebis tantopere, donec sublimetur. Hunc ignem continuato per vigintiquatuor horas, donec totum quod possit, sublimetur. vltimò frigefacto vase, extrahe primam materiam, Saturni sulphur, naturæ plantam, saneq; aptam ad lunarem surculum accipiendum, siue inserendum. Accipe igitur vrinale optimè lutatum, inibiq; constitue dictũ sulphur: tunc superinfunde illi de primo oleo lunari guttatim, collocato vase super cineres calidos. Atque hoc modo continuabis, quousq; sulphur

appareat

appareat oleum vel mel fuſum ſuper ignem, vel cinerem. Amotum verò ab igni congelabitur. Accipe vnam partem huius materiæ, vel olei, ac proijce ſuper centum partes Saturni, & habebis inde argentum melius minerali. Cæterûm eodẽ modo & ordine poteris opus tuum proſequi ſuper Iouẽ, ſine vlla differẽtia. Hoc excepto, quod ex Ioue elicies maiorem vtilitatem, cum ſit corpus perfectius, & minꝰ corruptũ, quã Saturnus.

Aliud Experimentum XXI.

Accipe Martem, ac calcinato cum aceto: poſtea diſſolue cũ aqua mercuriali, quam edoctus fuiſti in ſuperioribus experimentis: pone in putrefactione per dies octo: deinde remoue ab eo aquam per balneum: corpus autem remanebit in vaſe tanquam mel fuſum: ſuper quod repone tantum de ſua aqua nuper diſtillata, vt ſupernatet tribus digitis, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, putrefacito per vigintiquatuor horas, deinde diſtillabis per cineres ab initio igne leui: vltimò augebis ignem, atque etiam aer tranſmutatur in ſuam aquam, atque iterum vehementiore igni diſtillabis, vt ignis quoq; tranſeat in ſuam aquam cum ſuo aere. Hinc frigefacto vaſe iterum remanenti materia eadem menſura infunde de aqua diſtillata per balneũ, & clauſo vaſe cũ ſuo antenotorio, iterum vt ſuprà putrefac: demum per cineres vt ſuprà diſtillabis, vacuando aerẽ & ignem eodem ordine & gradu ignis, vt ſuprà. Hoc autem magiſterium toties iterabis, donec terram exanimatam habueris, de qua ſi modicũ laminæ ignitæ impones, nõ omittet fumũ,

quod est signum perfectæ exanimationis. Tum temporis accipe ipsam terram, & pone in paruã pilam vitream, luto munitam ad ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas. Ignis sit mediocris: quo tempore elapso, frigescat vas. Accipe aquam animatam, spiritu eiusdem corporis eam rectifica septies per cineres: scias pondus prædictæ calcinatæ terræ, & redde illi tertiam partem suæ aquæ, ac in vrinali cum suo antenotorio clauso digeras in balneo, ita vt attingat ipsam aquam, permaneat per tres dies naturales: mox per cineres distillando euacuabis paruam humiditatem insipidam. Atq; hoc continuabis, quousq; terrra secum reassumpserit totam aquã. Tunc accipe hanc terram viuificatam, ac contere, & pone in bociam paruam, luto circumtectam inter cineres, cuius os obturatum sit stupa bombacino, ac illi à principio subministrabis ignem leuissimum, augendo vicissim ignem, donec terra sublimetur: quæ sublimatio erit prima materies Martis, ac terra foliata, ac planta sanè idonea ad exequendum, & inserendum in se surculum solarem. Quam terram pone in vrinale, quod sit obtectum luto sapientiæ, ac guttatim illi superfunde paulatim de oleo inceratiuo solis, quod habuisti in suo experimento, quam creationem continuabis, quousque sulphur appareat tanquam mel fusum, ac super ignem persistat liquidum. Remotum autem ab igne cõgeletur: atque hoc pacto Dei opt. max. fauore & auxilio cymbam in portum deduxeris cum euidenti signo perfectæ cerationis, prout in magisterio requiritur. Cæterùm accipe partem vnam huius medi-

medicinæ, ac proijce ſuper bis centum partes Mercurij, vel ipſius Martis, & habebis inde aurum puriſsimum melius minerali.

Experimentum XXII.

Eodem ordine ac magiſterio proſequi poteris opus tuum ſuper Venerem, ſine vllo diſcrimine, vel differentia: propterea prolixitatis vitandæ cauſa, calcinato Venerem per ſe ad ignē reuerberationis, velut ſit æs vſtum. Quod reliquum eſt, ſolue cum Mercuriali aqua, vt ſuprà, proſequens eaſdem digeſtiones; equidem examinationes & reductiones, ac eandem inceratio nem, vt ſuprà, cū oleo ſolis quædam in Marte operatus es: cuius proiectionem facias ſuper Mercuriū, vel ſuper eandem Venerem, cum vna parte medicinæ ſuper bis centum partes Veneris vel Mercurij, & habebis quod optaueris aurum puriſsimum.

Experimentum XXIII.

Nunc de alio, quod eſt de omnibus metallis imperfectis ſimul coniunctis. Recipe igitur Saturnum, ac ipſum calcinato ac diſſoluito, vt ſuprà te docuimus in ſuo proprio experimento. Atque hoc idem facito de Ioue per ſe ſeparatim calcinando, & diſſoluendo. Sic etiam de Marte & Venere ſingulis per ſe ſeparatim calcinatis ac diſſolutis, prout ſuperius habuiſti de ſingulis ſingula experimenta: ſingulas poſtea diſſolutiones putrefacias ſeparatim. Mox ſingula eorum corpora exanimabis per ſe ſeparatim, vt ſuprà. cum vero terræ eorum exanimatæ fuerint, ita vt

ſupra cādentē laminā non fumēt: tunc accipe omnes illas terras exanimatas,& per ſe omnes ſeparatim contere in mortario vitreo cum piſtillo: contritas ſimul poſtea omnes mitte in paruulam pilam vitream, luto ſapientiæ circumtectā: mox conſtitue ad ignem reuerberationis, qui ſit mediocris,per 24.horas. Quo facto, accipe iterum illas terras, ac eodem mortario vitreo & piſtillo contere. Iterum materiam contritam in vrinale vitreum conſtitue : ſed prius ſcias quanti ſit ponderis. Accipe aquas Iouis, & Saturni,easque prius ſeparatim rectificabis per cineres: mox conſtitue eas ſimul cōiungendo, atque hac aqua commixta imbibe terram corporum prædictorum, reddendo illi tertiam partem ponderis terræ, poſteà digere per tres vel quatuor dies naturales in balneo,ita vt non attingat aquam. Poſtea amoto antenotorio, per cineres diſtillabis inde paucam humiditatem inſipidam. Iterum ſecundò imbibe vt ſuprà,eodem pondere: ac vt ſuprà digere, & per cineres vt ſuprà humiditatem inſipidam exhalare facies diſtillando. Itera toties eandem operationem, donec terrà totam aquam Saturni & Iouis ebiberit. His omnibus peractis, accipe terram ipſam, & contere, & in parua bocia conſtitue ad ignem cinerum,vt ſublimetur ſubminiſtrando à principio ignem leuiſsimum. Deinde augebis ignem ſublimationis,ac ſpacio vigintiquatuor horarum ſublimabitur.accipe ſublimationem, ac pone in vrinali, cui annexum ſit antenotorium,ac ſeruabis intra cineres tepidos. Cæterùm accipe aquas martis, & veneris, eas ſeparatim rectificabis p cineres.
Illam

Illam verò terrestritatem quæ manet in fundo, caue ne vilipendas: est enim ignis corporum. Ac perinde eam septies rectificabis, singulis distillationibus aquam distillatam superinfunde illi terrestritati, vt ipsa aqua assumat partem igneam, siue tincturam, ac ipsa terrestritas cum aqua pariter transeat in recipientem. His ergo aquis seorsim rectificatis, eas protinus simul commisce, & coniunge: postea accipe sulphur, quod superius intra cineres calidos seruasti, & scias quanti sit ponderis, ac illi superinfunde tertiam partem prædictæ aquæ compositæ martis & veneris rectificatæ, & connexo vase cum suo antenotorio, per balneum prius digere vt suprà, per tres dies. Deinde per cineres distillando humiditatem insipidam exhalabis vt suprà: mox à principio eodem pondere ac mensura terram imbibe, ac vicissim putrefacias vt suprà. Tertio humiditatem exhalabis vt suprà, iterando toties magisterium, donec totam istam aquam ebiberit Martis & Veneris. His peractis videbis sulphur ipsum rubeum fuscum participans alicuius viriditatis. prius scias illud fuisse album in superiori sublimatione, ac niueum, nunc autem effectum est rubicundum, accedens ad materiam solis: facta est præterea amicitia & concordia inter illos quatuor planetas, congesta ex eis harmonia mirabili. Atq; hoc pacto euacuauim⁹ quatuor cameras. Prǽterea scias velim cariss. fili, nos spacio 6. mensiũ compleuisse cũ voluptate hoc opus, & nostri socij astantes, viso hoc opere, attoniti effecti sunt, admirantes naturæ potentiam. Sed ad rem. Accipe sulphur nostrum supra-

dictum rubeum ſubuiride, & illud cerabis oleo ſolis guttatim, in vrinali quamoptimè lutato, à media parte vſque ad infimum, quod vas ſit intra cineres calidos coopertum tantum, quantũ ſpatij occupat materia ipſius vaſis. Hanc verò creationem proſequere ipſo oleo prædicto ſolis, quouſque ſulphur hoc quatuor planetarum in ſe ſolis influxum penitus receperit, ac ſurculus ipſius ſolis fuerit in hac arbore inſertus. Cuius perfectionis ſignum erit hoc, quod ſulphur hoc erit rubicundum, ac ſuper ignem apparebit tanquam mel fuſum, & in forma olei. Remotum autem ab igne, congelabitur, & fiet durum. Ecce fili, habes quatuor planetarum harmoniam, de qua proijce vnam partem ſuper bis centum partes Saturni, & ipſum transferet in aurum. Sicq; eandem proiectionem facias in alia imperfecta metalla, & præcipuè ſuper Mercurium, & Luná: ex his omnibus poteris habere aurum. pauperum memento, & Deo gratias age.

Aliud experimentum XXIIII.

Accipe Mercurium vulgi, atque illum lauabis cum aceto, poſtquam eius terreſtritas remota fuerit, tranſeat per corium camuſciæ: deinde illum pone in illa tua vaſa, quorum formam ſuperius habuiſti. In ipſis ergo vaſis mercurium conſtitues, ac diſtillabis toties, donec totus tranſeat in aquam, vt ſuperius te docui. Deinde accipe vncias quatuor huius aquæ mercurialis, & in ea diſſolue vnciam vnam Mercurij vegetabilis ſecundi experimenti: fac vt tranſeat per alembicum ſimul cũ prædicta aqua mercuriali: poſtea

postea in quaternis quibusq; vncijs ipsius aquæ fac vt dissoluas singulas vncias Mercurij, vt suprà præparati: pone in putrefactione per octo dies: deinde distillabis per cineres: vltimò ignẽ augebis: ita vt transeat in id, quod distillatũ fuerit, in quo solue mediam vnciam argenti cupellati: deinde putrefac per tres dies: postea distilla per cineres: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt per aeream resolutionem tota claritas transeat, vel albedo ipsius Lunæ in hac tali distillatione: mox dissolue margaritas orientales non perforatas: sed prius eas quàm optimè triturabis in mortario vitreo, vel porphirio nitido ac mundo, ita, ne amittat claritatem, ob sordes aliquas decidentes in eas: post eas statue in nitidũ vitrũ, quod sit altum quatuor digitis: postea illis adde dictam aquam Mercurij vulgi acutá, cum Mercurio vegetabili, & cum luna. Atque hac tali aqua ipsæ margaritæ dissoluentur: claude vas cũ suo antenotorio, & pone super cineres calidos, vt leuiter bulliat, & protinus dissoluetur, & generabunt quandam limositatem, & claritatem, ad similitudinem spumæ condentis, quam cum cochleari vitreo, vel argenteo collige cautè, ac statue in vas vitreũ, clausum cum suo antenotorio. Postea corpus quod remanebit liquidum in ipsa aqua, quod nullam limositatem emittet, distillabis per balneum, & exibit instrumẽtalis aqua. At in fundo vasis remanebit quædam massa albissima margaritarũ. Postea facias modulum ex argento, qui sit ex vtraq; parte æqualis formæ rotundæ, & inauratus, in cuius medio sit foramen gracile, instar cetæ, vel capilli, vel paulò latius,

vtrunque libuerit. Accipe poſtea cochleare paruulum argenteũ, atq; eo imple medietatem moduli prædictæ maſſæ margaritarum. Deinde habeas filum argenteum inauratum, vel filum aureum, pro capacitate foraminis. Mox imple alteram medietatem moduli: deinde claude, ac permaneat ita, donec materia intus frigefacta ſit: poſtremò aperias modulum, ac ipſa perla manebit cum filo conſtricta: poſtea in eodem filo formabis alteram. Atq; ita binas cõſtitue, vt deſiccentur in ouo philoſophico, habente foramen ita vt ipſæ perlæ intromitti poſsint, ac viciſsim extrahi, ſine tactu ipſius foraminis oui: atq; ibi permaneant per tres dies naturales in corpore ipſius oui: cûm verò deſiccatæ fuerint, ſtatue eas ad ſolem, rotando in ternas quaſque horas cum ipſo filo, nihil eas attingens manibus, atque ad ſolem decoque. cûm verò induratæ fuerint, tunc per foramen oui intromittes earum limoſitatem cuiuſque perlæ ſuam partem. Claude foramen plumbo, poſt pone ad ſolem, qui calefaciet dictam limoſitatem, & adhærebit dictis margaritis, & claritatem reſtituet: poſtremò eas extrahe, & habebis margaritas orientales, meliores illis, quæ ex oriente exportantur. Cæterùm ſi optaueris margaritis fuſco colore infectis claritatem reddere, eas in ſuum filum immitte, madefaciendo in prædicta mercuriali aqua, & protinus eas extrahendo ac deſiccãdo ad vmbram. ita denuò illis ſplendorẽ reddideris. Ac eadem aqua quaſcunq; gemmas vel lapides volueris, conficies, vt Rubinos, Saphiros. Si vnum ex multis conficere vis, cum prædicta aqua facilè id efficies. ſic e-

tiam

tiam de reliquis gemmis pretiosis. Sed de hac in lapidario nostro propediem edendo latius agemus. forma oui philosophici.

Experimentum XXV. *quod dicitur magnum.*

Recipe aquam vitæ summopere acutam, quæ pannum lineum comburat, quam iterum transmitte per alembicum, vt sit perfectè rectificata: mox accipe salem chelidoniæ, salem de sanguine humano, salem de melle extractum, vt habes suprà in suis experimentis: quos omnes sales constitue simul in vrinali, & in singulas vncias ipsorum salium superinfunde quaternas vncias aquæ vitæ supradictæ: claude cum suo antenotorio, & pone in balneum per 24. horas: postea amoto antenotorio, & superposito alẽbico, annexo recipiente, iuncturis optimè clausis, distillabis per cineres, & transmitte sales cũ aqua pariter. Si quid remaneat, iterum illi infunde suam aquam distillatam: cumq; totum fuerit transactum: iterum infunde nouum salem, vnam scilicet vnciá, ac per alembicum, vt suprà, transmitte. Tertiò iterum alterá vnciá salis adiunge, vt suprà, & distillabis iterando hoc magisterium ter singulis vicibus nouum salem adiũgendo, ac distillando. His peractis, aquam hanc pone ad circulandum in vase alto & angusto per 50. dies naturales. Illud tamen aduerte, ne vas vllo pacto respiret. Cùm verò ad finem circulationis perueneris, in fundo vasis videbis hypostasin instar vrinæ sani viri, quæ erit alba. Completa ergo circulatione, aquá euacuando transferas cautè in aliud

aliud vas mũdum, ac caue, ne cum aqua ὑπόστασις transeat, sed restet in fundo vasis. Claude vas aquæ circulatæ, ne respiret, & in balneo seruabis: deinde recipe Lunam, eam calcinabis cum Mercurio. Deinde illud præcipuè aduertas, vt ex luna calcinata mercurius totus remoueatur: ac eodem modo calcinabis solem cum mercurio: postea totus mercurius remoueatur ab eo prorsus. Singula hæc duo corpora singulis per se separatim patellis vitreis statue, ac illis singulis per se separatim superinfunde de melle despumato, miscendo optimè calces duorum corporũ cum melle super cineres, vt bulliat. Postea aqua distillata calida lauando ab ipsis calcibus mel ipsum remouebis, & calces remanebunt in fundo vasis. Post ipsos calces melle iterum commiscebis bulliendo vt suprà, ac cochleari commiscendo, vt suprà: atque hoc pacto ter tuum opus iterabis, tam in calce lunæ, quàm solis. Accipe postea hęc duo corpora calcinata, & lota, & constitue in vas solutorium, per se separatim: ac illis superinfunde de menstruo superiori, cœlificato tantum, vt supernatet tribus digitis. claude vas antenotorio iuncturis optimè clausis cum cera gummata, vt nullo modo respirare possit: statue illum in balneum per diem naturalem, vt leniter bulliat: postmodum per duos alios dies pone super cineres, sine vt leniter bulliat, vt suprà. Tum partem solis quæ dissoluta fuerit, separatim in aliud vas per se euacuando transferas, quæ solutio coloris erit flaui. Sic etiam dissolutionem lunæ per se separatum elicias, & transferas in aliud vas proprium, quas dissolutiones singulas

singulis

ſingulis in vaſis, vt ſuprà, in balneo conſeruabis. lunæ autem diſſolutio erit coloris cœrulei, vel viridis. terram, verò tam ſolis, quàm lunæ inſolutam deſicca ſuper cineres: quo facto, iterum cuiq; ſuperinfunde de nouo menſtruo circulato, & clauſo vaſe antenotorio, vt ſuprà in balneum collocabis, & leuiter bullire facias, vt ſuprà: poſtea eandem bullitionem proſequere ſuper cineres: poſtremò diſſolutionẽ cuiuſq; corporis, vt ſuprà, decantabis in ſuũ vas transferendo, vbi ſuperiores aliæ diſſolutiones ſeruatæ fuerint per ſe ſeparatim. Hoc autem magiſteriũ toties iterabis, quouſq; ſol totus & luna tota diſſoluentur. Has verò diſſolutiones per ſe ſeparatim putrefacias ſpatio 40. dierum: putrefactione facta, ſingulas diſſolutiones ſingulis vrinalibus ſeparatim conſtitue cum alembicis, & recipientibus obſtructis, iũcturis quamoptimè clauſis: ac in balneo prius diſtillabis totum menſtruũ, corpora verò remanebũt in forma olei. Deinde iterum illis ſuperinfunde tantum de ſua aqua, iam dudum diſtillata, vt ſupernatet tribus digitis. claude vas antenotorio, & pone in putrefactione per 24. horas, quibus exactis, amoue antenotorium, & ſuperpone alembicum cum ſuo recipiente, & iuncturis clauſis diſtillabis lento igne per cineres. Vltimò augebis ignem aliquantulũ, vt in aquam tranſeat aer. Poſtremò itidem maiori ignis gradu augebis, donec in aerem tranſcendat ignis. Frigefactis vaſis ſuperinfunde iterum remanenti materiæ de noua aqua ſeruata, ſpiritu animato prius cuiuſq; corporis in ſuo recipiente benè clauſo, ne reſpiret. claude iterum

vrinale cum antenotorio, putrefaciendo vt supra. Ac postremo per cineres distillabis, vt supra. Vltimo vt supra ignem augebis: sic magisterium iterabis toties, quousq; vtraq; corpora solis & lunæ separatim per aereá reuolutionem transmittatur per alembicum. Quòd si tota hæc corpora non transibunt per distillationem, parum quidem remanebit, quod seruato pro reliquis experimentis. Cæterùm accipe ipsum spiritum animatum solis, illum rectifica per se sæpius per cineres: sed caue ne quicquá remoueas de terrestritatibus, quæ singulis rectificationibus remanebunt in fundo vasis. Imò potius semper super easdem feces distillatá aquam reducito, quousque ad plenum septies peregeris opus. Eundem aũt ordinem seruato in rectificatione aquæ lunatæ, animatæ superius seruatæ. His denuò peractis, coniunge has duas aquas inter se inuicem, quæ coniunctio dicitur patris & matris, masculi & fœminæ, viri & mulieris. Atq; hic habebis maius menstruum animale, & vegetabile simul iunctum. Ac tria hæc in vnam substantiam redacta, quod quidem in vase firmiter clauso, ita, ne respiret, per 60. dies circulabis: peracta circulatione, habebis maius menstruum, deductum in actum, cuius tanta est potentia, vt nullo sermone possit efferri. Hoc ergo est menstruum illud admirabile, quod corpora cuncta dissoluit, cum conseruatione formæ vegetatiuæ, & permutatiuæ. Hoc, inquam, est illud menstruum in se tantum odoris & fragrantiæ continens, vt nihil conferri possit. Hoc deniq; est menstruum resolubile, quod innumeris penè nominibus

appella-

appellarũt ſapientes, acetum acerrimum, quod aurum conuertit in ſpiritum. Hæc eſt aqua ſicca, aqua ſolis, & aqua vitæ. Sed ad rem. Accipe tres vncias ſolis, quem calcinabis vt ſuprà, & diſſolue vt ſuprà. Deinde remouebis ab eo aquam vt ſuprà per balneum. Sed aduerte, quòd hæc diſſolutio fieri debet in eodem menſtruo, quod fuit ſuprà diſtillatum, & acutum cum tribus ſalibus. Remota igitur humiditate per balneũ, ſiue aqua, tũc protinus proijce hoc menſtruũ maius pretioſum ſuperius, vt ſupernatet tribus digitis, & ſuperpoſito antenotorio, iunᵭuris optimè clauſis pone ſuper cineres ad ignem leuem inſtar ſolis. Tunc euacuabis diſſolutionem tranſferendo in aliud vas, quàm optimè clauſum ſeruato. Tunc remanenti materiæ ſuperinfunde totum illud, quod reliquum eſt menſtrui maioris, claudendo protinus vas cum ſuo antenotorio, & protinus ſol totus diſſoluetur. Quo diſſoluto, illud transferas euacuando in illud idem vas, vbi alteram diſſolutionem ſeruaſti. Hæc autem diſſolutio erit rubicunda tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus. Tunc ipſam diſſolutionem circulabis in balneo per 20. dies, ac poſtea per 20. alios dies circulabis per cineres: tunc videbis in fundo gummi quoddam ad ſimilitudinem carbunculi. Aqua autem circumfuſa remanebit in albo colore, quam cautè euacuabis, ne gummi diuellatur, quæ erit fluens ac tingens, & diſſoluetur in omni aqua. Hocq; eſt verum aurum potabile, quod in hominibus radicale humidum conſeruat, remouet canitiem, nigros facit crines, omnes morbos curat præter phthiſicos, hydro-

hydropicos, leprosos, si tantum quantum granũ mihi dissolueris in cœlo, & ægrotanti ieiuno stomacho propinaueris. Ne tamen existimes, carere illud vi transmutãdi omnia metalla. Quin potius si ex eo vnam partem super bis centum partes argenti proieceris, totum conuertet in aurũ. Item si cum vna parte eiusdem medicinæ coniunxeris septingentas partes mercurij, in aliqua pila super cineres, spatio quindecim dierum totum transmutabitur in aurum, melius minerali. Posset etiam fieri proiectio huius in alia metalla: sed maluimus, vt hæc medicina subueniat ægrotantibus. Memento pauperum, ne des tyrannis, & impijs Age Deo gratias.

Aliud Experimentum XXVI.

Accipe aquam vitæ ardentem: ita vt comburat lineum pannum: postea accipe vitriolum, remotum ab omni phlegmate: ita vt super ignem bulliat sine liquefactione. Salem nitri optimum, alumen Roccæ dephlegmatum, & desiccatum, omnium prædictorum libram vnam. Post accipe tartari albi calcinati, cinnabrij autem ana mediam libram: singula quæque conteras, & transmitte per cribrum: postea commisce, & pone intra stortam, & superinfunde aquam vitæ prædictam: annecte receptaculum iuncturis optimè clausis, luto prius optimè desiccato. Receptorium debet esse magnum, ita vt sunt ea, quibus communiter distillantur aquæ fortes: luto autem desiccato, subministrabis ignem à principio leuem, donec storta calefiat: prosequere postea distillationem hac mensura, vt inter stillantis

aquæ

aquæ guttam, vsq; ad alteram, quæ sequitur, interponantur decem momenta, siue prolationes decem nominum, siue decem puncta. Cum autam tali gradu ignis non distillauerit amplius, augebis ignem, ita vt reuertatur iterum distillatio ad eosdem decem ab initio. Atque hunc gradum continuabis, quousque iterum crescet distillatio: ac vltimò de lignis augebis ignem, cooperiens vndique stortam lateribus superius, vt reuerberationis ignem habeat. Illud autem attende, quòd ipsa storta prius debet vndiq; forti luto communiri à principio antequam hæc distillatio inchoetur, & cum sit distillatio, debet intra furnellum collo aperto coaptari. Cæterum illud esset optimum, & vtilissimum in hoc opere, si receptaculum huius aquæ distillantis aptaretur intra concham plenam aqua frigida. Quod si fieri commodum non esset, saltem super recipientem iterũ atq; iterum panni linei aqua madefacti sæpius ponantur, vt ipsum receptaculum violentia spirituum non frangatur. quæ omnia diligenter attende. Peracta distillatione frigescant vasa, & receptaculum cum aqua seruabis firmiter occlusum: postea habeas eadem mineralia desiccata, & præparata, vt suprà, eodem ordine & mensura, quæ contrita pone in storta, vt prius, ac illi superinfunde aquã paulò ante distillatam: ac protinus annecte receptaculũ iuncturis quamoptimè clausis, vt suprà, & luto prius desiccato vt suprà, subministrabis ignem, vt suprà. completa distillatione iterum accipe eodem pondere noua materialia, ac iterum vt suprà cum sua aqua intra stortam collocabis, & distil-

labis vt suprà ijsdem gradibus ignis. Quibus peractis frigefacto vase, amoue recipientem, ac cum sua aqua distillata firmiter clausum diligentissimè seruabis. Habebis enim aquam mineralem physicam, siue menstruum fœtens cum sua forma. Hæc aqua potestatem habet calcinandi, ac eodem tempore soluendi omnia metalla, cum conseruatione formæ vegetatiuæ. Hac nos plurima experimēta vidimus & fecimus, de quibus aliquot in medium proferemus.

Experimentum Primum cum aqua ista: ordine verò est XXVII.

Accipe in nomine Domini vnciam huius aquæ supradictæ, ac vnam vnciam Lunæ tenuiter laminatæ, ac pone in vase solutorio quam optimè lutato: bulliat in cinere bene clausum, ita vt tota Luna dissoluatur: dissolutionem euacuabis, transferendo eam in vrinale paruum, & protinus apposito alembico, transferas aquam per balneum. Accipe postea de sale vrinæ volatili, prout habes superius in suo experimento, & in vnaquaque vncia prædictæ dissolutionis lunæ pone sex vncias salis, claude vas antenotorio, & pone super cineres, & totus sal dissoluetur. Quo dissoluto, amoto antenotorio, superponas alembicū, & sinas exhalare illam aquā in aliud receptaculum. Materia autem remanebit in fundo, ad similitudinem olei. Accipe mercurij sublimati septies partes tres, & vnā partem terræ præparatæ de vrina, videlicet de illa terra vrinæ, quam superius tibi dixi esse terram fixam, & instar ceræ fluentē in suo proprio experimento.

Contere

Contere igitur ſublimatum pariter ac ipſam terram, ita vt videatur eſſe eadem materia: poſtea pone in prædicto oleo, & appoſito vaſi alembico cum recipiente clauſo ſubminiſtrabis ignem cinerum, ſi qua pars aquæ fortaſsis exiret. Vltimò dabis ignem ſublimationis, & quod ſublimatum fuerit, cōtere, ac commiſce iterum cum materia, quæ in fundo remanſit, reponendo totum illud in vaſe prædicto, ſuper quam materiam infunde diſtillatam aquam. Atque hoc pacto iterabis magiſterium, donec totum in fundo remaneat, nec quicquam amplius ſublimetur, ſed ſit in forma olei. Frigefacto vaſe, illud oleum congelatum & durum accipe, & tere, & pone in paruam pilam vitream. Quòd ſi dicta medicina erit vncia vna, illi ſuperpone triginta vncias argenti viui: os autem pilæ obſtrue cum ſtupatio bombacino, pone vas in cineres calidos, ſubminiſtrás illi ignem per quatuor dies leuiſsimum: poſtea per alios quatuor dies adminiſtrabis ignem fortiorem. vltimò ignem fortiſsimum vſq; ad quindecim vel ſexdecim dies, quouſque videris intra vas mercurium congelari in quandam maſſam, vel puluerem. poſtremò illius reductionem facies vel per cinerium, vel per copellam, & vnaquæque vncia mercurij requirit vnciam vnam plumbi in ipſa reductione. ſic habebis argentum de copella.

Experimentum XXVIII.

Accipe Lunam, atque illam vt in ſuperiori experimento fecimus, cum eadem aqua deducito in aquā. Mox per balneum aquā ab ipſa luna ſe-

parabis: postea illi adiunge de sale vrinæ volatili tantam quantitatem, vt totum ipsum corpus dissoluat: quod cum fuerit dissolutum, pone in putrefactione per octo dies: postea per cineres distillabis: vltimò augebis ignem sublimationis, & de eo parum quidem sublimabitur: quod sublimatum coniunge cum parte quæ transacta fuerit per alembicum: postea iterum infunde eandem aquam distillatam, atq; ea dissoluetur in colorem viridem, vel cœlestinum: atque iterum distilla, vt suprà. Hoc autem modo septies magisterium iterabis, reducēdo semper aquam super terram, ac vicissim distillando: ac vltimò in singulis distillationibus ignem augendo. Cōpleta septima distillatione, seruabis id quod transactū fuerit, & accipe terram, & scias pondus quantū sit. postea habeas tantum de stanno optimo cornallio, ac tantundem argenti de copella: tunde simul hæc duo corpora inuicem commixta: de qua compositione accipe vnciam vnam, & vncias tres mercurij bene purgati: fac amalgamā, quod coniunge cum vna vncia prædictæ terræ. Deinde illi redde suam caudam scilicet aquam translatā septies superius per alembicum. Illud tamen aduerte, quòd in singulis imbibitionibus debes ponere super tres partes dictæ materiæ, siue amalgamæ vnā partem tantummodo ipsius aquæ, & post imbibitionem claude vas cum suo antenotorio, & constitue super cineres per duodecim horas: postea amoto antenotorio, & superposito alembico, sinas exhalare humiditatē: deinde dabis ignem sublimationis: atque iterum contere quod sublimatum fuerit cum materia

teria in fundo remanente, ac repone in ſuo vaſe: mox iterum vt ſuprà imbibe, deinde per cineres digere: poſtremò per diſtillationem humiditatem exhalabis, vt ſuprà, ac fortiori igne ſublimabis, vt ſuprà. Quod magiſterium toties iterabis, quoad totam ſuam caudam ſiue aquam ebiberit. ſic habebis in fundo vaſis materiá fixam ac fluentem, ac tingentem: de qua proijce vnam partem ſuprà 50. partes argenti viui de Ioue, & habebis inde lunam perfectiſsimam.

Aliud experimentum XXIX.

Accipe ſupradictæ aquæ mineralis, vt habes in ſuperiori experimento, vncias ſex vel octo: in ea ſolue vnam vnciam lunæ, quam diſſolutionē pone in ſtortam paruulam ad diſtillandum per cineres: qua diſtillatione ceſſante, augebis ignē quantū poſsibile fuerit: cumq; hoc gradu ignis nulla humiditas amplius diſtillauerit, frigefacto vaſe, accipe aquam diſtillatam, vbi eſt anima lunæ, ac benè clauſum ſeruabis, ne reſpiret. Terram autem in fundo vaſis remanentem contere, ac ſcias quanti ſit ponderis: in quaternas vncias argenti viui adiunge ſingulas vncias huius terræ exanimatæ, ac pone in pilam paruam obturatam cum bombace. Eam pone in cineribus, ac per duos dies illi ſubminiſtrabis ignem vehementiſsimum, ac erit totum congelatum ac fixum. Cum hac materia noſtri ſocij conficiebant quandam minerá: tu verò ſi volueris, cū plumbo hanc materiam in corpus per capellam poteris reducere.

Aliud Experimentum XXX.

Accipe ſupradictam aquam, in qua habes animam lunæ, ac in ea ſolue vncias duas, vel vnam auri cum dimidia ſalis fixi vrinæ, vt in ſuo experimento habes: quo ſoluto, in ea aqua diſſolue vnciam vnam, ſic putrefac per octo dies: deinde ſeparabis aquam per balneum: corpus autem remanebit in vaſe ad ſimilitudinem mellis fuſi: ſupra quam materiam repone de diſtillata aqua tantum, vt ſupernatet duobus digitis. claude vas ſuo antenotorio, ac putrefac in balneo per viginti quatuor horas: poſtea ſuperpoſito alembico cum receptaculo iũcturis optimè clauſis, diſtilla per cineres. vltimò augebis ignem maximè, & quod tranſactũ fuerit, ſeruabis optimè clauſum. eſt enim ſpiritus animatus, anima ipſius auri: poſtea ſuper terrá iterum infunde de ſua aqua per balneum diſtillata, vt ſupernatet duobus digitis, pone in putrefactione, vt ſuprà. Mox vt ſuprà per cineres diſtillabis cum eodem recipiẽte, vbi alterum ſpiritum animatũ ſeruaueras. Hoc autẽ magiſterium repetes toties, quouſque terra ſit exanimata, ita vt fluat tanquam cera ſine fumo, & tingat laminam in colore aureo, ſi ſuper eam ignitam ponatur. Tunc accipe vnciam vnam auri, & tres vncias mercurij ſimul amalgamabis. Deinde accipe terram, & ſimul cum amalgama triturabis. Hoc autem totum imbibe cum tertia parte aquæ animatæ, claude vas antenotorio, àc pone in cineribus per duodecim horas: poſtea ſuperpoſito alembico, amoue inde humiditatẽ: ac vltimò ignem augebis vſq; ad ſublimationẽ:

quod

quod verò ſublimatũ fuerit, cum materia remanente in fundo contere, ac commiſce, & iterum imbibe, & ſuper cineres per duodecim horas pone: poſtea humiditatem remoue: vltimò augebis ignem ſublimationis vt ſuprà. Atque hoc opus toties iterabis: donec tota materia remaneat fuſa in fundo fluens ac tingens, ac totam ſuam aquá ebiberit. Tunc accipe huius medicinæ vná partem, ac proijce ſuper mercurij partes in crucibulo: vltimò proijce in virgam, & habebis aurum melius minerali. Age Deo gratias, ac memento pauperum.

Aliud Experimentum XXXI.

Accipe aquam fortem, aquam mineralem, vel mercurialem, vt ſuprà: atq; inibi diſſolue in vna quaque libra vncias tres de ſale animali præparato, & fixo, prout habes in ſuo experimento. Quo ſoluto, diſſolue ibidem vncias duas auri cementati, vt ſcis: poſtea putrefac per octo dies: mox per balneũ diſtillabis. Quod autem in fundo remanebit, erit inſtar mellis fuſi: ſuprà quam materiam iterum infunde de ſua aqua per balneum diſtillata, ita vt ſupernatet duobus digitis: putrefac per diem naturalem: mox amoto antenotorio, ſuperpone alembicum cum recipiente clauſum, vt non reſpiret. Diſtillato per cineres, quouſque amplius non diſtillauerit: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt in aquam tranſcédat pars aeris. Tertiò ignem augebis, vt etiam ignis elementũ per alembicum tráſeat: cùm autem hoc vltimo ignis gradu nihil diſtillauerit, tunc frigefacto vaſe, vt ſuprà, amotum recipientem cũ aqua ſua firmiter diſtillata clauſum ſerua-

bis. Remanenti autem materię iterum superfunde aquę distillatę per balneum tantum, vt supernatet duobus digitis, vt suprà, ac superposito antenotorio, vt prius digeras per balneum, ac amoto antenotorio, & apposito alembico, iterum per cineres distillabis aquam animatã, in illud idem receptaculum, vbi pars altera animati conseruabatur, iuncturis optimè clausis: hocq; magisteriũ iterabis, quousq; tandem terra corporis nullum amplius liquorem emittat: ita vt si de ea modicum quid supra candentem laminam posueris, fluet vt cera sine fumo tingens laminam, aliquantulũ colore aureo. Cæterùm accipe terram, & vide quanti ponderis sit, & si erit vnius vnciæ, pone super eam septem vncias sublimati mercurij septies: contere simul, & misce alterum cum altero: post imbibe cum aqua animata ipsius solis, vt sit aquæ pars vna tantum, materiæ autem partes tres. claude vas antenotorio, & digere super cineres vigintiquatuor horas: mox amoto antenotorio, & superposito alembico remoue per cinerem suam humiditatem: vltimo augebis ignem vsq; ad sublimationem: quod verò sublimatum fuerit, iterum cum remanẽte materia cõtritum misce, ac positum in suo vase, iterum imbibe, vt supra, ac suprà cineres vt prius digere, ac ab eo humiditatem per cineres itidem remoueto, ac sublimato vt suprà, hoc modo magisterium reiterabis toties, quousq; nõ amplius sublimauerit, totamq; suam aquam animatam ebiberit, de qua materia pars vna supra centum mercurij conuenit.

Elixir

Elixir magnus Experimentum trigesimum secundum.

Sublima quater mercurium cum vitriolo,& salpetræ ana: deinde solue in aqua forti facta ex similibus totidem, & habebis purissimam substantiam:tunc accipe Iouis & mercurij ana,& amalgama,& leua quousque mundetur :tùm accipe istius amalgamatis & mercurij sublimati ana, & ponatur super lapidem,donec soluetur : tunc putrefac per 14.dies: deinde destilla per balneũ, & accipe aquam distillatam, ac superfunde fecibus, & iterum pone in balneo humido per 14.dies,tum iterum distilletur igne cinerum lento,deinde fortiori, vsque ad eleuationem spirituum, quos pelle igne fortissimo, sicut fieri solet in distillatione aquæ fortis, donec spiritus plenè extrahantur. Istud serua bene clausum,& feces in fundo ne vilipendas, sed calcina illos, & iterum pone ad putrefaciendum cum aqua sua separata ab elemento aeris & ignis,quæ aqua rectificetur per septem distillationes super dictas feces calcinatas, & tunc incipiet fortificari, vt posit soluere saltem. Istam aquam sic rectificatam serua seorsim,quia est primus gradus,& radix huius secretæ solutionis.

Secundus gradus multiplicatur aqua per Mercurium fixum.

Accipe mercurij sublimati quantum vis,tere, & imbibe cum aqua Mercurij ana bene miscendo in vitreo, & superposito alembico, pone vi-

trum super cineres, vsque ad collum alembici, & claude iuncturas, & seruentur spiritus subtiles, & da ignem lentum per sex horas: deinde rigora ignem per duas horas: deinde maiorem, quousque aliqua pars ascendat, & aliqua subsidat. tunc frange vitrum, & accipe Mercurium sublimatũ, & cũ subsidẽte contere, & iterum imbibe noua aqua mercurij ana, & sigilla vt suprà, & distilla. tunc mercurius sublimatur, sed in minori quantitate quàm prius, & istud reitera quater, vel quo usque tibi Mercurius remaneat totus fluens sicut cera. Aqua prima secunda tertia quarta, ab eo distillata reseruetur cautè & benè: tum accipe mercurium, qui in fundo fluxit, tum tere & imbibe cum aqua ab eo distillata super vitream tabulam impastando, & pone ad soluendum in loco humido, & soluentur in aquam claram & aeream valdè. Hanc aquam distilla iterum igne lento firmis clausuris, vt suprà fecisti. Et hæc est clauis & radix secundi gradus, quia tunc soluit mercurium sublimatum: insuper ipsum in infinitum multiplicat, qui est secundus gradus huius secreti. & fit hoc modo: Tere mercurium sublimatum, & superinfunde ei aquam mercurij, & in ea cito soluetur: tum iterũ distilla firmis clausuris, vt suprà, & aliqua mercurij pars ascendit, alia hypostasin facit. Tunc iterum impone mercurium, vt prius, & citius dissoluetur, quàm prius: & iterum distilla: feces verò & residuum abijce, quia nihil valet. per hunc modum dissolutiones augebis in infinitum, & erit adeò fortis & nobilis, qui omnem rem penetrabit, & mercurium crudum, & omnia corpora dissoluit in aquã: & tunc

& tunc est perfectissimè præparata. Hanc aquá diuide, & cum vna parte procede ad eius perfe-ctionem, & aliam partem auge cũ mercurio su-blimato, quoties libuerit. Verùm cum dissolue-ris mercurium, nota hoc pondus. Nam in prima solutione pone vncias quinq;, cum vno scrupu-lo mercurij sublimati, & vna libra aquæ mercu-rij: secundò vnciam vnam: tertiò vnciam 1.5. & vlterius procedendo: donec ita fortificetur, vt dissoluat mercuriũ crudum, sine aliqua ignitio ne in materiam, velut aqua fortis. & hoc est sum-mum secretum huius secretissimæ scientiæ. Tũc accipe calces cuiuscunque metalli optimè calci-nati, vel sublimati, vt scis, si placet, & pone in phi ala, & superfunde de lunaria, quod supernatet duob. digitis, & bulliat super calidos cineres per vnum diem. Deinde ponatur in stupha humida, vt melius digeratur per quatuor dies: deinde in-clina ampullam, & cautè possis extrahere aquá, quam separatim serua mundè & cautè: tum su-perpone de alia aqua in quantitate vt prius bul-liendo & infundendo, vt suprà. Et istas operatio nes iterabis toties, donec corpus totaliter dissol uatur: ac si tibi aqua defecerit, tũ accipe cucurbi tam, in qua sunt omnes liquefactiones, & super-pone alembicum, & distilla per balneum, vsque ad duos tertiarios aquæ: & de ista aqua pone su-per corpus insolutum, donec totaliter sit solu-tum. omnes verò istæ solutiones teneantur in lo co humido, quia melius seruantur. Tunc accipe omnes istas aquas, & superposito alembico, di-stilla totam aquam per balneũ: deinde superpo-ne iterũ tres partes aquæ mercurij super ipsam

terram

terram, & facta maturatione balnei, distilla igne lento cinerum, vsque ad siccitatem: tum iterum superpone de alia noua aqua in simili gradu, & omnes aquas à terra abstractas serua seorsim in ampulla benè obturata, & istas omnes operationes iterare debes, donec terra in puluerem subtilissimum & impalpabilem sit redacta, & sit totaliter exanimata, quod exiccabis. pone modicum de ea bene sicca super carbonem ignitum, & si non fumat, bene est: sin verò, reitera donec ad hoc signum deueniat. Accipe vasa, in quibus sunt omnes liquefactiones, & distilla per balneum, donec videris materiam in fundo in modũ mellis: & de aqua ista superfunde medietatem ponderis terræ super ipsam terram, & stet in fimo per octo dies, & inuenies materiam valdè humidam. tunc superpone alembicum, desicca igne lento, seruando aquam, quæ est guttata: terræ autem cum moderamine exiccatæ scias pondus, iterato, & redde illi aquam, quæ exuberata est faciendo complementum ad medietatem sui ponderis, & has omnes calcinationes, & imbibitiones, & inhumationes reitera, donec terra de tali sua humiditate imbiberit quatuor partes sui ponderis, & super laminã ignitam eliquet. Quod si non eliquat, reitera imbibitiones, & inhumationes, & calcinationes ad signũ colliquefactionis in lamina: quo habito, pone super cineres, & da primò lentum ignem, paulatim fortificando, donec materia tota ascẽdat suprà ad latera vasis. quod cum fuerit sublimatum, dicitur corpus exaltatum in solio mirabili, quod philosophi vocant lapidem, & sulphur naturæ. Illud tamen

quod

quod remanet in fundo, dicitur damnata terra, & fex abijcienda. Tunc accipe ſalem quem ſeruaſti, ſiue ſulphur metalli rubrum, vel album, quē ab ipſo extraxiſti, ſecundum quod volueris præparare ad rubrum vel ad album in oleum conuerſum, ſiue in aquam ſolutum, & redde terræ ſubhumanæ in pluribus vicibus ſoluendo, inhumando, & deſiccando, quouſque totum ſuum aerem ebiberit. Deinde toties ſublimato, donec totum in fundo fixum maneat rubrum, ſiue albū, prout fuerit præparatum: tunc rectifica elementum aeris mercurij per ſeptem diſtillationes inhumando, donec ad criſtallinam ſerenitatem aduenerit, abſque fecibus, niſi forte albis. Ignis autem ſic rectificatur: tere ipſum, & permitte deſiccari ad ſolem, vel lentum ignem ſucceſsiuè, vſq; dum ignem calcinatum ſuſtineat, igne tamē moderato calcinando, donec ſit citrini coloris, vel rubini, nō nigri: quod ſi nigri fuerit, mole ipſum, & imbibe, & ſicca cum aqua prædicta, quouſque ad citrinum colorem deueniat: qui color quantò intēſior, tantò melius erit rectificatum. Tunc accipe ſulphuris fixi partes quatuor, aeris mercurij hic ſuperius rectificati partem vnam, aquæ mercurij rectificati partes duas, lunæ calcinatæ & induratæ partes octo, ponantur ſimul in vaſe colli longi ſigillato ſigillo Hermetis ad album.

Ad rubeum verò.

Accipe ſulphuris rubei partes tres cum dimidia, ignis mercurij ſuperius rectificati partem dimidiam, aeris mercurij rectificati partem vnam, aquæ mercurij rectificatæ partes duas, ſolis calcinati

cinati soluti & indurati partes septem, & simul ponantur in vase colli longi sigillato sigillo Hermetis, & ponatur in igne primi gradus, & ibi stet augendo ignem, quousque nigredo appareat in superficie, quæ nigredo perdurat ad 40. dies, & inde post multos & diuersos colores efficitur albus quasi pallidus. tum accipe ignem tertij gradus, donec veniat rubeus, & inde citrinus: deinde iterum rubeus: & tum auge ignem quatuor gradus, vt fiat rubicundissimus, in colore papaueris syluestris, siue vini mali granati: & tam diu talis ignis cōtinuetur, donec calcinetur, & quod prius erat massa, solidè disrumpatur, & fiat puluis subtilissimus & impalpabilis. Et sic factus est lapis, quem oportet extrahere de vase, si fuerit puluis subtilissimus, & quasi impalpabilis, factus. si autem reponas ignem, donec ita veniat, tum proba: si funditur sine fumo super laminam ignitam, factum est: sin autem solue cum aqua sua, & congela, & congelatum proba, si funditur aqua: si autem non funditur, tere cum aere suo mercurij, cum sale lunæ vel Iouis ad album, & cum sale solis siue Veneris, vel Martis, vel Saturni ad rubeum, donec fundatur vt cera guttatim: & sic habebis medicinam secundi ordinis. Si verò ad tertium ordinem peruenire volueris, tum puluerem primo solutum ac congelatum imbibe mercurio sublimato cum fixo, & aqua imbibendo, inhumando, & siccando, donec triplum sui cum dicto puluere maneat. tunc da ignem sublimationis, ita quod totum sublimetur: & si totū prima vice non sublimetur, toties super eū mercurius non fixus sublimetur, donec totum

eleue-

eleuetur, & iterum toties sublimetur, donec totum fixatur. tunc iterum soluatur & congeletur, vt iterum fiat volatile & volatile fixũ: & vltimò iterum soluatur & coaguletur. & ita est medicicina in vltimo sublimationis posita, transformans omnia metalla, argentum viuum in lunificum, siue solificum verum, & melius quàm de minera: cuius vna pars cadet, prout fuerit magis aut minus subtiliter præparatus. Laus Deo, & honor tibi soli Deo.

Aliud experimentum XXXIII.

Accipe aquã fortem cum sua forma, vt suprà te docui, atq; in ea dissolue tres vncias lunæ: postea putrefac per 20. dies, postmodũ accipe tres vncias auri, & dissolue in 18. vncijs eiusdẽ aquæ fortis cum sua forma, in qua prius tamen debét dissolui 4. vnciæ salis fixi vrinæ, vt habes in suo experimento: postea putrefac hæc duo corpora p se separatim p 20. dies naturales. postea vtrũq; per se exanimabis separatim tam Lunam quàm Solem, iuxta regulam superius tibi traditã. Cùm verò vnumquodq; per se exanimatũ fuerit, atq; eorum aquæ animatæ per se separatim seruatæ fuerint: nec etiam terra amplius fumũ emittat, tum signũ erit solem & lunam pati eclipsin. Contere igitur terram vniuscuiusq;, ac similiter comisce: deinde pone in paruula pila vitrea forti luto munita ad ignẽ reuerberationis per viginti quatuor horas: postmodum extrahe, & redde illi prius aquam lunæ animatam, & rectificatam prius septies per cineres. Cum verò paulatim totam suam aquã ebiberit, eodem ordine vt

suprà

suprà habuisti in alijs experimentis: tunc redde illi aquam solis, sine vlla rectificatione, paulatim iuxta ordinem, quem seruasti imbibendo ipsam terram cum aqua lunæ: postea eam fermentabis hoc modo. Accipe vnam partem auri, & tres partes mercurij, atque vnam partem illius medicinæ, quantum supple, fuit aurum: pone totum simul in vitreo vase super cineres calidos, ac breui conuertetur in puluerem, tum eam cerabis cum tertio oleo solis. Cùm verò totum optimè ceratum fuerit, & redditum in formam olei, projice vnam partem de eo super centum mercurij, totumque conuersum erit in medicinam: cuius iterum accipe partem vnam, ac projice super 500. partes: mercurium ipsum conuertet in aurum, melius ac purius auro minerali.

Aliud Experimentum, quod est Rex aliorum experimentorum. *XXXIIII.*

Accipe in nomine Domini aquam vitæ optimam, ac rectificatam, ita vt comburat pannum lineum, prout vidisti ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est eius aquæ amplius tibi magisterium tradere. Accipe igitur aquæ vitæ libras quatuor, ac pone in vrinali vitreo, quod sit maximè solidum: mox accipe libram salis vegetabilis sublimati secundi experimenti: contere ipsum quamoptimè, ac pone in ipsa aqua vitæ, claude fortiter suo antenotorio vas ipsum cum cera gummata, vt nullo pacto respirare valeat. deinde circum ceram ipsam, ne posit liquefieri, appone spongiam madefactam: pone postmo-

postmodum in putrefactione per duos dies naturales: postea amoto antenotorio, superpone alembicum cum suo recipiente, iuncturis quàm optimè clausis, super cineres calidos distillabis. illud aduerte, quòd receptorium debet esse prægrande, ac solidum, ne potentia ipsius aquæ valeat frangi. atque hoc pacto tuam distillationem continuabis lento igne, donec totum per alembicum distilletur. Quod si in fundo vasis aliqua pars salis remanserit, superfunde iterum aquam nuper distillatam, ac distilla vt suprà, iuncturis optimè clausis. Hoc pacto toties distillationem iterabis, donec sal totus fuerit per alembicum transactus in formam aquæ claræ. Cæterùm alteram libram supradicti salis pone in vrinali, ac illi superfunde eandem aquam distillatam: claude vas suo antenotorio vt suprà, pone in putrefactione vt suprà: postmodum vt suprà distillabis. Cum verò sal totus cum aqua fuerit transactus, iterum vt prius accipe de nouo sale vegetabili librã vnã, ac vt suprà cũ aqua distillata iterũ per alembicum transmitte totum: atq; hoc pacto habebis quatuor illas libras aquæ vitæ vnitas cum tribus libris ipsius salis vegetabilis, quod potestatem habet dissoluendi duo luminaria, cæteraq; metalla, cum conseruatione vegetatiuæ formæ. Nunc autem ipsum simplex menstruum in formam cœlicam reducere intendimus. Accipe igitur ipsum simplex menstruum, ac constitue ipsum in vase vitreo solido, cuius partes quatuor vacuę sint, quinta verò pars sit plena: claude vas, vt nullo modo possit respirare, ac pone ad circulandũ in fimo, vel balneo per 60. dies naturales.

Atque hoc modo habebis menſtruum clarificatum, in quo videbis hypoſtaſin. quare in aliud vas cœlificatum aquam euacuando transferas, & caue vt hypoſtaſis nullo modo cum aqua tráſeat, quam ſeruabis benê clauſam in balneo. Præterea accipe vnam libram mercurij vulgaris, qui ſit aduectus ex Hiſpania inter pelles ſignatos ſigillo Hiſpanico, ne quid ſophiſticationis contineat: ipſum per camuſcæ pellem tráſmitte, mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magiſterium, vt te docuimus in experimento trium vaſorum, vt ſcis: atq; ita ſolue hunc mercurium. Cum autem totus fuerit ſolutus, aufer ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vaſis mercurius in forma olei albi. Hoc ergo vtemur ad incerãdum in noſtrum cœlum, ſicut in noſtrum menſtruum cœlificatum. Accipe igitur quatuor libras menſtrui cœlificati, & vnam libram prædicti mercurij in oleũ redacti, ac ſimul inuicem coniunge: tum demum incalcinatum menſtruum habebis, quo diſſolues duo luminaria ad conſeruationem ſuæ formæ: ac nõ ſolum eam conſeruando, verùm etiam propagãdo eam in infinitum, accipe vncias tres lunæ, atque vncias tres ſolis: quæ duo ſingula ſeparatim calcinabis vt habes in ſuperioribus experimentis: videlicet cum Mercurio, quem poſtea ex dicto Mercurio exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata ſingula ſeparatim collocabis in ſingulis vaſis ſolutorijs, ſuper ea infunde de mẽſtruo calcinato tantum, vt ſupernatet quatuor digitis: claude vas antenotorio, putrefac in balneo per duos dies, ac per duos alios dies inter

cineres

cineres inſtar caloris ſolaris. Cum verò deſiccatum fuerit, iterum illis ſuperinfunde de menſtruo in calcinato, vt ſuprà: tantũ ex clauſo vaſe putrefaciendo vt ſuprà in balneo: poſtmodum ſuper cineres, ac diſſolutiones ſingulas in ſingula vaſa ſua vt ſuprà, euacuando menſtruo, ſi quæ poſt inſoluta remanſerint, vt ſuprà deſiccabis, ac vt ſuprà eam diſſoluas, quouſq; totum quod reſtat corporis ſit plenè diſſolutum. tum ſtatue ambas diſſolutiones in putrefactione, per 20. dies naturales. Facta putrefactione, accipe illas diſſolutiones, & per ſe ſeparatim in ſuo vrinali conſtitue cum ſuo recipiente, iũcturis optimè clauſis, diſtillabis per balneũ aquam vtriuſq;, in fundo vaſorum remanebunt corpora ad ſimilitudinem mellis fuſi, ſiue olei: ſuper ea iterũ funde de ſua aqua propria diſtillata per balneum, tantum, vt ſupernatet tribus digitis, ac ſuis antenotorijs vtrunq; vas occlude, ac repone in putrefactione per diem naturalem: mox remotis antenotorijs, & appoſitis alembicis, iuncturis optimè clauſis diſtillando per cineres. vltimò augebis ignem, vt anima ſiue elementum aeris tranſeat in ſuam vtriuſque aquam diſtillatam, ac demum ignem vltrà quantum fieri poſsit augebis, vt in aerem elementum ignis tranſeat. ſed lunari compoſito non neceſſe eſt rubedo, neque ignis. completa diſtillatione ſine vas frigeſieri, & amoue ab illis recipientia, quæ ſingula quamoptimè clauſa ſeruabis, ne reſpirent, & ſingulis ſingulas, ſchedulas, ſiue inſcriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cũ fuerit opus perſequẽdi. Cęterũm ſuper terras infunde iterũ vt ſuprà de aqua

ſua per balneum diſtillata, ac annexo antenotorio, putrefac vt ſuprà: mox per cineres vt ſuprà diſtillabis, vtrique vaſi annexo ſuo proprio recipiente, vbi eorũ corporum animas conſeruaueras. atq; hoc pacto magiſteriũ toties iterabis, donec terræ exanimatæ fuerint, ac radicali humore deſtitutæ. Tunc accipe illas terras, & contere quamoptimè, & ſimul coniunge: poſtmodũ eas conſtitue in pila vitrea, ac ſuper cineres calidos conſeruato donec tibi dixero quid ex illis ſit faciendum. Cæterùm accipe ſpiritum animatum lunæ, atq; ipſum per cineres rectificabis: deinde accipe ſpiritum animatum ſolis, atq; eodem modo ſepties per cineres rectificabis: limoſitates autem quas emittet ipſe ſpiritus ſolaris in ſingulis rectificationibus ſeruabis intra, vt optimè clauſum ſit ignis elementum. His ergo rectificationibus peractis: tum accipe ſpiritum animatũ ſolis, & ſpiritum animatũ lunæ, & ſimul coniunge: pone poſtmodum eos ad circulandum in vaſe grandi, ſicut illud, quo circulauimus menſtruum ſimplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies: quo termino elapſo, habebis verum menſtruum minerale, quo innumerabilia experimenta operari poteris. hoc menſtruo communi illeuimus Mercurium coram rege Partenopeo, ac alijs aſtantibus de numero ſuorum auditorum: de quibus vnus credidit ſe percipere hoc arcanum, nemo tamen ipſorum potuit hoc arcanum deprehendere, præter maieſtatem regis. Iam hoc reliquum eſt, vt philoſophicã arborẽ proſequamur, cum omnibus ſuis ramis. Peracta igitur ſuprà ſcripta circulatione, accipe tres vncias auri cementati:

mentati: illud calcinabis,ac diſſolues menſtruo ſimplici & inde ab eo remoue aquã per balneũ, materia tibi remanebit in forma olei: pone illud in vaſe ſolutorio, quod ſit altum: deinde illi adiũ ge tantũ de menſtruo compoſito, vt ſupernatet ſex digitis: claude vas antenotorio, iuncturis optimè clauſis, ac illud conſtitue in balneo per diem naturalem. Poſtea in aliud vas diſſolutum euacuabis, iterum illi ſuperfunde de nouo menſtruo compoſito vt ſuprà, quod fuerit diſſolutũ. hoc autem magiſterium iterabis, quoad totum corpus fuerit diſſolutum, ac cum ſuo menſtruo coniunctum. tum iterum hoc compoſitum putrefacito per 61. dies, quib. elapſis, pone materiã in vrinali, vel duobus vrinalibus, vel etiam tribus: hoc fit, ne quid periculi accidat: ſingulis vrinalibus ſuos alembicos appone cum ſingulis recipientibus, ac etiam iuncturis optimè clauſis diſtilla per balneum: corpus autem tibi remanebit tanquam rubinus, ac ferè nigrum præ nimio colore: ſuprà quod repone tantum de ſua aqua nuper diſtillata, vt ſupernatet duobus digitis: mox appoſito antenotorio, ſterne vas in balneo per duos dies naturales. Deinde amoto antenotorio, & appoſito alembico diſtillabis per cineres, iuncturis optimè clauſis. Cùm verò diſtillata fuerit aqua, augeto ignem, vt tranſeat aer. Tertiò iterum ignem augebis, vt in ſuũ aerem tranſcendat elementum ignis: alterum enim ad ſe alterum trahit. poſtremò frigefactis vaſis, ſeruabis aquas pretioſiſsimas animatas, infinitos theſauros, oleum, & vnguenta philoſophorum. poſtmodum ſuper ipſas terras, iterum

pone de aqua per balneum diſtillata, & clauſis iterum vaſis antenotorio, conſtitue iterum vt ſuprà in putrefactione, ac per cineres vt ſuprà iterum diſtillabis, augendo ignem gradatim, vt ſuprà. atque ad magiſteriũ iterabis vigeſies. Quòd ſi forte inſtrumentalis aqua tibi deeſſet ad complendas perfectas aſſationes : accipe omnes diſtillationes, quas per cineres peregiſti, ac per balneum diſtilla aquę tantam quantitatem, vt ſatis ſit complendas reliquas diſtillationes. atque hoc pacto auxilio Dei Optimi habebis vnius terræ elementum: illud auge cum illa terra, quæ nobis remanſit, cum magnum menſtruum peregimus, quam tibi pila vitrea ſeruandam ſuper cineres calidos iuſsimus. Poſtea accipe aquam, aerem, & ignem, quæ tria ſunt ſimul commixta in ipſa aqua, ac iam duodecies per cineres rectificabis: omnes autem limoſitates, quas ſingulis rectificationibus emittit, ſeruabis cum igneo elemento, quod tibi ſeruandum iuſsimus cum rectificaſti ſuperius, cum maius menſtruum compoſuimus. Nunc autem tibi neceſſe eſt aeris elementum ab aqua ſeparare. Accipe igitur aquam duodecies rectificatam per cineres, atq; inde ex quatuor partibus tantummodo ſeparabis, quas ſeruabis pro viuificatione terræ: quod aũt remanebit in vrinali, eo vtemur ad calcinãdum ignẽ, quod erit opus ad rubificandum regem noſtrũ, atq; cum rubro diademate coronãdum. Accipe ignem, quem ſeruaſti, ac pone in vrinali, ſuperinfundens tantum de aere ſuo, vt ſupernatet duobus digitis : pone vas clauſum antenotorio intra balneum per 24. horas : mox amoto antenotorio,

torio, diſtillabis per cineres: vltimò ignem fortiter augmentabis, vt anima ignis tranſeat in ſuum aerem, vt ſuprà, infundas, ac putrefacias vt ſuprà: poſtea per cineres vt ſuprà diſtillabis. hoc modo magiſteriũ duodecies reiterabis: tunc enim habebis ignem calcinatum, atque ab eo tincturam ſeparabis. Ignem verò calcinatum in vaſe remanentem, iunge cum ſua terra, quam ſuperius ſeruaſti: ſeruabis etiam aerem cum tinctura ſui ignis, qua vtimur ad rubificationem primæ materiæ ſiue ſulphuris. Nunc accipe terram, quã ſeruaſti in pila vitrea, quam fortiter luto ſapientiæ oblinas, atque eius os ne reſpiret, quam optimè obturabis. ſed ſatis etiam ipſum vas Hermetis ſigillo claudere, pone ad ignem reuerberationis, lentum per 24. horas: quibus elapſis, ſine vt vas frigeſcat. Accipe ipſam terram, & ſcias quanti ſit ponderis: pone ipſum in vrinali, cui ſuperinfunde octauam partem ſuæ aquæ, quam pro viuificatione terræ ſuperius reſeruaſti: claude ipſum vas ſuo antenotorio, ac pone in balneo, ita vt aquam non attingat, ſed in ſuo tantùm vapore permaneat. hoc pacto ſtet ibi per quatuor, vel ad ſummum per ſex dies. Tunc amoto antenotorio, ac ſuperpoſito alẽbico, diſtillando exhalabis per cineres inde quandam humiditatẽ inſipidã, nullius valoris. Quo facto iterũ ſuper aquæ ſexta parte imbibe terram, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio vt ſuprà, putrefacito per balneum vt ſuprà: poſtmodum per cineres humiditatẽ vt ſuprà exhalabis. Hinc poſtea cũ quinta parte aquę ſuã terrã imbibe, clauſo vaſe in balneo putrefac vt ſuprà: denique vt ſuprà per cineres humi-

ditatem exhalabis, poſtmodũ cum quarta parte ſuæ aquæ imbibe, ac proſequere reliquas imbibitiones, putrefactiones, & exhalationes cum quarta parte, quouſq; terra ebiberit totam ſuam aquam: tum eam extrahe ex ſuo vaſe, ac triturabis. poſtea colloca ipſam in bocia paruula luto ſapientię oblita quamoptimè, ita vt quatuor partes vaſis vacuæ ſint, quinta verò pars plena. ipſũ vas pone intra ollam, inter cineres, quæ olla valeat tolerare ignẽ, os aũt bociæ obturetur ſtupacio bõbacis, & ſuperpoſito etiá paruulo alembico, dabis illi à principio ignem lentum, ita vt bocia calefiat ſine violentia ignis: deinde ſubminiſtrabis ignem ſublimationis vehementiorem: cum inceperit ſublimari, eundem gradum ignis continuabis vſq; ad 26. horam. tum frigefacto vaſe extrahe primam materiam ſuperius ſublimatam, ac ſeparato à damnata terra, quæ ſublimatio erit alba vt nix: erit etiam ſimilis folijs talchi, vel inſtar ſquamarũ piſcis. hoc autem, quod ſublimatum fuerit, pone in vaſe alto & anguſto, cui redde elementum ignis diſſoluti in ſuo aere, videlicet quartam partem ponderis ipſius ſublimati: claude vas cum ſuo antenotorio: mox digere per cineres ſpacio duorum dierum: deinde amoto antenotorio, & appoſito alembico, diſtillabis humiditatem, ſi qua fortaſsis humiditas in eſſet. Cum verò videris materiam bene deſiccatam, eam iterum imbibe cum quarta parte ſui ponderis, vt ſuprà, eiuſdem aeris, appoſito antenotorio vt ſuprà digere, ac poſtmodum vt ſuprà humiditatem exhalabis: toties hoc magiſterium iterabis, donec terra totum aerem ebibit, mix-

tum cum

tum cum ſuo igne: tunc autem materia remanebit rubea, vt nitidus rubinus. tum ergo ipſa materia fermentanda eſt, vt in quantitate augeſcat, & facilius figatur. Accipe igitur tres vncias mercurij, & vnam ſolis optimè cementati, facias inde amalgama: mox accipe vnciam vnam dictæ materiæ rubificatæ, ac pone ſimul totum commixtum in vaſe alio duabus palmis, & anguſto collo, ita vt intra capiat digitum auricularem: pone inibi medicinam; mox inclinato vaſe, aliquantulum intromitte amalgama mercurij, & caue ne amalgama deorſum deſcendẽs vas frangat. Deinde appoſito antenotorio, pone vas in tripode arcanorum, ac ſubminiſtra ignem quatuor filorum: ac cum primum ſentiet calorem, amalgama cum mercurio & auro, in puluerem rubicundũ vt rubinus cõuertetur. tum eundem ignem continuabis in illa nutritione per triginta dies naturales. Nam acquiret maximam ignitionem, & virtus eius maximè augmentabitur. At fili chariſsime, ſcias quòd ſi per integrum annũ permanet in ipſo igne, nihil tamẽ illi nocumenti adferre poſsit. Hæc enim eſt Salamandra noſtra, quæ alijs innumerabilibus modis nuncupatur, quæ breuitatis cauſa prætermittimus. Tranſacto igitur termino 30. dierum, tum accipe de tertio oleo quod te docuimus noſtro experimento, quod ſeruit incerationi (quanquam hæc medicina parum incerationis indigeat) hoc tamen oleũ applicamus, vt facilius fixetur. Accipe igitur electum oleũ, ac guttatim infunde ſuper regẽ, vel ipſam Salamandrã in eodẽ igne: cùm verò videbitur tibi rex ipſe cõuerſus fuiſſe in oleũ,

non amplius illi de oleo dabis: tunc frigefacto vase in lapidem congelabitur nitentem vt rubinus. Tunc accipe de menstruo maiori, siue de menstruo composito, quod idem est, vt te docui in hoc tractatu, & super ipsum regem de ipso menstruo infunde tantam quantitatē, vt supernatet 4. digitis, ac protinus claude cum suo antenotorio: postmodū pone in balneo, & dissoluetur totus rex in aquam, quæ erit rubicunda, ac nitens tanquam rubinus, vel tanquā sanguis hirci. facta dissolutione, statue super cineres, per 2. dies, qui est ignis alterationis. deinde amoto antenotorio, superpone alembicum, ac distillato per balneū igne lento instar solis, vt tota virtus ac substantia ipsius menstrui cū rege coniungatur: aqua autem distillabitur albi coloris, ac omnem ferè suam vim amiserit. Cum autem totus ipse rex congelatus fuerit, tunc amoto alēbico, & apposito antenotorio, constitue vas in tripode arcanorum, & inibi permaneat in igne per 8. dies filorū sex: tum frigefacto vase, inuenies regem durū, & rubicundiorē quàm esset antea. cui iterum superfunde de nouo menstruo maiori, siue composito, vt supernatet 4. digitis: claude iterum vas suo antenotorio, ac statue in balneo vt suprà, ac protinus dissoluetur in aquā: remoue per balneum igne lento, vt suprà postmodū vt suprà: in igne alterationis: vltimo in tripode arcanorum, vt suprà. atque hoc pacto quater iterabis hanc dissolutionem, & congelationem semper cū nouo menstruo maiori. Illud tamen aduerte, quòd quarta operatione non amplius poterit congelari, sed in forma olei permanebit.

Nunc

Nunc autem fili charissime, hoc reliquum est, vt mirabilem huius lapidis proiectionem discutiamus: cuius tanta virtus est, vt si mare totum esset argentum viuum, penè crederem hac mirabili medicina congelatũ iri. Quod cum videris, ne credas velim hoc magicis carminibus fieri. Est enim hæc vis naturæ, cuius exemplum adferri possit de pane: cuius fermenti vnica libra centies mille millies panificæ, massæ fermentare, ac augmentare poterit. idq́; multò efficacius fieri potest hac nostra medicina: cuius potentiam cum nos probauimus, pene impossibile nobis videbatur, conuerti amplius posse in metallum, cum in omni proiectione nobis puluerẽ generaret ex omni corpore, ac semper nobis illæsa sine virtutis diminutione remanere videretur. Atque nostrorum sociorum aliquis murmurabat, dicens, nos huic medicinæ nimis subtiliter tantam vehementiam tribuisse. Tandem auxilio Dei eam medicinam supra tantam quantitatem corporũ proiecimus, vt vix demũ firmata fuerit ignea vis eius, ac corpus supra quod proiectio facta fuerat, tandẽ in aurũ conuersum fuerit, purius ac melius auro minerali. Quare fili charissime de istis omnibus visum est te esse cõmonefaciendũ, vt si fortè diuino numine vos ad hoc idem experimentũ deueniatis, ne hoc signũ medicinæ vos in desperationem inducat æternam. Iam ad ipsam proiectionem deueniamus. Accipe de pretiosa illa medicina ad quantitatem vnius pisi, ac proijce super mille vncias argenti viui, ac protinus totũ conuertetur in medicinã, siue in puluerem rubicundissimũ. Deinde acci-

pe

pe huius pulueris rubicũdiſsimi, ac cõgelati vnciam vnam, ac iterum proijce ſuper mille alias vncias argenti viui, ac protinus totum in medicinam conuertetur. poſtmodũ accipe vnam vnciam huius vltimæ congelationis, ac proijce ſuper alias mille vncias argenti viui, & vt ſuprà cõuertetur in medicinã. cuius accipe tandem alteram vnciã, ac proijce ſuper decem millia, ac totum in aurũ conuertetur, melius omni minerali. Illud etiam animaduerte: quòd ſi nimiũ rubedinis haberet, debes illi de argento adiungere, vel de argento viuo, vt debito colore perſiſtat. Sed quis quæſo numerum vnciarum ac huius medicinę potentiam valeat enumerare, quod nos experti ſumus? Ego & alij ſocij mei proſtrati in terram, aliquantiſper mente ſubleuati Deũ orauimus: mox erecti ſimul omnes hilari voce pſallẽtes, decantare cœpimus: Te Deum laudamus, gratias agentes Deo Opt. Max. quòd hoc munere amplisſimo donarit nos. Nunc autem, fili charisſime, hoc præceptum tibi præbemus, ne totius medicinæ huius eodem tempore proiectionem facias: nunquã enim poſſes eius ignis vim & potentiam extinguere. atq; hoc etiam reddit vitrum malleabile. Tu autem caue tibi à magnis dominis, ac Principibus: quibus ſi hoc arcanum innoteſceret, maximum tibi periculum immineret. Plurima alia experimenta prętermiſimus, quæ huic propoſito minimè faciunt, ne & fili in his fruſtra labores. Hæc autem experimenta veluti floſculos quoſdã veriores ac digniores poſuimus, vt ijs optatum finẽ poſſes adipiſci. Vos autem fratres, filij alij, ac ſocij charisſimi, qui mecum

mecum tot labores pasſi eſtis per hæc experimenta, quæ ſimul mecum operati eſtis, Deum vbique toto corde habeatis, eius nomen ineffabile vbiq; prædicetis, quòd hæc arcana naturæ myſteria nobis patefecerit. Congruum iam eſſet, vt corpore ſeparati, animo tamen vbique ſitis coniuncti, atq; huius naturæ myſterijs veritate perſpecta, domum quiſque ſuam reuertamini: ſingulorum experimentorum ſuam quiſque copiam prout operati ſumus, & annotauimus, referentes. vni tamen noſtrũ, qui domi ſuæ nos alit, æquũ exiſtimo, vt vltra ſuam medicinæ partem, & experimentorum copiam, vaſa quoq;, & cætera huius artis inſtrumenta remaneant: nos autẽ reliqui in virtute Sanctæ Trinitatis, & eius nominis hinc recedentes, ſinguli ſingulis iuramento ſocietatis obſtricti, hoc animo inter nos ſimus, vt nemini quicquã ſocietatem patefaciamus, nec prædictorum experimentorũ copiam cuiq; faciamus: quod quidem iuramentũ pro ſe quiſq; ſtudeat integrum, ſanctum, & intemeratum ſeruare. Atq; hoc quidem ſupremum & vltimum experimentum cuiq; veſtrum præ cæteris experimentis commendo, vt angelus Domini mẽtes veſtras dirigat ad celandum naturæ ſecreta, & tam mirabile arcanum. Illud præcipue dedicantes ſeruitio Sanctæ Eccleſiæ, & ad vtilitates pauperũ. Illud etiam pręcipuè cauentes, ne diabolus vos ſeducat à recto promiſsionis veſtræ tramite. Circuit enim vos tanquam Leo rugiens. ac proinde eſtote prudentes ſicut ſerpentes, ne tentator iſte per deuia abſtrahat. Sic enim fiet, vt Ieſus Chriſtus vnigenitus Dei filius ſem-

per

per nos seruet ac tueatur: in cuius nomine præsens opusculum optato fine claudatur, Anno M. CCC. XXX.

Deo opt. max. semper honor & gloria.

RAIMVNDI LVLLII

LIBER ARTIS COMPENDIOSÆ: quem Vade mecum nuncupauit.

TINCTVRA ignis est melior omnibus tincturis: Nam omnia elementa non tantùm operantur, sicut quantũ operatur ignis in colore & pondere. Est autẽ in ipso completa digestio, vnde absq; igne inutilis est omnis spiritus.

Nota, virtus viuificatiua infunditur in materijs cum spiritibus Quintæ essentiæ. Rursus notandum, quòd tantùm spiritus subtilis est, qui tingit ac mundat corpora à suis leprositatibus, & est antidotum contra omnem infirmitatem, nutriendo calorem naturalem in corporibus metallorum. Ille enim sensibiliter penetrat omne corpus, & in profundo ipsius spiritus requiescit.

Nota quòd vnus bolus aquæ ardentis melius valet, quàm alterius vini quatuor.

Nota quòd de nulla re potes facere tincturam albam vel rubeam, donec & quousq; omnes partes suæ corruptæ per artẽ magisterij remoueantur, & maximè de sulphure.

Nota, quòd homines nesciunt vti suis memorijs,

rijs, ad intelligendum & ad inueſtigandum, & ad eligendum bona entia & dimittendum mala, quæ ſunt contra naturam: & quia neſciunt iſtas potentias ipſarum rerum ponere in actualitatem, in artificio, quod eſt inſtrumentum illorũ. Quapropter ſcientiæ poſitiuæ, & non probatiuæ hebetant intellectum, & ingroſſant illum, ne intelligat neceſsitates verorum entium: & quia in tenebris ſcientiarum falſarum & non veridicarũ ſtudent, & illis credunt qui loquuntur contra philoſophiam.

Nota, natura non vult coarctari: igitur cum lentiſsimo igne ſepara ſudorem ſuum, & melius in retortis. Et fac vt habeas vnũ de noſtris Mercurijs, cum forma aquæ albæ, quæ eſt ablutio, purgatio noſtri lapidis, & totius naturæ. Hoc enim eſt vnum de principalibus ſecretis artis & naturæ, in qua rectificabis draconem, & proijcias à magno deſerto Arabiæ, quia ſtatim periret ſiti, & periclitaretur in mari mortuo: vnde nunc ſcire potes calorem magnum, paruum, & frigus. Reduc ergo ad regionem Æthiopiæ, vnde naturaliter exiuit. Rurſus dicimus quòd non eum ducas ad terram, quæ ipſum portauit: ſtatim enim omnis alia regio eum accedit.

Nota, proprietas ſpiritus qui à corpore exiuit non deuoretur per nimis magnum calorem, quia non haberet poteſtatem ducendi ſuũ corpus in illa media. Ideò ſi operaris cum magno igne, proprietas quæ participat inter vitam & mortem dicti ſpiritus, ſeparabitur, & omnia fugient in regnum ſuæ ſphæræ: & nulli reueles donec fiat alicui manifeſtũ per diuinam inſpirationem,

nem, cum nobili intellectu. Et ideò quandoque rudes clerici, legistę, artistæ & medici mundales, & plures de quibus loqui audiuimus, credebant se facere aquam viuam, in fine non valuit vnum ficum. Quia ipsi credebant rapere naturam philosophicam, sed rapiuntur & deprædantur in illa, quia talem amittunt. Custodi ignẽ, & regimen tui spiritus, & caue ne euadat, quia non posset viuificare suum corpus. Quomodo enim ille dare posset hoc quod non habet? Nota, quòd debes diligenti ratione, & probata multa vitę ipsa cum consideratione philosophica aduertere mediorum naturá. Vnde sicut coitus, factus cum amore naturę, quæ est luxuria libidinosa, tunc fit primò mixtio cum coniunctione & asimulatione inter corpus & spiritum ad finem, ita quòd totum simul in vnam amorosam concordiam cum ligaméto suarum qualitatũ miscibilium & compositorum, & suarum virtutum elementalium, & vnius alterius per virtuté compositionis duorum in vnum. Si ergo talem coitum non facis, non habebis conceptionem, imprægnationem, & per consequens nõ habebis fructũ: quia oportet esse calorem naturalem mineralem. Item non facias magnum ignem in principio mixtionis, quia veniret corruptio in tincturá. Item ex quo vel melius talis res mouet potentiam in attrahendo ad appetibilitaté, sicut res quæ desiderat perfici de suo & non alieno ad finem. Igitur ars Alchimiæ est vera & posibilis: ergo non cessas eam ducere per rectitudinem viæ motus naturæ, & informare suam materiam, in quam natura est introducta. Et si bene scis dirigere & ducere, ipsa

re,ipsa cõfert tibi plus quàm putas. Et ideo multi Alchimistæ errant, primò, quia nesciunt ignem disponere, qui est magister totius operis: quia ille coagulat & soluit totum simul: & hoc ipsi intelligere non possunt, quia sunt imbuti cœcitate & ignorantia. Etiam nesciunt disponere materiam, secundum illum modum per quem datur materiæ virtus informatiua, cum qua instrumentum quod stat in materia dirigitur per suum modum, hoc quod ipsi quærunt: Et est natura venerabilis, abscondita intus in profundo, quam tu fili si vis per te regere, ipsa confert tibi quæ nobis clara luce apparuit in forma terræ albæ subtiliter foliatæ, quæ stat prope naturam lunæ claræ, preciosæ. Quare fili monemus te, quòd non velis habere artem incertam loco veritatis informatiuæ, nec velis vti cum igne ardenti, loco instrumenti. Virtus informatiua gubernatur per certum modum operandi, qui cum certa ratione datur noticia artifici ad sciendum illum. Igitur præ oculis debes habere in ingressu nostri magisterij illam. Et propter hoc quicquid vis facere fac prudenter. De grosso fac simplex, de graui fac leue, & asperum mollifica, & amarum dulcifica, & habebis perfectionem cum notitia instrumenti, quod gubernatur per virtutem informatiuam, mouendo materiam ad eius formam, & actus formatur per potentiam naturalem, quæ est in ipsa infusa à superiori parte. Et est locus & locatum, quia est generatum per infusionem in suo loco: Quia genus habet aliud locatum per proprietates cœli quæ sunt infusæ, vel influxæ in materiam per radios stellarum.

Sed tamen quidquid virtus elementalis cœlestis facit in vasis naturæ, hoc etiam facit in vasis artificialibus, solummodo quòd sint formata ad modum vasorum naturalium. Et hoc quod facit natura cum calore solis, hoc etiam facit calor ignis: qui tamen sic temperetur, vt non excedat virtutem motiuam & formatiuam quæ est in natura influxa desuper: quia in omnibus quæ fuerunt corrupta & putrefacta, vidimus influere virtutes stellarum, capientes determinationem ab illa re, cum qua materia conuenientiam habet. Quia virtus cœlestis est nimis communis, & capit determinationẽ per virtutem sui subiecti in rebus mixtis, & ideo cùm ipsa infunditur in materia minerali, statim capit determinationẽ & virtutẽ mineralẽ: quia in illis est influxa per determinationem, quam capit à materia minerali, & non vegetabili, nec animali. Et propter hoc fili, debes cognoscere elemẽta nostri lapidis, quæ sunt materia naturæ mineralis. Hoc certum teneas, quòd quando volueris cõponere elementa mineralia, non capias de primis puris, nec de vltimis, ad creandum nostrũ lapidem, quia prima sunt multum simplicia, & vltima nimis grossa. Quando vis comedere, recipe panẽ, & dimitte farinam.

Hæc est doctrina tibi data per figuram de elementis, in quibus sunt etiam realia mineralia, à quibus mouetur cœlestis instrumentalis. Quare fili scire debes, quòd virtus informatiua mouet instrumentum, & instrumentum mouet materiam, & materia mutata à potentia occulta ad actum manifestum. Et virtus informatiua introducitur

ducitur

ducitur in materiam per ſcientiam cognitam, per artiſtam in ſuo opere naturali. Item oportet vt habeat duo principalia inſtrumenta, per quæ ipſa formet ſuum opus, ſecundum diuerſitatem ſuæ naturæ. Et nota, quod in lapide noſtro dicta virtus eſt mortua, quia non poteſt multiplicari ratione ſuæ ſubſtantiæ groſſæ, duræ atque compactæ, in qua calor eſt ligatus, cum ibi non poſſit moueri, per quem calorem dicta virtus debet formari, ad generandum dictum lapidem.

Et de hoc tibi dabimus exemplum per granum frumenti ſignificando: Tertium per ſe in materia compacta & ſicca, nunquam ſecundum curſum naturæ poteſt multiplicari, niſi per reſolutionem & attenuationem ſuæ ſubſtantiæ duræ, cum ſimplicitate, in qua ſubſtantia dura & coagulata, calor incluſus & intus retentus ſtat mortificatus, ratione ſiccitatis & duritiei, in qua eſt determinata materia, in qua materia calor eſt retentus: quia de ratione excellentis frigiditatis & ſiccitatis cauſatur qualitas mortificatiua. Et ideo talis ſiccitas indiget humectatione aerea ad finem, quod calor naturalis poſsit ſuſcitari & extendi per ſimplicem materiam aeris, qui eſt ſibi cibus naturalis. Sed iſtarum partium groſſarum in ſimplices non debetur naturæ, quod poſsit facere illud per ſubtiliationem ſuarum partium ſiccarum cum reſolutione, quod fit per incrudationem humidi naturalis grani, quod erat terminatum, coctum cum digeſtione perfecta, ad modum ſubtilis ſubſtantiæ albæ, ex qua fit panis quem tu commedis: per quod patet, quòd natura non tranſit de con-

trario ad contrarium nisi per suum medium, per quod mediũ causatur differentia concordantiæ, cum qua natura conuertitur de natura in naturam. Et hæc est differentia specialis, quam tu debes respicere: quia aqua est amica aëris per suam humiditatem, & est vicina terræ per suam frigiditatē. Fili condensatio & rarefactio est via originalis in elementorum transmutatione, in certis gradibus, & est differentia communis, cum qua natura sagax conuertit elementa. Item calor penetrat in suam propriam materiam, & non cessat operari vegetando, ampliando, elongando, extendendo, multiplicando, quousq; venit ad punctum, & ad terminũ, in quo plus abundat & habeat de materia humida quàm sicca: quia tunc humor incipit terminari & inspissari cum virtute informatiua, differente ab alijs, per concordantiam. Et sic per experientiā euidentē materia te docet, quod virtus quæ est in potentia seminis grani tritici, nunquā procedit in actum productiui vel vegetatiui, nisi post corruptionem & putrefactionem suæ materiæ, quæ est causa suæ alienationis, subtiliationis, & rarefactionis, quousque veniat ad punctum generationis, quam nos vocamus ab vno gradu Grani in centum, in mille millia. Quare sciunt rustici necessitatē viuendi & crescendi? Quia si granum non proijcitur in terram, nunquam virtutem suam multiplicabit: quia materia sua sicca non patitur partes suæ terminationis per conuersionem subtilem in propinquam. Et si proijcitur in terram, calcinabitur per resolutionem, & crescit humidum causa putrefactionis, per quem venit in

motum

motum suæ animationis, quæ facit multiplicare cum calore cœlesti, per quem exaltatur, & fermentum appellatur. Vnde nos damus fermentum, res autem cui damus, pergentes mundas facere virtute cœlestium, cum seminatione, & aratione, & culturatione, & impregnatione terræ, per talem modum ipsi adiuuando culturæ, fructus adiuuatur & melioratur. Sic simile est in nostro magisterio: Quia primò necesse est, quòd substátia quæ est pura nostri lapidis resoluatur cum subtiliatione suæ substantiæ grossæ, vt post putrefiat putrefactione vulgari, & humidum minerale separetur cum calore solari, qui viget contra ignem: post addens sibi minister cibum competentem, quem dicta virtus debet in se permutare. Et per istum modum natura mineralis adiuuabitur per industriam sagacis artificis in tali forma, quòd coram omnibus hominibus cum clara luce manifestabit suos effectus, vltra posse illorum, qui vadunt post probationes loicales, de quibus conclusum est: Quia per hoc intelligit, in qua forma huius operis naturalis artista debet inclinari & dirigi, cum consideratione instrumentali, rationali, & non sophisticali, in sententijs philosophicæ naturæ. Quia adhuc nó obstante quocunque ingenio profundo quod habeat argumentalem & rationabilem rationem, cum toto discursu naturali rerum extrinsecarum. Iam pro toto & per nullam rationem quę veniat ad sensum poterit iudicare & cognoscere, cum qua fortitudine & virtute intrinseca, debet suam multiplicationem augere super terram, nisi per similitudinem, quasi simplex no-

ſtrum magiſterium erit, & quomodo poſsit fieri per naturam ſeu in terra pullulare ſuo modo: Hoc tamen neſcis, niſi per doctrinam experimentorum intraſti prius per philoſophiam naturalem cognitiuam, ſed ſophiſticam, quæ oritur à diuerſis præſumptionibus fantaſticis, infuſis in capitibus eorum, qui cum pronoſticationibus vel pronoſticatis elementis contra voluntatem rationis naturæ facit multos impertinenter adhærere ſophiſticationibus. Quare ergo concluſi tam per rationes ſupraſcriptas, quàm per media quæ ſunt naturalia cum claris & certis experimentis, quæ ſi non conſideras nō habebis rectam notitiam rei. Iam ad iſtam preciosam eſcam non eris inuitatus per naturam: & qui per iſtam non procedit, non erit in proceſſu philoſophus, cum ignoret proprietates virtutū lapidis, quæ ducunt entia in actum. ſicut experimentaliter cognitum eſt Fili, experimentum deſtruit omnem formā erroris, qui venit ab ignorantia colerica, & capitibus illorum qui præſupponebant eſſe quod nō eſt, nec vnquam erit: nec tales credunt ſuum errorem eſſe deceptibilem, quia neſciūt diſcutere hoc quod fantaſia illis repræſentat cum claro experimento, vtrum ſic ſit vel non, propterea recolligas in te ipſo quod eſt tibi neceſſe. Quod ſaltem tu cognoſcas primò materiam lapidis, cum certa experientia, per viam practicæ, mediante theorica oſtenſibili vel reuelationis. Quia per theoricam formatur practica, & experientia format practicam: & per experientiam formatur veritas clara, quæ illuminat intellectum humanum: & non labores ſine iſta,

ne ista, quia est communis sicut lux mundi.

Item ego Raimundus super Theoricam testamenti: Nunc potes cognoscere, quòd nulla res mundi naturaliter potest nasci, nec crescere, nec animari, nisi post suam corruptionem & putrefactionem & mortificationem, quia tunc natura in naturá mutatur. Item hæc ars nullo modo debet dari medicis, philosophicis, legistis, nisi philosophis cautissimis: quia omnes alij sunt indigni habere hunc thesaurum perpetuæ saluationis: quia sine philosophia ars illa doceri, nec possideri debet.

Item Mercurius viuus factus per nos, coagulat Mercurium cõmunem. Item fili tinctura quá tibi diximus extrahitur à nostro auro, & illud fermentum cum auro vulgi ducit eum de potentia ad effectum.

Nota hîc, quod multi decipiuntur circa extractionẽ Mercurij ab auro & argẽto, sed si bene attenderent dicta philosophorũ, facillimè & pauco labore illud perficerent. Tinctura extrahitur ab auro nostro, in qua tu qui legis grãmaticaliter exponẽdo intelliges. Itẽ si negligẽs nõ fueris ad legendũ & perscrutandũ cõtenta in nostris libris securus ibis. Vnde tria requirũtur ad hoc, subtile ingeniũ naturale, & non sophisticũ, & opus manuale, liberum arbitriũ, diuitiæ, sapientia & libri.

Nota, quòd solus ignis naturalis confortatus cum nouo igne naturali, est de intẽtione nostra: quia ignis contra naturam nocet, & ignis naturalis continet in se virtutem actiuam. Et ignis contra naturá corrumpit spiritum, ita quòd non habeat locum in quo quiescat, nec aerem in quo

poſsit reſpirare: ſicut tu vides quod vnum magnum flumen deſtruit paruum, & conuertit illud. Quia non eſt nouum nec mirandum, quòd ignis contra naturã conuertit naturalem, & totam ſubſtantiam ſuam eſſentialem & accidentalem, & magis quàm naturalis cõuertit per ſuam primam potentiam. Et ideo oportet te habere duas certas operationes, ſcilicet corruptionem quæ fit ſub conſeruatione formæ ſuæ: & hæc fit cum igne contra ignem, cum excitatione ignis elementalis.

Item noſter Mercurius reperitur in omnibus corporibus elementalibus, quia omnia ſunt ex Mercurio, quod vocatur generaliſsimum in noſtra philoſophia, vbi decipiuntur laici, ſi notant ſolummodo in ſpecie vel figura. Vnde ſicut à vapore, fit Mercurius & vegetabilia: & quia à primo genere venit vapor, qui generatur ex elemẽtis mediatè. Item iſta prima materia eſt terra ſubtilis ſulphurea, quæ deſiderat multum integrationem Quintæ eſſentiæ, & vnitatem eiuſdem, ſicut materia prima deſiderat propriam formam ratione ſui complementi. Et propter hoc quanto nobilior eſt materia, tanto magis requirit nobiliorem formam: quia pro quanto forma nobilis eſt, pro tanto plus nobilitat ſuam materiam: & materia hæc multum eſt habilis ad recipiendum formam illam. Quando ergo illa eſt appropriata huic formæ, ſecundum naturam, actu primæ cauſæ eſt habilis multum ad recipiendũ formam mineralẽ auream, quæ ipſam materiã clarificat ac illuſtrat.

Item, adhuc fili nota, quòd nil mũdi eſt, quod

non

non ſit naturaliter compoſitum ex ſubſtantijs quatuor elementorum, teſtimonio cuiuslibet boni naturalis: & ſecundum ſuas experientias non eſt ſubſtantialiter aliud, niſi ex Mercurio & ſulphure, & puris, mundis, incombuſtibilibus in primo puncto ſuæ creationis. Et hoc ſciri poteſt per artem quæ fit cum operatione certa noſtri magiſterij. Illud eſt primum genus vel materia & ſubſtantia media, in qua natura figit omnes ſuos colores, in figurando diuerſas ſubſtantias. Iſti colores veniunt ex proprietate materiæ compoſitæ ſulphuris & mercurij, & per inſtinctum ſuæ naturæ. Adhuc habet multas alias proprietates iſta materia: prima, per quas ſcimus quod ipſa eſt ex natura Mercurij viui & ſulphuris: quia ipſa in igne non poteſt corrumpi, nec in aqua nec in aere. Et habet proprietatem ſoluendi & coagulandi, & attrahendi cum appetitu, & proprietatem expellendi & digerendi, quæ omnia ſunt ad perfectionem, & complementum, & bonitatem rei animatæ cum cõtrarijs paſsionibus, per quas paſsiones ſumus certificati, quòd ipſa ex Mercurio & ſulphure eſt, cum ſint contrariæ operationes, quas nos facere ſiue excitare nõ poſſumus ſine proprietate illorum duorum, cum dictæ proprietates non poſſunt eſſe ſine ſubſtantia, ſicut nec actiones ſine materia.

Dicimus, quòd illa ſubſtantia non eſt aliud quàm ſulphur & Mercurius, intellectum, ſecundum ſuam compoſitionem. Ex quibus apparet, quòd hæc prima materia omnium rerum viliũ, quæ per generationem & corruptionem formãtur ſecundum ſuam compoſitionem. Quare tibi

debet illucidari quod ipſa eſt de natura ſulphu-
ris & Mercurij, non per hoc quòd Mercurius ſit
in tota ſui ſubſtantia & natura per reſpectum ad
communem, ſed in parte.

Item Mercurius iſte conuertitur in omnẽ for-
mam, & omnem temperatam commixtionem,
& conuertitur in omnem naturam vel naturas,
cũ quib. iunctus fuerit vel diuiſus. Quia homo
exit ab homine, bos à boue. Item non eſt aliud
fermentum in mundo niſi ſol & luna, quæ ſunt
tinctura, cum quib. coloratur Mercurius viuus,
qui ſine tali Mercurio creditur tingere. Cœcus
vadit ad practicam ſuarum trãſmutationũ, quia,
ſol in colore ſolis tingit, luna in colore lunæ. Si
ergo cũ Mercurio ſole & luna ſciueris tingere, vi
debis magnũ ſecretũ, quod dicitur, Ignis noſter.

Item, dictum genus cuſtodi ab omni combu-
ſtione, & extrahe Quintas eſſentias à minerali,
vegetabili, animali, in quibus propinquior repe-
ritur natura metallorum. De minerali patet, de
vegetabili diameter maſculus, & luminaria ma-
gna, quæ eſt ſuccus vitalis, & radix de loſtralia,
& portulaca marina, Mercurialis & Chelidonia,
quarum naturæ approximant multum naturæ
minerali, & omnia quæ ſunt magis calidæ & hu-
midæ naturæ. Inter animalia eſt ſpiritus Baſiliſci
& Aſpis, inter liquores ſanguis humanus, & pili-
mentum, & lac beſtiarum, & humiditates viſco-
ſæ: Inter mineralia ſunt ſol & luna, quæ ſunt lapi
dis fermentum. Et quanto approximat gradua-
tur cum natura magis, & participat cum illa: &
quanto magis participat, citius per amorem na-
turæ in illa coniungitur & conuertitur.

Item,

Item, Quidam proijciunt Elixir cum magna abusione, quia non integrauerunt totum naturę cursum, qui durat per spacium duorum annorum, vnde lapis est vnius anni, & trium mensiũ, quia secundum quod corrumpitur, sic generatur. Item fili, noster infans habet duos patres, & duas matres: & quia ipse charè nutritus est ex tota substantia in igne, propter quod nunquam moritur. Iterum fili, ista aqua vocatur Aqua sapientiæ, quia tota est aurum & argentum, perfecta in actu spiritualium elemẽtorum, in quo requiescit spiritus quintæ essentiæ, qui facit totum. Iterum necesse est tibi fili, quod tu custodias spiritum quintæ essentiæ, si aliquid vis facere, qui dependet à prima causa: & sicut forma formarum, qui se posuit in supradictis quatuor naturis honorabilibus, & vocatur Anima elementorum, & facit pacem inter hostes, id est, siccum & humidum. Quare si aliquid vis inuenire, operare quotidie per naturam in disponendo materiam suã cum scientia cognita ad ignem, secundum quod natura postulat, & illa tunc faciet suum propriũ debitum, quia ipsa format, colligit, & mutat in aliam naturam cum fuerit præparata certo modo. & sic tu non es alius quàm minister. Et ex hoc anima deuenit in actũ, & requiescit in sphæra ignis, & ibidem habitat cum motu continuabili, & causa sui motus est calor naturalis excitatus ignem elementatum simplicem. Custodi fili, ne effugiat, & serua in amore & in ignis calore. Et non figas eũ quousq; sit purum elementũ primæ rei. Iterũ prima virtus est à Deo, etiam recurrit ad naturã quod velit accõmodare de suis

formis

formis substantialibus siue stellis & planetis, & ostendere ei suam incerationem. Item, si intelligis in tuo corde, teneas strictè, nil reuelando. Item, nulla res corrumpit aliam nisi excedat illam in qualitate contraria, sicut est calor & frigus. Parua flamma comburitur per magnam, ratione suæ excellentiæ magnæ quam habet contra illã. Et ideo omnes habent contrarietatem in vno motu. Iterum fili non est mirandum, si virtutem talis menstrualis tu præponis in corde tuo, cum sit ductrix & gubernatrix totius naturæ. Hæc est res vtilis, quæ per seipsam conuertitur in rem nimis preciosam, quod nos non crederemus, si nõ vidissemus eius effectum cum nostris proprijs oculis. Item, iste ignis qui comburit aurum, magis quàm ignis elementalis, propter quod continet in se calorem naturæ terrestris, & resoluit sine aliqua fortitudine, quod non potest facere ignis communis: quia tibi præcipimus, quòd diebus magis calidis, quos habere poteris, facias magisterium: & habebis aquam calidam, quæ resoluit omnem rem fortem, & vinum & piretrũ. Item, multi dicunt aquam fortem esse corruptionem nostri lapidis, & non mentiuntur. Quia qui non intelligit suam corruptionem, forsitan & ignorat suam generationem, cum ipse non possit facere sine corruptione, & transmutatione indiuiduali, quæ sunt re alia naturalia nostri lapidis in suam primam materiam, qui debet corrumpi per dictum menstruale, cum amore pio, sine totali destructione: quia amor pius nunquam vult occidere filios quos nutriuit. Fili, quicquid misces ibi quod non est sui generis, refutat sine dis-

solutione

ſolutione: ſed illud putrefacit, quia eſt res communis ad recipiendam naturam omnem cui adhæret. Serua ergo, quod non miſceas cum aqua noſtra nullam aliam rem, niſi illud ſit de natura ſua propria quæ aqua hæc magis putrefacit ratione ſuæ pôticitatis amaræ & nō crudæ. Et illa eſt quæ cōburit & corrūpit quidquid eſt cōbuſtibile & corporale, ex vi ſuę propriæ naturę, &c.

TABVLA IN SEQVENtem Librum.

A Deum qui eſt cauſa prima huius operis.
B Quatuor elementa in metallis confuſa.
C Lunariā rectificatā, in qua reſoluūtur metalla ad faciendam nouam generationem.
D Quintam eſſentiam vini, in ſumma perfectione rectificatam.
E Animam metallorum, quæ dicitur ſulphur naturæ.
F Ipſa metalla in ſe.
G Limos metallorum elementorum.
H Calorem primi gradus.
I Calorem ſecundi gradus.
K Calorem tertij gradus.
L Animam corporum, id eſt calcem immediatè genitam, per menſtrui diſſolutionem.
M Spiritum corporum perfectorum.
N Aquam metallorum.
O Aerem.
P ignem.
Q Inſtrumenta vitrea.
R Ipſum lapidem.

RAIMVNDI LVLLII

COMPENDIVM ANIMAE *transmutationis artis Metallorum, Ruperto Anglorum Regi transmissum.*

IAm sæpe & sæpius eloquuti, recolimus in multis & diuersimodis vijs practicandi, super magisterium preciosi lapidis philosophorum: nunc verò vt veritatem lumine perpendas, scias quòd tria sunt principaliter notanda.

Primò scias materiam, vnde lapis philosophorũ, & omnes alij lapides preciosi componuntur.

Secundò scias instrumenta cum quibus operari quis debeat.

Tertiò scias quomodo dicta materia cum instruméto operari & practicari habeat. Circa ista tria noueris, quod nostrum magisteriũ versatur.

Primò ergo Rex illustrissime, scias quòd materia nostri lapidis, seu omnium lapidum Philosophorum atq; virtuosorum, qui per artificium generantur vel componuntur, est anima metallica, & menstruum nostrum, rectificatum & acutum, seu lunaria cœlica, quæ apud Philosophos vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo, vt clarè patet, & clarè demonstratum extitit diuinitùs reuelatum, in figura indiuiduorum tertij libri Quintæ essentiæ, conditi abbati sancti Benedicti apud Parisios. Et etiam in nostro Codicillo tibi misso ꝑ regem Eduardum.

Instruméta sunt duæ cucurbitæ vitreæ, septẽ

vel octo

vel octo habentes receptacula, vt demonſtratur in noſtro teſtamento tibi cum Codicillo miſſo, in capitulo quod incipit: Fili tu non, &c. Modus verò practicæ in ſequentib. ad plenũ tractatur.

Liber primus diuiditur in duas partes principales: Prima quidem pars eſt de theorica huius artis, & manet indiuiſa, & incipit ibi, Vt mediatè ſequitur: Sed tamen oportet princeps, &c.

Secunda verò pars eſt de practica, & diuiditur in duas partes principales. Prima eſt de compoſitione lapidis philoſophorum, & ibi incipit: Tu in virtute A. &c.

Secunda verò pars huius ſecundæ partis eſt de compoſitione lapidum precioſorum, & incipit: Opus nanq; margaritarum ſic condies, &c. & illam vltimam partem ſtudioſè omiſi ſcribere, quia mihi vana & mendoſa videbatur.

Prima pars.

Sed tamen oportet prius, princeps sereniſsime, noſtrum menſtruum per magiſterium à matre, id eſt ſordib. vini & flegmate extrahere per officium alembici, & acuatur in diſtillatione, cũ vegetabilibus pertinentibus, quæ ſunt

Apium ſilueſtre, Squilla, Solatrum, Cardus Muſcatelli, Oleandrum, Piper nigrum, Euforbium, Viticella ſeu flamula, & Piretrum, omnium ana, & pulueriſata. Ex altera parte ipſum menſtruum in vaſe circulationis rotetur continuè ſpacio decem dierum in fimo calido, vinatico, aut balneo mariæ.

Item oportet fili chariſsime, primam materiã elementorum & ſulphur naturæ habere. Et quia argen-

argentum viuum eſt exiſtens genus metallorũ, quod per artificium trahimus, & per artem magiſterij à metallis, per elemẽtorum diuiſionem, & purificationem, & fixationem illorum, cum agentibus illud per rarefactionem & circulationem, ex vna parte.

Ex altera verò parte per rectificationem elementorum metallorum. Hoc quippe genus de quo intelligimus philoſophari in noſtro Codicillo, in capitulo quod incipit: Per iſtam diuiſionem, elucidatur ſecunda ratio, &c. Et hoc quippe eſt, quod circa huius capituli primum Mercurium per limos intelligimus, &c. Fili recipe de aere & de terra æquale pondus, pauco minus vel plus, & hoc etiam eſt de natura de qua intelligimus fieri: & dicimus quod vnctuoſum humidum eſt materia noſtri lapidis propinquior ſeu proprior, in capitulo 36. quod incipit: Nos tibi diximus, quanto humiditas radicalis, &c. per quam humiditatem vulgus intelligit ſulphur fore vulgi. Recordare ô Rex, quod diximus in noſtro Codicillo, quod incipit fili intendo tibi dicere naturam fermentorum: quoniam quando dicimus, quod per vnam decoctionem, intelligimus aliam menſtrui rectificationem. Habet ſimplicem poteſtatem: intelligimus rectificationẽ primá menſtrui. Et quando dicimus ipſum gradualiter transferendo per aliam coctionem, intelligimus aliam menſtrui rectificationem, vſq; ad tertiam vel quartam.

Item etiam intelligas in capitulo alias decoctiones lapidis, vt patebit in ſequenti practica.

Poſtea fili iſtam aquam quater rectificatam, dicimus

dicimus argentum viuum vegetabile, vel aquá Mercurij : Et ita quidquid per iſtud capitulum dicimus, de illo intelligimus.

Hæc etiam eſt materia de qua intelligimus in eo Codicillo in capitulo quod incipit: De iſta materia, & hæc eſt iſta humiditas, dicta aqua permanẽs, quam intelligimus in noſtro Codicillo, in capitulo quod incipit: Noſtra humiditas eſt aqua per totum. Et hoc eſt quod dicimus de mẽſtruo cœlico. Hoc autem rex, clarius patet in ſecundo libro Quintæ eſſentiæ noſtræ, quem te latêre non credo.

Reſpicias ergo, ô rex, naturam mẽſtrui noſtri, quãtum eſt virtuoſa, vnctuoſa, & quæ dicta ſunt de illo perlegatis. In tantum enim per ipſum nobilitatur noſtrum magiſteriũ lapidis, quòd nullatenus poteſt exprimi illius abundantia. Præſens ratio patet per illos, qui metalla corrumpũt cũ aquis extra naturá: quia noſtrũ mẽſtruũ ignorant. Et iam ſic fit, quòd eius diſſolutio aliquãtulum repugnat naturæ: tamẽ ſi metallũ diſſolutũ cũ noſtro mẽſtruo cõfortaretur in humationib. duodecim aut ſedecim dierũ, & ablueretur à nigredine aquæ, eſt contra naturá. Et quia neſciũt illá confortare cum re naturali: ideo eorũ practica priuatur effectu finaliter intento, tũc defectũ ſuũ arti imponũt, cum potius imponere deberetur ruditati & imperitiæ illorũ. Et quæ diximus de cognitione menſtrui, quæ eſt vna de rebus, ſine qua nil fieri poteſt in magiſterio huius artis. Hæc tibi de illo ſufficiant.

Nunc eſt dicẽdum de ſpermate metallorum, quod eſt materia noſtri lapidis.

De spermate metallorum materia lapidis.

Iam noueris, princeps serenissime, quòd metallorum spiritus est altera pars & materia nostri lapidis, quam oportet te à corporibus omnium metallorum euacuare. Et ita euacuatio fit dupliciter, vt inferius practica monstrabit: quę in duobus corporibus metallorum perfectis diuiditur, per purificationem, putrefactionem, & fixationem simpliciter mutant. Sed in metallis imperfectis diuiditur per purificationem, & sublimationem simplicis vnitatis. Et in isto passu errant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cũ fortibus aquis communibus dissolui, vt suprà dixi in principio huius operis, & adduci ad primã sui materiam vel naturam. Sed si libros nostros legissent, scirent vtique tales liquores intentioni philosophorum repugnare. Et hoc quod dicimus hîc clarè demonstratum est in Codicillo nostro, cap. quod incipit: Ideo dissoluitur aurum & argentum in rebus radicalibus sui generis. Hæc est enim aqua, cum qua curantur infirmitates incurabiles, sub conseruatione suę naturę, vt patet in Codicillo cap. quod incipit: Fili sublimatio, &c. Et etiã in capitulo, ꝙ incipit. N.D.E. &c.

Etiam princeps serenissime, clarè constat, ipsos fortes liquores non esse de intentione philosophorum, vt patet clarè, & absque metaphora in dicto Codicillo, & in capitulo quod incipit: Per istã distinctionẽ. Et elucidatur secunda ratio, in capitulo quod incipit: Sicut matrix ingeniat per operationem aquaria forma, circa finem ca-

nem capituli: nulla enim res eſt, quæ coniungat metallorum diſſolutiones, niſi noſtrũ menſtruum, quia ipſum eſt aqua, cum qua fit corporum diſſolutio cum earum ſpecierum cõſeruatione, vt patet in noſtro Teſtamento, in capitulo quod incipit: Sed operari cum aquis fortibus eſt corruptio. & in capitulo: Quia iſta aqua habet potentiam cremãdi omnia extranea. Etiam de iſto menſtruo intelligimus in capitulo quod incipit: Circa illud mẽſtruum, in quo eſt ignis ſiccus cõtra naturam. Ex quibus præmiſsis nota: Accipias metalla ad diſſoluendum in aquam Mercurij, & in noſtrum menſtruum, quod intelligimus in noſtro Codicillo in capite quod incipit: Multæ ſunt aquæ fortes, &c. Et ſimiliter iſta aqua menſtrualis eſt, cum qua diſſoluitur argentum viuũ ad opus margaritarum, quod fit per reductionẽ iſtarum, & ſuarum partium in primam materiã vt inferius in practica precioſorum lapidum demonſtratur. Quare princeps ſereniſsime, aliter non poſſunt metalla diſſolui, niſi amalgamentur cum menſtruo vegetabili, cuius quidem potentia fit reſolutio in rebus diſſolubilibus.

Diximus nunc, ſereniſsime princeps, rem de qua lapis philoſophorum componitur: Nunc verò dicemus inſtrumenta, cum quibus componitur lapis. Sunt enim inſtrumenta vaſa, vt clibanus, fimus, aut vindemia, cũ diligẽtia artificis, & huiuſmodi. Sed antequã venias ad iſtud, ſcire debes, quòd magiſteriũ in tres partes principales diuiditur, ſc. diſſolutionẽ, ſeparationẽ & vnionẽ. Per hoc demonſtratur tibi quòd prius habes corpora diſſoluere in noſtro mẽſtruo, ſecundò

quòd debes elementa diuidere à luminaribus, & tertiò illa fixare, & vnire, & purificare à corporib. imperfectis, & ſulphur naturæ extrahere.

Tertiò debes vnire elementa cum elementis, vel limum cum limo, aut elementa cum ſulphure naturæ. Et ita vnio diuiditur in tot partes, quot ſunt mixtiones dictorum, & vniones.

Et primus modus, eſt vnire aerem cum igne.

Secundus modus, eſt vnire aerem cum ſulphure naturæ: & iſti modi ſunt in elemẽtis duorum luminarium corporum.

Tertius modus eſt vnire limum exortum ex aere in igne, cum limo exorto ex aere & ſulphure naturæ tantũ per ſe. Quartus modus eſt quòd vniatur ignis per ſe, & aer per ſe, cum ſulphure naturæ tantùm. Quintus modus eſt miſcere ſulphur naturę cum elementis duobus ſemel, ſcilicet cum igne & aere. Et de iſtis modis mixtionis elementorum cum ſulphure naturæ dicemus, cum ad artis huius practicam veniemus. Accidunt autem dupliciter: quia aut fiunt cum terra ſua, aut aliena. Cum terra verò aliena fit tanto multipliciter, quanti ſunt modi mixtionis ſulphuris naturæ cum ad placitum artiſtæ veniunt. Nam, princeps sereniſsime, plura opera particularia practicare poteris intellectu veraciter obiectante, quæ intellectus humanus grauiter errare poterit, exceptis illis, quæ expreſſa ſunt in tertia parte huius libri, & in Magica, & in Teſtamento noſtro, & in codicillo, & Vade mecum de numero philoſophorum appellatur, & in tertio libro Quintæ eſſentiæ, vel in tertio libro de Intentione Alchimiſtarum, vbi clariſsimè pertracta-

tractamus explicato ſermone de hac materia, ali isq; libris meis. Quis ergo, princeps illuſtriſsime, narrare poterit particularia quæ ſunt in latitudine magiſterij, poſt fixionem & purificationem elemẽtorũ? Scias ergo purificare elemẽta, & illa prius à metallis, quia in hoc totũ latet magiſteriũ. Diuiſis itaq; metallorũ elementis, & ſulphure naturæ à metallis, aliud quaſi nihil eſt reſpectiui ad operandum. Nam totus labor & fatigatio eſt in hoc, ſcil. elementorũ & ſulphuris diuiſione. hic quippe eſt paſſus, vbi artiſtæ dimittunt & derelinquũt magiſteriũ ex eo quòd illorum diuiſio eſt ſatis tædioſa, & quia imperiti in prima diſtillatione arbitrãtur ſe igne ſecũdi gradus totum aerẽ poſſe diſtillare, & ex prima diſtillatione tertij gradus ignis, totum ignẽ à terra ſimiliter diuidi poſſe. Hoc autem eſt impoſsibile, & contra curſũ naturæ: Quippe, princeps sereniſsime, vnũ in præſenti proponimus tibi verbũ reuelare, quod eſt: nam aer à metallis diuidi non poteſt, niſi 20. vel 22. diſtillatione, vel 30. & ignis à terra diuidi poteſt in 11. diſtillatione. Nam quot ſunt diſtillationes, tot ſunt putrefactiones & reiterationes aquæ & aeris ſimul, ſc. aquæ menſtrualis, & in qualibet putrefactione 8. indiget diebus, aut 6. continuis, ita quòd p annũ durat diuiſio elemẽtorũ. Sed nos tamen cõpleuimus in ſeptem menſibus. Et ignis à terra diuidi nõ poteſt, niſi in quarta diſtillatione. Quis eſt enim qui per annum tantum laborem vel per ſeptem menſes poſsit ſufferre, quaſi ſunt pauci. Et ideo ignorantes principia naturalia, arbitrantur cum metallis abſq; elementorum diuiſione veram huius artis

practicá facere. Qui in hoc sũt decepti. Præterea sunt aliqui, q̃ cũ quidem repente ad eorũ libitũ non diuidunt eorũ elementa & sulphur naturæ, nolunt attendere vias naturę minerarũ, & faciũt eorũ mixtionem cõfusam sine purificatione aliqua, aut sublimatione, & subtiliatione, & nõ perueniũt ad finẽ quæsitum, & intentũ eorũ frustratur, suæ ruditati nullá imponẽtes causam, sed culpam arti imponũt, quam ignorant: & asserunt artem esse falsam, de quorũ numero te regem vnũ esse nõ credimus. Non ergo, sereniss. princeps, fatigeris, nec ab opere cesses, & inuenies quod optas. Scias enim in huiusmodi operis exordio te scire oportere quoddã alphabetũ, de quo figurá faciem⁹ circularẽ, vt p talẽ theoric. clará, scias passus operationis prącticæ: & scias ô rex, combinare principalia naturalia, & fiet quod quęris.

Sed cum hæc principia non sunt naturaliter in vna re indiuiduali producta, vt plures errando putant, dicentes, quòd vna res indiuidualis erat in orbe, quæ virtutem habeat ad transmutandũ omnia metalla super terrá, quod falsũ est.

Item est vt quæras extrema illius per principia naturalia per medium artis transcurrentis in suam mineram, quę est D.E.F. Sed cum ista sunt contraria, ratione suæ extremitatis suæ naturæ, debet accipi E. quæ est media dispositio extremitatis naturæ illius, q̃ collecta est de L.C.D.E. Et sic D. cõuertit L. in E. à quo quippe D. trahes E. in similitudinẽ aquæ viuæ in nostro magisterio. Et C. & D. habent potentiá conuertendi F. in cõseruatione suę naturę & formarũ suarũ. Tunc accipies omne illud actualiter, quod erat in poten-

tia in

tia in opere naturæ, & meliorum mediorum illi us ratione extremorũ, quia in D. & E. ſunt actua liter E.N.O.P.Q. decocta, poſita & digeſta per ingeniũ naturæ. Quare fili cõueniunt E.N.O.P. cũ F. & dũ F. cõuerſum fuerit in E N.O.P. tunc habebis F. ſimile naturæ. Et hoc fit melius, cũ C quàm cum D. propter magnam experientiá. & fiat in F. de quo oriatur E.N.O.P. quæ aliter verò non conuertũtur in G. in noſtro opere. Et ſic G. eſt proxima et prima materia, de qua creamus omnes lapides Philoſophorũ, & per aliquos Elixir aqueũ vocatur. Et ideo princeps ſereniſsime dicimus, quòd omnes lapides precioſi non creã tur niſi ex vna ſola re, de G. ſcilicet argento viuo vegetabili & minerali. Et ideo dixerũt de eo antiqui philoſophi, quòd lapis noſter non eſt, com ponitur niſi ex vna ſola re, id eſt, argento viuo, vt mentionẽ fecimus in noſtro Codicillo in capitu lo quod incipit: Inquiſitor de ſciẽtia deſiderãda.

Ideoq; fili, tu ibis ad digeſtionem de H. & trahes C. de communi potu principum ad actum, & in illo pones F. & F. ſemper conuertitur in L. & ſic calcinabitur ipſum F. ſub conſeruatione ſuæ naturæ. Poſtea trahes C.L. de digeſtione H, & pones in digeſtionem I. & tunc erit L. tale, ſicut competit & conuenit.

Poſtea de L.C. trahes E.N.O.P. hoc in metallis perfectis p magiſterium operationis, & exuberationis. Et cũ habueris E.N.O.P. habes materiam noſtri lapidis, & habes quòd materia noſtri lapidis eſt E.N.O.P. p H.I.K. donec O. ſit albũ criſtallinũ, quod eſt magis ꝓpinquũ naturæ de E. ad generandum lapidem philoſophorum,

quod erat L. Sunt ergo G.C.N.O.P. magis propinqua G. quàm C.N.O.P. (*aliàs sic*) Sunt ergo G.N.O.P. magis ꝓpinqua O. quàm E.N.O.P.) Et ideo est vis quod in opere maiori C.N.O.P. vertatur in G.E. quod est perfectio magisterij. Totum enim quod tibi diximus, non est nisi soluere, elementa separare, purificare, putrefacere, atq; fixare, limosq; cōcordare seu cōdēsare, atq; nostrum menstruū rectificare. Vide, fili, si tu capis F. & ponas in C. & illud ponis in H. prima figura formatur ꝑ F. C. H. In cuiꝰ medio ponis N. & iterū si respicis N. & ponis in digestione I. erit L. tunc originatur & formatur vnus triangulus.

Item si capis L & ponis in C & ponis in digestione H. postea per plures distillationes de L C H. oritur, N O P & formatur alia figura de trib. triangularis.

Itē ex N.O.P. oritur in fundo vasis terra, quā oportet euacuare, & istam terrā dicimus H.C. Si ergo capis L. & ponis in C. & in digestione H. postea in digestiōe I. ex L. C.H.I. oritur ex O. & fit alia figura quadrāgularis ex O.C.L.H.I. in cuius medio est E. ꝙ generatur ex ductu, id est anima metallorum, quę generatur ex ductis literis.

Item si capis E. & ponas in I. (aliàs) Q. & misceas cum C. D. A. & postea si capis D. O. secundum suum pondus, & ponas in alio I. aliàs Q. per digestionem H. & distillationem balnei, nec ex O. & P. oritur G. & ex E. O. oritur C. Tunc si capis G. & ponis simul in modulis ceræ vt conuenit, aut si ponis cum E. in continenti oritur vna figura ex duobus quadrangulis: in cuius medio est X. Y. per quod

quod volumus significare lapidẽ philosophorũ.

Totum autem hoc magisteriũ differt per elementorum diuisionem. Hoc quidem fit fili mi, secundum cursum huius artis: ita tamen, quòd scias quaslibet figuras in alias reducere, vt si vnã corrumpas, scias aliam generare vsque ad vltimã figuram, in qua omnes aliæ figuræ quiescunt. Et hæc Theorica tibi sufficiunt causa breuitatis.

Et quia longa doctrina data est tunc per nostrum testamentũ & per Codicillum, Vade mecum: Et in libro de Intentione Alchymistarũ, & in libro Experimentorũ, & in Magica, & in alijs multis voluminibus, quos scimus tunc per nos missos per illustrissimum regem Eduardum Anglorũ, per quæ satis potes distinctè in Theorica procedere quantũ tibi opus necessarium fuerit.

Etideo nunc dicendum est generaliter de Secunda parte huius Operis, quæ est de Practica huius artis. Et primò de prima parte, quæ est de Compositione Lapidis philosophorũ. Secũdò, de Secunda parte, quæ de Compositione Lapidis virtuosorũ, seu gemmarũ preciosarum: quæ ibi incipit: Opus nanq; Margaritarum.

Sequitur operatio maior, & secunda pars huius libri, quæ est de Practica. Et primò de prima parte, quæ est de Compositione lapidis philosophorum.

Tu in virtute A. princeps serenissime, Accipe aurum, & proijce ipsum in aquam vegetabilem, de qua locuti sumus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit: Spiritus recipientis & forma-

lis, aliàs generalis, eſt, vt capias de ſucco lunariæ.
Et in capitulo quod incipit: Et tibi volumus reuelare de natura menſtrui, in quo eſt ignis cõtra naturam. & in eodem capitulo, quòd incipit: Fili cum iſtud menſtruum ſine quo non poteſt, &c. Per totum, vbi ſatis declarauimus naturã iſtius, & operationẽ. Et ſit aurum ad pondus aquæ vegetabilis, & pone iſtud totum in digeſtionem H. per ſex dies naturales, & aurum diſſoluitur in aquam in colore croci. Poſtea verò diſtilla menſtruum in diſtillatione H. in balneo. Poſtea ſuperpone aliam lunariã recentem, & pone iterum in digeſtionem H. per alios ſex dies naturales. Et tunc extrahe, & mitte illud quod ſolutum eſt in aliã ampullã, & ſuper illud quod remanſit finitis ſex ſolutionibus & diſtillationibus, iterum de menſtruo ſuperpone ad quantitatẽ terræ, & pone in digeſtione H. per quatuor dies naturales: & illud quod ſolutum eſt de metallo, ſimul cum menſtruo, pone in cucurbitam vt prius, & ſic fac vſq; ad ſex inhumationes & diſtillationes. Et illud quod remanſit, finitis ſex diſtillationibus de fecibus, nõ cures, & diſtillationes ſeu liquefactiones, vel etiã diſſolutiones pone per digeſtionem H. & diſtilla totam aquam per alembicum, & ſuper feces ponas de alia aqua Mercurij recentis, & pone in digeſtione per vnũ menſem cum dimidio. Quo tempore finito, tu recipe Q. in quo erat aurum putrefactum, & diſtilla ſicut aliàs in aqua in diſtillatione H. & ſuper feces mitte tantundem de menſtruo recenti, & iterum colloca vas in digeſtionem H. per ſex dies naturales, aut decẽ: quibus finitis, pone vas in digeſtionẽ I. &

distilla aerem simul cum menstruo. Postquã noluerit plus distillare, serua distillationem in vase suo, & super feces mittas aliud menstruum, & pone in digestione H. per sex dies naturales, & iterum distilla vt prius in distillatione I. & super feces mitte de alia lunaria recenti, & pone in digestioné I. & sic reiterabis inhumationes & distillationes in H. & I vsq; ad vigesimã secundã distillationem & inhumationem. Sed dum fueris in vigesima secunda distillatione illa in qua est aliqua pars aeris simul cum menstruo ponas ad distillandum in digestione H. & exibit menstruũ totum per illam distillationem aut aliã. Et si ibi fuerit aliquid aeris, manebit in fundo ad modum aquæ splendidæ aut citrinæ. Et si non fuerit eius quantitas nisi duæ guttæ, aut tres vel quatuor, non reiteres inhumationes & distillationes. Si verò plus fuerit, reiteres inhumationes & distillationes in digestione H. & I. & mittatur vsq; ad xxvj. & xxx. distillationẽ, vt inde euacuetur terra ab aere. Et in qualibet inhumatione indiget ad minus quinq; diebus continuis. Dum verò totum aerem distillaueris: qui sine fallo distillabitur per distillationes dictas, si bene regulaueris magisteriũ: postea si tuum vas, in quo sunt distillationes omnes, & distilla cum digestione de H. aqua & totus aer inferius remanebit: ita ꝙ nõ valebit per digestionem de H. simul ascendendo cum menstruo vel aqua. Dum verò totum menstruum distillaueris, manebit in fundo, & in colore aquæ splendidæ pulcherrimæ. Et serua illum: quia aer optimus erit, si fuerit bene processum in opere. Et quippe processus qué in aere te

nuisti,

nuisti, eodem modo de purgatione ignis tibi dicimus, vt serues eundem processum, neque minus: nisi quia extractio ignis à terra, fit cum aere inhumando. Et qualibet digestione, vice distillãdo post vicem in digestione d k. vel etiam potest fieri distillatio cum D. & non C. Quia sicut ignis est nobilius elementum: ita etiam indiget nobiliori menstruo, vel suo aere. Et sicut aerem distillasti cum trigesima distillatione: ita distillabis ignẽ cũ distillatione 40. Quippe dum sic separata fuerit, seu habueris euacuatam terram à suo spiritu, qui potestatem habet restringendi. Quæ euacuatio sic fit. R. terram à qua extraxisti elementa, scilicet ignem & aerem, & proijce super ipsam de aqua vegetabili, & pone in digestione de H. per tres dies: quibus finitis extrahe illud quod dissolutũ est ad partem. Deinde pone super feces de lunaria recenti ad quantitatẽ terræ, & stet per alios tres dies, & distilla, & misce illud quod dissolutũ est in Q. vbi est alterum. Et sic fac tot inhumationes in H. & euacuationes in Q. vbi est alterum. Et sic fac tot inhumationes in Q. donec modicũ veniat de terra. Et cum dicta euacuatio fuerit facta, congrega omnino omnes distillationes in alembicũ, & distilla per alembicũ totum menstruũ. Et super feces pone tantùm de C. sicut est terra: & pone in digestione de H. per vnũ diem naturalem, & iterũ reiterabis inhumationes & distillationes, donec tota terra conuersa fuerit in puluerẽ impalpabilem: tunc super ipsam mittas de D. vel C. sed melius & tutius fit cũ D & rectius quàm cũ C. Et pone cum digestione de H. per duos dies: postea distilla per Alembicum

bicum in digeſtione de I. Et ſuper feces iterum mitte de D. ſi cum D operatus fueris, vel de C. ſimiliter ſi cum C. operaris. Et pone in digeſtione de H. & poſtea diſtilla, & deſtillatũ pone in altera. Si verò defecerit menſtruum, ſiue multiplicatio, deſtilla illud quod per diſtillationẽ extraxiſti de terra, & operare cum illo. Tot quippe vicibus reiterabis ſuper terram, & inhumabis & diſtillabis, donec tota terra cum D. vel C. aſcendat per alembicum & deſcenderit in receptoriũ. Iſta quippe materia dicitur apud philoſophos argẽtum viuum cõſideratione alchimiſtarũ. Dumq́;, princeps Sereniſs. iſta compleueris, accipe diſtillationes omnes, & ſuperpone alembico, & diſtilla in digeſtione de I. quouſq; materia ſit bene exiccata. Deinde trahe terram illam ad ignem de I. & pone in digeſtione de R. & ſublimabitur terra ad modum argenti viui in virtute ſublimationis. Sed tu princeps ſereniſsime, cum omnia quæ ſuprà diximus cõpleueris, ſcias omnia elemẽta te habere, quibus indiges ad lapidem philoſophorum componendũ. Et capitulum completum inuenies de hoc in noſtro Teſtamento, quod recolimus ſcripſiſſe, quod incipit: Quando tuum compoſitum, &c. Melius tamẽ vt diximus fit purificatio elementorum cum D. quàm cum C cùm aliquid retineat de ſuperfluitate, D cũ ſit ſublimioris naturæ, non retinet ſuperfluitatem huiuſmodi. Et per hoc elucidatur vnum capitulum in noſtro teſtamento, quod incipit. Cum iam habueris lapidem, &c. Item in purificatione, terræ vel purificatione à qua diximus ſuprà in parte altera diuiſionis elementorum, elucidatur

Capitulum nostrum, quod recolimus scripsisse in Codicillo nostri testamenti, quod aliàs dicitur, Vade mecum, de numero philosophorum, in Capitulo, quod incipit: Cum autem per dictã sublimationem truncus diminutus fuerit, &c. Et ideo hæc quære ibidem.

Princeps igitur serenissime, dum elemẽta sic habueris diuisa, interest, vt quoniã illa subtilies, sic sublimes & fixes. Recip. in Dei nomine aerẽ per seipsum, & pone ipsum in alembico, & distilla eum septies: vel vt tibi certius erit signum, donec noluerit distillare aliquid. Item & si forsan aer cõuersus fuerit in puluerem, distillabis & purificabis illum cum D. aliàs, cũ tantundem de D. & in vltimo distillabis D. & remanebit aer inferius. Scire tamen debes, quòd aeris distillatio, & purificatio fit cum digestione de I. Itẽ & tu satis potes purificare aerem cum aqua sua, aliàs, cum aqua. Sicut aũt aerem purificasti: ita de igne simi liter facias per omnia, sicut de aere diximus: q̃a ignis purificatio fit cum igne de K. & aeris cum digestione de I. Item per hoc quod diximus de purificatione terræ, inuenies ad plenum in lib. Vade mecum de numero philosophorũ, in cap. quod incipit: Propterea verò terra sic per omnia sublimationis inuentæ, &c.

Dum ergo Princeps serenissime, compleueris quæ dicta sunt, habes totum illud de quo cõponitur Lapis philosophorũ. Tunc quidem fac mistionem elementorum & eorum pertinentia ad Lapidem componendum. Recipe ergo elementa purificata, in qua purificatione necesse est remanere feces in fundo vasis. Insuper etiã feces

ignis

ignis & aeris ſerua ad partem, & recipe ignem & aerem: quodcunq; iſtorum in vaſe ſuo proprio ponitur. Et claude vaſa cum cera gummata, & pone in loco ſereno per tres dies cõtinuos. Quibus finitis recipe tantum de fecib. ignis ſicut aeris: de fecib. terræ etiá ibi ponitur. Et ſi tantũ nõ fuerint feces ſicut elementũ, ſuperadde de terra purificata vſq; ad quátitatẽ dictá: & miſce totum ſimul de fecibus ignis & aeris in vaſe proprio aeris: & claude multum bene vaſa cum cera & maſtice, & aluta. Et vnum vaſorũ iſtorum in terra ſic ſepelies, ſcilicet vas aeris, & ſecum alterũ quod eſt ignis, ſuperaddatur in aere in parte altera. Et fac taliter, quòd lapis nec aliqua res alia noceat. Et ſtent ibi dicta duo vaſa per vnum annum cõtinuum. Quo facto, fabricabis quoſdá modulos cereos in cuius (aliàs in quorum) facturá volueris lapidem exire, ſeu facere. Quibus factis, aperi vas quod impoſuiſti per annum, & mitte intus duos vel tres modulos qui ſupernatabunt, & ſtent ſic in vaſe. Et ſtatim claude vas, & ſtent intus per ſpacium decimæ vel vndecimæ partis vnius horæ, ſecundũ magis & minus, &c. Quippe implebuntur moduli aere cõſtrictione mirabili & inuiſibili, qui aſcendit ſurſum ad ſuperius de aqua terreſtri. Tranſacto igitur táto tempore, aperi vas, & accipe modulos: tene extra vas, & imple illos aqua ætherea, quam per ſpacium vnius anni ſuſpendiſti in aere. Et iterum mitte illos in vas primum, vbi eſt aqua terreſtris: & ſtatim claude vas, & dimitte ſtare per ſpaciũ ſupradictum. Quo finito, cum forcipibus argẽteis trahas modulos, in quibus miſiſti aquam æthereá: & id

& id quod est superius, quod infra aquam suam misisti intus, tangat aquam terrestrem: & stent sic per tres dies cōtinuos ad fortē solem in æstate. In Vere autem & Autumno per sex dies: in Hyeme per duodecim. Et scias Serenissime princeps, aquā quam in modulis aeris misisti. Inuenies autē modulos generatos in modum gummæ: & ista gumma vocatur per philosophos Elixir. Et dum moduli per spacium supradictū steterint in aqua terrestri, trahes eos extrà, & pone ad partem in vas vitreū, sic cùm lapide congelatur. Et sic facies lapides tuos, quousq; nō habeas plus de aqua ætherea. Scias princeps serenissime, quòd de aqua restrictiua modicum expenditur, cum in operatione moduli nō impleatur, nisi eius spiritu inuisibili: cuius virtute aqua ætherea conuertitur in Lapidem. Ideoque dixerunt Alchimistę, quòd lapis noster cōponitur ex duabus aquis: ex vna scil. quæ lapidem facit volatilē, & altera quæ ipsum (aliàs) spiritū fixat & indurat. Et cū tali quippe aqua terrestri, spiritu inuisibili de argento viuo vulgi, purum & verū argentum fecimus, ad omnes probationes bonum sicut de minera, sine calore ignis communis: quia ratione suæ virtutis, eius odor ita congelauit in probatissimū argentū, sicut omne animal Basiliscus inficit visu suo. Nunc igitur princeps sereniss. habes lapides duos, vt oportet, ipsos secundum ordinē magisterij ad perfectionē operis deducere poteris. Pone ergo illas in quodā vase vitreo bene mundo, & dimitte stare per x. dies ad aerē, taliter quòd sit vas suspēsum. Quibus quidem finitis, oportet ipsos ponere ad tertiā decoctionem,

ctionem, vt habeant totius perfectionis complementum.

Prima aūt decoctio fit cum calore solū. Recipe ergo lapides tuos, & pone illos in quodá vase vitreo: quod per Alchimistas Perfectoriū vocatur. Et est constructū, sicut vas vitreū, oblongū, tenue in substantia: & claude multum bene vasa cū mastice & farina siliginis mista cum filis linei panni subtilis. Et pone ad solē in Vere & in Autumno, & in Hyeme per 12. vel 18. dies: quibus quidē diebus finitis erit facta prima decoctio. Et ideo oportet te continenter ad secundá dirigere decoctionē, quæ est media inter primá & tertiá.

Secunda verò fit ad solē, licet aliter quàm prima. Ad hanc igitur decoctionē, quæ fit eodē calore sicut prima, licet aliter: accipe vas vitreū tenuissimū quod poteris inuenire, & maius in quātitate, & impleatur aqua clarissima, & ponatur ad radiū solis. Et in parte illa inferiori, vbi magis lucet, & vbi magis ignis accēditur, scil. ignis per ingeniū vulgi, ponatur vas supradictū cum lapidibus taliter quòd luciditas ignis tangat vas vbi sunt lapides, & stent ibi donec sol nō possit capi per vas aqua plenū. Et continuetur ista decoctio in Vere per 8. dies, & in hyeme per 15. quibus finitis est finita secūda decoctio. Et ideo te oportet cōtinenter ad tertiam transire decoctionem, quæ est finis complementi lapidis.

Tertia aūt decoctio fit cū calore ignis cōmunis, & fit in quodá furno qui vocatur Tripes athanor: cuius figurá in tertio Volumine quintæ Essentiæ nostrę situauimus: quá te latêre nō credimus. Et fit isto modo. Recipe lapides quos in va-

ſe perfectorio habes, & ſic cũ vaſe ſuo pone illos in tripode athanor per ſpacium 9. dierum conti- nuando, ſicut ignem de carbonibus ardentibus, quibus finitis eſt cõpleta vltima decoctio, quæ vocatur per Alchimiſtas Sulphur. Et ita quando ſc. habes omne id quod à mũdo deſideratur theſaurum incõparabilem & inuariabilẽ cum quo finem perfectiſs. noſtri operis conſequi potes.

Sed eſt vnũ adhuc de ſecretis, ô princeps ſereniſs. ipſos lapides multiplicare. Sed quia lapidis multiplicatio eſt in numero tertio: cuius quidẽ duo modi valde ſunt tędioſi: quia ſunt per reductionẽ lapidis ad principiũ: & ideò hîc tátũ vnũ tibi explicamus, q magnus eſt valde ſcil. & placet. Et eſt iſte. Et eſt multiplicatio lapidis philoſophorũ in quãtitate tantũ: & eſt iſte. Recipe de lapide in quantitate vnius ℥. aliâs ℨ. Et mitte 1. pondus ſupra 100. argenti viui vulgi, & tantũ eſt ignis lapidis multiplicatus virtutib. cœleſtibus, qđ totũ ☿ in puluerẽ redigit cõburẽs omnes potentias minerales exiſtẽtes in dicto ☿, ſicut virtus Baſiliſci cõburit oẽs virtutes naturales animalis, & interficit viſu ſuo omne animal: quippe habebis ſic 100. Et iterũ 1. pondus ☿. viui proiectũ, redigit ipſum in puluerẽ, ſicut prius. Poſtea ex illo puluere ſecũdo ℥. i. pone ſup 100. millia ℨ. mercurij viui, rediget ipſum iterũ in puluerẽ in qualibet multiplicatione, vſq; ad 100. multiplicationes Quis igitur numerare poterit multiplicationes vnciarũ multiplicatarũ in quãtitate. quarum princeps ſereniſs. quęlibet vnciarum illarũ, centum ☿. viui multiplicati ℥. 1. ponendo ſuper centum millia argenti viui vulgi, & fiet totũ medicina. Et in tantum continuetur proiectio medicinæ

dicinæ super ☿ viuo, donec ignis lapidis sit ex-tractus (alias) extinctus, & couertatur ☿ in metallum perfectum, vt non fiat ex illo alius puluis.

Sunt & alię quędá multiplicationes. Vna quidē quæ dicitur virtualis, & quátitatiua simul: & quęlibet istarũ fit per reductionẽ ad primũ principium, vt satis habetur in nostro Testaméto, in duob. capit. Primũ quod incipit, Quátus tu, &c. Et in eodẽ lib. Multiplicationũ: Hæc multiplicatio continet: verum in cap. quod incipit. Fili tu prendas, &c. De altera verò multiplicatione in lib. nostro Quintæ essentiæ. Et tantùm de his.

Itẽ si vis Rex illustriss. alium scire modũ nostri lapidis cõponendi, qui dicitur per Alchimiá de practica brancarũ: est vt purifices terrá, vt suprà te docuimus in practica, quæ tractat de purificatione terræ ☿, in cap. quod incipit: Dũ quippe rex seren. habueris omnia sic separata, vsq; ad partẽ. cap. quæ incipit: Dũq; princeps serenissime. Et in nostro Codicillo in cap. qđ incipit. *Ara fil. quant à quæst mestrual.* Et in cap. quod incipit. *Voges que diron*, &c. quia dum terrá habueris purificatá: deinde elementa ab auro & argento: & purifica terrá illorum, vt suprà dictũ est in Practica. Et similiter recolimus scripsisse in 3. lib. nostro Quintæ essentię in parte illa quę tractat de Purificatione elementorũ diuersorum, quæ incipit: Rectificatio quidem elementorũ, &c. Et similiter de elementis tu potes facere tátas mistiones & cõbinationes, quòd difficulter numerari possunt. Sed vt habeas aliquá practicá abbreuiatam per aliquas brancas arborũ, aliquas tibi explanabimus operationes breues. Est igitur quædá alia

mistio ad componendũ lapidẽ philosophorũ: vt videl. accipias 5. pondera ignis, & duo aeris, & alia duo mercurij cõmunis, i. quintæ essentiæ: & ex altera parte 3. põdera aeris, & tantundẽ de terra purificata: & in mistione ignis, aeris & quintæ essentię, misce de terra 3. pondera, & in mixtione terræ & aeris de mercurio cœlico 3. pondera. Itẽ coniũge O & P. & E. ita quòd O & P. sint in pondere æquali, & E sit medietas O vel P. & de mercurio vegetabili tantũ sicut de E. Itaq; O & P. de k. ambas dictas mistiones, & distilla limos primę quidem mistionis: Limi diuisi sunt causa aeris & terræ (aliàs sic) ita quòd O. & P. de K. ambas mistiones, & distilla limos quidẽ mixtionis diuersæ, sint cum aere, &c. Et D. colligatur ad partẽ, & limus ignis & aeris de D colligatur ad alteras, & feces consimiliter eorum (aliàs) extremorũ. Sed de mixtione secunda non est sic: cum sit vnus limus & vna fex. Diuide igitur limos in duas partes, & feces similiter, & mitte de fecibus in quolibet limo tantùm, sicut medietas limi. Et si nõ attingũt de hoc, nõ est vis, nec mittes aliquid, quod dictũ est. Et consimiliter facies de limis secũdæ mixtionis, & eorũ fecibus. Dumq; limos habueris reconditos in vasis suis, consequetur practica sicut dictum est suprà. Et illę mixtiones elementorum & eorum limi, ad doctrinam operis legalem tibi sufficiant hîc, causa breuitatis dicendæ.

Sequitur de alio Capitulo.

De quibusdam Mixtionibus abbreuiatis.

Nunc Sereniss. princeps, Prosequi intẽdimus mixtio-

mixtiones abbreuiatas aliquas. Et prima mixtio est, quòd tu des terrę bibere de D. per continuas distillationes E. partes sui. Deinde fac quòd terra sit ponderata: & de aere 6. & de igne 12. & des terræ prius bibere aerẽ incerando in crucibulo, donec fluat ad me, deinde extrahe materiam, & mitte eam quiescere ad decẽ dies. Post hoc reitera, & sicut est mixtum in aere, in alembico suo ad P. consequenter. Et mitte desuper guttã ad guttam, donec fluat sicut cera, & dimitte quiescere per quatuor dies. Postea pone super C. metalli ponendo cuius fuerit (aliàs sic.) Postea mitte vnum pondus super centum millia, ponẽdo cuius fuerit B. & fiet metallum perfectum; quippe si fuerit auri vel argenti, pone super quodcunq; metallum, & fiet quod quæris.

Item fiat alia mixtio sic: quòd coniungas tria pondera de P. & duo de O. & fiat totũ vnũ corpus: deinde tere, (aliàs cera) terrã suã, & illã cum illo incera O illius metalli (aliàs) illius vel duorũ simul, vel trium, ad æquale pondus, vel quatuor.

Itẽ fiat alia mixtio sic: quòd accipias octo partes P. & vnam O. & coniũge simul, & pone in digestione de H. per octo dies: postea tere (aliàs cera) terram illius metalli, aut alterius, & pone ad dissolutionem, & limo si administrare volueris aliquando de P. auri, & O. argenti: ita quòd de P. sint octo partes, & de aere vna, & misce simul, & pone in digestione de H. per octo dies. Deinde tere (aliàs cera) terrã suam vel aliam, vel alienã: & cum hac medicina perfectũ solẽ facies. Ex contrarijs facies quatuor mixtiones: vnum scilicet pondus O. auri, & octo pondera P. argenti.

Item aliter: Si accipias de igne auri, & de O. eiusdem medietatem P. & de terra ad medietatem O. & misce simul cum septima parte nostrę quintæ essentiæ, & distilla limum desertum cum quo potes cerare terrā suā, vel alienā, & feces quę remanserunt. Et sic similiter facies de argento. Et ista tibi, clarissime princeps, sufficiant causa breuitatis. Et per istas operationes quas explanauimus, elucidatur sextū caput in nostro testamento positum: quorum secundum incipit: *Quant tu auras fixat*, &c. Et aliud: *Tu prendas de la medicina* ℥. j. *a quella metras in vn crusol.* Et in alio quod incipit: *En tor quella manera conseruant la practica.* Et similiter in alio quod incipit: *Fil lo plomb tinguant grand partido de H.* Et in alio quod incipit: *En aquesta semblant manera faras.* Et in alio eiusdem libri quod incipit: *Tu apifaras la perfection da questas*, &c. In quibus quidem satis tractauimus de practica abbreuiata brancharum, &c. Et nunc de secunda parte huius partis secundæ.

SEQVITVR SECVNDA pars huius operis: quæ tractat de Compositione & rectificatione perlarum, & aliorum lapidum preciosorum & virtuosorum.

DIXIMVS, princeps serenissime, de prima huius partis secundæ: quæ fuit de cōpositione lapidis philosophorum, & eius multiplicatione, & alijs mixtionibus abbreuiatis: nunc consequenter dicamus de secunda parte huius partis secundæ, vt promissum

missum fuit in prooemio, quæ tractat de Compositione & rectificatione margaritarum, & aliorum lapidum preciosorum & virtuosorum. Et primò dicam de Margaritis. Opus namq; margaritarum sic cōdies: Primò quòd accipias aquá mercurij factá per modum quem docuimus in libro nostro Quintæ essentiæ, in cap. quod incipit: R. igitur illá, &c. Et in nostro Codicillo istis capitulis duobus. Et sic illa aqua in quantitate duarum vel trium ℥. & in ipsa dissolue ℥. j. argenti purissimi per calorem digestionis de H. per sex dies. Postea separa feces per distillationem, quæ erunt albæ. Quo quidem facto ista est aqua qua indiges ad dissoluendum omnia sex metalla, & illorum argentum viuum, cum quo formátur lapides, qui Perlæ vocátur, per reductionem illorum in primam materiam.

Prima autem aqua sic fit: Recipe auri puri ℥ j. & dissolue illud cum quantitate dictę aquæ quátum tibi visum fuerit in digestione de H. sic argentum. Et dissolue in aqua coloris crocei, & trahe aquam deauratam in colore croceo per filtrum, & non cures de illis fecibus, quia nihil valent ad propositum. Postea distilla aquam per alembicum, & serua feces secundas.

Aqua verò secunda sic fit: R. ℥ j. plumbi, & dissolue in quantum volueris de aqua prima in digestione de H. sicut fecisti aliam; & distilla aquá viridem per filtrum, donec sit tota distillata: & de istis fecibus nō cures: & distilla aquam istam per alembicum, & conserua feces secundas.

Aqua tertia sic fit: R. ℥ j. plumbi, & dissolue in tanta quátitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene

visum fuerit in digestione H. postea distilla aquã per alembicum, & serua feces secundas vt prius.

Aqua quarta sic fit: R. ℥. j. stanni purissimi Angliæ: & dissolue illud in tanta quantitate aquę, sicut bene tibi visum fuerit, in digestione de H. Postea distilla aquam per alembicum in digestione de H. & serua feces secundas.

Aqua quinta sic fit: R. de Mercurio vulgi in quãtitate ℥. j. & dissolue ipsum in quantitate vnius libræ cũ dimidia aquæ dissoluẽtis in digestione de I. & serua aquã illam, & de fecibus primis non cures: sed de secundis, quas serua vt prius.

Aqua sexta sic fit: R. ℥. j. ferri purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit in digestione de H. Postea distilla per alembicum, & serua feces secundas, sicut de alijs fecisti.

Aqua septima sic fit: R. ℥. j. argenti purissimi, & dissolue ipsum in tanta quãtitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit, & distilla per filtrum, & eijce feces primas, & distilla per alẽbicum in digestione de H. & serua feces secundas. De omnib. enim aquis feces secũdas seruabis in vase suo, quãlibet per se. Quare scias istas aquas cũ fecibus earũ, esse materiã, de qua omnes lapides preciosi cõponuntur. Cum igitur metalla sic resoluta fuerint in aquas. Et à quolibet illorũ recipiendo quẽlibet limũ in suo vase: & cũ limi isti splendentes cũ virtute mirabili, (aliàs minerali) & cum magna limositate quæ pręparata est ad recipiendas virtutes influentiarum cœlestium. Et quãlibet illarum aquarũ reponas in sua ampulla vitrea cũ collo longo & fundo rotundo. Deinde

claude

claude orificium ampullarum cum maſtice,& corio aluta. Et quamlibet ampullam cum ſua aqua ponas in loco ſereno per vnum annum integrũ, taliter quòd nulla res noceat. Et graduatur per virtutes cœleſtium, & per ſubtile ingeniũ ipſas accipimus & veneramus. Cum talis natura ſit ad hoc naturaliter diſpoſita,& graduatiua per cœleſtium virtutes, in quibus eſt natura ſpiritualis conſtrictiua,& cõſtringibilis,ſubtiliata atq; ſimplex tam per ingenium artificis, quàm nobilis naturæ reſtaurandæ (aliàs cum molli naturæ reſtauratione.) Tu quoque ſis cautus in reſolutione limorum : quia de quolibet limo duas aquas facies,prius diſtillãdo Mercur. (aliàs, mercurij limũ) quem ponas ad partem: quia ex iſta parte prima fit aqua terreſtris, & aliam ponas ad aliam partem,quam ad partem deſtillabis, ex qua fit aqua ætherea quæ ſuſpenditur in loco ſereno,vt dictum eſt,per vnum annum.

Eſt autem & alia compoſitio leuior, & melior omni alia compoſitione, hæc ſcilicet. diſſolutis metallis tuis per modum, vt diximus tibi prius ſcilicet & qualibet aqua diuiſa in partes duas, tu recipe quintam partem illarum duarum, quas feciſti de vna in ſpeciali, & illam mitte cũ ſuis proprijs fecibus,quas ſeruaſti ex deſtillatione alembici,& ſolutionem huius partis, quam cum fecibus ſuppreſsiſti, diſtilla limum, quod idem eſt quod liquor,procedens ex duobus corporibus, ſcilicet aqua & fecibus, qui erit reſplendidiſs. valde, & feces poſt diſtillationem manebunt in fundo cucurbitæ vaſis diſtillantis. Ponas igitur limum illum in ampullam cum longo collo,&

fundo rotundo, & claude fortiter orificium cum mastice, vel olibano, & quodam corio fortiter desuper ligato: & suspende limum prædictum in loco sereno per vnũ annũ integrum. Dumq; limum prædictũ posueris in loco sereno, reuertere operationem ad aliam partem aquarum.

Tu igitur serenissime princeps, recipe feces naturles à quibus resoluti sunt limi prædicti per sublimationem de I. Illas mitte quamlibet partem in parte sua secundum suam propriam speciem, in quadam ampulla vitrea cum collo longo in longitudine duarum palmarum: & cum fecibus misce simul etiam aliam partem aquarum, quam reseruasti, quæ verè aquæ sorores sunt illarũ, à quib. resoluti sunt limi: & claude orificiũ ampullarum, sicut dictum est suprà. Et postea sepelias ipsas in quodam antro in terra, profundè vnius palmæ cũ dimidia, & pone circumquaque aliquam rem taliter, quòd lapis non noceat, vel aliqua res alia: & stent sic per vnum annum integrum, sicut diximus de alijs. Quippe taliter componi possunt lapides philosophici, cùm vna sit via ad annũ & ad aliud, nisi quòd lapides philosophici corrumpunt, & veraciter alterant indiuidua quarũ quandoq; altera indiget maiori sublimatione, vt vidimus suprà in practica, quã diximus. Sicut enim de vna aqua duas magisterio fecisti: sic consimiliter facies in altero miscendo aerem, & ignem, & terrã ad pondus æquale. Et sit tantum de D. sicut omnia alia tria. Sed cum O, ponas P. misces D. & pones O.P.D. fit cõmixta in suo vase in digestione de H.p sex dies. Quib. finitis, diuides liquores dissolutos resultãtes ex

O.P.D.

O.P.D. ponatur in cucurbita alembici cum rostro rotundo, & ponas in digestione de H. p̄ tres dies. Deinde extrahe, & pone desuper caput alẽbici, & distilla limum desertũ, in digestione de I. vsq; quod feces sint siccæ: quem limũ in aere suspende in ampulla cũ collo longo: quẽ stare permittas ad annũ integrũ. Et dum ista cõpleueris, recipe aliã partẽ aquæ, quã reseruasti, quæ soror est limi suspensi: & ponas illã in consimilem ampullã cũ collo longo, & supermitte omnes feces, ex quib. limos distillasti: & claude orificium ampullæ, sicut de lapidib. preciosis dicimus: & sepelias illam consimiliter in antro profundo vnius palmæ cum dimidia, & fac vt suprà dictũ est. Et dimitte ibi stare per annũ integrũ, & tunc habebis materiam aptã cum spiritu substantiali ad cõponendos lapides philosophicos. Et tantum de hoc quod tibi diximus sufficiant tibi. Princeps Serenis. quo ad prius de modis compositionũ aquarum, per artificiũ, cum quib. formabis vtrosque lapides, si volueris. Sed quia ad præsens nõ facimus compositionem lapidis philosophorũ: ideo ad pręsens reuertemur ad compositionem, quæ est lapidum preciosorum. Alibi enim sufficienter tibi dixi, quæ de lapidis philosophorum compositione, videlicet in nostro Codicillo.

De compositione & rectificatione Perlarum.

Quibus igitur pręmissis. ad propositũ nostrũ reuertens, dicamus de compositione & rectificatione margaritarũ siue perlarũ. Opus namque margaritarum sic condies. R. aquam mercurij vulgi,

vulgi, factam per modum quem tibi nunc dicemus: Accipe lunaris liquorem, in tertia rectificatione vel secunda, & desuper vnam libram dicti mercurij, mitte quòd natet super argentũ per tres digitos, & pone ad inhumandũ per tres dies naturales, & magna pars eiꝰ dissoluetur cũ aqua mercurij, quam extrahes à balneo, & pone in altero vase. Et super feces pone liquorem recentem vt prius, & pone ad inhumandum in balneo fimi, vel aquæ: & extrahe, & pone aquam illam ad partem in vase altero: & reitera inhumationes & separationes, donec fuerit totus in aquam reductus. Post hoc verò distillationes illas coniunge in cucurbita, & distilla aquam mercurij per balneũ. Et dum videris quòd manet quasi spissa, ita quòd aqua mercurij & argenti viui sit libra seminis, dimitte & pone ad inhumandum per 6 dies naturales. Post hoc mittas intus margaritas, & infra decem horas dissoluẽtur, tum tale opus dicitur necessarium, aliàs magisterium pigrorum. Exubera igitur ipsas per modum quẽ docuimus suprà in exuberatione metallorum, vsque quod conuertantur in sal. Pòst verò pone illud in vase inhumatorio, & mitte superius ad pondus vnius ℥. mercurij nostri vegetabilis, & totum fiet aqua in tribus diebus, quam aquam quater distilla. Et post hoc pone intus margaritas, velut in spacio octauæ partis horæ, & dissoluentur. Et hoc quidem est propter maiorem subtilitatem. Quam quidem exuberationem aliter docemus, quia etiam dissolui potest in alia manerie cum flemmate medij: sed oportet vt distilletur. Quæ quidem dissolutio patet in nostra

Quinta

Quinta essẽtia, in primo libro, in capitulo, quod incipit: Item extrahendi quintam essentiam à mineralibus. Per hoc autem quod primò diximus, elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit: Fil præmentino, &c.

Tu igitur capias margaritas tuos, & pone eos in vase vitreo cum collo rotundo, & pone super eos de argento viuo, quod natando manet superius ad modum acies obtusi cultelli & pone ad inhumandum per tres dies, & statim dissoluentur. Et cooperies vas cum coopertorio suo propter puluerem. Et sic formantur quatuor cameræ: quia prima est B D G K. Secunda B E D K. Tertia B F D K. Quarta B D G K. Et post solutionem natabit quædam duriositas ad modum cuiusdam telæ. Et hæc est forma & iubar perlarum. Et per hoc elucidatur caput scriptum in nostro Testamento, quod incipit: La ostension de la natura. Item, cum senserit quòd margaritæ sunt liquefacti inter aquam mercurij, separabis aquam cum limositate margaritarum, colando per pannum bene mundum, & inclinando vas suauiter, taliter quòd nihil pastæ cum limositate coletur. Postea pone limositatem cum aqua mercurij in balneo per septem dies, & fiet vnum corpus. Et per hoc formãtur duę cameræ: prima est A C E K. & alia est A D B K. Et elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quantu verras, &c. Post hæc verò habebis formas & modulos tuos ex aere, ad quorum facturas volueris esse margaritas: & consimiliter spatulam auri, & imple modulos, id est, formam tuá de pasta perlarum, & cum altero cooperi: ita quòd margarita sit ple-

ta sit ple-

modo facta, & indiguerit foramine, perforabis filo auri in illa parte, vbi melius visa fuerit, transferendo per ambos modulos (aliàs) per ambas molles: & pone ad desiccandũ in vase simul Zaybaya, id est, lapis marmoreus, vel vitri: & cooperi donec bene siccetur. Et p̱ hoc quod nunc diximus, elucidatur capitulum nostri Testamenti quod incipit: A pres sua artificio, &c. Præterea post formationes margaritarum capias eas, absque eo quòd eas tangas manu, & postquam eas habueris ad modum pisi, & habebis vt visum tibi fuerit & placuerit, tu cauabis eas ex vtraque parte. Post verò ponas ipsas in aqua limositatis, quæ est vnum corpus cum aqua argenti viui, & dimitte ibi stare per quartam vel quintam partẽ horæ, & extrahe citò. Et confestim ponas eas in ouis ad vmbram per octo dies naturales, & germinabit ouum de die, de tribus in tribus horis: & postea extrahe eas, & videbis eas pulchras, & pulchriores naturalibus. Et hoc tibi sufficit ad effectum. Per hoc autem formantur duæ cameræ aliæ, quarum prima est ADBQCGBK. & secunda ADBQ. Et elucidatur per hoc capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quant tu auras formadas, &c. Si autem in opere isto prolixiores vis videre sermones, quæras in nostro Testamento cap. s̃ allegato.

De Compositione lapidum precioso-rum, virtuosorum. Et primò de Compositione Car-bunculi.

Carbunculus quippe est rex omnium lapidũ, sicut aurũ omniũ lapidũ metallorũ. Vnde rex & princeps serenissime, si tu vis ipsũ artificialiter componere quòd sit ita virtuosus & virtuosior naturali. Recipe de aqua terrestri auri indurati-ua, quá fecisti, vt superius diximus, & pone ipsã in vas, quod sit factum ad modum vnius figuræ inferius scriptæ, rotundum vel quadrangula-tum, vel triangulatum, sicut placuit: & in ipsa modulo certo existente, nauigando in vase aquę terrestris, per spacium quintæ partis horæ. Qua finita, cape lapidẽ cum forcipibus aureis, vel ar-genteis deauratis, & fac taliter, quòd superficies lapidis tangat aquam induratiuam, & stet sic per tres dies. Deinde extrahe modulũ ceræ, in quo est aqua ætherea induratiua per virtutem aquæ terrestris in similitudinẽ grumæ. Et cum ipsum modulum extraxeris extra vas, expolia ipsum la pidem à cera qua indutus est, & da sibi arteti-cum. Sed post dimitte ipsum stare per tres dies in vmbra, & continuabis ignem illum per nouẽ dies in Vere, & in Æstate per quinque. Finita ista decoctione, da sibi decoctionem aliam: quæ Artethesis vocatur per conditionem tempo-rum antedictorũ. Deinde ꝓsequatur decoctio, quæ similiter dicitur, per quinq; dies cõtinuos. Deinde trahas lapidem tuum perfectum cum ta sit plena. Et si fuerit rotunda, vel quouis alio modo

omnibus virtutibus & pertinentijs sibi attributis per naturam. Dum verò feceris prædictas decoctiones, scias quòd lapis stare debet in vase, quod dicitur Perfectorium: cuius figuram inferius demonstrabimus. Et scias, princeps serenissime, quòd informatio omnium lapidum preciosorum eiusdem est & viæ, & vno modo fit. Sed finem suorum colorum & virtutum accipiunt ex passione diuersarum materiarum quousque sint terminatæ per virtutem vltimæ formationis, quam lapis capit per virtutes ignis communis in propria forma, sub conseruatione suarum virtutum operatiuarum. Et perficitur eorum virtus à natura supercœlestium, secundum materiæ capacitatem. Similiter omnes decoctiones æqualiter exhibentur omnibus lapidibus, præter Dyamantibus, quorum decoctio lõgior est, ratione suæ duriciei. Virtutes verò lapidum ponere non curamus in præsenti Compendio; cũ intentio nostra non sit in præsenti Compendio, tractare nisi de ipsorum Compositione tantùm. Tunc sufficit tibi, quòd omnes secundum istam doctrinam compositi, sunt tantæ virtutis, sicut quos natura producit, & etiam fortiorum, & plures virtutes sunt habentes quàm naturales, vt experti fuimus sæpius in à nobis compositis gemmis. Et satis de virtutibus cuiuslibet tractauimus in nostro Lapidario, quem scimus tibi missum à domino Odoardo rege Angolorum. Ideo hîc in summa tantùm de aliquibus tractamus, quo ad eorum veram compositionem: vt compendium tibi reddamus, & non prolixitatem negocij præsentis.

De compositione Dyamantis.

Compositio quidem Dyamantis fit ex naturâ argenti transmutati in naturam lapidificam. Et sic per artem ingeniosam fieri potest. Recipe de aqua argenti terrestris, & pone illam in vas indu rationis ad indurandum, & mitte intus modulũ cereum per temporis spacium suprà prædictum de Carbunculo. Postea mitte de aqua aerea in modulo, in quo formari debet dictus lapis. Postea da sibi informationem in vmbra per tres dies naturales, quæ est prima informatio, quando aqua aerea fit gumma virtute spiritus aquæ terrestris. Postquam verò administrasti aliam informationem, quæ fit generando modulum cũ forcipibus de auro, vel argento deaurato : id quod est inferius ad superius moue taliter, quòd lapis tangat aquam induratiuam : & stet ibi per tres dies continuos ad solem fortem in Æstate: in Vere verò & Autumno per sex, & in hyeme per duodecim. Quo facto, fac transire per decoctionem, quæ dicitur Optesis, & per aliá, quæ dicitur Optatesis: per tempus, quod suprà scriptum est de Lapidibus philosophorum. Sed in digestione tertia, quæ dicitur Sulphur, stet per quatuor vel sex dies continuos: quia ratione suę indurationis, indiget magis de ista digestione, quàm alij : quia inter cõpositiones Lapidis, nullus alius est tantæ soliditatis: quia nec ferrũ, nec ignis ipsum sine speciali artificio diuidere potest, ratione altitudinis suæ naturæ: sicut ad longum ostendimus in nostro Lapidario, vbi de virtutibus ipsorum determinauimus.

De Balaſſo.

Balax lapis eſt creatus, ſeu generatus, ſeu cō-poſitus ex duabus naturis, duplicis argenti viui æqualiter mixtis: ſcilicet ex aqua aerea auri ſi-mul compoſitis, in modulo ſuo ad indurandū in aqua induratiua argenti ſimiliter mixti æquali-ter. Deinde quòd proſequitur per illas tres de-coctiones, ſicut in decoctione Phiſicalium lapi-dum diximus: & tenendo proceſſum ſicut in cō-poſitione Carbunculi.

De Saphiro.

Saphirus gignitur ſiue componitur ſimiliter ex natura duplicis argenti viui aquatici ſimul & aqua ætherea argenti, & ex aqua ætherea ſtagni in quarta parte ponderis aquæ argenti, & ſimili-ter de arte induratiua argenti, & de aqua indura tiua ſtagni per dictum pondus: induratus in mo dulo cereo, & decoctus eo modo, ſicut de alijs dictum eſt ſuprà.

Alabandina.

Alabandina verò componitur ex argento vi-uo ferri, & eſt coloris rubei valde reſplendentis ratione ſulphuris & econuerſo, in naturam aquę aereæ ignitæ recipiens naturam argenti viui. Et quia natura ſua eſt aeris: ideo reſtringit ſanatio-nem. R. ergo de aqua aerea ferri: & imple modu-lum cereum poſt virtutem reſtrictiuam acceptā, & indura illam in aqua terreſtri ferri, & perſeque re per informationes ſuperius de alijs datas.

De Tor-

De Torquete.

Torques componitur ex natura duarũ aquarum aerearum, & duarum constrictauarum. Recipe ergo ℥.iiij. aquæ aereæ veneris, & vnam aquæ aereæ plumbi, & pone ad indurandum in modulo cereo, in aqua induratiua veneris, mixta cum aqua terrestri plumbi, per pondus dictarum aquarum aeris & plumbi: & da sibi informationes quas diximus de alijs, & decoctiones.

De Smaragdo.

Smaragdus componitur ex natura duarum aquarum aerearum, & duarum restrictiuarũ. Ad componendum ipsum igitur, recipe quot partes volueris de aqua terrestri argenti. Et cum illa misce quantum volueris de aqua terrestri cupri, donec videas quòd habeat intensum colorem, vel remissum secundum quod volueris. Et pone prius modulum ceræ in proprijs aquis istis terreis, per spacium quintæ partis horæ, vt melius impleatur virtute induratiua. Et post quidẽ imple modulum aqua ætherea cupri, & pone ad indurandum per vnam partem horæ. Postea verò gira modulum, vt dictum est de Carbunculo taliter, quòd aqua induratiua tangat aquam aeream congelatam. Et dimitte sic stare per tres dies cõtinuos ad fortem solem: in æstiuo tempore, in Vere & in Autumno per sex, & in Hyeme per 12. Quibus ita finitis extrahe lapidem induratum, & fac ipsum transire ꝑ tres informationes, intellige decoctiones tres: quarũ 1. dicitur Optasis: secũda Optatesis. & 3. dicitur Sulphur, vt suprà satis explanauim⁹, vbi descript. illas depinximus.

De Helyotropia.

Helyotropia etiam componitur ex illamet natura, de qua Smaragdus componitur. Et per pondus & per mixtiones aquarum illius, nisi antequam sit inspissiuè, sicut albugo oui, extrahe modulum tuum cum forcipibus auri vel argenti ab aqua induratiua, quę est Indurata vel quinq; guttas minimas, de aqua ætherea ferri. Tunc illum modulum mitte cum aqua induratiua per vnam partem horæ. Postea extrahe illam, & pone in aqua induratiua per quintam vel octauam partē horæ (aliàs) ad vnū Miserere. Postea extrahe, & da sibi indurationem per tres dies ad solem in aqua terrestri Smaragma, quando modulum, vt de alijs dictum est. Postea extrahe illam à cera, & da ei informationes, vt diximus de alijs.

De Monasco.

Monascus est lapis habens colores multiformes: quia quædam sunt albi, alij rubei, & alij medij inter nigrum & Lazurium: & alij albi obscuri, sicut Calcedonij. Et quilibet istorum habet suam diuersam naturam & virtutem in Operatione. Sed inter omnes hos magis laudatur rubeus, sed vtriq; sunt boni secundum propriam naturam. Albus componitur ex aqua aerea argēti, & ex aqua aerea stanni, & ex aqua aerea plumbi æqualiter mixtis, positus ad indurandum in modulo habente figuram hominis, in aqua induratiua argenti & stanni per æqualia pondera. Rubeus verò cōponitur ex aqua aerea auri posita ad indurandum in aqua terrestri auri, & in aqua terrestri ferri,

restri ferri, mixtis per æquale pondus. Vel potest componi ex aqua aerea auri, & ex aqua aerea argenti, æqualiter mixtis, positis ad indurandum in aqua induratiua auri. Item niger componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri, induratis in aqua terrestri argenti, & in aqua terrestri plumbi positis ad solem, & quòd transeat per omnes tres informationes, eo modo, sicut de aliis suprà dictum est.

De Topacio.

Topacius componitur ex natura duplicis argenti viui redacti in speciem aeris, sic: Recipe aquam aeream auri, & misce cum illa ad quintam partem aquæ aereæ ferri: & pone in modulum ad indurandum in aqua induratiua auri; & fac consequenter, sicut de alijs diximus.

De Calcedonio.

Calcedonius componitur ex aqua terrea ferri, & ex aqua terrea argenti mixtis æqualiter, & in modulum positis in aqua terrestri ferri simul mixtis æqualiter. Et quod transeat per omnes tres informationes eo modo, sicut de alijs dictum est.

De Berillo.

Berillus componitur ex natura duplicis argẽti viui. Vna est de aqua argenti aerea, & alia de aqua stanni aerea mixtis æqualiter. Imple ergo modulum, & induretur in aqua terrestri argẽti: Dein da sibi informationes & decoctiones eo modo sicut de alijs diximus.

De compositione Perlarum.

Sed quia prius diximus de rectificatione mar garitarum: ideo & nunc dicamus de earum com positione. Compositio verò perlarum fit ex sub- stantia triplici argenti viui cõuersi in substantiã aquæ aereæ. R. igitur aquam aeream stanni, & a- quam aeream plumbi, & aquam aeream argenti, æqualiter mixtas & induratas in modulo cereo in aqua induratiua stanni & argenti æqualiter mixtis, & transeant per informationes, sicut di- ximus superius de alijs.

Perlæ etiam secundum aliam viam componũ tur sic: Pulueriza eas paruas minutas in puluerẽ subtilissimum, & dissolue illas in tali aqua, sicut metallum dissoluisti superius dictum in parte il- la, vbi tractatum est de metallorum dissolutio- ne. Vel dissolue eas in aqua, vbi argentum viuũ vulgi dissoluisti super indigestione I. ponendo de aqua dicta quod natet super margaritas, in grossitudine medij digiti. Et post dissolutionem natabit quædam limositas ad modum cuiusdam telæ. Et ista tela, princeps serenissime, est forma transparens oriẽtalis in paruis. Et per hoc quod diximus elucidatur capitulum vnum nostri Te- stamenti, in illa parte quæ tractat de paruarum perlarum cõfectione. Item & postquam senties quod margaritæ sunt liquefactæ intus, aquam mercurij separabis cum limositate mar. in aliud vas, inclinando vas suauiter, taliter quod nihil de fecib. vadat cũ aqua & limositate. Si verò cũ aqua limositatis fuerit aqua de fecibus, cola ipsã per pannum sericũ bene mundũ. Post hoc pone

aquam

aquam illá in qua eſt limoſitas paruarum in ampulla cum longo collo, in digeſtione de H. per 8. dies. quibus tranſactis, fiet illa cũ limoſitate metalli, totum vnũ corpus. Et per hoc elucidatur aliud capitulum noſtri Teſtamenti. Pòſt verò habebis modulos tuos de auro puro, vel de argento deaurato à parte interiori, ad ſimilitudinem cuius vis margaritas exiſtere, vel formare. Et cõſimiliter ſpatulam auri vel argenti deaurati. Et fac quòd moduli ſint in duas partes diuiſi. Et ſi modulus fuerit rotundus, vel quouis modo formatus, ſeu figuratus, & indiguerit foraminibus, perforabis illũ vbi vis. Poſtquá modulus coniũgitur alteri, vel cũ altero : imple modulũ tuũ de paſta pulueris, quæ remanſit de aqua ex limo facta. Itaq; vtraq; pars moduli ſit plena paſta, & ꝑ foramẽ moduli mitte vnũ filum auri, & ſic facies omnes. Et dimitte ſic ſtare paſtá in modulis ſuis ꝑ vnũ diem naturalẽ. Quo tamẽ facto, ſi videris quòd modulꝰ poſsit diuidi à paſta, trahes grana illa à modulis : & ſic non dimitte ſiccare, donec poſsis ipſa grana extrahere. Dumq; extraxeris à modulis iam dictis, pones ipſas ad deſiccandum in quadá lamina vitri, quæ ſit ampla & plana, & cooperi cũ quodá vaſe vitri, vel cũ aliqua re alia, ne ipſas puluis tangat: & ſtent ibi donec ſint bene ſiccæ. Et per hoc, quòd hîc iam breuiter diximus, elucidatur cap. noſtri Teſtamẽti ꝙ incipit: Præterea, &c. Et poſt formationẽ margaritarum & illarũ deſiccationẽ, tu accipies filũ auri longũ, & mittes illũ ꝑ foramina illorũ. Et caueas quantum fuerit poſsibile, quòd non tangas illas cum manu, ſed cum forcipib. auri, vel argẽti deaurati.

Postea habeas quoddam vas vitreum ad modũ oui gallinę foratum, & cauabis illas ex vtraq; par te. Et illud quod est intus pone extrà. Post hoc verò pone margaritas suspensas p filum auri in aqua limositatis, quá p nouem dies posuisti in di gestione de H. taliter quòd submergantur in aqua: & statim pone desuper coopertoriũ, & dimitte sic stare ipsas p duos dies naturales: quib. finitis extrahe, & pone illas ad vmbras, vbi sol non tangat eas p tres dies naturales. Deinde administra scilicet, formationẽ Optesim. Hoc modo pones tres paruas in filo auri: deinde mittas in vná testam oui mundam, quæ cooperiat illas vel plures secundum illarum vel oui quantitatẽ: deinde alias, & ponas in vas vitreum vel ouum, &c. deinceps, donec omnes ordinatæ fuerint. Et si fuerit tẽpus æstiuũ dimitte illas stare sic ad solem p tres dies naturales, in Vere, & Autũno per sex, & in Hyeme per nouem. Sed nullá decoctionem Opteticam consulimus tibi in Hyeme alicui rei facere. Et qualibet die girabis oua, vel vasa supradicta, de tribus in tribus horis. Finitis quippe his dieb. extrahas margaritas tuas. Deinde administra sibi formationes p tres dies p decoctionemq; tertiam, quę Sulphur dicitur, in va se quod dicitur Perfectorium. Quibus finitis, tra hes tuas margaritas à tripede Athanor, & videbis eas perfectas: quia naturalibus præualebunt in omni perfectione: & tunc vtere illis sicut volueris. Fit autem ista fabricatio similiter de conchilib. inuentis in ripa maris, quæ colores habẽt multum varios: quia quædam sunt alba, vt Perlę cum colore orientali: quædá crocea ad modum

auri

auri purissimi & splendidissimi, similiter colorẽ habentia orientalem. Alia verò sunt cum colore ballacis, simili modo orientali. Potes igitur, princeps serenissime, de quibus vis conchilibus Perlas componere, & Perlæ erunt illius coloris, cuius fuerint conchilia, de quibus compositæ fuerunt: fitq; opus pulcherrimum ex omnibus istis, & in multis vtilibus valde. Non tamen vidimus terræ partes, in quibus huiusmodi conchilia sint & reperiantur, nisi in Cypro, prope ciuitatem Famagostæ. Et in regno Portugalliæ prope ciuitatem Vlyssibonę in littore maris. Et in quadam villa, quę dicitur Canilla, & in alio loco, qui dicitur Portus Mueue: & ad latus vsq; ad S. Vincentiũ de fine mundi. Vidimus enim omnia ista dum ad Angliá transiuimus, per intercessionem illustriss. regis Angliæ Odoardi.

Hęc igitur omnia quę tibi diximus, tã de lapidib. physicalibus, quàm virtuosis & preciosis, tibi causa breuitatis nũc sufficiant: quia tibi in hoc libello compendiũ trado breue & nõ prolixum. Et qa per doctriná tibi traditá, potes alios quos vis cõponere cõspiciendo colores proprios vniuscuiusq; lapidis, & formas & figuras illorum. Et tunc facere quæstiones de aquis diuersis secundũ doctriná tibi traditá. Et si tu ista quęris grossi pedalis sum aliqua subtilitate operis cõpleueris, inuenies verũ esse quod tibi diximus. Noli tamẽ festinare, nec ab opere cessare, nec agites naturá p minima. Et si diuiseris naturã per minima operis, plus dabit tibi, quã optas. Si verò vis scire rationẽ: quare aqua istius doctrinæ tantam habet virtutem, vt per artificium illarum natura com-

ponatur ex vna parte: & isti lapides artificiales potentiorũ & maiorum sunt virtutũ, quam naturales. Quare philosophorũ lapides sint tãtæ actiuitatis & virtutis, sicut diximus, quæras in Lapidario nostro, in quo prolixè tractauimus de omnibus his, & ibi habebis omne complementum. Cum intẽtio nostra in præsenti compendio, nisi practicam nudam à theorica, distinguere: cum adiutorio illius qui est trinus personaliter, & vnus essentialiter, omnis boni largitor existens, regnans per omnia secula.

A Significat Deum.
B Quatuor elementa confusa in metallis.
C Lunariam rectificatam in qua soluuntur elementa.
D Quintam essentiam vini.
E Aurum, quod dicitur Sulphur naturæ.
F Metallum.
G Limos elementorum.
H Calorem primi gradus.
I Calorem secundi gradus.
K Calorem tertij gradus.
L Causam corporum immediatè genitam propter dissolutiones corporum.
M Spiritus corporum perfectorum.
N Aquam metallorum.
O Aerem ipsorum.
P Ignem eorum.
Q Instrumenta vitrea.
R Ipsum lapidem.
B Elementa.
C Vapores.
D Aquam claram.

E Azot-

E Azot vitrum.
F Vapores ex eo resoluto.
G Sulphura sicca genita ex ipsis vaporibus.
H Sex metalla.
C Temperamentum.
D Intemperamentum.
E Neutralitatem.
O Quintum Elementum.
P Quartum scil. ignem, elementum.
Q Tertium, scilicet aerem.
R Secundum, scilicet aquam.
S Primum, scilicet terram.

Inter hæc, tria sunt necessaria in Opere isto, scilicet Corpus significatum per N. Spiritus per O. & Anima per P.

Sunt & alij gradus digestionum, alijs signis signati.

EPISTOLA ACCVRTATIONIS LAPIDIS BENEDICTI RAIMUNDI LULLIJ, MISSA OLIM DOMINO ROBERTO ANGLORUM REGI AB IPSO. ANNO DOMINI M.CCCC.XII.

In virtute sanctæ Trinitatis, ipsiusq; infinitæ bonitatis, &c.

CVm ego Raimūdus de insula Maioricarū, iā preteritis tēporibus, plures libros in arte trāsmutationū cōposuissem: & librū omniū librorū secretissimum, de lapidum preciosorū secundū virtutes suas compositione, quæ est ars difficilior omniū

quæ

quæ per artē fieri poſſunt: tibi Roberto regi vulgari ſermone tranſmiſi, vt certior in laborando exiſteres: quia ſcientia omnium experimentorū fallax eſt. Cum inter quaſcunq; operationes tibi omni modo infaciles, tam ex parte influentiæ, quam tibi ingenium artificis applicationis errores vidimus occurrere. Ideo omnes libros meæ compoſitionis tali ſtilo ſcribere volui, vt quantum eſſet ex parte ſcripturæ, nullum in errorem cadere contingat: vt tu noſti in libro noſtri Teſtamenti & Apertorij: vbi omnia clariſsimo ſermone tractaui, quæ per artem fieri contingunt. Quos libros puto iam te bene perlegiſſe, & ſupremè intellexiſſe. Te tamen ad ea quæ ibidem ſcripta inuenies admoneo, vt deo ſummo placere ſtudio labores. Et omnia tibi in ſecreto artis reuelata, apud te retineas, ne theſaurum apud indignos diſpergas, ne Deus ſcilicet, hoc iudicium depoſcat. Omnibus autem Deo dilectis ſine precio ſi poſsis eis omnia communicare, quæ tibi Deus oſtēdere dignatus eſt. Ego cum Viennam tranſiui, literas tuæ manus inueni mihi antemiſſam, quam legens te ſolerti ſtudio percepi. Tuis autem mandatis propter certas occupationes acquieſcere non potui: Deinde Salernum iui, vbi cum quoſdam libros Medicinæ ex principijs artis ob rogatum quorundam extraxi: tu me continuò litera viſitaſti, vbi intendebas quærere de ingenio artis lapidis benedicti, ſi via dari poſſet breuior vijs ſcriptis in alijs meis libris. Hoc autem quærere ocioſum mihi viſum eſt: quia in cuiuslibet intelligentis præſentia alicuius ſcientiæ omnes Syllogiſmi etiam nunquam

ſcripti

ſcripti ſunt. Quare vt extimo, ſi tu mea ſcripta intelligas, & non es vijs noſtris contentus, elige tibi breuiorem mea applicando. Quæſiuiſti etiam quis trium lapidum vtilior, breuior, nobilior & efficacior ſit? Plenè hoc alijs meis libris declaraui. Tum vt petitioni tuæ acquieſcam, dico, viam Mineralium longam & periculoſam fore. Tota enim via mineralium conſiſtit in duabus aquis: quarum vna facit lapidem volatilem ſine labore & periculo: alia autem eum fixat, & ſecum fixatur cum periculo: quia hæc aqua extrahitur, vt noſti ex quodam menſtruali fœtenti immaſſati ex rebus quatuor. Et fortior eſt aqua mundi & moralis: cuius ſpiritus totam tincturam fermenti ampliat. Et maius periculum eſt, ne in ablutione effugiant apud quemq; cum ingenio laborantem. Iſte lapis cum breuiore tempore, & cum magna fortitudine conuerſionis producitur.

Lapis verò animalis eſt ille, qui non habet finem propter regere elementa: in quo maior eſt ſciẽtia, quàm in aliquo alio lapide. Et ibi poſſunt maxima ſecreta naturæ extrahi non ſolùm quo ad Lapidis compoſitionem, ſed etiam quo ad cuiuſcunq; rei in alteram tranſmutationem, vt in Apertorio factum declaraui. Effectus iſtius lapidis eſt valde magnus & mirabilis, vt ibidem oſtendimus.

Lapis autem vegetabilis, quanquam longus ſit: tamen eſt carus, ſi ſupremæ compoſitionis debet ſequi animalem, quo ad rectificationem elementorum. Et ſi ſic præparetur, eius effectus tranſcendit animalem. Ideo Elixir magnum in vegetabili,

vegetabili, ita accurtari poteſt, quòd mirabile videatur cũ tanto effectu tráſmutationis, & omnino transmutatũ per lapidem vegetabilẽ. Nam in virtute bonitatis & magnitudinis transcendit propter quintam eſſentiam, de qua lapis impregnatur, qua in mundo mirabilia facit.

Omne autem aurum albificum ex corroſiuis fit, & ex quinta eſſentia incorruptibili, quæ cum ferměto fixatur per ingenium artificis. Talis autem quinta eſſentia eſt quidem ſpiritus in lapide mortificatiuus & viuificatiuus. In animali autem Alum eſt ſumma medicina corporibus humanis, vt ſi ex ſanitate extraheretur. In vegetabili eſt reſtitutio iuuentutis, conſeruatio corporis humani ab omni accidentali corruptione. Et ſic vt ſit ſpiritus quintæ eſſentiæ, eſt ille qui tingit & tranſmutat, ſi cum debito fermento impaſtetur, & ſanius & nobilius opus vegetabilium.

Quęſiuiſti de accurtatione. Dico quòd omnis accurtatio eſt diminutio à perfectione. Quoniá medicinæ quæ per accurtationem fiunt, minorem effectum habent tranſmutationis. Accurtatio autẽ lapidis mineralis poteſt eſſe multiplex. Sed mihi videtur vt eius effectus tranſmutationis nõ diminuatur, tunc ſolùm poſt primam calcinationẽ & putrefactionem quæ fiat per primá aquam bene limpidam & clarificatá viginti diebus: minori autẽ tempore nihil fieri poteſt. Poſtea ſemper puluis colore ſanguinis ſui, & diſtilletur ſecunda aqua ſummo ingenio, ne ſpiritus euadant ſecundum ingeniũ datum in Teſtamento noſtro. Et accipe ſolùm vltimam partem aquę poſt rubificationẽ alembici, & in ea aqua ſolue,

puluercs

pulueres locando in aqua calida. Et ibi cooperto vase perseueret die ac nocte vnà post solutionē. Postea suppone alembicum, & distilla in balneo totam aquá, donec remaneat, nisi quantitas aquę in pondere pulueris. Hanc aquam distillatā abijce: quia nihil de spiritu debet habere: reliqua verò quæ remansit cum corpore, vase bene clauso in cineribus calidis congela: quo congelato fac aliam aquam, & superfunde, vt dictum est, distillando & congelando. Et hoc continua vsque ad decem vices: postea procede soluēdo & congelando totiens, quotiens tibi placuerit, vel donec amplius congelari non potest. Et scias quòd in qualibet solutione completis decem ablutionibus, corpora incerta quantitate transmutantur in aurum. Et hanc medicinam ad maximum in octoginta diebus complere poteris.

In animali verò non video accurtationem aliquam, nisi vt terra cum igne regatur, & aqua cum aere, & ideo valebit: & est accurtatio medij temporis.

Nūc verò ad vegetabilem venio, vbi est principale intentum, & secundum ingenium magis securum: quia semper timetur in minerali, ne spiritus in ablutione effugiát propter aperire vasa. Hic autem nō est timendum, quia vas ante fixationem non aperitur. Et vt te magis ad vegetabilia teneas, hoc tibi secretū reuelabo. Accipe nigrū nigrius nigro, & ex eo partes octodecim distilla in vase argēteo, aureo, vel vitreo, per modū dictū in Testamēt. Et in prima distillatione solū recipe partē primæ cū dimidia. & hanc partē iterum pone ad distillandū. Et huius iterum quartam

tam partē, & tertiò diſtilla, & huius recipe duas: & in quarta diſtillatione pauco minus quàm totum. Et ſic diſtilla illā partē vſq; ad octo vel nouem vices, vel decies: Poſtea habeas duo vaſa facta ad modum picturæ huius, quorum quodlibet habeat alembicum annexū. Et in vno alembico ſit ingeniū: vt bocia intret os alembici, & ſit æqualis ſpiſsitudinis ad vnam palmam: & alter alembicus intret in bociam alterius. Hoc autē ideo fit, vt firmiter poſsint inſimul collari. Pone ergo in qualibet bocia vnā libram huius aquæ, & ℥. fermenti bene & optimè purgati & foliati: & habeas furnum cum ingenio factum, vbi vnus ignis carbonum, poſsit per brachia furni temperatum calorem partiri, vbi colloca tua vaſa, & fac ignem. Et eſt hoc ingeniū excellentiſsimū: quia hic ignis nō poteſt fieri maior quàm neceſſe eſt. Tunc enim quādo ampullę ſentiūt calorē, ſtatim ſoluitur in eis fermentū: tūc liga circunquaq; ad cannas alembici, & bene ſpica. Et vbi intrant cucurbitæ, ſint ſtrictæ: & ſpongias tene continuè madidas cum aqua ferrea. Et cum hoc ingenio apparenter vides qualiter quælibet libra bis diſtilletur in die, & bis in nocte: & remanet continuè vna quęlibet in vaſe: quia quantum aſcendit ex vno vaſe, tantum intrat de alio. Et cum ſic videris aſcendere & deſcendere cum æquali igne, cōtinuè videbis qualiter ratione caloris ſubtiliatur & inſpiſſatur ſpiritus. Et hoc miraculū huius artis: quia ſi diu ita diſtillaueris cōtinuè, ſemper aqua in gradu ſubtilitatis & acuitatis aſcēdet, & cōtinuè propter fermentū inſpiſſatur. Ergo quāto diſtillatio eius fuerit leuiori igne, tanto ſubtilior

lior erit in ſpiritu & fortitudine,& ingroſſata cõ-
tinuo fermento.Hunc autẽ modum tene vſq; ad
viginti vel viginti duos dies: & inſpiſſabitur q̃n-
ta eſſentia aquæ huius benedictæ. ſic quod am-
plius non aſcendet: & cum fermẽto fixabitur, &
in lapidem conſequenter. Et cũ hoc videris, am-
bo vaſa extrahe ſimul,& loca in fimo vel balneo.
Et iterum ſtatim in vna nocte ſoluetur, & tunc
iterum congela.& hoc fac ter. Et amplius mane-
bit in Dei virtute, & potẽtia, & gratia exaltatus,
quòd bene congelari non poterit: quoniam vt
oleum videbitur inſpiſſatũ aliqualiter. Et hic eſt
precioſior modus omnibus quę fieri poſſunt. Tũ
ſcire debes, quòd ſi fermentũ albũ poſueris decẽ
diebus, cõgelabitur quinta eſſentia ſuper ipſum,
eo quod res multùm groſſa, terreſtris, & firma eſt
in Luna. Sed nõ ita citò ſoluitur poſt cõplemen-
tum fixionis quintæ eſſentiæ, ſicut in ſole. Vnde
quaſi in fine complementi tempus nõ eſt diuer-
ſum in albo & rubeo. Et Deus nouit, quòd hic
modus in effectu, ſubtilitate, & virtutis bonitate
cunctis operibus mundi eſt ſubtilior & melior:
quanquam illas proprietates Elixiris nõ habeat,
quas philoſophi tempus magnũ habere affirma-
bant. Puta ſi hanc medicinã completã iunxeris
cum quolibet metallo, quòd tranſmutatio fieret
ſecundũ primam: puta, ſi medicina ſic confecta
nõ reperitur: quia iam quinta eſſentia, quæ totũ
lapidẽ cõponit quo ad eius motũ & tincturã, eſt
iam fixa & firma in fermento ſimul iuncto, ſic
quod faciat tranſmutationem ſecundũ hoc fer-
mentum. Sed ſi velles medicinã facere vniuerſa-
lem ſecundum modum iam dictum, nõ oportet

te facere fixionẽ super aliquo metallo, sed super sua propria terra: & tunc cũ metallo coniũgetur. Nunquã tamen hoc mihi placuit: quia eius fixio est multùm periculosa & lõga, & rarò terra propria est bene naturalis: & si naturalis esset, tamen effectus ipsius post completum esse, non inuenitur tantæ potẽtię sicut hĩc, quando quinta essentia super altero fermentorum fixatur, vbi citò fit fixio, & effectus citius & fortis si causas cognoscis: vtpote quare medicina transmutet me verũ dicere asserens. Tene te hîc, & modò ingenium principale tibi notũ feci. Et scias, quòd si peracta decima octaua distillatione, in ea aqua solueris aurũ, & postea euolare miseris aquã lento igne, & aurum demum in humido loco vel balneo locaueris, statim in quatuor diebus per se soluetur. Et hæc solutio est aurum potabile, habens multas virtutes, vt in libro Conseruationis honestæ vitæ scripsi. Insuper si cũ isto auro sic soluto bene miscẽdo impastaueris argentũ viuũ septies sublimatũ cum vitriolo, & sint pro vna ℥. auri septẽ argenti viui. & postea sublimaueris impastatum aliquibus vicibus, semper sublimatum super feces reducendo fixabitur Mercurius in medicinã penetrantem & optimè tingentem.

Item aliud miraculum. Si ℥.j. huius auri sic soluti per se poneretur in igne lentissimo octo diebus cum centũ partibus mercurij, cõgelaret totum in aurũ. Hæc enim mirabilia sunt in natura: & tamen hoc totum prouenit ex parte spiritus aquæ, quæ in solutione auri cũ auro inseparabiliter fixatur. Et potest ingeniũ altum miscere modos mineralium & vegetabilium. Et medicinam altera

altera via breui in hunc modum cōponere. Distillato lapide vegetabili, vsq; in eam distillationem, quòd tota aqua super flegmate sit, & hoc in quinta vice cōtingere solet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi, & optimi cinabrij in æquali pondere, & insimul miscendo optimè tere, & in sole desicca sic, quòd tibi videatur, quòd tota aquositas exibit, sic exiuerit. Tunc proijce intus aquam tuam, & distilla lento igne in principio, & in fine forti, vt moris est, in aqua philosophorū acuta: & tunc spiritus quintæ essentiæ vitrioli & cinabrij, quæ principaliter constituūt lapidē mineralem, miscentur & coniungentur cum spiritu quintæ essentiæ aquæ ardentis: qui spiritus est anima lapidis vegetabilis, vt tibi notum est. Et hoc continua vsq; ad decem vices, puta à quinta incipiendo. Et sic cum istis corporibus continua distillationes quinquies. Et habeas in mente, quòd res tunc sint optimè desiccatæ & aridæ. antequá in aquá proijcias, fac quòd tota aqua sic exiccata, & spiritus remaneat: qui propter fortitudinē aquæ ardentis coniūgatur. & in qualibet distillatione nouas res imponere debes. Et cū perfeceris decimam distillationē, cōputa à principiando aquæ ardentis, recipiendo aurum in pondere, vt suprà dictum est in vegetabilibus per se, & loca in furno, cōponendo singulariter, vt dictum est. Et tūc videbis mirabilia: quoniam in decem diebus tota fixio complebitur, quæ in vegetabili simplici non complebitur. & hoc est, quia spiritus vnus ingrossat alium. Et quia spiritus quintæ essentiæ vitrioli est magis fixus & grossus, quàm spiritus quintę essentiæ aquę ardētis; & etiá magna est cō

cordia inter ſpiritum vitrioli & naturá auri: quia ambo ex ijſdem principijs cum mineralia ſunt trahunt originem: Ideo ſpiritus vitrioli coniunctus ſpiritui aquæ ardentis inſpiſſat eum, & adhærere facit eum citò auro, vt ſecum fixetur. Et crede mihi, quòd hæc curtatio eſt præexcellens in arte quantum ad aurum albricum, non tamen ad virtutem medicinalem.

Áduerte, quòd multi philoſophi dixerunt infinitas operationes: puta calcinationes, ſolutiones, &c. Et hoc totũ, vt ſpiritus quintæ eſſentiæ poſsit bene coniũgi fermento, & fecerũt multas reiterationes, vt ſpiritus iam coniũctus corpori, in illa operatione fortificaretur per alium ſpiritum: & ſic fecerunt vnã aquam, & calcinauerunt corpus, & dixerunt ſpiritũ adhęrere. Et fecerunt aliam, & ſoluerunt & coagulauerunt ſpiritum illius aquæ cum fermento. Et poſtea iterum aliã, & ſoluerunt & coagulauerunt, & ſic fatigabant ſe multis diebus, antequã aliam medicinam producerent. Et per hoc tibi notum eſt, qualiter hoc quod illi diuerſis operationibus & maximis periculis quæſierunt, hîc multo meliori ingenio, vnica actione completur. Et neceſſe eſt hâc medicinã eſſe optimã & meliorem, quàm ſi per ſuos modos cõpleretur: quoniã in ſingularibus aquis pauci ſunt ſpiritus, & quando agunt, agunt ſolùm extremitates. Et alij ſpiritus cum illis fixantur, & res groſſæ: ſic quòd medicina eſſet aliquãdo fugitiua: quia ſpiritus non ſinit in intimis fermenti, ſed in extremis, vbi ſpiritus nõ poſſunt fixari, & ideo, &c. Et ſic facta fixione, procede per ſolutionem per ſe in balneo, vt dictum eſt in Vegetabili.

getabili.

getabilibus. Sed eſt ſciendum: quoniam hic lapis mixtus nō ſoluitur ita citò per ſe, ſicut vegetabilis: tamen citius ſoluitur quàm mineralis per ſe. Aliquoties etiā per fixiones, & medicinæ plus penetrant. Vnde medicina penetrās bene transmutat. Et quanto plus penetret, tanto citius corporibus coniungitur, & erit maius Elixir.

Sed vt omnia breuiſsimo modo poſthæc tibi ſcribam. Scire debes, quòd ex plumbo philoſophorum extrahitur quoddam oleum aurei coloris, vel quaſi: cum quo ſi lapidem mineralē mixtum, vel animalem, poſt fixionem primam ſublimaueris, tribus aūt aut quatuor diebus excuſabit te ab omni labore ſolutionum & congelationum, quid ideo eſt, quia hoc eſt oleum occultū, quod facit medicinam penetrabilem & amicabilem, & coniungibilē omnibus corporibus, & augmentat eius efficaciam vltra modū: ſic quod in mundo certius eo non eſt. Vnde mirabilia dico, quæ omnibus antiquis philoſophis incredibilia forent, ſcilicet, quòd ſi ſciueris hoc bene adaptare & ſeparare, & laboraueris in modum mixtionis iam dictum, poteris in triginta diebus lapidē componere. Hoc autem oleum non eſt neceſſarium in vegetabili per ſe: quoniā ſolutiones ibi & coagulationes, vt dictum eſt, citò fiunt: tamen ſi fieret ibi ſublimatio, credo tincturam lapidis multùm ampliari.

Nō puto alias accurtationes eſſe, quàm in iſta parua ſchedula tibi declaraui. Elice ergo ex ea intentum, laudans Deum cuius nomē benedictum ſit in æternum,

Amen.

LIBELLVS RAIMVNDI LVLLII MAIORICANI DE *Medicinis secretissimis.*

PROPONIMVS namq; tibi in præsenti libro, siue libello reuelare arcanum maximum: & medicinã quandam durabilem & perpetuã ad vitam hominis conseruandam atq; deperditam restaurandã: vt per ipsam pristina temperetur sanitas, firma recipiatur, & infirmitas quælibet immediatè sanetur: ita quòd videatur miraculum in natura: & hoc per quintas essentias rerum virtuosarum, & in vnum congregatarum: quę virtutes & potentias habent, omnes infirmitates, & corporales defectus auferre, & omne vulnus sanare. quæ quidem quintæ essentiæ in vnum congregatæ, conficiunt materiam ita propinquam, quòd omnes humores inæquatos æquat, & elementa discordia temperat & concordat: naturam vitalem confortat, virtutem auget & fortificat: humidum radicale facit abundare, & calorem naturalem augmentando temperat: frigiditatem, & madefactionem curat: omnem generatiuam in vtroq; sexu auget: sanitatem conseruat: iuuentutem reintegrat: cerebrũ purgat: cor lætificat: epar corroborat: fortitudinem in natura inducit: & hominem iucundum reddit.

Et primò ponam tibi, fili mi, ex quibus rebus quinta

quinta eſſentia extrahi debeat per hanc medicinam noſtram: ſecundò ponam qualiter extrahitur quinta eſſentia à qualibet ipſarum rerum ſecundum ipſius propriam naturam: tertiò quomodo conficiatur, & proportionetur dicta medicina: quartò & vltimò ponam virtutes dictæ medicinæ, & quemadmodum adminiſtrari debeat corporibus humanis.

Pars prima, ex quibus extrahatur quinta eſſentia.

Nunc itaq;, fili mi, primo & principaliter ponam tibi, ex quibus rebus quinta eſſentia extrahi debeat. & primò à Mineralibus incipiemus.

Accipe igitur ex Mineralibus,

Aurum puriſsimum.

Lapides { Rubinorum. Ballaſſorum. Saphyrorum. Iacynthorum. Granatorum. Lazuli. } Silicum combuſtorum.

Margaritas albas.
Ambram ſuccinctam.
Terram ſigillatam.
Bolum armenum.

Ex Animalibus.

Sanguinem humanum.
Mumiam.
Caſtoreum pingue, id eſt, ſuccum eius.
Caudas ſtincorum marinorum.
Oſſa de corde cerui.
Cornuum cerui raſuram.

Eboris rasuram.
Algatiam.
Muscum.
Ambram balenæ.

Ex herbis.

Iuam muscatam.
Scorpa regiam.
Pœoniam.
Melissam.
Angelicam.
Chelidoniam.
Rutam.
Saluiam.
Mentam.
Maioranam.
Satureiam.
Calamentum.
Euphrasiam.
Momordicam.
Scolopendriam.
Betoniam.
Sanguinariam, aliàs Policariam.
Matran syluanam.
Rosmarinum.
Calamum aromat.
Stœcados.
Camœdrios.
Camepythios.

Ex radicibus.

Zinziberis albi.
Aristolochiæ rotundæ.
Dictami albi mundati.

Gladioli.
Zedoariæ.
Satyrionis.
Conſolidæ maioris.
Tormentillæ recentis.
Enulæ campanæ.
Carlinæ.
Imperatoriæ.
Chelidoniæ.
Chariophyl.agreſtis.
Liquiritiæ.
Calami aromatici.
Gentianæ.
Galangæ.
Doronici.
Aſtriſtolochiæ longæ.

Ex Floribus.

Anthos.
Roriſmarini.
Saluiæ.
Calamenti.
Roſarum omnium.
Momordicæ.
Matris ſyluæ, id eſt, Periclimenon.
Camomillæ.
Anethi.
Bugloſſæ.
Boraginis.
Sambuci.
Drangiorum.
Spicæ nardi.
Citrorum.

Spicæ celticæ.
Croci.
Caryophylorum.
Aromatum.

Ex ſeminibus.

Carpobalſami.
Ozimi.
Caryophyllati.
Aniſi.
Aneti.
Fœniculi.
Canapi.
Baſiliconis.
Melonum.
Momordicæ.
Peponum, & ſimilium.

Ex Fructibus.

Amygdalas dulces.
Pineas.
Feſtucos.
Baccas lauri.
Iuiubas.
Ficus ſiccas.
Vuas paſſas.
Dactylos.
Nuces muſcatas.
Nuces Indicas.
Anacardos.
Momordicas.

Ex Corticibus.

Macis.

Corticum citri.
Cortic.arangiorum.

Ex Folijs & Frondibus.

Caryophyll.
Citrorum.
Aromatum.
Arangiorum.
Lauri.
Albatij.

Ex Granis.

Cardamonum vtrumque.
Piper omne.
Melichetam, id eſt Paradiſi.
Cubebæ.
Hermes Odorifera.

Ex Lignis & Fungis.

Cinamomum.
Aloes.
Xilobalſamum.
Caryophill.
Fuſtos.
Aromatum.
Sandalorum omnium.
Rheubarb.
Coſtum.

Ex Gummis & Succis.

Zacharum candidiſsimum & ſiccum, id eſt, durum:
Mannam electam atque granatam.

Mel. Sanguinem Draconis.
Aliptam Mosch.
Aloen epaticam.
Myrrham electam.
Thus. Masticem.
Laudanum.
Storacem vtramque.
Sarcocollam.
Gumi ederæ.
Gumi elemi.
Terebinth. claram.
Camphoram.

Et quia, fili diximus, ex quibus rebus debemus extrahere quintas essentias secundum species suas. Scias etiam, quòd hucusque non diximus tibi rem secretissimam, & materiam totius magisterij, quæ est quinta essentia nostra incorruptibilis extracta à vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, post ipsius sublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem eius, quam menstruum vocamus: de cuius quidem magisterio virtutibus plenè in libro nostro Quintæ essentiæ condito Abbati S. Benedicti Parisijs, in ipsius libri 1. distinctione fundamētaliter tractauimus: quæ quidem quinta essentia est fundamentum, & principalis materia, & magisterium omnium rerum medicinalium. Fili mi, si habebis ipsam, habebis magisterium totius rei: sine qua nihil potest fieri.

Diximus fili mi, primam & principalem partē huius medicinæ, scilicet notauimus res ex quib. necesse habemus extrahere quintas essentias secundum ipsarum rerum species: Nunc autem dicen-

dicendum est, quomodo ab vnaquaque ipsarũ rerum secundum sui naturam, quintam essentiã habere posimus. Et primò à Mineralibus incipiamus, & de ipsis aurum præponamus.

Accipe aurum cementatum, & bene purificatum, & in folijs redactum: & illud pone in vase vitreo bene clauso: supra quod infunde de nostro mẽstruo ab omni phlegmate depurato, more philosophorum, ꝙ est quinta essentia vini. Sit autem nostrum menstruum acutum cum sale armoniaco philosophorum: quia aliter non dissolueret aurum, neque lapides preciosos. Sit autem Sal armoniacum ipsum philosophorum bene purificatum, id est, sublimatum, & mundatũ ab omni terrestritate & immũditia, philosophorum more: de quo quidem sale armoniac. philosophorum plenariè tractauimus in libro nostro de Intẽtione Alchimistarum, condito illustris. regi Roberto, in cap. de salibus arm. & in clausula Testamenti, aliter dicto Vade mecum, de more philosophorum condito illustrisimo regi, in capite quod incipit: Partus veræ terræ: ibi leges & perlegas magisterium confectionis huius salis, & purificationem ipsius: & eiusdem virtutes & potentias.

Et scias fili, quòd quicquid in illo cap. scribimus, de isto sale tantummodo intelligimus: legas enim, & bene perlegas illud cap. quia sine isto sale nihil in magisterio fieri potest. Illud est enim cum quo nostrum menstruum acuimus, vt dissoluat nobis aurum, & lapides preciosos, & margaritas, tam ad medicinas humanas, quàm ad magisterium aliquod metallicum, & lapidificum &

cum,& ad componendum margaritas & lapides pretiosos. Deinde bene concluso vase, & iunctu ris lutatis luto philosophorum, collocetur super cineres tepidissimos, & in paucissimis diebus soluetur aurum in aquam citrinam, coloratam, clarissimè resplendentem, & lucidam: deinde aperi vas, & inclina cautè, ne feces auri turbent aquá ipsam, quá euacua in alia ampulla vitri mũda: deinde supradictas feces auri pone de nouo menstruo acuto, vt suprà, & sigilla vas vt suprà, & pone in stupha cineris, vt suprà: & videbis etiam dictam aquam dissoluentem aurum & coloratam. Iterum vas inclina cautè, ne turbetur propter motum fecum, & serua dictam aquam euacuatam cum prima, in vase bene sigillato, & iterum superpone supradictas feces auri de nouo menstruo acuto, vt suprà: & sigillato vase vt suprà, pone ad dissoluendum, & post dissolutionẽ euacua vt suprà, & omnia fac vt suprà: donec videas, quòd magisterium nostrum non accipiat amplius colorẽ, ab auro siue à fecib. suis. & quando habebis totũ aurũ dissolutũ in aqua, & quòd aqua nostra non amplius coloretur, accipe dictá aquam coloratam, in qua est dissolutum nostrũ aurum, & pone ad distillandũ more philosophorum in igne lento in cinerem, & distillabitur tibi aqua colorata cum quinta essentia auri: & sic habebis aurum distillatũ per alembicũ cum quinta essentia vini: & in fundo vasis remanebũt certæ limositates, & feces, & grossities nostri salis armoniaci philosophorum, & quinta essentia totaliter erit separata ab omni mixtione. præterquam à quinta essentia, id est, à menstruo.

PARS

PARS SECVNDA.

Modus separationis quintæ essentiæ auri.

Nunc autem, fili mi, necessarium videmus demonstrare tibi modum separationis quintæ essentiæ auri, & modus talis: Accipe de phlegmate aquæ ardentis: & pone dictam aquã phlegmaticam super ipsas quintas essentias vini, & auri mixtas, & sic ratione dictæ phlegmatis quinta essentia vini debilitabitur: deinde pone ad distillãdum lento igne in balneo, & distillabitur tibi aqua clarissima quintæ essentiæ vini, scilicet mixta cum suo phlegmate, & quinta essentia auri remanebit in fundo vasis puriss. & separata, spissa admodum mellis, siue gummi coloratissimi & vnctuosissimi, valẽs mirabiliter ad omnẽ humanam scilicet & alchimisticam medicinam. Ista enim quinta essentia auri potest dissolui in aqua, in vino, in aqua ardẽte, in aqua cœlica, in brodio, in syrupis, et in omnib. liquoribus, et potest bibi, & cõfert vnicuiq; pro quauis infirmitate, prout plenariè in lib. de Conseruatione vitæ humanæ tractauimus in capitulo quod incipit: Fili scias quod istud aurum nostrum, &c. Etiam tractauimus, de hoc magisterio in libro nostro Mercuriorum, in capitulo quod incipit: Accipe aquã, quam superius diximus, quæ habet potestatem soluendi aurum sub conseruatione suæ formæ: in quo capitulo tractauimus de Confectione aquæ potabilis. & in cap. sequenti, quod incipit: Tu accipe de aqua vitæ, & separa humiditatem, vbi tra-

vbi tractauimus de aqua gloriosa : in qua debet dissolui ista quinta essentia auri pro medicina humana. Etiam de hoc mysterio tractauimus plenariè in libello nostro Elucidarij per totum, præsertim in primo capite, quod incipit: Tu in virtute de A. Accipe de C. & pone ipsum in aquam vegetabilem. Et nota fili mi, quia postquam habebis tuam quintam essentiam auri purissimam modo prædicto, separatam à quinta essentia vini, ipsam habere poteris per destillationē in balneo, & per separationes, depurationes, & circulationes more philosophorum : prout in prima vice fecisti, quando ipsum menstrum à vino, & à suis phlegmatibus separasti, & recuperabis ipsum minore labore. Et sic fili mi, habes modum extrahendi quintam essentiam ab auro puram & mundam.

Et scias fili mi, quòd eodem modo quo extraxisti, & separasti, & depurasti quintam essentiam ab auro, etiam ab omnibus alijs separare debes supra notatis mineralibus, scilicet lapidibus preciosis, margaritis, & à corallis, & ambra, & lapide Zazuli, seruatis prædictis regiminibus, & regula. Et nota fili, quòd à terra sigillata, & bolo arm. quanquam mineralia sunt, non indiges extrahere quintam essentiam cum menstruo acuato, vt suprà ab alijs prædictis mineralibus : sed tantummodo cum aqua cœlica simplici per distillationem & euacuationem vt suprà, & deinde per distillationem in balneo separabis quintam essentiam vini à quinta essentia terræ sigillatæ, & boli : quæ remanebit tibi in fundo vasis, & reiterabis aquam cœlicam supra dictam terram sigilla-

ſigillatam & bolum, & euacuabitur vt ſuprà, & diſtillabis vt ſuprà: donec dicta aqua cœlica poſſit extrahere de quinta eſſentia ipſorum, boli & terræ ſigillatæ, quas debes reſeruare ad partem. Alias verò quintas eſſentias aliorum mineraliũ bene depuratas, & mundas, poteris bene ſimul miſcere, alias extrahere, ad inuicem reſeruare.

Dicto de extractione quintæ eſſentiæ rerum mineralium ſuprà annotatarum: ſequitur, vt veniamus ad quintas eſſentias rerum animalium extrahendas. Et primò de ſanguinis humani quintæ eſſentiæ extractione dicamus.

Et modus extrahendi quintam eſſentiam de ſanguine humano pro iſta medicina talis eſt: Quòd tu habeas à barbitonſorib. phlebotomantibus ſanguinem humanum phlebotomatum, dummodo non ſit ſanguis leproſi, vel potiferi, aut deſtillabis infirmitatis patiẽtis, & mitte pauſare, donec tota cholera & aquoſitas ſupernatet, & ſanguis in fundo vaſis deſcendat, & coaguletur. quo facto pone dictum ſanguinem ſupra vnam tabulam ſuſpenſam ad aerem ſiue ventum, vel ad ſolem, vt ſanguis ille deſiccetur. Stet autẽ tabula illa pendens aliquantulũ: vt ſi aliqua pars remanſit aquæ in dicto ſanguine, valeat deſcendere: & ſic ſanguis ille puriſsimus exiccabitur abſque putredine & corruptione: & ad odorem mirabilem & ſolennem deueniet.

Habeas igitur de dicto ſic exiccato ſanguine bonam quantitatem, & ipſum pone ad calcinandum in furno reuerberationis, donec bene ſit calcinatum & combuſtum, & in cinerem redactũ. Tunc ſuper illam calcem ſanguinis humani

pone aquam nostram cœlicam, quæ sumet ad se ipsius sanguinis quintam essentiã, & post cautã & suauem decãtationem & euacuationẽ ipsius, ne turbentur feces, separetur in alio vase quinta essentia vini per distillationem factam in balneo à quinta essentia sanguinis huiusmodi, quæ remanebit in fundo vasis albiss. ad modum salis, siue sacchari: serua ipsam ad partem. Et si in prima vice non poteris separare quintam essentiam totaliter à fecibus sanguinis prædictam, reitera nostrum menstruum supra dictas feces finitis supra notatis regiminibus, & ordine, donec habeas totam quintam essentiam eius. Et regimen quod tenuisti ad extrahendam sanguinis humani quintam essentiam, teneas ad extrahendam quintã essentiã à silicibus. Capias igitur in Christi nomine animalia illa, quæ euomunt Silicum: & sunt facta sicut vermes, & ipsa animalia capias tẽpore quo sunt apta ad euomẽdũ Silicũ: & ipsa animalia calcinabis in furno reuerberationis, quemadmodũ sanguinẽ humanũ super dictũ, signato toto regimine, & modo sanguinis humani prædicto, serua ipsorũ Silicorum quintã essentiam ad partẽ. Modus extrahẽdi à Mumia, castoreo, & caudis Stincorũ talis est: accipe ipsam, & simul pista, & incorpora: & deinde ea fac aliquãtulũ exiccare ad solem, vt auferat, quæ fuerat in ipsis humiditatẽ extraneã: deinde superpone de nostro menstruo cœlico: & cũ ipso modo quo super, extrahe quintã essentiã, quã euacua ordine supradicto: & ꝑ distillationẽ in balneo maris separa quintã essentiã vini à quinta essentia rerũ, quæ in fundo vasis remanebit, vt suprà: & serua.

Ab ossi-

Ab oſsibus, cordibus ceruorum, & à cornu vnicornu, & à raſura eboris extrahe quintam eſſentiam iſto modo: Ipſa ſubtiliter pulueriſabis, & ſuper ipſa cœlicum menſtruum pones modo quo ſuprà: deinde euacuabis cautè, ne turbētur feces, & poſt euacuationem per diſtillationem balnei ſeparabis quintam eſſentiam vini, à quinta eſſentia ſupradictarũ rerũ. Et ſi neceſſariũ fuerit, ſuper feces reiterabis ponere noſtrum menſtruum, ſeruatis omnibus vt ſupra ſeruandis, donec habeas totam quintam eſſentiam.

Algatiam verò, Muſcum & Ambram diſſolue in modica quantitate noſtri menſtrui, quod ſuffi ciat. Et quando fuerit ſoluta, dicitur quinta eſſentia, qua illæ ſunt totaliter: & ſic ſoluta cum toto menſtruo ſerua.

Oportet modo, vt ad vegetabilia veniamus: poſtquam diximus de Mineralibus, & animalibus. Et ſcias fili, quòd totaliter eſt vnus modus quintæ eſſentiæ à vegetabilib. extrahere: & eſt, vt accipiantur herbæ per ſe ſecundum ſpecies ſuas aliquantulum ſiccas ad vmbram: ita quòd valeas pulueriſare ipſas: & ſuper ipſas pulueriſatas pone de noſtro menſtruo cœlico: & pone ad ſolē, vel ad fortem ignē, & in pauco tempore extrahit: & ad ſe trahet omnes quintas eſſētias herbarũ. Deinde ſeruatis omnib. ſeruádis, & euacu ationibus, diſtillationibus, reiterationib. ſuprà notatis, habebis ipſas quintas eſſentias, quas ſerua. Et quæ diximus de herbis, etiá intellige nos dixiſſe de radicibus, de floribus, de ſeminibus, de corticibus, de folijs, de frondibus. Etiá de granis, lignis & fungis: & de omnibus vegetabilib.

prædictis. Non autem oportet totaliter ſiccare: ſed ipſas bene piſtatas teneas ad ſolem aliquantulum, vt auferatur, ſi in ipſis antiqua fuerit humiditas extranea. Deinde quibus ſuprà regiminibus & ordine vſus es, extrahe ab ipſis quintã eſſentiam, & ſerua.

De gummis & ſuccis alia obſeruatio eſt tenẽda: vt ab ipſis habeamus quintam eſſentiam qua eſſentiam indigemus.

Primò à ſaccharò, & manna extrahemus quintam eſſentiam eo modo vt ſuprà diſſoluendo ea in noſtro menſtruo cœlico. Poſtea euacuando vt ſuprà, deinde ſeparando per diſtillationẽ balnei quintam eſſentiam vini à quinta eſſentia ſacchari & mannæ, remanentibus in fundo vaſis.

De ſanguine etiam draconis regimẽ ſuperius teneamus, ad extrahendam quintã eſſentiã eius.

Ab omnibus alijs ſuprà notatis gummis extrahemus eorum quintam eſſentiam per eorum ſimplicem diſtillationem abſque menſtruo noſtro, diſtillando dictos ſuccos, & gumata ſeparamus elementa, quodlibet ad partem. Et pro hac medicina tantummodo capiamus elementum ignis, prout infrà in Compoſitione Medicinæ dicemus. Et ipſorum terrã purgãdam ſeruamus.

PARS III.

De Compoſitione.

Tractemus ergò, fili mi, in hac Tertia parte proportiones, & compoſitionem Medicinæ naturæ: poſtquam notauimus res à quibus habeamus quin-

mus quintam essentiam pro nostra medicina. Et modum earum extractionis diximus plenariè, & particulariter ab vnaquaque re, secundum vniuscuiusq; rei propriam naturam. Et primò habemus quintá essentiá extractá. A folijs auri 150.

A lapidibus.

A rubino	ʒj.
A lazurio	ʒij.
A iazintho	ʒij.
A granatis	ʒij.
A margaritis	℥j.
A floribus croci	ʒij.
Ab ambra balenæ	ʒj.
A musco	ʒj.
Ab agalea	ʒj.
A corallis rubeis	℥j.
Ab ambra subcinerea	℥j.
A cornu vnicornu.	ʒij.
A cordis cerui ossibus numero x.	
A sanguinis humani purissimi quinta essentia extracta	ʒiij.
A stillici combusti	℥j.

Omnes istæ prædictæ proportionatæ quintę essentiæ auri, lapidum preciosorum prædictorũ, margaritarũ, corallorũ, &c. debent simul misceri in vno vase vitreo, & seruari ad opus, quia non indigent alia præparatione. Aliæ verò quintæ essentię indigẽt pręparari, & purificari modo infra scripto: & componere eas infra scripta modo: & postea habeas quintá essentiam extractá.

A terra sigillata	℥.ij.
A bolo armeno	℥.j.
A lapide Lazuli	℥.j.

A mumia ℥iij.
A castoreo ℥iij.
A caudis stincorum ℥ij.
A pœonia ℔.j.
Ab angelica ℥vj.
A ruta ℥iiij.
A stopa regia ℥vj.
A melissa ℥vj.
A saluia ℔.j.
A menta ℔.j.
A maiorana ℔.j.
A calamento ℔.j.
A chelidonia ℔.j.
A pulegio ℔.j.
Ab Euphrasia ℔.viij.
A momordica ℔.j.
A scolopendria ℥viij.
A bethonica ℥viij.
A matrisilua ℥viij.
A sanguinaria ℥viij.
A rore marino ℔.j.
A calamo aromatico
Camœdri
A Stœcade
A camepythiana ℔.j.
A zinzibere ℥ij.
A galanga ℥vj.
A gentiana ℥iiij.
Ab aristolochia rotunda ℥iiij.
Ab aristolochia longa ℥iiij.
Dictami albi ℥vj.
Ireos ℥vj.
Zedoariæ ℥ij.

Satu-

Satureiæ	℥vj.
Consolidæ maioris	℥iiij.
Rad. cal. aromat.	℥vj.
Tormentillæ	℥vj.
Enulæ	℥iiij.
Carlinæ	℥vj.
Imperatoriæ	℥iiij.
Caryophyllatæ	℥iiij.
Rad. Chelidoniæ	℥vj.
Liquiritiæ	℥vj.
Florum cariophyll. aromat.	℥iij.
Spicæ nardi	℥iij.
Spicæ celticæ	℥ij.
Florum anthos	℥vj.
Florum saluiæ	℥vj.
Florum calamenti	℥vij.
Florum ros. albarum	℔.j.
Florum ros. rub.	℔.j.
Florum rosarum muscatarum	℔.j.
Florum momordicæ	℥iiij.
Florum matrisiluæ	℥iiij.
Florum chamomillæ	℥viij.
Florum anethi	℥vj.
Florum buglossi	℥vj.
Florum boraginis	℥vj.
Florum sambuci	℔.j.
Florum myrti	℥viiij.
Florum arantiorum	℥vij.
Florum citri	℥vj.
Seminis ocyimi	℥iiij.
Sem. anysorum	℥viij.
Sem. anethi	℥iiij.
Sem. fœniculorum	℥iiij.

Sem.canabis ℥vj.
Semin.basiliconis ℥ iij.
Sem.peponum ℥vj.
Sem.melonum,& similium ℥vj.
Seminis momordicæ ℥vj.
Grana odoriferæ ℥j.
Carpobalsami ℥j.
Amygd.dulcium ℥viij.
Pineæ
Fisticorum ℥vj
Ficuum aridarum ℥viij.
Vuarum passarum ℥viij.
Iuiubarum ℥viij.
pulpæ dactylorum ℥viij.
Myrobalanorum quatuor ℥viij.
Nucis muscatæ ℥iij.
Indicæ ℥ij.
Anacardi ℥ij.
Momorchicæ ℔.j.
Corticum macis ℥j.
Corticum citri ℥ij.
Corticum arantiorum ℥j.
Foliorum caryophyll. ℥ij
Laurei ℥iiij.
Citri ℥iiij.
Cardamomi ℥iij.
Piperis rotundi ℥ij.
Longi ℥iij.
Grana paradysi ℥iiij.
Gubebarum ℥ij.
Grana odoriferæ ℥ij.
Cinamomi electi ℥iij.
Ligni aloes ℥ij.

Xilobal-

Xilobalſami	℥j.
Garyophyll.	℥iij.
Sandalorum omnium ana	℥j.
Sandali rub.	℥ij.
Saccari.	℔. ij.
Mannæ	℔. j.

Et nota fili mi, quia poſuimus huc vſque tibi proportiones & pondera, omnia ſupraſcriptarum rerum, ex quibus ab omnibus prędictis notauimus tantummodo materias ipſarum, à quibus debemus quintas eſſentias ſiue formas extrahere, præterquam à ſanguine humano, & ſilicibus cōbuſtis: de quorũ formis & quinta eſſentia debes habere ſuprà notatas proportiones, Et ſcias, fili, quòd infrà ſcriptorum ſuccorum & gummarum debes habere proportiones, & pondera infrà notata, de ſuis formis & quinta eſſentia, ſc. de elemento ignis. Ergo habeas de elemēto ignis ab infraſcriptis rebus ſecundum iſtas infraſcriptas menſuras.

A terpentina	℔. vna & ſemis.
A melle	℔. vna ſemis.

Et omnes alias infraſcriptas gumi, & ſuccos debes proportionare pro æquali parte, & ſimul ad diſtillandum ponere: ita quòd habeas de igne infraſcriptarum rerum. ℔. tres. Sunt autem gumi & ſucci qui æqualiter debent proportionari infra ſcripti:

Sanguis draconis
Alipta muſcata
Aloepaticum
Myrrha

Thus
Mastix
Laudanum
Storax liquida
Storax calamita
Sarcocolla
Gumi elemi
Gumi ederæ
Camphora, ana quantum sufficit.

Omnes istæ supradictæ quintæ essentiæ, prę-terquam illæ purissimæ adnotatæ in capitulo quod incipit: Omnes istæ prædictæ sic propor-tionatæ quintę essentiæ auri, & lapidum precio-sorum: & debent simul misceri, & incorporari cũ igne iam dictorum gumorũ & succuum, & post finalem commixtionẽ ipsarum rerum in vna cu-curbita debet superapponere de menstruo no-stro tantum, quod sufficiat, & tibi visum fuerit: & cooperi bene vas cum aludel, & bene sigillatis & clausis iuncturis ne respiret, colloca in balneo sine fimo aliquibus diebus, vt bene incorporen-tur dictæ res & quintæ essentię simul: postea au-fer aludel à vase, & superpone alembicum, & di-stilla lento igne cinerũ. & primò ascendet men-struum nostrum, quod collige per se: postea per-ueniet certa aqua subturbida, licet virtuosissi-ma: tamẽ nõ est nostra medicina, quá collige per se. postea euenit nostra medicina semper glorio-sissima, quá etiam collige per se mundiss. & cau-tè. & post finalem distillationẽ accipe feces dictę medicinæ, scilicet dictarum quintarũ essentiarũ, quas inuenies siccas in fundo dicti vasis, & com-bustas: & istas feces misce cũ fecibus gummarũ,

&

& ſuccorum, de quibus mentionem fecimus ſuprà in cap. quod incipit: Ab omnibus alijs ſuprà notatis gummatibus & ſuccis, &c. In quo cap. in fine ipſius mandauimus tibi ſeruare dictas feces gummorum & ſuccorum: ſi bene nos intellexiſti. & omnes iſtas feces ſic mixtas calcina in forti igne reuerberationis, donec conuertantur in cineres albiſsimas, & poſt perfectá calcinationem pone dictos cineres in vaſe vitreo. Et ſuperponẽdo noſtro mẽſtruo cœlico: prout antea in calce ſanguinis humani feciſti, & ſilicorũ cõbuſtorũ.

Fili ſcias, quòd noſtrum menſtruum diſſoluet virtutem terrarũ harum fecum, & calcinationis: quæ virtus terræ eſt principale fundamentũ penetrationis, & virtutis dictæ medicinæ.

Fili, poſt iſtam diſtillationẽ per cautam decantationem euacuabis iſtam quintam eſſentiam in alio vaſe: & illam quintá eſſentiam vini per balneum ſeparabis à ſale noſtro terræ: & reitera dictum menſtruum ſupra dictas feces dictam euacuationem & diſtillationem, donec habebis totum ſal dictæ terræ, & prædictum ſal ſuperpone ſupradictas quintas eſſentias diſtillatas: quoniá iſtud ſal eſt materia, & corpus dictæ medicinæ noſtræ conficiendo.

Et quando fili, dicta compleueris, accipe illas primas quintas eſſentias, quas primas ſeruaſti, ſcilicet auri, lapidũ precioſorũ, & perlarum, ſanguinis humani, & ſilicorũ combuſtorũ, & aliarũ rerum ſuprà notatarũ in præallegato capite ſuprà ſcripto. Nunc autem fili mi, neceſſariũ videmus & ipſas q̃ntas eſſentias incorporare in vno vaſe cum dicta compoſitione noſtræ medicinæ, cum

cum omnibus alijs quintis essentijs, & cum sale terrę: & ad hoc vt bene incorporetur, fili mi, post ipsarum mixtionẽ in vno vase vitreo bene proportionato, superpone de nostro menstruo tantum, quod sufficiat ad incorporandum & bene miscendum dictas res. Cooperi vas, cũ Aludella bene sigillata, & pone per aliquot dies in balneo lento, aut fimo, donec fiat perfecta incorporatio: postea aufer aludellam, & superpone alembicũ, & lento igne distilla menstruũ nostrum, seu aquã cœlicã: & remanebit tibi in fundo medicina nostra purissima & virtuosiss. cui totus thesaurus mundi non potest adæquari.

Et quia, fili mi, diximus compositionẽ & finalem confectionẽ dictæ medicinæ: congruũ esse arbitramur, dicere ipsius virtutes: & quemadmo dum administrari debeat corporibus humanis.

PARS IIII. ET VLTIMA.

De virtutibus dictæ medicinæ, & quomodo administrari debeat.

Et primò scias, quòd hæc medicina est subtiliss. & tantæ penetrationis, quòd in quouis loco posueris ipsam, immediatè euanescit propter suã subtilitatem, & penetrat vsq; ad interiora. Nam si posueris vnam guttã dictæ medicinæ supra palmam manus, immediatè trãsibit ad aliam partẽ. Hoc quidem agit in omnibus membris alijs.

Hæc medicina si capiatur, & capiti iungatur, confortat cerebrum: & si quis pateretur in cerebro frigiditatem, aut nimiam humiditatem, aut

pateretur

pateretur reuma, vngat caput, faciem, nares & aures, liberabitur.

Etiam omnes humores phlegmaticos, & guttosos, tam frigidos, quàm calidos & iam omnes humores ſiccos, peruenientes à cerebro & à capite, ſi ſumpta, & caput ex ea vnctum curat.

Etiá omnes dolores capitis, & paſsiones aufert: ſicuti eſt cephalea, metafragia, hemicrania, vertigo, & ſimilia. & omnes alias paſsiones capitis, ſi dicta medicina ieiuno ſtomacho ſumatur: & ſi dolor capitis aut paſsio à frigida cauſa venerit, aut calida, vel humida, vel ſicca.

Etiam auget hæc medicina vim obdormitiuá illis, qui non poſſunt dormire: ex eo, quia cerebrum purgat, & confortat, & ſuperfluitates nociuas aufert: ſi capiti fuerit inuncta, & ieiuno ſtomacho ſumpta.

Etiam inuncta facit mutare canos in pilos rubeos ex eo, quia aufert omnes humores nocuos: & auget virtutem vitalem: & ex eo etiam, quia ex proprietate hæc medicina habet reſtituere priſtinam iuuentutem.

Fili mi, ſi vſus fueris capere bis aut ter in ſeptimana de hac medicina ad quantitatẽ vnius grani ciceris, cum vno cochleari aquæ florum Boraginis, aut bugloſsi: vel cum brodio, in proceſſu vnius anni renouabit carnem, & pilos, & efficietur iuuenis: etiamſi eſſet antiquiſsimus, apparebit ætatis quinquaginta annorum. Et ſi fuerit quinquaginta annorum, apparebit ætatis triginta. Et ſi fuerit ætatis triginta annorum, apparebit iunior, & hoc pluries probatum fuit noſtris temporibus, & auget intellectum, ſenſum, ingeniũ,

audaciam,

audaciam, constantiam, fortitudinem, memoriã, magnanimitatem, & omnem virtutem.

Et si quis iuuenis vtatur ea medicina modo prædicto, conseruabit ipsum ad perpetuã iuuentutem, & sanitatẽ, rectificabit cor, & hominẽ iucundum, & fortissimæ naturæ, & spiritus vitales corroborabit ex eo: quia hæc medicina est tantæ virtutis, proprietatis, & potentiæ, quòd nõ sinit putrefieri sanguinẽ, nec dominari phlegma, augeri melancholiam, nec incendi choleram, nec humores aliquos corruptibiles & nociuos.

Etiam si quis vnget faciem de dicta medicina, sine dubio faciet faciem pulcherrimã, lucidam, resplendentem, odoriferam, mũdam: & purgat, & aufert à facie omnes maculas, rugas, lentigines, impetigines, & pustulas: & omnes alias res deturpãtes faciem: & subtiliat pellem, & ipsa resplendet, & trahit ad se sanguinem, & præminiũ auget delectabile: colorem, & carnem, & pellem renouabit.

Item hæc medicina sumpta, & capiti, auribus & manibus vncta, aufert frigiditatem, passionẽ cerebri, & clarificat, & confortat cerebrũ & omnia reumata & nariũ oppilationes curat & sanat.

Etiam curat omnes frigidas & humidas infirmitates, & febres, & tussim tam accidentales, quàm naturales. Etiã eodem modo curat omnes febres, tussim & infirmitates calidas & siccas.

Etiam curat & sanat omnes guttas descendẽtes à capite, siue calidæ fuerint, siue frigidæ.

Item si ratione guttarũ, siue humorũ descendentiũ à capite, siue qualis vis alterius causæ aliquis habeat faciem retortã, vel languidũ membrum

brum immediatè per sumptionem & vnctionē dictæ medicinæ sanabitur, & liber efficietur, & facies, siue membrum dirigetur.

Item hęc medicina curat omne genus catharri, etiam reumata peruenientia in scapulas brachia, & facies: & curat tussim, & omnem pectoris lesuram ex oppilatione, & ipsius dolorem: ac etiam sanat & curat retentionem pectoris & asmaticam. Nec non purgat viscositatem, & superfluitatem catharrosam à pectore & stomacho, & membris interioribus.

Item hæc medicina si ieiuno stomacho bibatur, aut cum vino, vel aqua ardente, aut brodio, & cerebrum & caput inũgatur, curat omnē epilentiá, & caducitatem, & sanat omnem apoplexiam in breui temporis spacio.

Hæc medicina auget sumenti illam sapientiā, sensum, intellectum, audaciam, fortitudinem, iucunditatem, alacritatem, lætitiam, liberationem animi, constantiam, & prudentiam: & auget ita memoriam, quòd etiá dementes facit ipsos memorabiles in tantũ, quòd si aliquis studens, disputator, orator, aut prædicator vtatur ista medicina, supra modũ efficietur memoratiuus: & homo qui sumet istam medicinam recordabitur de omnibus rebus, quas fecerat in hoc mundo à die infantiæ suæ, vsq; ad diem consũmationis dictæ medicinæ, tanta est virtus eius acuta ad aperiendum sensum memoratiuum. Administratio eius est, vt studens, disputator, orator aut prædicator, & qui vult vti dicta medicina, vt de sero nihil aut parum edat, nisi cibaria leuissima, & substantialia, citò digestibilia, & de nocte post decoctionem

nem cibi, si quē leuissimè sumpserit, capiat de dicta medicina ad quantitatē medij cochlearis, & sic studiū intret, & studendo medicina facit suā operationem ad acuendum intellectū, & augendam memoriam. & sic studens si habet tempus post duas horas gustet vnam aliam guttā de dicta medicina qua melius auget dicta medicina capiendo ipsam. Sic de modico ad modicum de duabus in duabus horis vsq; ad tempus quo studens voluerit intrare auditorium ad audiendum lectiones: vel voluerit intrare disputationē, vel donec orator aut prædicator si voluerit intrare oratum, vel prędicatum, vel venerit tempus orationis, vel prædicationis. Et scias fili, quòd si studens fuerit hac medicina vsus quater in mense, augmētabitur eius virtus memoratiua tam perceptiua, quàm retentiua supra modum, & magis quàm credi potest. Sed oportet quòd studēs vngat caput, & maximè posteriora capitis ad locū memoriæ cum dicta medicina.

E ista medicina sanat tineam, & omne genus læsurę cutis, & scabiem, & calefactionē, pustulas, impetiginem, serpentaria, & alia huiusmodi mala, & similia: etiam mortificat omnes prurigines, & vermes existentes in capite, in cute, & pelle, & fastidia nascentia & viuentia humanæ carnis: & mundificat carnem & pellem, & ab ipsis aufert omnē putrefactionem, corruptionem, & fœtorem, & reddit hominem mundum, sanum & pulcherrimum, si vncta fuerit supra locum læsum.

Etiā ista medicina sumpta, & in loco patienti inūcta, sanat & curat detestabilē, incurabilemq; scropholerias, & illas interficit, & mūdificat carnem.

Item

Item ſi quis patiatur in oculo qualis vis ſit illa ægritudo, dummodo nõ ſit totaliter deſtructus, aut totaliter contritus & diuulſus, ponat vnam guttam de dicta medicina dei, de tertio, in tertiũ diem in lachrymatam oculi partem, & in breuiſſimi temporis ſpacio liberabitur. Etiã curat oculos lippoſos, caliginoſos & palpebroſos, atq; lachrymoſos: & aufert, & curat omnes maculas, ærugines, rubedines, panniculos, cataractas, albugines, & his ſimilia, viſum impedientia ſiue oculo cuiuis nocẽtia: & interficit omnes vermes in ipſo oculo naſcentes, donec cõuertet oculum ſanum & liberũ ſecundum ſuam naturam, & in ſanitate firma ipſum conſeruat. Etiam ſi fiſtula lachrymalis fuerit in oculo, adminiſtra ei de dicta medicina matutino tẽpore ſupra lachrymaturã oculi, & vngatur caput, in breuiſsimis diebus erit liberatus: & ſi hæc medicina inferret in oculo aliquam moleſtiam ſiue ardorem paruũ, non eſt curandum: quia nocumentum non facit, ſed moleſtia illa citò euaneſcit. & ſi oculus ſit ita delicatus quòd propter hanc medicinam efficiatur rubeus aut doloroſus, quieſce ꝑ aliquos dies à medicina, & permitigando dolorem pone in oculo de ſaccharo roſato diſſoluto in lacte mulierum, per pannũ colato, & quando dolor ceſſauerit ad medicinã noſtram reuertetur. Et ſcias, fili, quòd ſummariè iſta medicina omnes, & quaſuis infirmitates oculorum, & naturales, & accidentales ſanat, & curat.

Si quis pateretur tumorẽ aut dolorem in auribus, inſtillet de mane aut de ſero, vnam guttam huius medicinæ in aures, & vngat ab extra to-

tam regionem auriũ, immediatè sanabitur. Aufert ab aure omnem dolorem, sonitũ, & passionem, tam si fuerint vermes, quos interficit, quàm si fuerit gutta, seu reumata, quàm etiam si fuerint ventositates, vel etiam humores fluitantes, siue prouenientes à cerebro, & si accidentia, vulnus, siue percussio. Et si quis pateretur aurium surditates, etiamsi nihil penitus audiret, instillet mane & serò de dicta medicina intus aures, & vngat ab extra totam aurium regionem, in paucissimis diebus sanitatem, & auditum recipiet, quod videbitur miraculum in natura: & multò magis operabitur hæc medicina, si iuncta cum gamandrea fuerit.

Item si frigida, aut calida causa, vel humida aut sicca, quis perdiderit loquelam, vel per aliquod accidens, siue passionẽ: & si quis perdiderit vocem, vtatur dicta medicina de mane ieiuno stomacho, & loquelam, & vocem, & omnem sanitatem recipiet, maximè si caput & collum vnxerit.

Si quis haberet anhelitum fœtentem per stomachi corruptionẽ: seu propter putrefactionẽ, reputetur in interiore parte corporis, vel ex causa humorũ corruptorũ, aut mala digestione, bibat de mane tres guttas dictæ medicinæ, cũ bono vino albo, vel aqua ardente, & infra paucos dies ipsa æquabit humores inæquales, corrodet putredines, causabit bonã digestionẽ in stomacho, & ipse anhelitũ habebit odoriferũ, & delectabilẽ. Et si quis haberet anhelitũ fœtentẽ propter putredines, siue maculas, & infirmitates dẽtium vel gingiuarũ, siue per infirmitatẽ gutturis vel oris, siue causas putridas descendẽtes à capite, lauet

te, lauet os, dentes, gingiuas: & ſi neceſſe eſt tingat caput cum dicta medic. & in breuiſsimis diebus accipiet ſanitaté, & anhelitum habebit odoriferum, & homo efficietur ſanus.

Etiá dicta medicina ſanat & curat omnes infirmitates, dolores, putredines, & paſsiones dentium, & vermes interficit & impedit, ne vltrà dentes corrumpantur: & ſanat, & curat omnes infirmitates, maculas, putredines, & corruptiones gingiuarum, & facit creſcere carnem in gingiuis, & facit dentes incarnare, & ipſos radicare, fortificat & roborat, & dealbat eos, ſi cum dicta medicina ſæpius fuerint lauati, mixta cum aqua ardente.

Item ſi quis patiatur ſputum ſanguinis, procedens ab ore, à gutture, vel à détibus & gingiuis, vel ab aliqua parte ſuperiori, lauet os cum dicta medicina, & guttur, & ſumat medicinã de dicta medicina cũ vino albo, immediatè ſanabitur. Et ſi quis pateretur ſputũ ſiue vomitum ſanguinis procedens à ſtomacho, ſiue ab aliqua vena fracta intra pectus, ſiue ab aliquo interiori membro leſo, ſiue à ſtomacho, vel à pleura, cauſa alicuius apoſtematis rupti in interiore parte corporis, vtatur dicta medicina de tertio ad tertium diem vel ſecundum indigentiam infirmitatis, in pauciſsimis diebus fiet liberatus.

Et ſi quis vir, aut mulier pateretur ſanguinis fluxũ quouis modo, vtatur dicta medicina, & curabitur, etiá ſi ſanguis exiret à venis per naturã, vel per accidens, vel per percuſsionem, aut vulnus, immediatè ſanguiné reſtringit, ſi ſuper locum patientem poſita fuerit. Etiá venas conſoli-

dat hæc medicina & arterias, sanguinem fluentem, quouis modo ab ipsis exeat, sistit.

Item si quis pateretur humiditaté capitis, descendenté à membro inferiore, sicut est squinantia, & aliæ huiusmodi infirmitates offendentes collum, & gulam, seu aliqua membra patientia: & sumat de dicta medicina cum aqua ardente, immediatè erit liberatus.

Item similiter curat, restringit, & siccat omnẽ guttam procedentem à cerebro quouis modo.

Et si quis patiatur balbutionem in lingua siue paralisin, seu pustulas, siue alias quasuis infirmitates, ponat vnam petiolam lineã tinctam in dicta medicina supra linguã sæpe sæpius mutuando ipsam, immediatè erit liberatus.

Item similiter curat, stringit & desiccat omnẽ paralysim, & omnem tremorem membrorum, & confortat, & rectificat membra læsa, & vena, si sæpe sępius cum ista medicina vnxeris, vel linieris locum patientem.

Eodẽ modo ista medicina sanat & curat omnem arteticam, si patientem locum cum ipsa linieris, & emplastraueris, sed oportet, quòd bis, aut ter capiatur de dicta medicina in hebdomada cum vino albo, vel brodio.

Item si quis aliquem dolorem pateretur in aliquo membro, siue neruo, quodcunq; vel quicũque fuerit illud, vel ille dolor, vngat locũ dolentem cum dicta medicina, & subitò liberabitur. Aliquandiu dolor infestabit, ad plus tribus horis liberabitur, maximè si inũcta fuerit cum cœlo nostro.

Item si neruus fuerit læsus, aut cõtractus siue contra-

contractus vel induratus, vngat multoties locũ offensum cũ dicta medicina, & subitò extendet, & mollificabitur, etiá si esset durior ferro, quod videbitur miraculum in natura.

Item si neruus fuerit læsus per guttam vel per aliam naturalem passioné, aut percussionem, & vulnus, & accidétales infirmitates, & violétias, nisi neruus sit totaliter ferro detruncatus, sanat.

Item si in venis, in neruis, aut membris etiam, aliqua corruptio, siue putrefactio, per vnctioné dictæ medicinę curabitur, & multò melius, si dicta medicina sumpta fuerit cum brodio.

Hæc medicina sanat, & curat turpissimá & incurabilem infirmitatem scroffularum, & omnes scroffulas interficit, si dicta medicina sumatur, & locus patiens cum ipsa vngatur.

Et si quis pateretur passionem frigidarum & humidarum febrium, & febres flegmaticas, & phtisin, & reumata venientia tam per naturam, quàm per accidens, bibat de dicta medicina cum vino albo, aut aqua ardente, aut cum aliquo brodio: in continenti liberabitur.

Etiam curat omnes podagras, guttas, & sciaticas prouenié̃tes maximè à frigida causa, si dicta medicina bibatur, & deinde à parte exteriore lęso loco, & patienti, atq; doloroso vngatur.

Etiam aufert & curat dolorem & tumoré omnium iuncturarũ & membrorũ, madefaciendo, & vngendo sæpe sæpius in breuissimo tempore dolor, & tumor fuerit res apostemata: quia & immediatè quádo ipsum vngetis cum dicta medicina sine læsione nerui tumoré putrescere faciet, & fráget, atq; aperiet illũ, & postea medédo

& vngendo illum cum dicta medicina sanat, depurat & liberat.

Etiamsi esset aliqua superfluitas aut corruptio, aut læsio in aliquo membro, aut contractio nerui, aut dolorem ex iuncturis, aut tumor, aut percussio, vngatur locus læsus cum dicta medicina, & in breuissimo tempore curabitur.

Item si quis pateretur hemorroydes cuiusuis speciei extiterint, eum locum ægritudinis cum dicta medicina inunge & immediatè in triduũ curabitur. Etiam dicta medicina sanat, & curat omnem dolorem, passionẽ, tumorem, & infirmitatem venientem in ano, tam si fuerint passæ, seu fractæ venæ inferiores, quàm si pateretur intestinum, & fundamẽtalis pars, quàm si fuerit sanguinis fluxus à stomacho, quá si fuerit tumor siue infirmitas, etiá si ibi fuerit fistula, siue cancer, siue alia quęuis infirmitas incurabilis, seu corrosiua per vnctionẽ, & linimentũ dictæ medicinæ in breuissimi temporis spacio omnia curabũtur.

Item hęc medicina est efficacissima in suscitatione mortuorũ, si infirmátur, de quorũ vita non est sperandũ, si modicũ de ea administrata fuerit infirmo desperato à medicis: dũmodo infirmus sit talis, qui possit ipsam transglutire, vel saltem gustare, & odorare. Nam immediatè quòd infirmus habebit ipsam in corpore maximè iniunctá & liquidatá cum vino albo aut aqua ardente, seu cœlo nostro, vel brodio, vel aliquo alio liquore, secundũ ipsius infirmi naturam, ætatem, & indigentiam. Videbis enim manifestè roborari, & resurgere, & confortari miraculosè nisi fuerit vltimus terminus vitę, sibi à Deo summo præfixus.

Item

Item hęc medicina eſt conſeruatiua & reintegratiua iuuentutis. Ná ſi quis iuuenis cœperit de dicta medicina bis aut ter in ſeptimana, in paucis vicibus faciet ſuam operationem, & cõſeruabit ſibi iuuentutem in ſuo proprio ſtatu, etiamſi fuerit mille annorũ ſpatio, nunquá apparebit ſenex, neq; habebit canos, neq; aliquá putredinem aut corruptioné, & ipſum ſeruabit ſanũ ab omni infirmitate interiori & exteriori, & ab omni febre vſq; ad vltimũ terminũ ſibi à deo præfixum: & ſemper auget ipſum in fortitudine, robore, magnanimitate, & audacia: & cõſeruabit ipſum alacrem, lætũ, & iucundũ, ex eo, quia hæc medicina eſt tãtæ virtutis, proprietatis, & potentiæ, quòd non ſinit putrefieri ſanguiné, nec dominari flegma, nec augere melancholiá, nec incendi cholerá, nec humores aliquos. Et ſi qs ſenex, aut aliqs vtatur dicta medicina mane & ſerò, infra paucos dies ad tantá incolumitatem deueniet, vt & manifeſtè & ſenſibiliter cognoſcat, ſe ad priſtiná iuuentutem deueniſſe, & reintegrari ſibi priſtinũ ſenſum, robur & fortitudinem, & naturæ ſpiritũ vitalem, & mutabitur: & renouabitur ei caro tota, & pili, & purgabũtur omnes humores ſuperflui, & frigidi, & faciei ſibi augebit colorem naturalem concordantem cum humido radicali: & per ipſam medicinã augmentatur. minuet quoque vim ignoratiuá, & augebit virtutem & memoriam, & intellectum priſtinum, et meliorem redintegrando conſeruabit.

Item ſi quis patiatur ſincopá cordis, aut qualem vis infuſionem, aut venenum: vel patiatur cardiacá: tá ſi proceſſerit ex humoribus deſcen-

dentibus à capite, siue à cerebro, quàm si processit ex mala digestione stomachi, vel etiã processerit ex putrefactione sanguinis, vel ex adustione caloris, vel ex nimia melãcholia, aut ex viscositate & superabũdantia flegmatũ indigesta, vtatur dicta medicina: quia immediatè efficietur sanus totus & iucundus: quoniã proprietas huius medicinæ aufert omnẽ, & qualemuis sincopam pasionẽ, inustionẽ, & cordiacã: & purgat omnes humores peccantes, & defendit illud os ab omni melancholia accidentali & naturali: & aufert à corde omne venenũ cuiusuis generis extiterit: & dat illi læticiã & consolationem, & amoris ardorem, & iucunditatem in illo infundit, & auget in illo magnanimitatem, vires & audaciam.

Etiam proprietas huius medicinæ est confortare, & corroborare epar, & aufert ab epate omnes maculas & infirmitates existentes in eo, & calefactiones, & oppilationes omnes existentes in epate aperit: curat & confortat mesaraicas venas, & concordat ipsas cum epate, adiungendo vim digestiuã in stomacho, & liberum inuehendo nutrimentum in toto corpore absque corruptione aliqua & putredine.

Purificat etiam & mundat splenem ab omni infectione, putredine, corruptione, & aperit omnem oppilationẽ in splene, & illum confortat & corroborat, & conseruat.

Purificat etiam, & dissoluit omnem ægritudinem existentem in pulmone, absq; alia pasione & molestia, etiam si pulmo fuisset putridus, siue maculatus per aliquod malum, siue per aliquam infirmitatem, siue humorem corruptum.

Sangui-

Sanguinem etiam hæc medicina ſumpta purificat, & auget atq; rectificat: & ſi haberet ſanguis aliquam corruptioně, ſiue maculam, ipſam mundificat, & omnes humores in ipſo ſanguine corruptos purificat in breuiſsimi temporis ſpacio.

Choleram expellit hæc medicina, quanquam ex calidis rebus ſit compoſita, & omnes humores cholericos purgat, atque curat, ſumpta.

Melancholico humori hæc medicina ſumpta de directo repugnáti, ipſũ purgat & mundificat.

Flegmaticos humores expellit & corrodit, ipſosque digerit & curat.

Hæc medicina ſi ſumatur, & ſtomachi orificium, & vmbilicus, & regio cordis iniungatur, & gula, & nares, interficit omnes lumbricos, & vermes exiſtentes in corpore, & liberat patientem ab omni putredine & corruptione, & cõſeruat, ne vltra vermes, neque putredo deueniat.

Si quis pateretur dolorem aut calefactionem in inteſtinis, tam ſi fuerit per putrefactioně, aut humoris corruptionem, quàm quauis alia cauſa, ſiue frigida ſiue calida. tam etiam ſi fuerit comeſtio rerum venenoſarum, quâm aliarum rerũ corroſiuarum, bibat de dicta medicina, & vngat ventrem à parte exteriori, etiam ſi neceſſe fuerit, & dolor duriciùs infeſtabit, faciat cliſterium cum brodio pullino, in quo pônãtur duo cochlearia de dicta medicina, & liberabitur.

Et ſi quis pateretur dyſſenteriã, aut malũ Comicionis, ſeu ponderis, vel aliam qualem vis infirmitatem laxatiuam, quod inferret etiam exitũ ſiue fluxum ſanguinis, ſiue raſuram pinguedinis, & etiam inferret dolorem inteſtinis, & in pe

ctine, & si inferret dolorem in fundamento, & temperamento, aut etiam si in ipso ano conferret concalfactionem, aut aliam pasionem quomodocunque & qualitercunque fuerit dolor, & pasio illa, & infirmitas, sumendo de dicta medicina, & vngendo stomachum, & ventrẽ, & cordis regionem, & pectora fundamenti in parui temporis spacio liberabitur. Et si oportuerit, & grauissima infirmitas fuerit indies tali necessitate fiet infirmo clisterium, cum brodio pullino sine sale, in quo imponas duo cochlearia de dicta medicina, & videbis quòd in paucis diebus infirmus erit liberatus, & perfectè curatus.

Item per consequens hæc medicina est confortatiua, & confortat viscera, & restringit, & curat omnes infirmitates laxatiuas, post purgationem corruptibilium putridorũ atq; peccantiũ.

Item hæc medicina ex sua proprietate & virtute est laxatiua: Nam si quis non posset euacuare propter constipationem, aut repletionem, aut per aliam qualemuis causam: sumat de dicta medicina, omnes superfluos humores purgat, & expellit: sic detur in debilitate naturę, & naturá debilem confortat, & bonos humores auget & corroborat.

Sanat etiá hęc medicina, & curat omnẽ cholicá pasionẽ, & aliorũ dolorũ, si sumpta fuerit, & ex ipsa venter, & alia fuerint vncta. Et si vrgens casꝰ & restrictio, siue retorsio in intestinis fuerit, siue ventositas impediẽs purgationis emisionẽ ꝑ naturalẽ euacuationẽ, fiat infirmo clister cum brodio pullino, in quo imponátur 2. cochlearia de dicta medicina, & statim infirmꝰ liberabitur.

Etiamsi

Etiamſi quis haberet aliquod apoſtema in ſtomacho, vel inteſtinis, aut in pulmone, aut in pleuri, ſeu in quauis parte interiorũ membrorũ, bibat de dicta medicina ſæpe ſæpius, & vngat à parte exteriore ſtomachum & ventrem, etiamſi neceſſe fuerit, faciat cliſterem de dicta medicina cũ brodio pullino, de breui tẽpore curabitur.

Et ſcies pro certo fili, quòd in mundo non poteſt reperiri res, quæ magis & perfectius curat pleureſin, & omnia apoſtemata interiora, quàm hæc noſtra medicina. Et ſanat & curat in breuiſsimo tempore hæc medicina omnem paſsionem & iliorum dolorem, ſi ſumpta fuerit, & bibita, & ilia fuerint iuncta, tam ſi dicta paſsio proceſsit ex cholica paſsione, quàm ex frigiditate, ſeu ventoſitate: quam etiam ſi proceſsit ex lapide exiſtente in renibus, aut veſica: etiam ſi proceſsit ex arenella & paſsione regionis, ex cauſa tam frigida quàm calida.

Item ſi quis pateretur lapidem in veſica, vel in renibus, aut in virga: vel pateretur arenellam in regionibus, bibat ex hac medicina cum brodio citrij, aut vino albo, aut cum quouis alio liquore, minusquàm ſit medium cochlear, in ſpacio duarum horarum liberabitur, & lapidem vrinabit in fruſtulis ſine aliquo dolore: & purgat etiam arenellam, & omnem regionem illam, & aufert omnem paſsionem & dolorem.

Etiam iſta medicina ſumpta, ſanat & curat omnem ſtranguriam & ſanguinis emiſsionem per virgam.

Etiam hæc medicina ſanat et curat crepatos ſeu ruptos in inferiori parte membrorum, ſcil.

geni-

genitalium. Si ebibita fuerit cũ vino rubeo, aut aqua ardenti, & factum fuerit emplastrum de dicta medicina, in inferiori parte loca patientis, & bene ligatum.

Item hæc medicina ſanat & curat omnes hydropicos & oppilatos cuiuſuis generis, ſpeciei & cauſa ſit: ſi dicta medicina bibatur, tam ſi dicta infirmitas proceſsit ex cauſa frigida, quàm calida, quàm ſi infirmus appellatus ſit ab epate ſiue ſplene, omnes ſanat & aperit, & curat. Et multò melius agit, ſi venter totus, & regio aut epatis aut ſplenis patientis vngatur.

Etiam hæc medicina ſanat ethicos, ſincopes, ictericos, & phtiſicos, ſi ſæpe ſępius bibatur. Etiam omnes homines macilentos, & raræ complexionis, & nimium debiles, & paruæ virtutis, tam ſi infirmitas proceſsit per naturam, quàm per accidentalem infirmitatem. ſi de dicta medicina ad modicum dederis patienti in potu, cum vino vel aqua ardente, aut brodio, & in breui tempore patientis erit liberatus, & accipit ſanitatem, carnem, & poſſe: ita vt videatur miraculum.

Item hæc medicina curat omne genus, & omnem ſpeciem veneni immediatè. Nam ſi quis aſſumpſerit venenum, vel in potu, vel in aliquouis modo, bibat de dicta medicina, & liberabitur in continenti: quia principalis proprietas huius medicinæ eſt habere virtutem contra venenum: vnde ipſum immediatè expellit, purgat, digerit, & patientem ſanum reddit.

Sed vt cautius agas, fili mi, in tali cura cũ hac medicina, vnge à parte exteriori totam regionẽ cordis:

cordis: quia tutius cor accipiet lætitiam & defensionem contra venenum & robur.

Et curat iſta medicina & valet contra venena exteriora, ſicut eſt morſura ſerpentis, bufonis, araneæ, & aliorum animalium ſimilium terreſtrium, venenoſorum, & rabidorum, ſi immediatè: vel infra modicum tempus vngatur locus percuſſus & læſus, & vngatur tota regio cordis cum dicta medicina, & de ipſa ſumatur ad quantitatē vnius ſemipleni nuclei cum liquore. Et, fili mi, ſcias quòd ex odore huius medicinæ interficiũtur omnia animalia venenoſa & rabida, cuiuſcũque generis, vel ſpeciei extiterint: etiamſi ipſa animalia non tanguntur ab ipſa medicina quæ ei approximabuntur, ſed ſolo odoratu interficiuntur. Et quod mirabile eſt, ſi ſuper menſam circulum feceris, & in ipſo incluſeris aliquod animal venenoſum, quod cum voluerit, non poterit ingredi neque regredi extra circulum, neq; circulum euadet: quia odore illius medicinæ morietur, ſi continens fuerit & bene madefactus.

Item hæc medicina generaliter & particulariter ſanat & curat omnes infirmitates, paſsiones, & accidentia, venientes & venientia ex quauis cauſa, tam ſi fuerit frigida, quàm calida.

Hæc medicina ſanat & curat omnes febres generaliter & particulariter, peruenientes ex quauis cauſa, ſi bibatur in principio inuaſionis. Si febres eſſent tam calidæ quàm ſiccæ, tam frigidæ quàm humidæ, quotidianæ, tertianæ, quartanæ, continuæ, acutæ, peſtiferæ, ſanguineæ, cholericæ, phlegmaticæ, melancholicæ, vernales, æſtiuales, autumnales, hyemales, cuiuſuis gradus

ſeu ſpeciei extiterint, tam ſimplices quàm dupli ces, ſi ſumatur ieiuno ſtomacho medicina iſta, & fuerit vnctum caput, venæ, ſtomachus, regio cordis & membra ſecundum indigentiam infirmitatis, etiam ſi neceſſaria & vrgẽs cauſa fuerit, fiant de dicta medicina cliſteria ſecundum infirmitatis indigentiam & neceſsitatem.

Etiam iſta medicina ſanat & curat hemitriteas, cuiuſuis generis aut ſpeciei extiterint. Et hac ratione ſiue concordantia, quia omnes humores inæquales æquat, & ſuperfluitates omnes expellit, corruptiones & putrefactiones purgat, & conſeruat, atq; curat naturam, ne vltra humores corrumpantur. Si dicta medicina ſumatur ieiuno ſtomacho, & poſtea in omni cibo & potu detur vna gutta de dicta medicina infirmo, cum brodio pullino, & de tertio in tertiũ diem fiat cliſter ipſi infirmo cum dicta medicina cũ brodio pullino, aut alio liquore, iuxta infirmi indigentiam: & in breuiſsimo tempore liberabitur.

Item hæc medicina eſt ſingulariſsima contra peſtem per propriam virtutem æquandi omnes humores inæquales, & auferendi omnes corruptiones & putredines: vt concoquat humidum radicale cum calore naturali, confortat cerebrũ, lætificat, confortificat, atq; purificat epar, & inducit hominem ad tantá concordantiam & incolumitatem naturalis virtutis, quòd nullo modo poteſt homo timere aliquam corruptionem, nec putredinis paſsionem, etiam ſi eſſet in loco, vbi eſſet aer corruptus, vel fuiſſet in loco, vbi eſſent homines peſtiferi, & timeret tentationẽ. Et ſi caſu quo peſtis inuaderet, aut peſtifera febris,

biba-

bibatur de dicta medicina cum aliquo liquore, & citò dictam febrim pestiferam auferet. Nam etsi locus apostematum apparuerit, vngat locũ, & totum cerebrum, cordis & epatis regionem, & bibat de dicta medicina : in breui spacio totũ pestiferum morbum & venenum dicta medicina purgabit, & apostema immediatè conseruabitur, & infirmus euadet. Et si apostema fuit tale quod indigeat depurari, & hæc medicina intra tres horas purificabit, & euacuabit illud, & depurabit omnem corruptionem, & venenum absq; passione & detrimento naturæ.

Fili mi, hoc sit tibi regula generalis, quum quis vtatur dicta medicina capienda de ipsa ad quantitatem medij cochlearis, multo minus. Sanat & curat omnem Phtisicum et hecticũ, Paraliticũ, Hydropicum, Opillaticum, Reumaticum, Epilepticum, Appopleticum, Arteticum, Stranguriatum, Leprosum, et huiusmodi similia. Et cum genus veneni qualitercunque quomodocunque peruenerit. Et, scias fili, quòd destillabis, atque incurabilis plaga lepræ et multiformis sit, et cancer vniuersalis, et vniuersalis corruptio elementorum, et vniuersalis putrefactio sanguinis, carnis, venarum, neruorum, osium et medullarũ, et totalis discordatio humorum.

Ista quoque nostra medicina, si bibita, et toto corpore ab extra inuncta fuerit, sanat et curat omnium specierum lepram : et hoc ratione proprietatum, concordantiæ, et virtutis mundificatione, et purgatione, potentiæ conseruatiuæ existentium in dicta medicina. Omnia enim elementa purificat, humores discortátes æquat, sanita-

sanitatem inducit, inductamque conseruat. Si autem propter antiquitatem infirmitatis lepræ infirmus perdiderit aliquod membrum corrosum ab ipso Cancro, illud recuperari nō potest, sed hoc beneficium in tali infirmitate, illam sanat & curat, & conseruat, ne vltrà corruptio deueniat, & ne caro vltrà consumetur, & corrodatur: & in quantum ad carnem attinet, vbi caro fuerit corrosa, illa integrat, & carnem nouam, puram & mundam nascere facit. Administratio dictæ medicinæ in cura lepræ est, quòd de tertio in tertium diem infirmus sanatur de dicta medicina cū brodio manè ieiuno stomacho. Et quod in tertiū diem infirmus clisterium etiam cum dicta medicina & brodio pullino sine sale sumat, & fiat tale regimen, vt in die qua sumatur dicta medicina, non fiat clisterium: & per consequens in die qua fit clisterium, non bibatur dicta medicina, sed in omni die manè & serò vngatur totū corpus cum dicta medicina, à capite vsque ad plantum pedis, & in breui tempore infirmus erit liberatus.

Et scias, fili mi, quòd hæc medicina facit mirabiles effectus, in consolidatione plagarum & vulnerum, & in consolidatione ossium fractorum, & in restinguendo sanguinem, & in consolidatione venarum & neruorum.

Et primò scias fili mi, quòd si vena erit fracta, aut quouis modo rupta, si supra locum illum posueris de dicta medicina, immediatè sanguinem restinguit, & venam & vulnus consolidat, etiam si ruptæ essent venæ aut arteriæ, & in quauis arteria seu artetico loco.

Et si

Et si posueris, fili mi, de dicta medicina supra vulnus recens, in instante sanat, & consolidat illud absque læsione naturæ: ita quòd videatur miraculum. Nam si ictu oculi agit, & si vulnus non fuerit recens, in breui tempore depurat, digerit, & consolidat, atq; sanat illud. Et si vulnere esset os fractum, consolidat illud, et si essent aliqua frustula in ossibus, quæ indigerent ablatione, non indiget alia putrefactione: quia sine alia læsione, damno aut dolore immediatè euellit illam. Et si propter corruptionem seu antiquitatẽ, aut malam digestionẽ vulneris corrupta et corrosa, seu caro superflua esset, comedit totam carnem superfluam et mortuam, et generat carnem nouam: impedit ne vltrà corrumpatur, et æquat vulnus tanquam si esset vera natura. Nam hæc ex proprietate huius medicinæ videre poteris: quia si de ipsa supra carnes aut pisces posueris, tumque corrumpentur: et si qua in eis pars corrupta fuerit, illam partem corruptam corrodit, et consumit, et partem bonam à corruptibilitate, et putredine conseruat: etiam omnia quæ tangit, depurat et conseruat.

Curat autem dicta medicina omnia vulnera profundata quomodocũq; sint, et venenata seu sauciata, etiamsi frustula ossium et in eis sit, vel neruus scissus, aut vena maculata, seu apostemata, si continuò habueris, proculdubio infra quindecim dies sanat, et curat, etiamsi fuerint vulnera incurabilia, sicut sunt scrophulæ, et fistulæ, noli me tangere, lupas, herpes, esthiomena, cancer.

Sanat etiam, et curat mirabiliter hæc medici-

na, Carbunculũ, Antracem, Apostemata quęq;. Et si apostematio fuerit, quòd indigeat purificari, in continenti purificat, rumpit & depurat illá.

Sanat, & curat omnia vulnera venenata tam si fuerint ex percussione ferri venenati, quàm ex morsura, aut potura animalium venenosorum aut rapidorum: si sumatur, & locus percussus & regio cordis vngatur.

Sanat & curat spasmum hæc medicina tam si fuerit ex percussione, si locus vngatur, quàm si fuerit ex repletione, si dicta medicina bibatur.

FINIS.

Laus Deo.

LIGNVM

LIGNVM VITÆ,

DIALOGVS RAIMVNDI Lullij Maioricani, mysteria in lucem producens, ex Italico in Latinum conuersus.

DEMOGORGON, RAIMVNDVS.

DEM. Salue plurimùm doctiſsime Raimunde. RAIM. Bene ſit tibi vir optime. ſed cupio ſcire quis ſis, aut ad quid huc veneris. DEM. Tuæ ſapiētiæ fama egregia & celebris, & tua doctiſsima ſcripta apertè demonſtrāt habere te magnam cognitionem omnium ſcientiarum. Cùm verò omnis homo, maximè verò ſenes vnicè cupiant quàlongiſsimè viuere, ꝓpterea ego quoq; etiam ſenio grauatus, ex Italia meū iter huc vergebam in inſulam hanc Maioricam, vt venirē in conſpectum tuū, & certū aliquod remediū à te acciperem, quo vitam meam ad aliquod tempus poſſem longius producere, & me à morte abſq; aliqua infirmitate defendere. RAIM. Ignoras tu Deum vnicuiq; terminum vitæ ſuæ cōſtituiſſe, quod nullus præterire poterit? DEM. Non peto remedium contra illum terminum vltimum, qui vnicuique à Deo præfinitus eſt, ſed vt me à plurimis infirmitatibus, quibus indies humanū fragile corpus affligitur præſeruarem, & contra aſſūptionē humidi radicalis & caloris naturalis

deperditionem sustinerem. Nam persuasi mihi, patres priscos, qui ad quingentesimum annum suæ vitæ terminum prorogabát, aliqua vsos medicina, per quam tam longo tempore absque infirmitate aliqua producerent vitam. RAIM. Prisci patres longo tempore viuebant ex Dei voluntate, vt per ipsorum vitam longam eo citius humanum genus multiplicaretur.

DEM. Quare igitur non viuebant omnes tá longo tempore? RAIM. Qui priscos illos patres propius sequebantur in successione, viuebant longiori tempore, tanquam parũm progressi à prima creatione Dei: nam erant bonæ & laudabilis complexionis & longæui: hæc verò bonitas longa successione minuebatur, & quanto propiores essent primę creationi, tanto longiori tẽpore viuebant. DEM. Debebát igitur omnes illi longo tempore viuere, cum tamen sacra Scriptura mentionem faciat de paucis. RAIM. Ab initio annus more Ægyptio tam longi temporis non erat, neq; duodecim menses capiebat, vt hodie. DEM. In Sacra scriptura non tantummodo annorum, sed mensium quoque fit mentio: non fuerunt igitur anni Ægyptiaci, sed more Hebræorũ definiti, & tam longi, vt hodie sunt, vt S. Augustinus affirmat in lib. de Ciuitate. RAIM. Fructus & omnia, quæ ex terra nascuntur, tum meliora & maioris virtutis erant ante diluuium pro sustentanda & proroganda vita atq; hodie sunt. DEM. Debebant igitur omnes longo tempore viuere, quod minimè factum certè scimus. RAIM. Non erant omnes eiusdem complexionis & fortitudinis. DEM. Impossibile sanè est habere

habere aliquem adeo bonam & fortem tempera tamque complexionem, vt noningentesimum annum vitæ suæ attingere possit sine auxilio medicinæ conseruatiuæ. RAIM. Primi patres habebant lignũ vitæ, quo se longo tempore à morte defendebant. DEM. Cum subitò ex terrestri Paradiso concluderentur, fuerunt priuati ligno vitæ. RAIM. Ego tibi referam causam eorum longæuitatis. Adam è terra creatus, omni scientia ornatus, cognitionem habuit omnium rerũ naturalium, & cognoscebat eas res, quibus vita poterat prolongari, & ipsis vtebatur. Hæc etiam succedentibus sibi tradens, à quibus etiam deinde alij sequentes hoc accipiebant per manus: propterea non omnes viuere poterant ætatem tam longæuam, cum omnibus non esset tradita huius rei cognitio. DEM. Abs te igitur peto, qui omni scientia imbutus es, vt mihi ostendas medicinam hanc quã Adam suis posteris tradidit, ꝑ quã vitã suã ad 900. produxerũt annos. RAIM. Medicinæ cõseruatiuæ debent multũ durabiles esse, & à corruptione remotæ (vt manifestè scripsimus lib. de Secretis naturæ) nã si corpus humanũ præseruare debeant à corruptione, necesse est, vt sint perpetuò durabilia: nam aliàs inducerent maiorẽ corruptionẽ. Ergo volentes iuuenilẽ cõseruare & producere iuuentutẽ, & senib. restaurare humidũ radicale, & naturalẽ calorẽ, necesse est, vt eligamus substantiam in corruptibiliorem cæteris omnibus, quæ sunt globo Lunari, & hanc præparare in medicinam & cibum suauissimũ, vt possit sumi per os intra corpus & sic sumpta, quã velocissimè penetret per totum

humanum corpus, & illud ſeruet quaſi incorru-ptibile. DEM. Mihi ſanè videtur (vt ingenuè fa-tear quod ſentio) impoſsibile eſſe ea, quæ iam dixiſti: nam omnes res corporeæ à Deo in vſum humanum creatæ ſunt, aut ipſa elementa, aut res elementatæ: & hæc omnia corruptibilia: vnde habebimus igitur medicinam hanc incorrupti-bilem? Videmus ad hæc omne quod generatur, à ſuo ſimili generari (vt affirmat Ariſtoteles lib. 7. Metaph.) & quicquid ex humana carne deper ditũ fuerit & conſumptum, neceſſe eſt, vt reſtau retur ex alia re corruptibili, videlicet ex cibis corruptibilibus, qui virtute caloris naturalis cor rũpuntur & tranſmutantur in ſtomacho, hepate & membris omnib. per virtutem potẽtiæ nutri-tiuæ, vt conuertantur in carnem humanam. Si aũt hæc medicina incorruptibilis eſt, nunquam poterit tranſmutari in carnem humanam, quem admodũ materia cœli nunquam tranſmutari po teſt in materiam elementalem. RAIM. Doctè ſa-tis hæc in medium protuliſti: putas autem in re-bus elementatis nihil præter elementa corru-ptibilia inueniri? DEM. Oſtende mihi igitur il-lud quod præter elementa rebus elementatis im mixtum ſit. RAIM. Subtilis quædam ſubſtantia hæc eſt, radicale humidũ & intrinſecum, quinta eſſentia dicta per partes elemẽtales diffuſa, ſim-plex & omnino incorruptibilis, & hæc longo tẽ pore conſeruat res in ipſorum eſſe: & natura ſa-gax produxit, & ordinauit hác, propterea quòd deſideret longo tempore conſeruare indiuidua, & in perpetuũ producere res in ſua ſpecie: quã-uis etiá in generatione vniuoca animaliũ omne animal

animal ſua ſimile generat in ſpecie, nihilominus
in generatione ceſſabili, quæ fit per putrefactio-
nem, & corruptionẽ generantis fit generatũ de-
forme ad generans in ſpecie aut genere, vt vide-
mus in cibo, ex quo generatur id ꝙ per vigorem
caloris intrinſeci & extrinſeci abſumptũ & de-
perditũ eſt. Nec dicim9 medicinã hanc omnino
incorruptibilẽ eſſe, vt Cœlum, ſed cũ ipſa gene-
rata ſit ex materia cæteris omnib. in corruptibi-
liori, & facta eſt ſimplex ꝑ ſeparationẽ elemento
rum corruptibilũ, ſi debitè conſeruetur, durabit
decẽ millia annorũ abſq; corruptione, & ſumpta
ꝑ os longo tẽpore conſeruabit corp [illegible] ſedulò hor
incorruptib [illegible]
tãtur Medici, vt reficiamus nos cibo minus cor-
ruptibili. DEM. Hæc tua ſententia videtur mi-
hi ſimilis opinioni quorundam philoſophorũ,
qui volebant Salamandram ſolo igne viuere: ha
lec verò ſola aqua, & talpam terra, Chameleo-
nem autem aere: quæ opinio falſa eſt. Nulla e-
nim res elementata ſimplici elemento poteſt vi-
uere, ſed ijs rebus ex quibus compoſita eſt con-
ſeruatur: (vt inquit Ariſtoteles) quare neq; ho-
mo vitã ſuam ſuſtinebit ſolo illo humido radica-
li ſimplici, & adeo incorruptibili. RAIM. Non di
co hominem viuere poſſe hac medicina ſola, ſed
eius vſu cum cæteris alimentis poſſe tandem
attingere longæuitatem primorum patrum, qui
non ſolùm fuerunt vſi ligno vitæ in Paradiſo
terreſtri, ſed etiam reliquis fructibus. DEM.
Súntne hac medicina vſi patres primi? RAI-
MVN. Maximè vti debebant ad vitam pro-
ducendam. DEM. Mirum quidem illos nihil

habuiſſe aliud quod à morte ipſos melius defenderet. RAIM. Naturaliter loquendo, hæc melior & præſtantior erat medicina, qua nihil excellentius in toto mundo. Cum enim (vt Ariſtoteles tradit lib. decimo Metaphyſicorū) in omni genere vnum quoddam ſit quod in genere primum gradum teneret: hæc autem medicina generata ſit ex magis incorruptibili, & virtutis excellentioris materia, quam ſub cœlo haud inuenies, & hæc primum aut ſummum gradum tenebit inter cæteras medicinas præſeruatiuas omnes. DEM. Eſt igitur medicina hæc [illegible] lignum vitæ? RAIM. Prius tibi dixeram, primos patres [illegible] initio hoc ligno priuatos, vt apud Moſen legimus. DEM. Fortaſsè etiam Moſes, qui ab ineunte ætate in ſcientijs Ægyptiorum probè inſtructus fuerat, & huius diuinæ ſciētiæ cognitionem habuit (vt Vincēt. Monachus ſcriptū reliquit) de his rebus, cū obſcuritate loquutus eſt, quemadmodū & cæteri philoſophi fecerūt. RAIM. Ipſius ſcriptis nihil detractū volo: nam neq; plus aut minus ipſi credendū quā oporteat. DEM. Fortè erit herba illa, cū qua Medea Æſonē ad iuuentutē reduxit, & cū qua Æſculapius eos ſuſcitabat, q iam ferè erāt extincti. RAIM. Eſt quidē ea medicina ipſa, ſed minimè herba dicenda: nam veteres philoſophi ſub fabulis poeticis occultauerunt ſcientiā hanc, & locuti ſunt per ſimilitudinē. DEM. Quā dicis ſimilitudinē? RAIM. Hæc medicina in præparatione multipliciter variatur: nā viridē aſſumit calorē, vt herba, propterea appellauerunt ipſam veteres (Vegetabilem herbā. Hac de cauſa

dicit Meluindus diſcipulus Hermetis, de his rebus diſſerens: O quàm facilis eſt hæc res rebus vegetabilibus propter viriditatem. DEM. Cum herbæ tantas virtutes medicinales habeant, quî fit vt hæc Medicina non poſsit eſſe herba? RAIM. Medicina hæc fieri non poteſt, neque ex rebus vegetabilibus, neque animalibus, neque ab ijs rebus, quæ ab eis deſumuntur. DEM. Quamobrem? RAIM. Cum neceſſe ſit, vt hæc Medicina omnino incorruptibilis ſit, & omnia elementa in hoc ſuperare debeat, neceſſe eſt, vt extrahatur è materia, quæ ab omni corruptione quàm alieniſsima ſit. DEM. Tamen dixiſti tu in lib. quem de naturæ Secretis inſcripſiſti, hanc extrahendam eſſe vino rubeo. Idem confirmat Ioannes Rupeſciſſa: alij verò Chelidoniam accipiendam eſſe autumant: alij ſanguinem humanum. RAIM. Non parum erras, ſi perſuaſum habes philoſophorum ſcripta ex nuda litera intelligenda eſſe, maximè in hac ſcientia, quanto clariori, & magis aperto ſermone vtuntur, tanto plus obſcuritatis habent eorum ſcripta: ſimilitudinibus enim, & per ænigmata locuti ſunt. DEM. In hac re qua vſi ſunt ſimilitudine? RAIM. Dicit ſenior philoſophus: hanc medicinam conuerti & variari de colore in colorem, & de ſapore in ſaporem, & de natura in naturam: propterea ſua nomina multiplicata eſſe. Dicit autem Minois philoſophus: Si quæratur, quare factum ſit rubrum antequam reciperet albedinem. Reſpondendum bis denigrari, bis in colorem citrinum conuerti, & bis recipere colorem rubrum. Cum verò bis colorem rubrum recipiat,

vt rubrum vinum, & ſanguis humanus, videlicet poſt putrefactionem & in diſtillatione: propterea veteres per ſimilitudines loquentes, vocauerunt ipſam vinum rubeum, ſanguinem humanum, & ſanguinem Draconis, & his ſimilibus. DEM. Ego omnino credebam animalia tanquàm cæteris rebus omnibus inanimatis nobiliora, eſſe maioris virtutis quoq; in medicina. RAIM. Animalium præſtantia non conſiſtit in proportione & commixtione elementorum, ſed in anima. Cum autem medicina hæc facienda ſit, ex ſubſtantia corporea & materiali: propterea quædam mineralia ad hoc opus perficiendum præſtantiora ſunt: num eorum compoſitio durior, & fortior eſt, quàm animalium? nam iſtorum compoſitio quantum ad corpus debilis eſt & facilis corruptionis, & paucæ virtutis. Videmus enim ipſa animalia, quæ occupata ſunt rebus altis, & ſublimibus, priuata eſſe vilibus & caſuris, propterea mineralia quædam nullam operationem habentia, & ſenſibilitate carentia, maiorem vim corpoream habent, quàm ipſa animalia DEM. Si hæc medicina non poteſt fieri, neque ex vegetabilibus, neque animatis rebus, facienda eſt fortè ex medijs mineralibus, vt ex ſale, alumine, atramento, marchaſita, antimonio, ſulphure & argento viuo communi. RAIMVN. Neque ab his. DEM. Sunt tamen multùm durabilia. RAIM. Non ſunt virtuoſiora cæteris rebus elementatis neque incorruptibiliora. DEM. A' quibus rebus corrumpuntur? RAIM. Ignis vehementia.
DEM. Ignis quidem omnia corrumpit, rapit &

pit & deuorat. RAIM. Non poteſt tamen humidum radicale corrumpere in metallis, neque ipſorum calorem radicalem & complexionalem, vt affirmat Geber in libro 2. & Albertus libro 3. de Mineralibus capite 2. DEM. Qua ex cauſa? RAIM. Propter ipſorum homogeneitatem & duriſsimam, & fortiſsimam compoſitionem, & colligantiam, & propter vaporabilem mixtionem, & longiſsimam temperatiſsimamq; decoctionem in minera, ſiue terræ viſceribus. DEM. Concludis igitur, medicinam hanc fieri debere ex humido & calido radicali metallorum? RAIM. Videmus metalla, quæ plus mille annis in antiquitatibus Romæ terra obruta latuerunt incorrupta, damnum nullum accepiſſe: vnde facilè conijcies, quanto tempore ipſorum humidum radicale poſsit durari purificatum, diſtillatum & ſeparatum ab omni parte corruptibili, groſſa & elementali. hac de cauſa dicit Geber libro 2. capite 12. Videmus res diſtillatas fieri puriores, & facilius à putrefactione conſeruari poſſe. DEM. Vnde habere putas metalla tantam vim & virtutem ſuper omnes res elementatas? RAIM. De cœlo. DEM. Tamen res duræ virtutem cœleſtem minimè recipiunt: quia cœlo nō obediunt: nam videmus ſigillum ſuam figuram non imprimere in durum lapidem, ſed in mollem ceram. RAIM. Radij corporum cœleſtium in nullo elemento cum tanta virtute vniuntur & potentia tanquàm in terra proprium & firmum receptaculum eſt virtutum cœleſtium, & ipſius ſphæræ centrum. hac de cauſa ipſa mirabilia producit vegetabilia, ani-

malia

malia & mineralia. Hermes dicit: terram parentem & genitricem esse metallorum, quæ in suo ventre portat metalla, vt mulier prægnans fœtum in vtero: dicit autem terram matrem esse, cœlum autem patrem, & quòd ab ipsa terra impregnatur in montibus & planicie, & in aqua, & omni loco. Tamen concedendum est terram in sua duritia permanentem nullam posse producere, cum non sit obediens motui. Cum verò continuo motu cœlesti, & virtute solari, & aliorum planetarum ipsa terra continuè coquatur, & ex illa fit subtilior & alteratur, partesq; subtiliores virtute caloris solis eleuentur in fumum. Propterea virtutes cœlestes continuo de cœlo descendentes, & penetrantes in ipsam terram: & ibi inuenientes materiam simplicem, subtilissimam, & spiritualem, incorruptibilem, lucidam & perspicuam, & naturæ sagacitate præparatam & aptam, vt recipiat virtutes cœlestes propter similitudinem quandam, quam inter se habent, vim præstantissimam infundunt in ipsum duplicem fumum metallicum radicale. Et cum hęc materia spiritualis longissimo tempore in cœlesti obedientia & spiritualitate iam permansit in substantia principiorum metallorum, vniformis est & homogenea, quæ tempore longissimo ad mille annos vsque induratur tandem, vt inquit Geber lib. 1. capite 7. Propterea cœlum infundit ipsis plures mirabiles virtutes quàm in cæteris rebus omnibus: nam in his plus cæteris laborauit, & hæc est causa tantæ virtutis metallorum, vt omnia elementata facilè superent. Tametsi verò post longissimum tempus hic fumus duplex,

duplex, & vapor ſpiritualis iam ad duritiam metallicam peruenit, & in ſe retineat virtutem cœleſtem, nihilominus cum impedita & ſuffocata ſit à terreſtreitate & duritia, non poteſt extrinſecè demõſtrare virtutem hanc cœlitûs adeptam: nos verò cupientes illam fieri manifeſtam, & volentes ipſam perducere ad lucem, neceſſe eſt, vt remoueamus terreſtreitatem & ſpiſsitudinem metalli, & reducamus ipſum ad primam ſimplicitatem, quæ ſufficienter decocta tantas virtutes demonſtrabit, vt quaſi ſubitò videatur mutare corpora humana, & reducere ad veram priſtinamq; ſanitatem: poteris autem facilè apud te ipſum expendere quantam virtutem habeat medicina hæc, ſi Noe qui hanc tenebat (vt ſcribit Vincent. monachus lib. 5. natural.) quingenteſimum annum agẽs generabat Sem, Cham & Iaphet. DEM. Sermo iſte plurimum delectauit me, ſed hoc quæro, num ex gemmis medicina hæc fieri poſsit? RAIM. Quare hoc quæris? DEM. Quia ſunt incorruptibiles, & magnam vim & virtutem medicinalem habent & cœleſtem, quibus metalla etiam ſuperent: propterea quemadmodum etiam Albertus affirmat in lib. de Mineralibus & Hermes, qui tradiderunt virtutes rerum inferiorum dependere à ſtellis, & imaginibus cæleſtibus. dixerũt quoq; virtutem hanc deſcendere ſuper res naturales plus aut minus impluendo & influendo: nam fortius imprimere ſuam vim materia exiſtente magis ſimili virtuti cœleſti & ipſis corporibus cœleſti lumine & perſpicuitate: minus verò quum materiæ fuerint confuſę & fæculentæ, vt opprimatur

in ipſis

in ipsis virtus cœlestis. Quum igitur in substantia & lumine, colore & perspicuitate cœlestibus corporibus similiora sunt quam ipsa metalla, qua de re etiam à quibusdam Philosophis nominatæ sunt stellæ elementales: debeant igitur multo præstantiores esse ipsis metallis ad præparandam hanc virtuosissimam medicinam. RAIM. Si tota substantia deberet conuerti & præparari in medicinam, aliquæ gēmmæ multo præstantiores essent, quàm ipsa metalla, quorum virtus oppressa & sepulta est in terrestreitate, & alijs accidentijs superuenientibus materiæ radicali, in qua consistunt virtutes hæ cœlestes: cum verò (vt suprà diximus) neq; metalla neq; gemmæ recipiant virtutē cœlestem, quamdiu fuerint in forma metalli aut lapidis, sed cum figuram adeptæ fuerint vaporis tamdiu, donec indurentur. Isti aūt vapores qui de metallis generantur, maiorē similitudinē habeant spiritualitatis, & maiorem obedientiā cœlestem quàm alij vapores, qui de gēmis generantur, sequitur, metalla plures habere virtutes cœlestes quàm gemmę. DEM. Quis huius rei nos reddit certos? RAIM. Gemmæ sunt propinquæ in substantia elementis, & ipsarum materia prima, & qualitates primæ elementales parùm alteratæ sunt, aut transmutatæ à prima natura sua: præterea coagulauit natura gemmas paruo artificio, & indurauit ipsa cum diaphaneitate & perspicuitate ea quam habebant in ipsarum materia prima fumosa. & quamuis habeant duritiem & virtutem hanc ex duritia ipsorum, nihilominus præ se ferunt tamen virtutē aliquam cœlestem, quod metallis

tallis non idem euenit. Nam antequàm hęc recipiant formam metallicam, requiritur longiſsima tranſmutatio, & contemperantia metallorum, & purgatio & tranſmutatio ſulphuris, argenti viui, ſalis & aluminis, & harum rerum longa decoctio. Lapides verò precioſi quamuis multum durabiles ſint, hoc tamen à multa quantitate humidi radicalis viſcoſi non aſſequuti ſunt, quod ſtrictim & quàm arctiſsimè ligat & compingit inſimul partes ipſorum. participant enim ei in parua quantitate, propterea facilè triturantur. Nam ea potius cauſa eſt à frigiditate cōgelante, ex qua per naturā paruo labore indurati ſunt: frigidum autem congelando claudit poros, & in ipſa ſubſtantia intrinſecè conſtringit calorē naturalē, adeo vt calor aeris ipſam aperire nequeat aut corrumpere. Ignis verò calor vehemens, qui metalla quædam corrūpere poteſt: ipſorum humidum radicale nō poteſt corrumpere, cum fortiſsimè commixtū & vnitum ſit cum ſicco terreſtri ſubtili & digeſto, hoc eſt, cum ſulphure & argento viuo, cum quibus duobus hæc medicina fit incorruptibilitate & virtute omnia ſuperans. DEM. Marſilius Ficinus eorum opinionem reprobat, & falſam eſſe affirmat, qui tradūt, materiā auri intrare poſſe complexionē humani corporis, aut ipſi aſsimilare poſſe, aut in potabilem ſubſtantiam conuerti, cum oportet ipſam prius cōuerti & tranſmutari in ſanguinem, poſtea verò in carnē, quod impoſsibile eſt propter ipſius duritiam: cum igitur medicina hæc ex auro fieri nō poſsit, multo minus poterit ex metallis reliquis fieri. RAIM. Equidem concedimus metalla exiſtentia

ſtentia & permanentia in ſubſtantia metallica, etiam ſi aqua vitæ quàm maximè ſubtilientur, nullam tamen penitus affinitatem aut conuenientiam aliquam adipiſci propinquam carni humanæ, niſi corrupta prius forma dura, & redactis ad ipſorum primam materiam ſuficienter purificatam & digeſtam nam ſic acquirunt hanc affinitatem & conuenientiam cum corpore humano, quam etiam cæteri cibi & medicinæ præſeruatiuæ poſsident, quas tamen hæc longè prẹcellit in virtute. DEM. Iam ex verbis tuis intelligo, humidum iſtud radicale & materiam primã ſoluendam & diſtillandam eſſe. RAIM. Verum dicis. DEM. Quomodo autem ex iſtis metallicis aquis fieri poteſt medicina pro humano corpore, cum fœdiſs. ſint & horribiles, arroſiuæ, & tam acutæ, vt à philoſophis pro veneno præſentiſs. habeantur? Morienus Rom. de ipſarum odore loquens, comparat ipſarum fœtorem mortuorum cadauerum ſepulchris. Videmus quoq; eas aquas quæ per metallicas venas fluũt, & in ipſis calefiunt, odorem ingratum acquirere: erit igitur medicina hæc multo horribilior, & naturæ humanẹ abominabilior, cum ſubſtantia ipſa metallica fuerit in aquam conuerſa. RAIM. Quemadmodum fructus in principio æſtatis acerbi & auſteri ſunt quòd ſufficientem decoctionem & digeſtionem nondum habuerint, & continuè attrahendo humorem ſufficienter maturare non poſsint, & dulcorari niſi multo calore totius æſtatis decoquẽtur & digerantur, vt fiant dulces & odoriferi. idẽ euenit medicinæ noſtræ extractæ ex terra metallorum nam & hæc ante ſuffi-

cientem

cientem digestionem & decoctionem fœtida est & horribilis, & antequàm vapores ab ipsa ascenderint per decoctioné non poterit dulcorari, sed vaporibus coagulatis & sufficiéter decoctis mirabilem suauitatem & dulcedinem acquirit, propterea dixit Arn. in Ros. Dulcora amarum, & habebis totum magisterium. DEM. Est ne indiciũ aliquod ex quo cognoscam medicinã hanc iam esse finitam? RAIM. Ioannes de Rupescissa tradidit, quod & nos affirmauimus, videl. duo esse signa siue indicia certa, quibus cognoscitur medicinam hanc iam perfectam esse & finitam. Primum est hoc, si ponamus vas in quo hæc medicina inclusa est in angulum aliquem domus, & pro miraculo & quasi inuisibili obstamine eò pertrahantur & alliciantur omnes, qui domum illam ingrediuntur: alterum verò est, si ponamus iam dictum vasculum supra verticem turris, vt ipsius odor attrahat & cõgreget ibi omnes aues quę eam odoris suauitatem percipiunt. Sunt autem hæc certiss. indicia, medicinam iam finitam esse & omnino completam. DEM. Quid voluit Ioannes de Rupescissa his verbis significare? RAIM. Per turrim intelligimus fornacem in angulo domus positam, in quam vitrum, quod materiam nostræ medicinæ cõtinet, decoquendum ponitur. per intrantes verò domum istam, & per aduolantes aues significantur, spiritus & vapores illi qui virtute caloris sursum feruntur ac ascendunt in altum per collum longum vasis siue bocciæ: qui cum figuntur, & amplius non ascendunt, indicium est ipsarũ humiditatem aqueam iam consumatam, & materiam decoloratam, &

medicinam finitam esse. Non debes autem dubitare super hac interpretatione. nam & Rasis eandem sententiam tenet: nam veteres vsi sunt varijs nominibus, similitudinibus, figmentis, fabulis & ęnigmatibus, vt hanc diuinam scientiam occultarent, ne facilè ab aliquo perciperetur, quod etiam nobiscũ affirmat Ioannes Picus Mirandula in lib. de Dignitate hominis, cum dicit, Veteres cõsueuisse res diuinas altas & sublimes sub velo multorum ænigmatum & fabularum poeticarum describere. DEM. Poterit autem medicina hæc sanare omnes morbos curabiles? RAIM. Diximus suprà, medicinã hanc in supremo gradu & ordine primo constitutam. Cum enim diuersi gradus sint medicinarũ curatiuarũ, quædam longius sese extendunt in virtute curationis, quædam verò minus, nõ solum in curando, sed etiam præseruãdo corpus à multis ac varijs infirmitatibus, & vt corpus humanum à corruptione conseruent. Videmus enim subtilem substantiã & formalem in quantitate & materia submersam non posse exercere suas virtutes, nisi quanto magis spiritualis & formalis, & à materia separata fuerit, & à quantitate remotà, tanto plus suam virtutem extendat, vt operetur varios effectus. Nostra verò medicina cum composita sit ex spiritibus subtilioribus & materia simplici, & quasi separata ab omni materia elementali, propterea facilè poterit sine impedimento vires suas in omnibus infirmitatibus quæ curam recipere possunt. Nouimus item, omne agens virtutem habere operandi secundum propinquitatem & similitudinẽ cum qua participauerit, cum

primo

primo actiuo, primum verò & vniuersale agens corporeũ & simplex, corpora sunt cœlestia, quæ vt vniuersalis causa se extendunt super omnes res inferiores. Cũ verò medicina nostra propter subtilitatem suam & puritatem, incorruptibilitatemq; supra omnia corpora maximá propinquitatem & similitudinem habeat cum cælestibus corporibus, à philosophis Cœlum fuit nuncupata, & quinta essentia. Poterit igitur præ cæteris rebus corporeis inferioribus omnibus tanquàm medicina vniuersalis, omnes curabiles morbos & infirmitates curare, non tantùm illas quæ ad physicum pertinent, sed etiam istas quæ chirurgi manum requirunt. Tradunt etiam medici medicamentũ Hieræ picræ singularem habere virtutem attrahendis humoribus à capite, collo & pectore, & nõ ab alijs membris inferioribus, propterea quòd hoc medicamentũ generatũ sit per virtuté quarundam stellarũ, quæ influentiam habent supra caput, collum, & pectus, vt stella Arietis, Tauri & Gemini. Idem asserunt de cæteris medicamentis quæ humores trahunt ex pedibus, coxendice & tibijs: quia specialem quandam virtutem hæ medicinæ nactæ sunt, & certum influxum quendam super membra hæc inferiora, scil. stellæ Capricorni, Aquarii & Piscium. Metalla verò recipientia essentiam, nomẽ numerũ, colorem, virtutem & proprietatem planetarum singularem: omnes verò planetæ habeant influentiam & virtutem supra totũ humanum corpus: & ex his metallis nostra medicina generatur, habebit & hæc virtutem supra totum humanum corpus. & aquæ thermarum si

habent virtutem ſanandi plures infirmitates, ea de cauſa quòd ferunt ſecum tranſeuntes per metalli venas virtutem quandam metallicam, habebit nimirum ipſa ſubſtantia metallica maiorem vim in potabilem formam cõuerſa. Cum autem ſecundum opinionem philoſophorũ veterũ ſingula metalla ſecundũ ſimilitudinẽ, virtutem, nomen, colorem, & proprietatem in omni metallo ſunt comprehenſa, vt apertè demonſtratũ eſt in lib. Expoſitionis librorum Gebri. Igitur & hæc noſtra medicina quáuis ſolummodo ab vno aliquo metallorum extracta fuerit, habebit tamen nihilominus virtutem omnium metallorum & planetarũ, & virtutem ſuper totum corpus humanum ſanandi plures infirmitates curabiles. Idem voluit ſignificare Ioannes de Rupeſciſſa de humiditate noſtra radicali loquẽs, & de quinta eſſentia ſub nomine aquæ vitæ: dicit enim aquam ardentem bonam in ſe continere omnium metallorum virtutem, & non aquam eſſe vitis, ſed vitæ, quia vitam hominibus donet. DEM. Quamuis iſtæ rationes ſatis prudenter & argutè adductæ ſint, nihilominus apud me perſuaſum habeo, vnam medicinam ſimplicem omnes infirmitates contrariæ (vt medici aſſerunt) medicinis curantur contrarijs. Cum verò qualitates contrariæ in vno ſolo ſubiecto non poſſunt eſſe, mihi planè impoſsibile videtur vnam medicinam plures infirmitates poſſe curare. Tradũt pręterea philoſophi, ex vna ſola re præter vnum effectũ ſolum non cauſari: igitur neq; vna ſola medicina plures morbos curabit. RAIM. Vna ſola res ſimplex facit plures effectus contrarios ſecundum

cundum naturam diuersam & dispositione recipientis. Videmus enim solis calorem diuersum operari effectum cum lutum desiccet, ceram autem liquefaciat, cum tamen hi effectus contrarij sint ex vna sola operatione. Quamuis igitur nostra medicina res vna & sola sit, & fortè vnam solam operationem habeat, nihilominus si cõsideramus magnam illam similitudinem quam cum omnibus rebus cœlestibus habet, videmus ipsam aptam ad recipiendum plures virtutes cœlestes. Cum etiam ab omnibus elementis extracta sit, dicimus ipsam habere virtutem & qualitatem omnium elementorum, propterea multiplicis esse virtutis, & operari eam posse varios effectus contrarios. DEM. Ostende mihi nunc huius artis praxin. RAIM. Lege expositioné nostram librorũ Gebri. nam ibi & materiam & praxin distinctè & clarè descriptam inuenies. DEM. Maximas tibi gratias ago pro tanto in me collocato beneficio ex tua singulari liberalitate & humanitate, & tu valebis interim.

FINIS.

INDEX IN OPVSCV-la Raimundi Lullij.

anima

athanor

conge-

dissolu-

super

Gelu

G

H

I

ignis

Labor

L

lumie

M

virtu-

calidæ

plane-

sal gem-

ſol noſter

ſulphur

Teſtamen-

FINIS.